

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PL
125
N34
1886

Nācī, Mu'allim
Ta'lim-i kīrā'at

3758

Nāci, Mu'allim

تعمیر قرائت

18/484

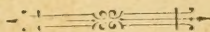
موزی

مَنْ لَمْ يَتَدَبَّرْ قِرَاءَةَ الْقُرْآنِ فَهُوَ كَمَنْ لَمْ يَتَدَبَّرْ قِرَاءَةَ كِتَابِ اللَّهِ

Ta'lim-i
kırā'at

مصحیحی : معلم ناجی

حروف هجایی بله دکن صکره چوجقلمی معناسنی قولایجه آکلایه بیله جکلری
ترکیملر ایله قرائته آشدرمق و کندیلر ینسه انک زیاده لازم اولان معلومات
ایله برابر حسن تربیهلر ینسه مدار اوله جق افکاری و یرمک اوزره ترتیب
اولتمش رساله در .

برنجی قسم

تمثیل سادس

مؤسی : کتابچی آراکل

هر حقی صاحنه عاندر

معارف نظارت - حصتیه طبع اولتمشدر

بول

(محمود بك) مطبعی - باب عالی جوارنده ابوالسعود

جاده سنده نومرو ۷۲

۱۳۰۴

PL
125
N34
1886
v. 1-3

(محمود بك) مطبعه سى

باب على جوارنده ابوالسعود جاده سنده نومرو ۷۲

۱۳۰۴

LII
OCT LIBRARY
UNIVERSITY OF TORONTO
OCT 19 1972
UNIVERSITY OF TORONTO

مقدمه

تربیه اطفالك اهميتى جمله نك مالمو میدر. آنك ایچون
چو جملرك تربیه فکر و تهذیب اخلاق ایلملری مقصدیله
ارباب حمیت و معرفت طرفندن شمدی یه قدر خیل
کتابلر، رسالهلر نشر اولمشدر.

اولاد وطنك حسن تربیه لرینه خدمت ایده جاك
وسائل نه قدر چوغالسه احتیاججه نه نسبتله ینه آزدرد.
بناءً علیه بو قدر قرائت کتابلری موجود ایکن ترکجه
والسنة اجنیه اوزره یازلمش کتب اخلاقیه و حکمیه
وساثره دن بالانتخاب یکی بر قرائت کتابلرک دها نشریله
اطفالک ترقیسنه چوقدن بری عاجزانه بر خدمت ایتمک
املنده ایدم.

سایه معارفوایه جناب ملو کانه ده و معارف نظارت
جلیله سی جانبدن واقع اولان اقدام سایه سنده معارفک
و تربیه عمومیه یه خادم و سائطک یوماً فیوماً از دیار بولسی

و خلقجه تحصیل معارف قضیه معنی بهاسنک اهمیتی هر
زماندن زیاده بیلنسی بو اثر ناچیزانه مزك قوه دن فعله
اخراجنه وسیله حسنه اولمشدر .

بندله لری بر خیلی زماندن بری کتابچی لوق ایله
سایه شاهانه ده نشر معارفه حدمجه خدمت ایدنلردن
وآره صره کتاب باصدیروب نشر ایلمک صورتیله راغب
معارف اولان قارئین کرامک حسن توجه ارینی جلب
ایتمش اولمقله مفتخر بولنا نوردن اولدیغم جهتمله اولاد
وطنک اک کوزل بر صورتده تعلیم و تربیه لرینه یاردیم
ایده جاک و حق بندکانه مده کی توجهائی تزید ایله جاک
یولده بر اثرک منتخب و مؤسسی اولمق آرزوی مخصوصنده
بولنوردم . ایشته له الحمد او آرزونک اجراسنه موفق
اولوردم .

بوکتاب درت قسمه منقسم اولوب برنجیسی مکتب
چو جقارندن الف بابی بتیرنلرک قوه مدرکه و حافظه لرینه
موافق معلومات ابتدایه و نصایح نافعینی — ایکنجیسی
تربیه و تهذیب اخلاقه متعلق معلومات فیدهینی —

اوجنجیسی قصه دن حصه طرزنده اکنجه لی واستفاده لی
 نصایح و حکایات و حکایات ایله بض مباحث دینه یی -
 دردنجیسی ایسه دیانت و انسانیتک اوازندن بولنان
 فضائل اخلاقیه و مبادی مدینه و حکمیه و معلومات مختلفه
 سائرینی حاوی بولنه رق جمله سی ده یدی سکرز یاشندن
 اوز بش و بلکه یکر می یاشنه قدر اولان ارکک قیز چو جققلرک
 طبع و فیه نه موافق شیلر اولدیغندن زحمت سزجه و کمال
 خواهشله قرائتندن مستفید اوله جققلری بدیه در .

بواثر مندرجات مفیده سی کبی شیوه افاد سی دخی
 ساده و چو جققلرک آ کلایه بیله جکلری صورتده سهوالی
 اولوق اوزره ادبای عصرک سر افرازانندن معلوم ناجی
 افندی حضر تلرینک نظر تصحیحندن کچیرلمشدر .

کتابمزدن استفاده چو جققلره بنحصر اولیوب
 مطالعه سنه تنزل و رغبت بیوره جق بیوکلرک دخی
 مستفید اوله جققلری شبهه سزدر .

حسن نیت که ترانه مک درجه سنه و کتابک شام اولدینی
 شیلرک اهل استمدادی نه مرتبه لرده تحصیل فنوز و معارفه

تشویق اید: جگنه واقف اولارک شوخده، ت ناچیزانه می
تقدیر بیورده جقلرینی قویاً امیدایلرم. کتابجی آراکل

(لاحقہ)

تعلیم قرائتک ایلاک قسملرینک دها ساده لشدیرلمسی حتمندہ بعض طرفدن
اولنان اخطارات خیر خواهانه اوزرینه بوندن اول ایکنجی و بوکرده برنجی
قسمی ممکن مرتبه ساده لشدیرلمشدر .

واقعا استانبوله نسبتله ولایاتده بولنان اطغالک لسانجه احوالی نظر دقتہ
آلندیفی حائده هنوز اوله عبارلر و کلهلر قالمشدرکه بوندن دها آچیق
تعبیرانه تبدیلی اقتضا ایدردی، لکن مستغنی ایضاح اولدیغی اوزره برلسانده
استعمال اولنان تعبیراتک ان مقبول و معتبرلری بانی تختلرده استعمال اولنان
تعبیرلردر، بناءً علیه دها زیادہ ساده لشدیرلمدیکن کتابک شیوہ لطیف افادہ سی
بوزمغی ده تجویز ایدہ مدک . مع مافیہ جله بی ممکن مرتبه ممنون ایتمک املیلہ بر
قات دها مصارف اختیاریلہ بوکبی تعبیرلرایچون بھر صحیفہ ده بولنان بعض عربی
و فارسی کلهلرک آچیق ترکیه معنارایله لازم کلن ایضاحات بنه او صحیفہ نک آلتندہ
کوسترلمش و بونلرک تفریق ایچون یانلرینه برر ییلدیز اشارتی قونلمشدر .

برده تعلیم قرائت بر چوق مزیات ممتازہ سی سایہ سنده ملل مختلفہ
مکتبلرندہ، حتی ترکیه اوقونان ممالک اجنبیہ ده دخی مظهر رغبت اولمشدر .
ایشته بونک ایچون اطفال مسلمینجه و باخصوص ملل سائرہ اطغالجه قولایلق
اولمق و طوغری اوقسونمق اوزره (سنی) (سنی) (سنی) (سنی) کبی
اوج درت درلو اوقونہرق اوج درت درلودہ معنی و برلمسی محتمل اولان
کلهلرہ حرکه، شدہ وضع اولندیفی کبی کاف عربیہ ایله کاف فارسیہ و صاعر
کاف بر لرندن تفریق اولتمق اوزره اشارت مخصوصه علاوہ اولنہرق کتابن
برقات دها اصلاح ایدلمشدر .

تعلیم قرائتک اولجه طبع اولنان ایکنجی قسمندہ بر وجه مشروح حرکه
وشده وضع اولتمش و کافلر تفریق قیلنمشدر . لغتک دخی در دست ترتیب
اولدیغی بالمناصبه عرض اولنور .
کتابجی آراکل

﴿ اخطار اخیر ﴾

ار بای عندنده معلوم و مسلم اولدیغی اوزره بیوکلر ایچون لغات کتابی ترتیب ایتک نه قدر مشکل ایسه چوققلره عربی و فارسی کلهلردن هر برینک آچیق ترکیه معنالیینی بوله رقی حقیله تعریف ایتک دهها مشکلدور.

لغتلرک حین ترتیبنده اوله کلهلره تصادف اونمشدرکه بونلرک آچیق ترکیه لریینی اوج درت مقندر ذات بوله مامش ایکن مؤخرأ هنوز طبع اونمندن و یاخود طبع اونمندن صکره بر بشقه سی طرفندن بونمش اولدیغی بو افاده مزه بر دلیل اوله بیلیر.

لغت مسوده سی مطبوع کبی متعدد اوله مدیغندن و شو تشبهنم ایسه برده یکی اولدیغندن پکده آرزوی عاجزانه و جهله مقصد حاصل اوله مدی . آنجق اثر بردغه طبع اونوب طاغلقده یکیدن واقع اوله جق تدقیقات اوزرینه اکمال و اصلاحنه چایشیله جقدر.

تعلیم قرآنه لغت علاوه ایتک خصوصی اوله یعنی بشجعی طبعنده دوشونمش، قرار ویرلمش حتی تشبثده اونمشدی . آنجق او وقت حروف هجا ترتیبی اوزره جله سنی بردن کتابک نهایتنه علاوه ایتک مسورتی الترام ایدلمش ایدی . واقعا بو صورت بزجه دهها قولای و اهون دوشه جکدی . لکن چوققلرجه ایکیده برده صحیفه چوپوره رگ لغته باقده کی مشکلات وارد خاطر اوله رقی بو اصول بر طرف ایدیلوب قولایلیق اولمق ایچون هر صحیفه ده محتاج تعریف اولان لغتلرک معنالیینی بنه او صحیفه نک آلتنه و حنعی اولی کوردک . حتی کتابک حین طبعنده بر بحث و یا مقاله ده تعریفه حاجت مس ایدن لغتلرک طوبلیجه بنه او بحث و یا مقاله نک باشنه و یا آنت طرفنه و حنع ایدلمسی بعض ذوات طرفندن تکلیف اونمش ایسه ده بودخی چوققلر .

چه بر نوع کوجکی موجب اوله جغندن هیچ اولمزسه برنجی وایکنجی
قسملر ایچون شو اصول احسن وانسب کورندی.

طوغری تلفظ اونئق ایچون حرکه به محتاج بولنان کلهلره علی العموم
حرکه وضع ایدلمش ایسده بر صحیفهده مکرراً یازیلان کلهلرک بر ایکی دانسه
حرکه قونقله اکتفا ایدلمشدر.

ساده لشدیرلمسی ممکن اولان مغلق عباردلهر ممکن مرتبه ساده لشدیریلوب
آنئق چوجقلرک بر طرفندن ده لغت بلله مکله آشملمری ایچون بعضلمری ده
هیئت اصلیدلمری اوزره ترک اولندرق بونلرکده زیر صحیفهده معنالمری
کوسترلمشدر.

مثلاً اکثر عباردلهده اوکل ، قورومق ، باباکی آچیق ترکیه ایله افاده
مرام ایدیلوب بعض یردهده بونلرک اصللی اولان « مدح » ، « وقایه » .
« پدر » کی عربی و فارسی کلهلر ایفا اولندرق لغت ترتیب ایدلمشدر.

برده بر قاج معنایی جامع اولان کلهلرک جمله معنالمری هر وقت و صرء سیمله
کوسترلمیوب ان اول وائز یاده مقام استعماللرینه موافق دوشن معنالداعتبار
اولتمشدر .

الحاصل خیلی وقت ونقد صرفیله وجوده کن شو اصلاحات کرک طلبهجه
وکرک معلم افندیلر حضراتنجیه بر قات دهها موجب سهولت و جالب ممنونیت
اوله جغنه امید عاجزانه هم برکالدر .

بوندن دکره طبع اولندحق اوچنجی ودر دنجی قسملمرینسدهده لغت ترتیب
اونئق مقرر اولوب آنئق آنلری اوقوبه جق طلبه لغت بلله مکله ونغت
آریوب بولمغه آز چوق ملکه پیدا اتمش اوله جقلری ملاحظه سیمله آنلرده
بواصول اتخاذا ایدلمیوب اوچنجی قسم ایچون هر بر بحث ومقالهده محتاج
تعریف بولنان کلهلری طوبلیجه اوبحث ومقاله نلک باشنه قومیق ، در دنجی
قسم ایچونده نهایتنه حروف هجا ترتیبی اوزره بر نغجه ترتیب وعلاوه
ایتمک نیتنده اولدیغمنر بالمناصبه عرض اولنور .

کتابچی

آراکل

تعلیم قرائت

برنجی قسم

برنجی قرائت

« مکتبه دوام »

بن بر کوچک چو جغم . دها هیچ بر شی بیامیورم .
چو جقلر نه یایر لر؟ چالیشیر لرسه هر شیئی او گره نیر لر . بن
چالیشه جغم . بیامدیگم شیلری او گره نه جگم . چو جقلر
اوقومش ، تربیه لی اولور لرسه آنلری هر کس سور ، هر کس
مدح* ایدر .

بن بر شا گردم . خواجه لرم وار . بکا اوقویوب یازمق
او گره دن ، بنی تربیه ایدن آنلر درر . آنلره اطاعت ایتلی یم .
درسمه ، یازیمه چالشملی یم .

ای بر شا گرد عقلمی باشنه طو پلار . خواجه سنک سوزینی
دیگکر . درسنه ، یازینسه چالیشیر .

سوه سوه مکتبه گیدیورم . اوقومغه ، یازمغه چالیشیورم .
اوقودجه ، یازدجه معلوماتم* آرتیور . نه قدر گوزل !

ای بر شاگرد اوصالی، تربیله اولور. وقتیه مکتبه
 گیدر. او قومغه، یازمغه چالیشیر. آرقداش لریله غوغا اتمز.
 زقاقده اوینامز. ایشته بن اولیه بر شاگرد اولمغه چالیشیورم.
 شو او قودینم کتانی پک سو بیورم. نصل سومیهیم؟ بکا
 بیامدیگم شیلری او گرد بیور. بنی تربیه ایدیور. شونی دقتله
 او قویهیم. او قودینمی آ گلامغه چالیشیهیم. آ گلایه مدینم
 یرلری خواجه مه صور دییم. او بکا سویلر. آ گلا در.

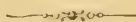
درس لرمی دقتله او قور سه م خاطر مده قالیر، اونو تم.
 او قود قلمی بلله دجه فکرم آجیایر. گیتدجه معلوماتم آرتار.
 تنبل، اطاعت سز اولان چو جقلر هیچ بر شی او گرد نه مز لر،
 جاهل قالیر لر. بن اولیه تنبل، اطاعت سز چو جقلردن نکلم.
 چالیشه جغم، او گرد نه جگم، جاهل قالیه جغم.

ابتدادن هر شی انسانه کوچ گایر. یواش یواش قولای
 کلمگه باشلاز. چالشمقله هر شی قولایلاشیر. شمدی پک ایی
 او قویه میورم. دقتله چالیشیر سه م آز وقت ایچنده گوزل گوزل
 او قومغه باشلازم. گوزلجه ارقومنی او گرد نسهم نه قدر سوینه جگم!
 والدمله پدر مده سوینیر لر، بنی دها زیاده سور لر. خواجه لرم ده
 بکا آفرین دیر لر.

بو او قودینم کتانی طانیرم. اسمنی ده بیایرم. ایلاک
 صحیفه سنده یازیلیدر. اوراده طبع اولندینی تاریخی ده
 گوستر مشلر. ایشته شودر: ۱۳۰۴

کتابلک باعلائی یی رہ «مضاعه» دیر لر . بردساله ، یاخود
کتاب تالیف ایدن ذاته ده «مؤلف» دینیر . اکثر یا بر کتابک
اسمندن صکره مؤلف و محررینک اسی یازبایر .

بر کتاب بشقه بشقه کاغذلردن مرکب* اولور . چابک
بیرتیابوب غائب اولماق و قولایلمتله اوقومتق ایچون «مجلد» کتابک
صحیفه لرینی صره سیاه بوکوب قاتلادقدن صکره بر برینه دیکرک
جلد حالنه قور . بن کتابی گوزلجه محافظه* ایده جگم ، کیرلتمیه جگم ،
بیرتمیه جگم . بن تئبل ، قیدسز ، مسکین چوجقار گبی اولور مییم ؟

ایکنجی قرائت

« بیومک »

بر قاج سنه صکره شمیدیکندن ده ا زیاده بیویه جگم . اگر
اوینایه جق ، بوش طوره جق یرده شمیدین چالیشوب درسارمی
ایلریله ده جک اولور سه مدها چوق شی بلله مش بولنه جگم . تئبل
اولان برشی اوگر نه مز . سنه لر گایر گچر . سنی* بیور . یاشنی
آلیر . جاعل و سفیل قالیر . هیچ برکیمسه آنی سومز . یوزینه
بیاه باقر .

يالگنز طوغرى وگككلاه مكنسز ين اوقومق ايله ايش بيتمز .
 چابك اوقويوب يازمغى ، برده برشيئي طوغرى بجه حساب ايتمگى
 اوگره نغلى يم . اوقويوب يازمق ، حساب ايتمك بيلمين آدمك
 لندن هيچ برشى گلمز . اكرثيا آلدانير . ابي اوقويوب يازمق
 وحساب اوگره نه بيلمك ايچون هر وجه ايله غيرت ايده جگم .
 عقللى چو جقلر نه قدر زياده شى اوگره نيرلر سه اوقدر ممنون اولورلر .
 چونكه اعتبارلرى ، قيمتلرى دخی معلوما تلىر يله برابر آرنار .
 بن برياشنده ايكن نه يور ييه بيلير ايشم ، نه ده برشى آكلامغه
 اقتدارم * وار ايش . ايكي ياشنه گيرنجه يور ييگه ، سويله مگه
 باشلامشم . فقط ينه هر سويلنن سوزى آكلايه من ايشم . يك
 ايچون بكا اصلا ت ويرمزلر ايش . اتمگى بيله ايجه چيگنه يه من
 ايشم . چونكه دها ديشلرم تاميله چيقمامش ايش . شمدي ديشلرم
 تاميله چيقمش اولديغى ايچون هر درلو ييه جگى ييه بيليرم .
 قاچ ياشنده اولديغى بيليرم . حتى هانگى آيك هانگى
 گوننده طوغمش اولديغى ده صور سه لر در حال * خبر ويريرم .

اوچنجى قرائت

« وقت »

وقتك نصل حساب اولنديغى بيليرم . يدى گون برهفته در .

درد هفته و ایچی، یاخود اوچ گون برآی ایدر. اون ایچی
 آی، یاخود اوچ یوز آلتش بش گون برسنه ایدر. بو اون
 ایچی آیک اسملری سنه شمسیه و مالیه اعتباریه شوئلردر:
 مارت، نیسان، مایس، حزیران، تموز، آغستوس، ایلول،
 تشرین اول، تشرین ثانی، کانون اول، کانون ثانی، شباط.

سنه قمریه و یاسنه هجریه * آیلری دخی اون ایکیدر.

بونلرک اسملری ده شوئلردر: محرم، صفر، ربیع الاول،
 ربیع الآخر، جمادی الاولی، جمادی الآخره، رجب، شعبان،
 رمضان، شوال، ذی القعدہ، ذی الحجّه.

رومی آیلر سنه میلادیه * حسابیه شوویه تمداد* اولنور:

کانون ثانی، شباط، مارت، نیسان، مایس، حزیران، تموز،
 آغستوس، ایلول، تشرین اول، تشرین ثانی، کانون اول.

کانون ثانیکن ابتداسی خرستیان ملتکریل باشیدر.

عربیده سنه باشی محرم ابتداسیدر. بو آیک اوننده عاشورا

پیشریلیر. ربیع الاولک اون ایکسندن صکره مولد اوقونور.

رمضان اوتوز گوندر. بو آیده مسلمانلر اوروج طوتارلر.

شوالک ابتداسندن اوچنجی گونه قدر بایرامدر. بو گاک «رمضان

بایرامی» دیکلری گی «شکر بایرامی» دخی دیرلر. ذی الحجّه نك

حضرت عبدالک طوغدیغی
 کوندن باشلایان تاریخ.
 سابع

سنه میلادیه

تمداد

حضرت محمدک (علیه السلام)
 مکه مکرمه دن مدینه منوره
 هجرت یی وردیغی کوندن
 باشلایان تاریخ.

سنه قمریه و یا
 سنه هجریه

اوننجی گونی قُرْبَانلر کسـیلیر. دزت گون بایرام ایدیلیر. بوکنا « قُرْبَان بایرامی » دیندیگی گبی « حاجیلر بایرامی » دخی دینیر. اللی ایکی هفته ، یاخود اون ایکی آی گچـدیکی حالدہ سنه بیتر . یگی سنه باشلار . یوز سنه بر « عَصْر » در . بزم شمیدیکی عصر مز هجرتک اون دردنجی ومیلادک اون طمقوزنجی عصریدر . بو عصر اولکی عصرلره نسبتله جمله سندن منور * عد اولنور . چونکه بو عصرده یاشایان انسانلر انوار * علوم * وفنون * ایله تنویر * افکار اتمکده درلر . اویله ایسه بومنور عصره لایق منور فیکره مالک اولمق وقابا ، جاهل آدملر صر سندن آیرمق ایچون بزم دخی علوم وفنون تحصیل اتمککم و تربیه لی اولمقلغم اقتضا ایدر .

سنه نیک ابتدا سندنکی ایکی آی ایله انتها سندنکی * برآی یک صوغوق اولور . قار یاغار ، بعضاً صولر طوکار . سنه شمسیه نیک بو موسمنه « قیش » تسمیه اولنور . شباطدن صگره گلن آیلرده هوا او قدر صوغوق اولمز . بوزلر اریر . یک نادر * اوله رق قار یاغار . آغا جلره صویورر . داللری یشیل یاپراقلر و چیچکلر ایله زینتلیر . قیرلانغیجلر ایله لیکلکلر قیش موسمنده گیتدکاری یرلردن عودت ایدرلر . بنفشه لر ، لاله لر ، سنبللر و سائر گوزل

منور	نور لائمش ، ضیائش ، پارلادش اولان .	فنون	فک جمعی ، فنلر ، هنرلر .
انوار	نورک جمعی ، نورلر ، ایدینقلر	تنویر	نور لاندیرمق ، آیدینلر ایتمک
علوم	علم جمعی ، علملر .	انتها (سند کی)	صوک ، نهایت .
		نادر	یک آر .

چيچڪار باغچھلري تزيين ايدرلر. سنه نك بوگوزل موسمونه
« ايلك بهار » ديرلر.

حزيران ، تموز ، آغستوس آيلرنده گوش ياقار. صيچاق
پك شديد اولور. انسان چوق ترلر. چيلك. فرنك اوزومى .
كراس ، آرمود ، الماء قايصى ، شفتالو . زردالو ، اريك ،
آبوا ، اوزوم گبي ميوهلر صيچاغك تاثيريله يتيشير.

ايلول ، تشرين اول ، تشرين ثاني آيلرنده باغ و باغچهلر
وتارلارلك ميوهلريني و محصوللريني طولارلر. تموز و آغستوس
آيلرنده چفتيجي اكينى بيجر. دمت باغلار. خرمن ياپوب دوگر.
بو وجه ايله بغدياني صماندن آيرر. چواله طولديرر. دگرمنه
گوتوروب اوگوتديرر. بوضورتله بغدياني اون ياپار. ايشته
يديگمز اتمك و درلو درلو خيبر ايشلري بو اون ايله ياپاير .

اकिन بچهدكن صكره باغ بوزمى زماني گلير. بونده دخى
باغلرلك اوزوملرى ده وشيرباير. اوزوملر صيقيله رق آنلردن چيقان
صودن پكمز و ناردنك ورجل گبي شيلر ياپاير. كويلي باغنك
و ميوه سندن * وتارلاسنك محصولندن كنديسنه لازم اولان مقدارى
صافلادقن صكره فضلهنسى * شهره گوتوروب صاتار . سنه نك
بوموسمنه دخى « صوئك بهار » ياخوذ « گوز » تسميه اولنور .
ديك اوليوركه سنه ده درت موسم * وار : ايلك بهار ، ياز ،
صوئك بهار ، قيش .

بوموسملردن هر برینه « فصل » دیدکاری کبی هپسنه بردن
دخی « فصول اربعه » دیرلر.

در دنجی قرائت

« نصاب »

- ۱ — مرحمتی اولان آدم سفیلره ، کیمسه منزله معاونت* ایدر.
- ۲ — عنادجی اولان آدم کندی بیلدیگنه گیدر. دایما کندی دیدیگنک اولسنی ایستر. غوغانی ، گورلتی بی سون آدم هیچ برکیمسه ایله گچینه مز.
- ۳ — کندی حالنده اولان آدم هیچ برکیمسه ایله غوغا، گورلتی ایتک ایسته مز.
- ۴ — انسانیتسز آدم کیمسه یه ایلیک ایتک ایسته مز.
- ۵ — انسان جاهل اولماق ایچون تحصیل معلومات ایتکه چالشمیلدر.
- ۶ — هرکس وباخصوص* خسته اولان آدم بیه جگه ، ایچه جگه پک زیاده دقت ایتلیدر.

- ۷ — چالشمق ایسته مین آدم یا شامغه لایق دگلدرد.
- ۸ — پدربینه، والدسنه اطاعت ایتمین چوجق تعزیره*،
تکدیره*، مجازاته* لایقدر.
- ۹ — کندیسنه ویربان گوزل گوزل نصیحتاره* قولاق
ویرمین آدم عاقبت* پشیمان اولور.
- ۱۰ — انسان تمیزلگه دقت ایتملیدرد. اوستی باشی تمیز
اولیان آدمدن هرکس نفرت* ایدرد.
- ۱۱ — برشیء اوگردنک ایستین کمال دقتله چالشمایدرد که
آرزوسنه نائل* اوله بیلسون.
- ۱۲ — راحت اویقو اویومق ایستین آدم گوندوزلری
برایشله مشغول* اولمی ولزومندن زیاده بیوب ایچماملیدرد.
- ۱۳ — کندینی هرکسه سودرمک ایستین آدم هرکسه
حرمت* ورعایت ایتملی، اولمی، برده هیچ یالان سویلاملیدرد.
- ۱۴ — انسان دقتله چالشمدقچه هیچ برشی اوگردنمز.
- ۱۵ — طوغری یولی هرکسدن صورملیدرد.
- ۱۶ — البسه سنک* چوق وقت طایتمنی ایستین، اوستی
تمیز طوتملیدرد.

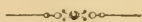
تیکسینک، تیدسینک.	تفرت	آزارلامق.	تعزیر (۰)
ایسته دیکه برشیء اله یکپرن	نائل	کدرلندرمک، کوچدترمک.	تکدیر (۰)
ایش ایله اوغراشان.	مشغول	جزالاندرمق.	مجازات (۰)
خاطر صایق.	حرمت	اوکود.	نصیحت (لره)
اثوابلر، روبه لر.	السه	صوک، صوکنده.	عاقبت

۱۷ — واره جنی یره چابک یتشمکی آرزو ایدن وقت غائب
ایتمیوب ایلریله مایدیر.

۱۸ — النده بر صنعتی بولنان و تنبل اولمیان آدم کیمسه یه
محتاج اولمقسزین کندینی، غائله سنی * اداره ایده بیلیر.

۱۹ — هر شیئی اوگردنک هوسنده بولنان ثباتسز * آدم
هیچ برشیئی تمامیه اوگرده منز. برشیئی لایقیه اوگردنک ایچون
آنحقی آنی تحصیله چالشمیلیدر.

۲۰ — انسان برفنده درجه کماله * واصل * اولمقله برابر سائر
فنوندن دخی آرز چوق خبردار * بولمیلیدر.

بشنجی قرائت

« حیوانلر »

انساندن بشقه قرده کزن، هواده اوچان، یرده سنورینن
ودگزده یشایان مخلوقانک هپسنه (حیوان) نامی ویریلور .
حیوانلر دورلو دورلو اولوب هر برینک آیری آیری ناملری
واردر . بونلر یاییشارینه و کوسترشارینه کوره باشلیجه درت
صنقه ایریایلر .

عائله (سی)	اک یقین اقربا ، خصمدر ، براوخلتی پخالده طور میان تمام اولمق	واصل خبردار	پیشین ، ایرینن ، واران خبری اولان ، طویان ، یلان ، آکلایان .
ثیه تیسز درجه کمال (ه)			

برنجی صنف * درت آياقلى ، پنجهلى و مھلى حيوانلردر .

بونلرك مشهورلرندن بعضلى شونلردر : مانده ، اوکوز ، اينك ، آت ، اشك ، ارسلان ، قپلان ، صرتلان ، جيلان ، سگسار ،

سمور ، سنجاب ، کرکدن ، فيل ، دھوه ، کدى ، فاره ، قورد ،

قويون ، کويک ، چقال ، تياکى ، زرافه ، آيى ، قوندوز ،

قارهجه . بونلرده ايکى به ايريلير . برطاقنه (بيريجى) دينير .

ارسلان ، قپلان ، قوردگى . برطاقنه ده « حيوانات اهليه » دينير .

کدى ، کويک ، آت ، اشك گى .

ايکنجى صنف ايکى آياقلى و ايکى قنادلى حيوانلر اولوب

بونلرك هپسنه بردن « قوش » اسمى و يريلير . قوشلر هم

هواده اوچارلر ، همده یرده گزرلر . باشليجهلری شو نلردر :

طاووق ، خروس ، قاز ، اوردک ، پاپان ، طاوس ، لکک ، قمرى ،

گوگرچين ، بيلدرچين ، قارتال ، چايلاق ، ککک ، بلبل ، قارغه

قناريه ، قرلنغج ، آتمهجه ، طوغان ، قارده طاووق . بونلرده ايکى به

ايريلير . برطاقنه « مائوسه » ديگرينه « غير مائوسه » دينير .

« مائوسه » طاقى اولرده ، چفتلکلرده بسلنوب انساندن قاجيانلردر .

طاووق ، قاز ، اوردک و سائره کي . ديگرى انساندن قاجان

و آنجق تفک ويا بشقه واسطه * ايله اولانان قوشلردر . بيلدرچين

آراه بوليجى .

واسطه

طاقم سره .
او جيوانلرى اولرده
بسلن حيوانلر .

صنف
حيوانات اهليه

ککک، آتمه جه، طوغان گبی . بونلرکده بعضلری ینیر، بعضلری ینمز .

اوچنجی صنف یرده سورینن ییلان، کرسنگه، قاپلومبغه گبی حیوانلردر . بو طاقم حیوانلره « حشرات » نامی ویریلیر . باشلیجهلری شونلردر : قارینجه، بوجک، قورد، آری، اورومجک، سینک، پیره، تخته قورسی .

در دنجی صنف صو ایچنده یاشایان حیوانلردر . بونلره بالق دینیر . بونلرده درلو درلو اولوب آری آری اسملری واردر . باشلیجهلری شونلردر : بالینه، قیلیج، یونس، قالقان، لوریس، رجان، پالامود، طوریک، اوسقومری، لوفر، قیا، کفال، ایزمارید .

گرک قاردهکی، گرک صولردهکی حیوانلرک انسانلره بر درلو فائدهلری واردر . بر طاقنک اتلری ینیر . بر طاقنک توکلرندن ودریلرندن اثواب ویا بشقه شیلر یاپیلیر . بر طاقمی ده ایشده قوللانیلیر . ایشته انسان بونلرک جمله سنه حاکم * اولوب هر برندن بر درلو استفاده * ایدر .

حیوانلرک هر بری بشقه درلودر . کویک ایله سرچه، کفال بالی ایله قورباغه، اورومجک ایله صالیانغوز آردسند بیوک فرق واردر .

سرچینی پاك ابي طائيرم . پاك ده سورم . باغچه لرده و سائر
يرلرده بولنور . جيوجيو اوتورك ، زيب زيب صيچرايه رق گيزر .
دالدين داله قوناز . ييه جك آزار طورر . هر یرده يووه ياپار .
اوراده يومور طلايوب ياورو چيقارر .

بالقراٲ هپسى صوده ياشار . بالغٲ الى ، آياغى يوق ايسه ده
قانادريني و قويروغنى صاللايه رق صو ايچنده ايسنديگى طرفه
گيده بيير .

قورباغه نك درت آياغى واردر . صو ايچنده بونارله يوزر .
قاره ده ده ياشايه بيير . بونك ايچون قورباغه هم صوده ، هم
قاره ده ياشايه بيلان حيوانلر صره سنده در .

هر یرده ياشايه بيلامك نه بيوك بختيارلق ! * جناب حق كيم
بيير نه حكمته * مٲنى * شو بختياراغى سومديگم قورباغيه ويرمش !
حشرات ، يعنى بو جك قسمندن * صايلان اورو مجگك
سكيز آياغى ، آلتى گوزى واردر . وجودى برطاقم حلقه لر دن
عبارت بر حيواندر .

صايلانغوزك هيچ آياغى يوقدر . اوزرنده برقالين قابوغى
واردركه بعض كره بوس بتون بونك ايچنه گيروب صاقلانير . بعض
كره ده بر آز طيشارى يه چيقوب گورينور . جناب الله بو قابوغى
اوزواللى حيوانجغزه براو اولق اوزره احسان * ايامشدر .

بارچه سندن ، طقمندن ،
ويرمك ، ايلك ايتك .

قسمندن
احسان

بختلى . طاعلى (اولق)
بييه .
اچون .

بختارلق
حكمته
مٲنى

زوالینک اوی پک طاردر، فقط بشقه سنک مالی اولیوب
کندینک اولدیغی ایچون ینه بختیاردر.

حیوانلرک کندیلر ینه مخصوص سسلری واردر. یالکیز
بالقلرله بو جکلردن بعضلرینک سسلری یوقدر. انسانک سسی
حیوانلرک سسلرندن گوزل و تأثیرلیدر.

حیوانلردن آت کیشتر. مانده، اوکوز، اینک، بوگورور.
مرکب آگیریر. کویک هاوولار. کدی میلار. طاووق قیقیلار.
آری ایله سینک و یزلار. قویون ایله قوزی ملر. قمری ایله
گوگرچین هو هولار. قاز ایله اوردک واقواقلار. بلبل ایله قناریه
شاقیر. پاپاغانده ایشدیگی سسلری تقلیده چالیشیر. خروس،
قاره طاووق، گکلک ده کوزل کوزل اوترلر. بونلرک صدالری
خوشدر اما هیچ بری انسانک لطیف و تأثیرلی سسنه بگزه مز.
حیوانلردن کیمسی قیل، یاخود یوک ایله، کیمسی توگ
ایله، کیمسی ده پول ایله قاپلیدر.

حیوانلرک یسه جکلری دزلو دزلودر. بعضلری دیگر
حیوانلری اولدیروب یرلرکه بونلره «یرتیجی» حیوان دینیر.
بر طاقمی ده اوت، کوک، آغاج یا پراغی، چیچک و تخم اوزی
یرلر. بونلره «حیوانات سائمه» دیرلرکه «اوت بین حیوانلر»
دیمکدر.

آت، اوکوز، اینک، قویون اوت یرلر، فدان یا پراغی ده
یرلر. کویک ایله کدی ات و بشقه درلو یسه جکلر ده یرلر. طاووقلر

ایله قوشار تخم یرلر. آری چیچکارک اوزلرینی یر. قوردلر
آغاج ویاپراق یرلر.

حیواناتک اعضاسی دخی بربرلرینه بگزه مز. بعضلرینک
مایون گی الی، آیاغی واردر. بوندن بشقه مایونلرک آیاقلری
دخی ال ایشنی گوره بیله جک صورتده یارادلمش اولدیغندن
مایونلره « درت اللی » دینلمشدر.

بشقه لرینک ده باجاقلری و آیاقلری واردر. سیلانلرک — عفتوندن
حاصل اولان قوردلر گی — بعضلرینک درت، بعضلرینک ایکی،
بعضلرینک ده آلتی و سگزه قدر آیاقلری واردر. یوز و بلیکه
دها زیاده آیاغی اولانلر بیله بولنور.

حیوانلر یورلدقلری وقت او یورلر. بایقوش و پوهو گی
بیه جکلرینی گیجه لری آرایان دها بشقه حیوانلرده واردرکه
گوندوز او یویوب گیجه او یانق طورلر. بعض حیوانلرده
واردرکه بتون قیش او یوشوب بوزیلهرک اوله جه قالیرلر. ایلك
بهارده صوغوق قالینجه او یانوب میدانه چیتارلر.

جناب حق کندیلرینی دشمندن قوروملری ایچون حیوانلره
مَحْفَظٌ، یعنی کندیلرینی قورویوب صاقلامق حسنی و یرمشدر.
بعضلری تمه و چفته آتهرق، بعضلری ایصیره رق، بعضلری دخی
چابوق چابوق قاچهرق کندیلرینی مُحَافَظَه ایدرلر.

صو ایچنده یاشایان حیوانلردن بعضلری دخی دشمنلرینک
الندن قورتلماق ایچون صوی بولاندیروب ایچنده گورنمز اولورلر.

قوشلر یوودلرنده یومورطلادقلری یومورطهلرک اوزرینه
اوطوره رق ایصیدرلر . او صیجاقلق ایله یومورطهلرک ایچنده
یاورولر پیداً اوله رق وقتلری گنجه یومورطهلرک قابوقلرینی
قیروب طیشاری به چیقارلر .

بالقلر یالکنز صو ایچنده یومورطالارلر . یومورطهلرینک
ایچندن بیگلرجه اوفاق بالقلر چیقار .

قویون انسانه ائک زیاده فائده لی حیوانلردندر . اتی ینیر .
پاغیسی ایشانه رک درلو درلو روبه لر و بشقه شیلر یاپیلیر .
دریسندن یاپیلان میشین دخی پک چوق شیلرده قوللانیایر .
سودندن فائده گوریلور . قایماق ، یاغ ، ینرگی شیلر یاپیلیر .
اکثر* مملکتلرده اوکوز ایله چفت سوریلور .

اینکک سودی ده اعلا* در . آندنده یاغ ، ینر و قایماق یاپیلیر .
آت بزلی بریردن دیکریره گوتورر . یوکلر مزی طاشیر .
آرابه لرمزی چکر . چفت سورمکده ، دولاب و دگرمن چویر -
مکده ده قوللانیایر . طاغلق ، طاشلق اولان یرلر ایچون اشک
ایله قاطر پک زیاده ایشه یارار . چونکه آت او ایله یرلرده سربست
یوریه مزی . او ایله صرپ یرلری گچمک ایچون قاطر دن طایانقلی
حیوان بولنه مزی .

صیجانغی چوق اولان یرلرله چوللرده آتک ، اشگک ،
قاطرک ایشنی ده وه گورر .

قازك تو گلرندن قام و یلپازه یاپیایر.
 بو جکلردن بعضلری قنسا اوتلری ییوب بیتیررلر. آنجق
 بعض کرده گوزل فیلیزلری ییوب بوزارلر.
 آری ده فائده لی بر حیواندر. پک چالیشقاندر. بال یاپار.
 انسانلرک آغزلرینه طات ویرر. آنجق بعض کرده ایکنه سیله
 آدمی صوقار. صوقدینی یر در حال شیشر. کندسی ده ایکنه سنی
 براقیر براقز اولور. یارامزک بوخویی طاسزدر.
 باقی کیکلرندن و خصوصیه * صدقه مر جانن چوق گوزل
 شیلر یاپیلیر. اینجی صدقک ایچندن چیقار.
 توگی حیوانلرک درسی صویلهرق تمیزانوب سپیایر.
 صکره آندن کورک یاپیلیرکه قیشین بزى صوغوقدن محافظه
 ایدر. لکن کورکه آلمقدن آلماق دها ایدر.

آلنجی قرائت

« انسانک حیواندن فرقی »

انسانک سائر * حیوانلردن فرقی سوز سویامک و اوقویوب
 یازمق ایله در. انسان یارادیلشجه سائر حیوانلردن چوق فرقا ایدر.

سائر حیوانلر دده حس* واردر. مثلاً کوبک، افندیسنی گوردیگی
 گبی طانیهرق سوینوب قویروغنی صاللامغه باشلار. لکن بو حسنی
 سوز ایله بیان ایده مز. بن ایسه سوز سویلدیگم ایچون فکرمی،
 حامی بر آدمه لسانمله آکلاده بیلیرم. فقط بی چاره گوپک وسائر
 حیوانلر نطقدن محروم* اولدقلرندن حاللرینی بنم گبی افاده
 ایده مز لر.

بن بویم طوغری اولدیغی حالد یوریرم. باشمی هر طرفه
 چویره بیلدیگم گبی گوکه طوغری ده قالدیره بیلیرم. فقط حیوانلر
 او یله یاپه مز لر.

انسانده گورمک، ایشتمک، قوقلامق، بر شیتک طادینی
 آلمق، ال وسائر اعضای بدنله* بر شیتک نصل اولدیغی
 طویق حساری واردر. گوز گورر. قوقلاق ایشیدیر.
 بورون قوقو طویار. آغیز بر شیتک طادینی آلیر. ال
 وسائر اعضای بدنده بر شیتک نصل اولدیغی حس ایدر. بونلره
 « حواس خمسّه ظاهره » دیر لر. بو حاسلر حیوانلر دده واردر.
 حتی بعض حیوانلر انساندن ده ا زیاده گورر وقوقو آلیر.

بن آیاقلرمله یوریه بیلدیگمی، گوزلرمله گوره بیلدیگمی،
 قوقلاقلرمله ایشیده بیلدیگمی، آغزمله ییه بیلدیگمی، بورنمله قوقو
 آله بیلدیگمی بیلیرم. آنجق حیوانلر بیلمز لر. هر شیئی سوق

حس نطقدن محروم	طویغو* سوز، لقردی ایده مین*	بدنله خواس خمسّه ظاهره	وجود ایله* انسانک طیشنده اولان دیش طویغو*
-------------------	--------------------------------	------------------------------	---

طبیعتاً ، یعنی یرادیاشلرینک اقتضای اوله رق بیلمیه رک اجرا ایدر لر .

بن ادرا که * مالک اولدیغم ایچون هر برشیئی دوشونه بیایرم .
مثلاً بر خانیه نیچون قاپی ، پنجره ، اوجاق لازم اولدیغی ، پنجره لره
نیچون جام طاقدیغی ، بر قابه نیچون قوای قونلدیغی آکلارم .
بر چیزمه یایمق ایچون دمیر ، یاخود پاچاوره قوللانمیوبده
نیچون میشین قوللانلدیغی فرق ایدرم .

کندی هوا وهوسمه ، عقلمه ، فکره اویمیوب آنامک ،
بابامک ، خواجه لرمک دیدکارینی یایمق لازم اولدیغی بیایرم .
گل ایله قرنفل ایکی چیچکدر . ایکسنکده رنگی ، قوقوسی
پک گوزلدر . ایکسیده بر آز وقت آچیلوب صگره صولار ،
لکن گلک قرنفلدن چوق فرق واردر . ایکسنکده قوقوسی
کوزا ییده بردکلدر . یاپراقلریده بر برینه بگزه منز . برده کلک
یکنی واردر ، قرنفلک یوقدر . بن کل ایله قرنفللی پک گوزل
فرق ایده بیایرم . اما حیوان فرق ایده منز .
ایشته بونلری عقل ، فکر سیچر . بو ایسه جناب حتمک
انسانلره مخصوص برویرگیسیدر .

یدنجی قرائت

« نباتات * »

تازہ نباتاتی پک سورم . رنگری ، پچملری خوشمه گیدر .
 طانیدیم نباتات چوقدر . بونلردن فصولیہی ، بزلیہی ، حَنَہی ،
 هاووچی ، خیاری ، مایدانوسی ، شلغمی ، انگناری طانیرم .

بُغدای ، آرپہ ، چاودار ، عَاف ، یر الماسی ، مصر بُغدایی
 ترالردہ اولور . بونلری دہ پک گوزل طانیرم . بونلردن بُغدای
 ایلہ مصر بُغدایی دہا ای طانیرم .

بانجہلردہ یتیشن آرمود ، الما ، آریک ، کراس ، شفتالو ،
 قایسی ، جوز ، فندق ، انجیر ، پورتقال گی میشلرک اولشلری
 آزینیر ایسہ فاندیلیدر . خام و چوروک میشلر ضرر لیدر .
 اویلہ میشلری یاملیدر . سوز دیگلہ میوب خام و چوروک میشلری
 بین چوجقلر خستہ اولورلر .

آغاچار بزم ایچون گوزل گوزل میشلر ویردکلری گی بہار
 مَوسَمندہ تازہ چیچکلریلہ ، یشیل یاپراقلریلہ گوزلرمزی
 خوشلانیدرر ، کوکللمزی صفالندیرلر . یاز گونلرنندہ دہ

لطیف گولنگه لر یله بزى گونشك صیجاغندن قورورلر . قیشین
دخی آغاچلر اودونلریله بزى ایصیدرلر .

کوکلری طوپراق ایچنده اولان آغاچلری طوپراق بسار .
هوا ، یاغمور ، گونش دخی بیودوب یشارینی یتشدیرر .

آغاچک طوپراقدن یوقاری اولان طرفی کوتوگی اولوب
قابوق ایله صاریلدر .

قیشین یپراق و یشاری اولمان آغاچلر ایلاک بهارده یگیدن
جان بولورلر ، طومورجق چیقارمغه باشلارلر .

بو طومورجقلرک اوزرینه صارلمش اولان قابوقلر آیوا توگی
گی برشیله اورتیلی اولوب بیویهرک پاتلار و اوچلرندن فیلیزلر ،
اوفاجق یپراقلر چیقوب چیچکلر آچیلیر .

فدانلرک بیومسی ایچون لازم اولان غدایی یپراقلر هوادن
آلیرلر . یپراقلر هم آغاچلری سوسلندیرر ، همده گونشک
صندن بزى حفظایدرلر .

بر آغاچ یشاری یتشمکسزین یپراقارینی دوکرسه یشاری ده
قورویوب دوکیلور .

آغاچک قابوغنه بر ضرر طوقنورسه چوق دفعه قوتدن
دوشر . بعض کرده بتون بتون قورور . بونک ایچون آغاچلرک
قابوقلرینی کسن چوجقلر قباحلی* اولورلر .

بن هیچ بر آغاچه ضرر ویرمیه جگم . نه قابوغنی ، نه ده

یا پراقدرینی کسمیه جگم . اگر آرقداشلسر مدن اویله یارامزلق
ایدن فنا بر چوجق بولنه جق اولور ایسه آنی منع * ایده جگم .
اویله آغزی ، دینی اولیان آغا جلره ضرر ویردرمیه جگم .
انسان اودرکه هیچ بر شیئه ضرری طوقدیغنی ایسته مز ،
هر شیئه فاندسی اولدیغنی گورمک آرزوسنده بولنور .

سکزنجی قرائت

« ارض * »

طوپراقده کل ، آلچی ، تباشیر ، کیرج ، قوم وسائرہ بولنور .
دیوارجی قوم ایله کیرج وسائر دینی بر برینه قاتهرق صیوه
چاموری یاپار .

چوملکجی چناق ، چوملک یایق ایچون کل قوللانیر .
تباشیر ، اذ زیادہ مکتبلرک سیاه تختلری اوزرینه یازی یازمق
ایچون قوللانیر . آلچی ایله کیرج دن بنالر یاپایر .

طاشک بر چوق نوعی واردر . هپسی ده طوپراقدن
حیقار یلوب بنا وسائرہ ایچون قوللانیر . هیکلار ، یعنی آدم
وحیوان رسملری وسائر بر چوق شیلر مرمردن یاپایر .

مکتبلرده اوزرینه رقم یازیلیر بر نوع سیاه طاش واردرکه

اور وپادہ چوق یرلردہ بنا چایارینی کر دمید یرینہ بوطاش اینہ
قابادرلر .

برطاقم آزونورطاشلردده واردرکه چوق قیمتیدر . بوطاشاری
قادینلر و بعض ارککلر سوس ایچون قوللانیرلر .
بو قیمتلی طاشلردن باشایجه لری شونلردر : الماس ، زمرد ،
یاقوت ، یشم ، فیروزه .

طقوزنجی قرائت

« نَفَقَهَ * »

انسانلر اکزیاذه اوکوز ، اینک ، طانه ، قویون ، کچی ،
قارهجه ، گیک ، طاوشان ، طاووق ، قاز ، اوردک ، هندی ،
گوگور ، ین ، کککک ، بیلدیرجین ، چایر قوشی کبی تمیز اولان
زانلرک اتلرینی یرلر .

اینگک ، قویونک ، کچینک سودی انسانه پک فائده لیدر .
جناب حق انسانلر ایچون نیجه فائده لی شیلر یاراتمشدر . مثلا
قامشدن ، پانجاردن شگر چیقار . برچوق شیلرده قوللانیلیر .
بیر ، دارچین ، هندستان جوزی ، قرنفل کبی قانه

بیه جک یعنی هرکونلک بیه جک
شی .

نَفَقَه

سیجاقلق و یرنجی شیرلک چوغی ضررلی اولدیغندن بونلری
آزار آزار قوللایمیدر .

انسانی بساین وهر زمان لازم اولان شیرلک بری ده اتمکدر .
اتمک تمیز و پیشکین اولسنه دقت ایدلمیدر .

پاتاس دخی فائدهلی برشیدر . طارلقده اتمک یرینی طوته
بیلیر .

سودده هم ات ، همده اتمک و سبزه * خاصه سی * اولدیغی
ایچون انسان یالکیز سود ایلهده یاشایه بیایر .

اوننجی قرائت

« صنعت »

انسان نَفَقَه سنی ، یعنی ییوب ایچه جگنی و گچنه جگنی اله گتیرمک
ایچون چالشمغه ، صَنَعَت او گرتمگه محتاجدر . بر صنعت بیان
آدمه صنعتکار دیرئر .

انسان محتاج اولدیغی شیرلی چالیشوب چنبالایه رق قازانلی
وکیمسه یه بویونا کاملیدر . آنجق گچینیش ، جناب حتمک رضاسنه
موافق صورتده اولمیدر .

خرسز لر ، بر طاقم تَبَلَّ آمملر واردر که چالشقمدن قاجنوب
اللہک امرینہ و کندی و جدانلرینہ قارشئ اولان بر یولده
گچنمک ایسترلر .

انسان چالیشوب سعادت قازانق ایچون یارادلمشدر . هرکم
سعادت قازانق ایچون چالیشیرسه جناب حق سعادتق آگا
احسان* ایدر . چالیشمیان هیچ برشی قازانه مز . تنبللردائما هر
ایستدکلرندن محروم قالرلر .

انسانلر جمعیتله ، یعنی طویلی اولهرق یاشامق ایچون یارادلمش
اولدقلرندن برلکده یاشامغه و بر برلرینہ یاردیم ایتمگه بور جایدرلر .
چالیشقان و گوزل خویلی اولان آدم هرکسک یاننده محترم*
و معزز* اولور . یالکیز کندینہ دگل ، بتون انسانلره فائدهسی
طوقور .

انسانک گوگل راحتی ایله عمر گچیرمسنه پک چوق شی
ایم ایدر . راحتله یاشامق ایچون مثلا او ، دوشمهه ، یاتاق ،
ارابه ، حیوان و سائرہ لازمدر .

زنگین اولان آدم کندی ذوق و صفاسی ایچون اقتضا ایدن
هر برشیئه مالکدر . بونک ایچون فقیرلره یاردیم ایتمگه ، گچینه جاک
شیلری و یرمگه انسانیتجه بور جایدر . قناعت* صاحبی اولان
چالیشقان فقیرلر چوق دفعه زنگینلردن زیاده راحتله عمر گچیرلر .

عزیز (اولان)
بولدیغی شی ایله خوشنود
اولهرق یچنمک .

معزز
قناعت

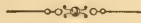
و یرمک ، بخش ایتمک ،
اییلک ایتمک .
حرمتلو (اولان)

احسان
محترم

چالیشقان بر آدم بولدینی شیله گچنمک صفاسنی بیلدیگی حالده
دنیاده سعادتک زنکینلکه اولدیغنی آکلار .

چالیشقان آدملردن هر آقشام یاتمزدن اول « بوگونده وقتمی
بوشه گچیرمدم . » دیه بیان و بعض ایملکر ایتمش اولدیغنه
سوینه رک راحتله اویویان و صباحلین ینه ای بر آرزو ایله اویانان بر
آدمک بختیارلغنی گوروبده غبطه* ایتمک قابل دگلد .

انسانی ذوق یورار ، راحت اوصاندرر ، ایش اکلندیرر .

تربیه

س — تربیه دن مقصد* نهدر ؟

ج — تربیه دن مقصد انسانک فکرینی ، قلبینی طوغری یلغه
آلشدرمق ، فنا خویلدن ، فنا عادت و طبیعتلردن منع ایتمک ،
بیوک ذاتلر و انسانلره فائده لی آدملر یتشدرمکدر . گرک دولتنه
و گرک ملتته و بولند یغنی مملکتک ایملکنه گرچکدن چالیشانلر
اڭ زیاده تربیه کورمش اولانلردر .

نیت ، آرزو .

مقصد

بشقه سنده اولان ایملکک
کسندنده ده بولغنی آرزو
ایدش .

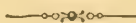
غبطه

علم

س — علم ندر؟

ج — انسان بيلمديگی شيلري بيانلردن اوگره نوب بيلمكدر.

انسان طوغدينى وقت بر شى بيلمز . دنيايه گلايگى زمان سويلمك ، اوقومق ، يازمق ، بر شينك نه اولديغى طانيق گي شيلردن هيچ بريسي بيلمز . اگر بابالرمز ، آنالرمز ، بيوكارمز ، خواجه افنديلرمز شوشمديكى آز چوق بيلديگمز شيلري بزه اوگر تماش اولسه لر ايدى شمدي هيچ بر شى بيلدميوب حيوان گي طوروب باقار ايدك . بوناك اچون انسانته لازم اولان شيلري آنلردن ديگليهرك وكتابلرمزدن اوقويهرق اوگرنگه چالشملى يز . انسانه يك ، اچمك ، گيمك و سائر شيلر نصل لازم ايسه علم ، فضيلت ، معرفت ، صنعت ده اويلهجه لازمدر .

حکمت

س — رأس * حکمت ندر؟

بياك * بيلش ، طانيق ،
طانيش ،
باش

معرفت
رأس

بياك ، بيلش
بيوك ايلك .

علم
فضيلت

ج — مَخَافَةُ اللَّهِ ، یعنی اللہ سے ڈرنا اور قورقہ مقدر .

س — حق تعالیٰ حضرت تارندن خبر ویرر میسگنر ؟

ج — ہیمزی وبتون جہانی وار ایدن ، نظام وانتظام

اوزرہ * حفظ * ایلمن ، گیزی و آشکار اولہرق ایلمنن ایسلی

وسویلمنن سوزلری و فیکر لر مزدن گچن شیلری بیلہ ہپ بیان ،

ایشیدن حق تعالیٰ حضرت تلریدر .

س — حق تعالیٰ حضرت تلرینہ اولان برنجی وظیفہ من *

نہدر ؟

ج — برنجی وظیفہ من واجب الوجود حضرت تلریننک

وارلغنه اینلمقدر . آندن صگرہ ذات اقدسنی * خلوص قلب * ایلہ

سومک ، صدق تام ایلہ * عبادت ایتک ، امر لرینی تمامیلہ اجرا

ونہیلرندن دایما اتقا * ایلمکدر . یعنی « یاپک ! » دیہ امر بیوردینی

شیلری یایمق و « یایمک ! » دیہ نہی بیوردینی شیلرندن صاقمقدر .

س — وظیفہ منی اجرا ایتکدن بزہ نہفائده حاصل

اولور ؟

ج — وظیفہ منی اجرا ایتکدہ دنیا و آخرتدہ عزیز

اولور .

• صافی و تمیز یورککہ • جان و کولکدن • اللہہ قوللق ایتک • صاقیق ، چکنک	• خلوص قلب ایلہ • صدق تام ایلہ • عبادت • اتقا	• (ہرشی) یرلی برنجہ • صاقلامق ، قورومق • بورجیز • اک تمیز ، اک عزیز و مبارک • اولان	• نظام و انتظام • اوزرہ • حفظ • وظیفہ من • اقدس
--	--	---	---

س — بو وظیفه مزك صورت اجراسنی كیمندن و نرمدن اوگره نه بیلیرز؟

ج — بیوكلر مزدن و دین كتابلرندن .

س — دین نه در؟

ج — طرف حقدن پیغمبرلره انزال * بیوریلان كتب مقدسه * نك و پیغمبرلرك سویلدكاری سوزلرك احكامنه * تطبیق * حركت * ایدرك و جائب * انسانیه بی بیلوب یولیه و قیاس نفس ایله اجرا ایتمكدن عبارتدر .

س — قیاس نفس نه در؟

ج — كندی نفسنی بشقه سنك و بشقه سنی كندی نفسنك یرینه قویوب خالق آگا گوره معامله ایتمك ، یعنی كندی نفسنه لایق گوردیگی شیئی بشقه سنهده لایق گورمك و كندی نفسنه لایق گورمدیگی شیئی بشقه سنه دخی لایق گورمامكدر . هر كسك بزه ایلك ایتمسنی ایستدیگمز گبی بز دخی هر كسه ایلك ایتمگی ایسته ملی بز و كیمسه نك بزه بر كوتوك ایتمسنی ایسته مدیگمز گبی بز دخی گیمسه یه كوتوك ایتمك ایسته ماملی بز . بزه كوتوك ایدنلره بیله كوتوك ایتمیوب ینه الدن گان ایلیگی ایتملی بز .
مثلا بر آرقداشمنرك بزه بر فنا سوز سویلمسنی ، كتابجزی

انزال كتب مقدسه احكامنه	ایندیرمك عزیز كرتابلر حكیملرینه ، امرلرینه .	تطبیق حركت وجائب	اویدیرمق كیدیش ، واریش اجرامی پورج اولان (شیلر)
-------------------------------	--	------------------------	---

آلوب یرتسنی، قلممزی قیرمسنی، بزہ طاش آتمسنی ایسته مدیگمز
 گبی بزدخی بوشیلرک هیچ برینسی آرقداشلمزہ یاماملی بز .
 اوبزه بویله برشی یامش اولسه بیله آنک عقلی ایرمدیگنه
 ویره رکینه بز آکا ایی معامله ایده جک اولور ایسه کندیسی
 پشیمان اولور وبلکه فکرندہ دها زیادہ فالقار یایق وار ایسه واز
 گچر . بو حالده بزده بر فضیلت گوسترمش اولوروز .

الحاصل هیچ بر کیمسہ نک جانہ ، مالنہ ، عرِضنہ ، ناموسنہ ،
 اعتبارینہ ، حریتنہ * طوقنہ جق هیچ بر حال وحرکتدہ بولناملی بز .
 دائما کندی جانمز ، مالمز ، عرِضمز ، ناموسمز ، اعتبارمز ،
 حریتمز گبی وقایہ ایتلی بز .

ایسته کالات انسانیہ * وفضائل اخلاقیہ * دینیان شیلر بونلردن
 و بونک گبی گوزل خویلر وایی عمللر * دن عبارتدر . بونلری
 بیوکلر مزدن وخواجہلر مزدن دیکلہ بوب وکتابلر مزدن او قویوب
 آکلار واجرا ایدر ایسه ک بیودیگمز زمان کامل * ، فاضل *
 آدملر صرہسنہ گچرز .

س — بابا و آنا کزہ قارشی وظیفہ کز نہدر ؟

ج — بابا و آنامزہ قارشی باشلیجہ وظیفہلر مز اوچدر :

اطاعت ، محبت ، حرمت .

حریتنہ کالات انسانیہ فضائل اخلاق	سریتلکمنہ ، آزاده لکمنہ . تمامیلہ انسانیتدہ بولتیق اک ایی خویلر .	عمللر کامل فاضل	ایشلر . نام . فضیلتی ، ایلیکی اولان .
--	---	-----------------------	---

آنرا بزم سبب حیامتز* ، ولی نعمتمز* و کوزل تربیه صاحبی
اولمقلغمزه برنجی واسطه اولدقارندن اوزرمزده هروجه ایله
حقاری واردر . بونک ایچون آناره حرمت ، اطاعت ، محبت
فرضدر* . کوچکلکدن بری بزه ایتمش وحالا ایتمکده بولنش
اولدقاری هر نوع* همت و غیرته قارشی بیودیگمز و مقتدر*
اولدیغمز زمان آناره یاردیم ایتمکده وظیفه لمزدن بریدر .
وفاتلرندن صکره اسملرینک خیر ایله آگلمسنه سبب اولق
دخی اوزرمزه فرضدر .

س — کندمزه عائد اولان وظیفه مز نه در؟

ج — کندمزه عائد اولان باشلیجه وظیفه مز مادی*

و معنوی* هر درلو مضر تاردن* ، یعنی خسته لکله سبب اوله جق
شیلردن و روحزه* ضرری اولان گناهلردن نفسمزی صاقمق
و روحزه فائده سی اوله جق شیلری ایشله مکدن عبارتدر .

اون برنجی قرائت

« سفره باشنده تربیه ره رعایت »

تربیه سز برچوجق سفره ره بریک گتیرلدیگی وقت صره سنی

(برشی) یا پاپه بیلن
وجودجه ، دیباجه ،
جانجه ، اخرتجه ،
ضرر ،
چامتزه .

مقتدر
مادی
معنوی
مضر
روحزه

یا شامقلمغز .
ایلیک صاحبز .
هر طرفدن ، هر یوزدن .
اللهک امری ایله اجراسی
بورج اولان شی .
درلو

حیامتز
ولی نعمتمز
هروجه ایله
فرض
نوع

بکلمیوب سفردهه او طور انارک بیوگی کندیسی ایمش گی اڤ اول
 کندیسی میگه باشلار . میک اگر آیری آیری طبقلرده ینه جک
 ایسه اولاً کندی طبقی اوزادر .

حتی بعض وقت کندی طبقنه قونیلان میگه قانمیوب دهها ایستر
 ودها سائر او یغونسز حالرده بولنور .

اتمک ، میک ، چتال ، بیچاق گی شیار ایستیه جگی وقت بر
 اشارت ایله آکلاده بیلیر ایکن یوکسک سس ایله باغیر بر وسفره یه
 گتیریان شیارک اڤ ایسنی ، اڤ چوغنی کندیسی آلمق ایستر .
 سودیگی میکلری برر برر صایار . میگده عجله ایدر . یالکنز
 کندیسی میگه باقار . گرك کندی اونده اولسون و گرك
 مسافر لکده بولنسون میگه بهانه بولور . میگک برقصوری وار
 ایسه آچقندن آچیغه سویار . حال بوکه میگده برقصور اولسه
 بیله اصلا بللی ایتمیوب صوصمق ادب و تربیه اقتضاسندندر .

اون ایکنجی قرائت

« مَوسَمَلَر »

س — موسم نه در؟

ج — سنه باشلیجه درت قسمه آریلوب هر برینه

« موسم » دینیرکه بونار : ایلك بهار ، یاز ، صوڪ بهار قیشدر .
سنه نك بشقه بر تقسیمی دها واردرکه ایکی به آریلیر : برینه
خضر الیاس ، دیگرینه قاسم دیرلر .

س — موسملرک اسمنه عربجه نه دیرلر ؟

ج — ربیع ، صیف ، خریف ، شتا .

س — موسملرک هر بری نصل بیلنیر ؟

ج — ایلك بهارده اوتلر بیتر . آغا جار چیچک آچار .
گللر وسائر چیچکلر آچایلر . عالمده هر برشی یگیدن جان بولور .
لطیف برهواسی واردرکه انسان آندن حظ ایدر ، یورگی
آچایلر ، فرحانیر ، والحاصل موسملرک ائگوزلیدر .
یاز موسمنده گونلر زیاده اوزون و صیجاق اولور . یمشار
یتیشیر . اکنلر یچیلیر .

صوڪ بهارده هوا صوغومغه و گونلر قیصالمغه باشلار .
یاراقلر دوکیلور .

قیش موسمنده هوالر زیاده صوغوق اولور . گونلر قیصایلیر .
اکثریا یاغمور وقار یاغار . بعضاده فورتنه اولور .

س — بوموسملر نه قدر سورر ؟

ج — اوچر آی .

س — موسملرک ابتدا و صوکلری نه وقتدر ؟

ج — ایلك بهار مارت ابتدا سنندن مایسک صوگونه

قدردر . یاز موسمی حزیران ابتدا سنندن آغستوس نهایته

قدردر . صوڤ بهار ایلول ابتدا سندن تشرین ثانی صوڤ گنه
قدردر . قیش موسمی کانون اولدن باشلا یوب شباطک نهایتده
بیتر .

س — بر آی قاچ گوندر؟

ج — بو آیلردن یدیی اوتوز برر، دردی اوتوزر گوندر .
یالکیز بریسی یگر می سکز گوندر .

س — اوتوز برر گون اولان آیلر هانگیلر یدر؟

ج — کانون ثانی، مارت، مایس، تموز، آغستوس،
تشرین اول، کانون اول .

س — اوتوزر گون اولان آیلر هانگیلر یدر؟

ج — نیسان، حزیران، ایلول، تشرین ثانی .

س — شباط آی قاچ گوندر؟

ج — عادی سنه لده یگر می سکز و سنه کیساده یگر می
طقوز گوندر .

س — سنه کیسا نهدر؟

ج — هر اوچ سنه دن صگره گان دردنچی سنه یه سنه کیسا
دینیر .

س — گون نه قدر و قدر؟

ج — یگر می درت ساعتدر که گونشک طوغمنندن
باتمنه قدر اولان وقتیه گوندوز و گونشک باتمنندن طوغمننه
قدر اولان زمانه گیجه دینیر .

س — گون قاچ قسمدر؟

- ج — درت قسمدر : صباح ، اوگله ، ایکندی ، آقشام .
 س — صباح نه وقتدر ؟
 ج — گون طوغدقدن اوگله به قدر اولان زماندر .
 س — اوگله نه دیمکدر ؟
 ج — گونک تام یاریسی دیمکدر .
 س — ایکندی نه وقتدر ؟
 ج — اوگله ایله آقشام آرسنده کی زماندر . برده صباح
 ایله اوگله آرسنده قوشلق واردر .
 س — آقشام نه وقتدر ؟
 ج — ایکندی ایله یاتسی آرسنده اولان زماندر .
 س — گونک بشقه قسملری وارمیدر ؟
 ج — اوت ، یگر می درت مساوی * قسمه * تقسیم * ایدیلیرکه
 هر برینه بر ساعت دینیر .
 س — بو حسابجه برگون قاچ ساعت اولمش اولور ؟
 ج — برگون ، گیجه ایله برابر گوندوز یگر می درت
 ساعت اعتبار اولنور . لکن موسمنه گوره گونلرده ، گیجه لرده
 طقوز ساعتدن اون بش ساعته قدر اوزار قیصالیر .
 س — بر ساعت نه قدر در ؟
 ج — آلتمش دقیقه در . هر بر دقیقه دخی آلتمش ثانیه در .
 هر بر ثانیه ده بر لحظه ، یعنی برگوز آچوب قایاه جق قدر زماندر .

مناجات*

« جناب حقك هر یرده حاضر و ناظر اولسی »

یارب! سن هر یرده حاضر و ناظر سین . هر شیئی بیایر ،
گورر ، ایشیدیر سین . نوره جالک بتون عالملی طولدیرر . بتون
جهانی یوقدن واریدن و ایچنده کی موجوداتی ، یعنی گوردیگمز
و گوردهدیگمز هر شیئی یرادن سن سین .

بونجه انسان و حیوانلرک رزق لری * احسان ایدن سن سین .
مراد بیوردیغک وقت بر آنده دنیایی یوق ایده جک و یگیدن
وار ایده بیله جک ینه سن سین .

حکمتکدن سؤال اولماز . قدرت و عظمتک * حد و نہایت
بولماز . هر شیئه قادر سین . بحر الطافک * اوجی بوجاغی یوقدر .
لطفک * عنایتک * اوزرمزدن اگسک اولسون که « یاپ! » دیه امر
بیوردیغک شیرلی یاپه بیلهلم و « یاپه ! » دیه نهی بیوردیغک شیردن
صاقهلم .

یارب! مناجاتمزی قبول ایله . بزى گناهلردن اوزاق

مناجات	اللہ مخصوص اولان دعا نیاز .	بحر الطافک	دکز قدر بیوک اولان لطفلرک ایدلرک .
رزق عظمتک	ییه جک ایچمه جک . بیوک کککک .	لطفک عنایت	ایسکک بیوک اییلک ، بیوک ناردم

و ثواب اولان ایشلره یقین ایت . نظریکی بر آن اوزرمزدن
آرمه .

اون اوچنچی قرائت

« عالم * »

س — عالم نهدر ؟

ج — عالم دینیلن شی یز ، گوک و بونلرک ایچنده بولنان
بتون موجوداتدر . یزک بیوکلیگی و گنیشلیگی بللی ايسهده گوک
اویله نهایتسز بر گنیشلکدرکه مقدارینی بیامک ممکن دکلدر .

س — هیئت نهدن بحث ایدر ؟

ج — اجرام سماویهدن .

س — اجرام سماویه نهدر ؟

ج — کونش و آی ایله سیاره ، ثابته و قویروقلی یلدرلردر .

س — گوک نهدر ؟

ج — دنیا مرکز اطرافنی قاپلایان و اوجی ، سوکئی بولنمیان

برگنیشلکدرکه گوش ، آی ، ییلدیزلر وگوگده بولنان سائر
جسملر آنک ایچنده دونر ویوررلر.

س — گوگده بولنان ییلدیزلرک بربرلرندن فرقلری نه در؟

ج — بولرندن بعضاری کندیلکلرندن نورلی اولوب

بشقه بر جسمدن ضیا* آنزلر. بعضاری ایسه کندیلرنده نور
اولیوب دیگر بر جسمدن ضیا آلیرلر.

س — کندیلکلرندن نورلی اولان جسملر هانگیلریدر؟

ج — برنجیسی گوشلدرکه گرک بزم دنیا مزه ، گرک آی

وسائر ییلدیزلر ضیا ویرر. بوندن بشقه « نابتہ » دینیلن بر طاقم

ییلدیزلر دها واردرکه بولرک هر بری برر گوش صاییلر

و گوشمزگی هر برینک اطرافنده بشقه بشقه ییلدیزلر دونرکه

بولرده « سیاره » دینیر.

س — گوش نه شکلده در؟

ج — گوردیگمزگی یووارلاق بر جسمدر.

س — گوش یرندن حرکت* ایدرمی؟

ج — گوش هر نه قدر بزم دنیا مزک اطرافنده یور یور

گی گورینور ایسه ده بو حال طبقی یورین بر واپورده کی یولیلرک

اسکلہ بی عکسی* طرفه گیدیور گورملری گی بر یا کلسلقدن

ایلری گلیر. یوقسه حقیقت حالده دونر گوش اولیوب کره ارض

یعنی بزم دنیا مزدر . گوش ایسه یالکیز یگر می بش گون و اون ایکی ساعت ظرفنده کندی محوری * اوزرنده برگره دوزر .

س — اویله ایسه نیچون گوش طوغدی و گوش باتدی دیرز؟

ج — کره ارضک هر هانگی طرفی گوشه طوغری دوزر ایسه یالکیز او طرفی گوشنی گورر ، آنک ایچون گوش بزه گورنگه باشلا دینی وقت طوغدی و بزه گورنگه باشلا دقهه باتدی دیرز .

س — دنیا فصل دوزر؟

ج — دنیا یگر می درت ساعتده کندی محوری اوزرنده غرب بدن شرقه طوغری دوزر . بونک ایچون صباحین گوش شرق طرفدن طوغار گبی و آقشام وقتی غرب طرفنده باتار گبی گورینور . یوقسه حقیقت حالده گوش نه طوغار ، نه باتار .

س — شرق نهیه دیرلر؟

ج — گوشنی طوغار گبی گوردیگمز یره دیرلر .

س — غرب نهیه دیرلر؟

ج — گوشنی باتار گبی گوردیگمز طرفه دیرلر .

س — کره ارضک بشقه بر حرکتی وارمی؟

ج — کره ارض یگر می درت ساعت ظرفنده کندی

محوری اوزرنده حرکت ایتدکن بشقه گوشک اطر افنده بر حرکتی

دهاواردرکه اوچ یوز آلتش بش گون ، بش ساعت ، قرق سکنز
دقیقه و قرق بش ثانیه ظرفنده دونمیدر . بوگا « دَورِ سَـنَوِی »
تعبیر* اولنورکه سنه لك دونش دیمکدر .

س — کره ارض گونشدن نه قدر اوزا قدر؟

ج — اون بش میلیون یوز طقوز بیك آلتی یوز میل*
قدر اوزا قدر .

س — گونشك ضیاسی نه قدر وقتده کره ارضه یتیشیر؟

ج — سکنز دقیقه قدر زمان ایچنده .

اون دردنچی قرائت

« خَلَقْتَ عَالَمَ »

س — خلقت عالم نه در؟

ج — جناب حَقِّک بو عَالَم ایچنده بولنان انسانلری ،
حیوانلری ، اوتلری ، آغاچلری و بتون گوروب گورمدیگمز
سائر شیلری یوقدن وار ایتمیدر .

س — فصل یاراتدی؟

ج — جناب حق مراد* بیوردینی بر آنده « اولسون! »
دیه امر ایدنجه بتون جهان وجوده گلدی .

س — نه قدر وقت ایچنده؟

ج — کُتُبْ مَقْدَسَدَنْ تَوْرَانَه کوره جهان آتی کونده
یارادلمش ایسهده بو آتی گون شمدیگی گونلر گبی اولیوب نه قدر
زمان اولدینی بیانمی ایچون پک چوق سوز سویلنمش، لکن
سویلن سوزلر بر برینه اویه مامش و طوغریسی بیانم مامشدر .

س — انسان سائر حیوانلردن و موجوداتدن اولمی،
یوقسه صکرده می یارادلمشدر؟

ج — انسان هپسندن صکرده یارادلمشدر . لکن هپسندن ده
عزیز و شرفایدر . انسانک روحی و نطقی، عقل و ذکاکی قات
قات زیاده اولدینی ایچون عزیز و شریف عنوانلرینی آلمشدر .
یوقسه سائر خصوصلرده حیوان گیدر .

س — ایلك یارادیلان انسان کیمدر؟

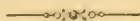
ج — حضرت آدم ایله زوجه سی حضرت حوادر که بر
پارچه طوپراقدن یارادلمشدر . حضرت آدم بتون انسانلرک
باباسی، خوآده آناسیدر .

بشقه لرینی راحتسز ایدن بعض حالردن صاقتمق

بر آدم اسنیه جگی ، اوکسوره جگی ویا آقصیره جنی وقت همان مندیبانی ، یاخود الی آغزینه گوتورملی . بریرده بولندینی وقت ایصلق چالمق ، پارمقار یله اوینامق ، آیاقلرینی اوینامق ویا صاللامق ، پارمغیله بورنی قارشدرمق ، الی قولاغنه گوتورمک ، یا بریرینی قاشیمق گبی ادب و تربیه یه یاقیشمیان حالردن صاقتملیدر .

بریره گیددیگی زمان کندندن بیوک ، یاشلی ، حرمتلو آدملرک
یرینه اوطورمق ودها اول گلمش آدملراولمدینی حالده همان
اک باش یره گچمک ویا باش صندالیه اوطورمق ویا بریسنه
برشی سویلرکن آغزینی تا آنک بورنه قدر یاقلاشدیروب
نفسیه صقندی ویرمک ، شونک بونک اوگندن ایکده برده
گچوب دونه رک خاقتی راحتسز ایلمک ، شمعدان ، یا لامبه ایله
اوینامق ، ماشه ایله منغالی قارشدرمق ، یاننده کینه یا صاللامق ،
ویوریدیگی وقت آیاق سسندن هرکسک راحتی قاچیرمق ، بیلیر
بیلمز سوزه قارشمق ، بشقه می سویارکن سوزینی بیترمدن
سوزینی کسوب کندیبی سویلمک ، بیلمدیگی برشیدی بیایرم دیه
ادعا و عناد ایتک ، بشقه سنک سوزنده واوزنده قصور بولمق
وقصورینی یوزینه اورمق ، یاننده کنی ده شاهد طوتمق ، یرنده

راحت اوطور میوب اوتیه بری به سورینه رک دوشه مه بی بوزمق
 وگگزینی چکمک، یا بورنی سیارکن شماته ایتک ومنغاله، یا
 شورایه بورایه توکورمک ویوررکن اوگنه آزدینه باقامق،
 بشقه لرینک یاننده طیرناق کسمک، دیش قارشدرمق و بونک
 گبی سائر عیب صاییلان شیاری یایمقنن غایت صاقتملیدر! یوقسه
 هرکسک کندیسنندن صوغومسنی وکندینه فنا نظرله باقسنی
 موجب اولور.

اون بشنجی قرائت

« یلدیزلرک انواعی »

- س — قاج درلو ییلدیز واردر؟
 ج — اوج درلو: نابتَه، سیاره، قویروقلی.
 س — نابتهلر نصل شیردر؟
 ج — کندیلکارندن ضیالی اولوب آیدینقلرینی بشقه سنندن
 آملزلر. گرک کرده ارضدن وگرک یکدیگردن اوزاققلری دائماً
 برقرار اوزره بولندیغندن ویاکنز کندی محورلری اوزرنده
 حرکت ایدوب بشقه حرکتلری اولدیغندن بولره نابتَه دینیر.
 س — بونلرک صایسی بلیمیدر؟

ج — عادی گوز ایله باقیلیرسه بویلدیزلرک صایسی آلتی
 بیکی گچمز . لکن قوتلی دور بین ایله باقیلیرسه بونلرک حدی
 حسابی یوقدر .

س سیاره لر نصل شیلردر؟

ج — کندیلکلرندن ایشیقلری اولیوب گونشدن ضیا
 آلیرلر . بزه پارلاق گورنملری گونشدن آلدقلری ضیایی کره مزه
 عکس ایتدرملرندن ایبری گلیر . مثلاً بر آینه نك اوزرینه گلن
 گونش نصل قارشى طرفه اوریورسه بویلدیزلرده طبقی آی کبی
 گونشدن آلدقلری ایشینی اولهجه دنیا مزه ویریورلر . بونلرک
 کندیلرینه مخصوص برریرلری اولوب محورلری اوزرنده حرکت
 ایتدکن بشقه گونشک اطرافنده دخی کندیلرینه مخصوص بر
 محرک اوزرنده دوترلر .

س — سیاره لر قاچدر؟ واسملری نهدر؟ صایه بیلمیسکز؟

ج — اوت ، شمدی یه قدر بولنان باشلیجه سیاره لر سکنز
 دانه اولوب اسملری ده شونلردر: عطارد، زهره، ارض، مریخ،
 مشتری، زحل، نبتون، اورانوس .

بونلردن بشقه برچوق کوچک سیاره لر ده بولنمشدرکه
 بونلردن شمدیکی حالده برزجه یه قدر بللی اولانلرک صایسی ایکی
 یوزی گچمشدر .

س — قویروقلی ییلدیزلر نصل شیلردر؟

ج — بونلرده سائر سیاره لر گبی کندیا بکلر نندن ایشیقلی اولیوب ایشیق لرینی گونشدن آیرلر. آرقه لر نده قویروق گبی گورینن ضیالری ایچون قویروقلی ییلدیز دینلمشدر.

س — قویروقلی ییلدیز لر انسانلره برفنالق و یا خود بر ایلیک اوله جغنه علامت اوله بیلیرمی؟

ج — اسکی زمانلرده قویروقلی ییلدیز لرک گورنوسی مطلقا فنالق گله جگنه علامت ظن اولنوردی. لکن صکره بوطنک بتون بتون یا گلش اولدیغی آ گلاشلمشدر.

س — نیچون سائر ییلدیز لر گبی هر وقت گورنمز لر؟

ج — بونلر سائر ییلدیز لره باقینجه دنیا مزدن ده ا زیاده اوزاق اولدقلر نندن هر زمان گورنمیوب آنجق گونشک اطرافنده دوندکلری وقت دنیا مزه یا قلاشدقلر نده گورینور لر.

س — ییلدیز لرک بشقه درنوسی وار میدر؟

ج — اوت، ییلدیز لرک بشقه بر درلوسی ده واردر که

بونلره « پیک » یا خود « رادفه » و یا « شاطر » دیر لر. بونلر سائر ییلدیز لره باقینجه پیک کوچک شیلر اولدیغندن بیوک ییلدیز لرک هر بری اطرافنده بر ایکی دانه سی بولنوب آنلر ایله برابرجه دونور لر.

س — سیاره لر دن هانگیلرینک قاچر دانه پیک و یا خود

رادفهلری واردر؟

ج — مریخک ایکی، مشتری نک دوت، زحلک سکز،

اورانوساڻ ڊرت، نپتونڻ ٻرپيڪي واردر. ڪره مزائده يالڪن
ٻرپيڪي واردر ڪه اوده ڦر، يعني آيدر.

اون آلتنجي قرائت

« آي »

س — آي نه در؟

ج — آي ٻر ڪره در ڪه ضيائي ڳونشن آلوب آلدني ضيائي
گيجه ارض مزه ويرير.

س — آي نه اڇون ڊيگر سياره لردن بيوك ڳورنيور؟

ج — آيڪ ڊيگر سياره * لردن بيوك ڳورنسي دنيا مزه
آن لردن زياده يقين اولدني اڇوندر.

س — آي ڪره ارضه بگزمي؟

ج — ڪره شڪنده يعني يووار لاقني سبيله ڪره ارضه
بگزم. لکن بزم دنيا مزه اولدني گي آيڪ اڇنده هوا، صو
ودگزلر يو قدر. يالڪن حلقه پڇمنده طاغلا واردر ڪه بونلرده
بيوك دور بينرله ڳور يله بيلير.

س — آيڪ دور * وحر ڪتي نصلدر؟

ج — آي يگرمي طقوز ڳون، اون ايڪي ساعت، قرق

ڊرت دقيقه اڇنده ڪندي محوري اوزرنده و ڪره ارض

اطرافندہ دوز و عین زماندہ دنیا ایله برلکندہ گونشک اطرافنی برسندہ طولاشیر .

س — آیک محرکی* اوزرنده و دنیا مزك اطرافندہ طو-
لاشمسندن نه حاصل اولور ؟

ج — محرکی اوزرنده دو نمسندن صفحات قمر حاصل اولور . دنیا مزك اطرافندہ دو نمسندن ده شهر قمریه حسابی چیقار . عربی ایلری ده بو حساب اوزرنده بنا اولمشدر .
س — صفحات قمری تعریف ایدیکز .

ج — صفحات قمر، آیک بزه هیچ گورنمسی حالندن صکره هلال گبی ودها صکره یای شکنده واک صکره ده طبق گبی یوص یو وارلاق حالنده گورینوب صکره ینه یواش یواش هیچ گورنیمه جک حاله گنجه به قدر آدینی شکلدر .

س — آیک هیچ گورنمسی نهدن ایلری گلیر ؟
ج — آیک گونشدن آیدیناق آلان طرفی دنیا مزه
هنوز هیچ دو نامش اولسندن ایلری گلیر .

س — آیک هلال شکنده گورنمی نه دندر ؟
ج — آیک گونشدن آیدیناق آلان طرفنک برمقداری،
یعنی یاریسندن آزی بزه دو نمسندندر .

س — آیک طبق گبی یوص یو وارلاق گورنمی نهدن ایلری
گلیر ؟

ج — آیك تماميله دنيا موزه قارشى گمىسندن ايلرى گليركه بو حالده گونش دن آدينغى آيدىنلق بتون بتون بزه گورينور .
آيك بو حالنه (بدر) دىنير . ايسته آيك ايدىنلغنىك يواش يواش چوغالوب آزالمقده و كندىسنك بيويوب كوچلمكده گى گو-
رىمنىك سببى بونلردر .

س — آيك دور و حركتى سببيله بشقه نه واقع اولور؟

ج — خُسُوف و كُسُوف وقوع بولور .

س — خسوف و كسوف نهدر؟

ج — خُسُوف آيك ، كُسُوف ده گونشك طوتلمسىدر .

س — آى نه زمان طوتيلور؟

ج — كره ارض آى ايله گونشك آره سنه گيرديكى حالده خسوف واقع اولوركه اوده آيك اون بشنده ، يعنى قرك بدر حالده وقوع بولور . هر آيك اون بشنده خسوف وقوع بوله مامسنىك سببى قرايله ارضك مدارلرى * برينده براز ميللى * اولمىسيدر . زيرا بو حالده كره ارض دنخى آيك گونش دن ضيا آلمسنة حائل * اولمز .

س — گونش نه زمان طوتيلور؟

ج — آى كره ارض ايله گونشك آره سنه گيرديكى حالده كسوف واقع اولوركه اوده آيك ابدالرنده وقوع بولور . زيرا

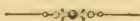
پرده كى ايكي شيشك آره سنه
كپروب كورمكه مانع اولان
يعنى براقمان شى .

حائل

دونه جك يره
برطرفه اكلش .

مدار
مىللى

بو حالده دخی آی کره ارضك گونشدن قسماً و بعض کرده قماً
ضیا آلمسنه حائل اولور . ایشته آی ایله گونشك طوتلمسی
بوندن عبارتدر .

اون یدنجی قرائت

« حکمت آئینه »

س — جناب حقك دنیایی انظار * حیرتمزی * جاب *
ایده جك صورتده حدسز * ، حسابسز اشیا * ایله طولدرمسندنه
حکمت واردر ؟

ج — شبهه سز بونلری گوردهك اللهك بیوکلگنی آگلارز .
دنیاده هرشی اللهك بیوکلگنی گوسترز . هرشی حکمت آئینه نك
آینه سیدر . شو یله که کره مزده حدسز ، حسابسز قاره لر ،
دریالر ، گوکده گونش و آی ، حدسز ، حسابسز بیله یزلر ،
ودها ندرلو شیلر و ارایسه هپ جناب حقك قدرتنه ، بیوکلگنه
دلیل * و شاهددرلر .

شدتلی * روزگارلر ، خفیف * ولطیف باد صبا لر ، چاغلتی ایله

حکمت	اللهه مخصوص اولان عقل ، تدبیر ، معرفت ، قدرت ،	دلیل	نشان ، اثبات ،
انظار	نظارلر ، باقشلر ،	شدتلی	سرت ، قوتلی ،
حیرت	تعجب ، شاشلیق ،	خفیف	اغیر اولیان
جاب	کندینه چکیک ، کتیرمهك ،	لطیف	کوزل ، خوش
حدسز	اولچیسز ،	یاد صبا	بعض کرده صبا حلری اسن
اشیا	شیلر .		خوش روزگار .

آقان ایرماقلر ، هواده اوچان قوشلر هپ اللهك علو* شانی*
 اخطار* ايدر .

جمله سی الله عظیم الشان* حضر تارینك نهایتسز قدرت وقوتی
 گوستروب ذات ذوالجلالی* آکدیرر .

حاصلی جناب حقك یاراتدیغی ائک بیوک شیلردن ائک کوچك
 شیلره وارنجیه قدر جمله سنك برسبی، برحمتی واردرکه انسان
 عصر لرحه تدقیق* ایتسه ینه تمامیه آکلایه مز .

انسانك بو عجزی* دخی خالقنی* طانیوب آگا عبادت
 ایتسنه باشلیجه برسیدر . ایشه بو عجز مزی بیلوب دائما تگری
 تعالی حضر تارینه شکر مزی ایفا* ایتلی بز .

« حرمتسزلك، رعایتسزلك »

بو کوتو خوی کندیسنده اولان آدم ، انسانغه مخصوص
 اولان ادب و تربیه یه قارشى بولسان حاللرک بعضارینی ویا
 هپسنى چکنمکسزین یاپار . حتی بونلری حریت انسانیه، یعنی
 یایمی انسانك النده اولان شیلر صره سنده صایار . مثلا
 کندیسنه برشی سؤال اولندیغی وقت باشنی صاللایه رق جواب
 ویرر و « اوت ! » یاخود « خیر ! » دیه جک یرده (ها !) ویا

علو شان اخطار عظیم ذوالجلال	یوکسلك ، بیوکك . بیوک شهرت ، بیوک اسم . خاطره براتق . بیوک . جلال صاحی ، ساطنتلی .	تدقیق عجزی خالقنی ایفا	دقت ایله، اینجه دن اینجه یه اراشدر مق . قدرتسزلك . یرادانی . اوده مک .
---	--	---------------------------------	--

(یوق !) دیهرک و یاخود بشقه برمناسبتسز شی سویایهرك باشی
یوقاری یه قالدیرر .

برسی کندیسنه برشی صوردیغی و یاخود برشی سویایدیگی
وقت هیچ اهمیت ویرمیوب پرماقاریله اوینسار ویا الی یانندهکی
ماصه ویا صندالیه اورهرق چالنی چالارگی حرکت ایدر .
ایله آغزینی قامقسزین شونک بونک یاننده اسنز ، آقصیریر ،
اوکسورر .

برمجلسده بولندیغی وقت کیمسه یه برعذر بیان ایتمدن وعفو
دیلهمدن قالمار گیدر . گرك اونده وگرك سائر یرده بولندیغی
وقت حرمت و رعایت ایلمسی لازم اولان ذاتلره خاطرلرینی
خوش ایتمک ایچون لازم گان معاملهده هیچ بولنمز . سائرلرک
سوزلرینه اهمیت ویرمیوب دایما کندی سوزینی ایلری سورر .
وبویله اوافق تفک خدمتله کندیسنی دها زیاده سودیره جگنی ،
دها زیاده حقوق پیدا ایده جگنی ظن ایدر وکندیسنه تربیهسز
نظریله باقیله جغنی بیلمز .

برسنک باغچهسنه گیدیگی وقت اذن آلمدن ویاخود صاحبی
طرفدن کندیسنه تکلیف اولمدن گل ویا سائر چیچک ویش
قوپارر . حال بوکه تربیهلی بر آدم اک تکلیفسز بر دوستک بیله
باغچهسنه گیرسه ینه کندیدگندن برشی قوپارمنز . بویله حاللر
عیب صایلدیغندن غایت صاقنملیدر .

برسی شاید قضا ایله ویاخود دقتسزلکله آیاغنه باصه حق

ویا براز طوقه جق اولسه درحال « گوزك كورمی؟ » گبی
 سوزلرله او آدمی تکدیر ایدر وکندیسندن عفو دیلهسه بیله
 قبول ایلمز. حال بوکه بویله خطالر * کندیسندن ظهور ایتسه
 « عفو ایدرسکز! » دیه عذر * بیله دیلهمز.
 ایشته بویله حالرده بولنمقدن غایت چکنملی وهرکس حقنده
 حرمت و رعایت اوزره طاوراملیدر.

اون سکنزنجی قرائت

« هوا »

س — هوا نهدر؟

ج — هوا پای تخت و بیوک شهرلرک زقاقلرینی آیدینلاقمق
 ایچون فنارلرده یانان هوا غازی گبی بر غازدر، لکن یاغمز. بز
 آنک سایه سنده نفس آلهرق یاشارز. هوا، کره ارضک هر طرفی
 بر قار پوزک قابوغی گبی یوز اون بیک مترو قالینغنده بر قابوق
 صورتنده قوشاشمدر. بولوتلر، یاغمز، طولو، قار،
 روزکار، شمشک، گوک گورلهمه گبی حاللر هپ هوانک ایچنده
 وقوع بولور.

س — بولوت نهدر؟ ونه دن حاصل اولور؟

ج — گونشک صیجاقلنی یر یوزنده آقان صولری

ایضاً بدوب بوغو حاله گتیرر . بوغو ایسه هوادن خفیف اولدینی ایچون هوانک صوغوق اولان اک یوکسک قاتلرینه قدر چیقوب اوراده بر آز طوگهرق وصیججه طو پلانهرق بولوت حاله گایر . بوسورتله بولوت اوفاق اوفاق بوغولرک بر اشمسندن حاصل اولور .

س — یاغمور نهدر ؟

ج — بولوتلری تشکیل ایدن بوغو دانهلری هوانک یوقاریلرنده پک زیاده صوغونجه ینه صو حاله دوزر . بوسورتله یاغمور حاصل اولور .

س — سیس نهدر ؟

ج — بوده گونشک صیجاقلنی ایله ایصینهرق ریوزنده پیدا اولان بر نوع بوغودرکه آغیرجه اولدینی وهوادده بعض مانعلر * بولندینی جهتهله یوکسکله میوب ریوزنده قالیر . صگره گونشک تأثیریه * ایصینوب بتون بتون بوغو حاله گیرنججه خقیفلشهرک تکرار هوایه چیقار .

س — قار نهدر ؟

ج — بولوتلری تشکیل * ایدن بوغو دانهلری هوانک یوقاریلرنده تصادف * ایتدکلری صوغوق سببیه صو حاله گیرر ودها زیاده صوغوغه تصادف ایدنجه طوگوب قار و طولو اولهرق ریوزینه اینر .

س — روزگار نهدن اولور؟

ج — هوا طبقه طبقه، یعنی قات قات اولدیغندن او طبقه لرك حرکتدن ایلری گلیر.

س — گوک گورله مه سی و شمشک نهدر؟

ج — بونلرک ایکی سی ده بولوتلرک بر برلرینه چارپسندن حاصل اولور. بولوتلر صودن تشکل* ایتدیگی، صوده ایسه الکتریک دینیان بر سیاله* بولندیغی اچون بولوتلر دخی بو سیاله ایله طولو بولنور. حال بوکه بوسیه له ده جذب* و دفع* خاصه لری* بولندیغندن، بر برلرینک ضدی اولان بولوتلر بر برلرینی چکرلر و بر جنس دن اولانلر ده بر برلرینی اوتیه سوررلر. بوقوتلر بر برلرینه تصادف ایتدکلری وقت بولوتلر آردسند بر چارپشمه پیدا اولور. بو چارپشمه دن ده گوک گورله مه سی و شمشک چاقسی و ییلدیرم حاصل اولور.

س — ییلدیرم نهدر؟

ج — ییلدیرم ده الکتریک اثریدر. بر بولوت کندینه ضد اولان الکتریکک یانندن گچدیگی وقت آنک یرینی طومق ایستر. او الکتریک ایله بر لشرکن طبقی بولوتلر ده اولدیغی گبی آتشدن گولاله لر حاصل ایدرک دوشدیگی یری یاقار، یبقار.

س — الکتریک سیاله سی یالکز بوجسملر* ده می بولنور؟

تشل	یا بلق.	خاصه لری	بر شیمه مخصوص اولان قدرت* قوت و فائده لری.
سیاله	صومی آقیغلی اولان.	جسم	جانلی اولانلر دن بشقه یعنی طاش، طوبراق، آغاج و سائر حال طبیعلر نده بولنان شیلر.
جذب	کندینه چکیمک.		
دفع	کشدن قوغتی (بر شیمی) اوتیه ایتک، سورمک.		

ج — خير، يالكز بونلرده اوليوب دها بشقه جسمارده
دخى بولتور. بر جسمده الكتريق اولوب اولديغنى آكلامق
ايچون اوجسمى الار آره سنده بر آز اوغشدرمايدر. اگر
مذكور جسمدن برقلاجم چيقار وياخود خفيف بر جسم سائر
خفيف جسمارى كنديسنه چكلمگه باشلار ايسه اوجسمده
الكتريق اولديغى بللى اولور. مثلا برقراكلق يرده كدينسك
آرقهسى اوغشديريله جق اولسه در حال قغلاجم چيقار.
ياخود مهر مومى چوقهك اوزرينه بر مقدار سوردككن صگره
صاج تلى گي خفيف بر جسمه ياقلاشديرلسه كندينه چكر.
بونك گي مقناطيس وكهر بادهده الكتريق قوتى بولنديغندن
مقناطيس ايگنهني، كهر باده صمان چوپنى كنديلارينه چكر لر.

س — ييلديرمدن قورتلمهك چارهسى وارمى؟

ج — آمرىقالى مشهور (فرانكلن) بوكا بر چاره بولمشدر.
اوزون بر ديرهك اوجنه معدندن سيورى بر چوق ديكليير.
بو چيوغك ديرهكه صاپلانان طرفنه بر زنجير ويا معدندن بر تل
باغلانوب زنجير ويا تلك او بر اوجى ديرهك بوينجه اوزاديلهرق
قويوبه صارقيديلوب تا دينه قدر اينديريلير. زنجير وياتلده
الكتريق قوتى بولنديغندن ييلديرمى صويه قدر كندينه چكر.
بوصورتله ييلديرم بشقه بر شئه ضرر ويرهمن. بوكا « سپر
صاعقه » ياخود « پاراتونهر » دير لر.

بو الكتريقك دائما يوكسك محللاره دوشمه سنك سببى يوكسك

پرلرده و سیوری اولان شیرلک او جبرنده قوه جاذبه یعنی چکیچی
قوت دها زیاده اولمیدر .

اون طقوزنجی قرائت

بعض تریه سزجه شقالر و او یغونسز حالر

بعض کیمسه لر راست گل دکلری آدمار ایله شقا ایتگی
سورلر . کیمی ال شقاسی ، کیمی دیل شقاسی ایدر . عجا
قارشینده کی آدم شقالشمقندن خوشلانیرمی ، خوشلانیرمی ،
بورالرنی هیچ دوشومز . شقالشمقندن خوشلانمدیغنی سویله سه
بیله « آدم سن ده نصل آدمسین ؟ نه اولورمش ؟ انسان بعضاً
شقا ، شملک ایتلی ! » دیه آنی عیلامغه باشلار .

بعضاً آغیر برسوز سویلر . اگر قارشینده کی آدمک
اوسوزدن اینجیدیگی و گوجندیگی گوررسه « صاقن گوجمه
شقا ایتدم ! » دیه عفو دیلر . بیلدیگی برشیئی بیلمز و بیلمدیگی
شیلری بیلر گی گورینور .

برینک انده ویا اوزرنده گوزینه خوش گورینه جک برشی
گورسه درحال « بونی بکا هدیه ایتسه که ! » ویا خود هیچ
اولمزه « بر قاج گون قوللانه یمده ینه ویره یم . » دهرک
وبرطاقم اوتاندره جق سوزلر سویلهرک اوشیئی آنک لندن

آلمق ایستر . آلدقن صکرده غائب اولدی دهرک و یرمت
ایسته مز .

اوته کی بر یکی ایله اگلیر . کیمسه نك یایدیغی بگنمز .
« بن آنک یرنده اولدم شو یله یاپاردم ، بو یله ایدردم . »
دهرک کندیسنی اوگر . بعضاً یالاندن بر طاقم حوادث اویدریر
و کندیسنه گویا بر مدار افتخار* اولق اوزره « بن فلان کشی
ایله گورشدم . فلان یرده بولندم . مکمل صورتده اکلندک ،
شویله یدک ، بو یله ایچدک ، فلان ! » دهرک اوگنور .

هله بو قصور چوجقلرده دها زیاده بولنور . شو یله که :
بر یره گیتدیگنی ، یددیگنی ، ایچدیگنی ، اونده ویا بشقه سنک
اونده گوردکارینی ، ایشتدکارینی سائر چوجقلره و بیوکلره
سویلرلر . بعض چوجقده گولهیم ویا خود گولدریم دهرک
آرقداشلرینک قولاغنه گیزلیجه چوب سوقار ویا بر یرده
گیزلوب بردن بره غریب* وقورقونج سسلر چیقاره رق
آرقداشلرینی قورقودر .

بریسنک اوطوره جنی صندالیه نی گیزلیجه گری چکرک
آنی دوشورر . اوته کنی ، بریکنی چیمدیکلر ودها سائر ال
شقاسی ایدر و او یون اوینارکن حیله یاپار و بعضاً او یونی بوزار .
دائماً کندی ایسته دیگنی یا مق ایستر . باغیریر ، چاغیریر .
ایسته دیگی ویرلر ایسه آغلار و سائر بیک درلو عیب اولان
شیلری یاپارکه بونلرک هیچ بریسنی تربیه لی ، عقللی چوجقلر

یا پمزلر و داتما آنا و بابالرینک و خواجه و بیوکلرینک سوزلرندن
اصلا طیشاری چیقمز لر .

ایسته بویله اوصلی و تربیه لی چوجقلر داتما سویایر لر .

بعض چوجقلر ، حتی بعض بیوک آدم لر بیله بر شیده
یا گلدقلری زمان کندیلرینه اولنان اخطاری قبول و قصورلرینی
اعتراف * ایتیموب خطالرنده اصرار * ایدر لر .

بعض چوجقلرده قباحترینی بشقه لرینک اوزرینه آتهرق
کندی خطالرندن طولانی آرقداشلرینی تکدیر ایتدیریر لر .
سائرلرینه فنا اورنک اوله جق درلو درلو حالارده بولنور لر .

آز بر شی ایچسون اوته کینک بریکینک قلملرینی قیرار لر .
کندیلری ایسه بوش بر شی ایچون آرقداشلرینه گوجنه رک
الرینه فرصت دوشدیگی زمان آنلردن اوج آیر لر . ای
برشیئه مالک * اولدقلرینی ایسته میوب قیصقانیر لر . او شیئی
الندن آیر لر و یا قیرار . بیرتار لر و بعض کرده چالار لره که الله
اسیر گسون بویله شیلره آلیشان چوجقلر و بیوک آدم لر صگره
ایتدکلرینک جزاسنی چکر لر و هر کس کندیلرندن نفرت ایدر .
بونک ایچون کندینی بیلن و بونصیحتلری دیکله یین چوجقلر
داتما بویله فناقلردن صاقوب ایملک ایتمگه چالیشمیدر لر .

<p>ماحب +</p>	<p>مالک</p>	<p>قصورینی طایبق 'سویله مک' اقرار ایتمک . برایش و پاسوز مطلق بویله در دیه طایقوب طور متی .</p>	<p>اعتراف اصرار</p>
---------------	-------------	--	-------------------------

زیرا بویہ فنا شقارک، او یغونسز حالرک آلتدن اویہ
فالقلمر چیقارکہ اللہ اسیرگسون انسان باشنی قورتارہمز و دنیا
و آخرتده آنک جزاسنی چکر. بونک ایچون بویہ شقاردن
و او یغونسز حالردن گری طوروب دائما تربیہ لی طاورا نملیدر.

یکر منجی قرائت

دنیا

س — دنیا نهدر؟

ج — دنیا، درت بلوک اعتباریہ اوچ بلوگی صو و بر
بلوگی قارهدن عبارت پورتقال و یا قارپوز شککنده یووارلاق
بر جسمدر. بونک ایچون آکا « کره ارض » دخی دینیر.

س — کره مجسمه نهدر؟

ج — دنیانک شکلی گوسترر قارپوز کبی مدور آجاج و یا
مقواددن یاپیلمش بر کره در.

س — کره سما نهدر؟

ج — گوگک شکلی و گوگده بولنان جسملرک یرلینی
گوسترر آجاج و یا مقوادن یاپیلمش بر کره در.

س — خریطه نهدر؟

ج — یر یوزنده کی قاره لرک، دگزلرک، ایرماق لرک،
مملکتلرک کوچک بر مقیاس ایله کاغد و یا مشمع اوزرنده حدود
و موقع طبیعی لری چیزلمش بر لوحه در. کتاب شککنده اولورسه
بوکا اطلس تعیر اولنور.

س — دنیانک حرکتی وارمیدر؟

ج — اوت، دنیاںک ایکی درلو حرکتی واردر. بری
کندی اوزرندهکی، بری ده گوشک اطرافندهکی حرکتیدر.
بو حرکتی عین زمانده وایکسینی بر لکده اجرا ایدر.

مثلا بر مولوی درویشی نصل بر آندہ ہم آیانی اوزرنده،
همده سماعخانه اطرافنده دوزر ایسه دنیا دخی عین وقتده ہم
کندی محوری اوزرنده، همده گوشک اطرافنده دوزر.

س — دنیاںک بویله بر زمانده ایکی درلو حرکتدن نه
حاصل اولور؟ و بو حرکتی نه قدر مدت ایچنده اجرا ایدر؟

ج — کندی محوری اوزرنده ابتدگی حرکتدن گیجه
گوندوز حاصل اولور. بو حرکتی بگرمی درت ساعتده اجرا ایدر.
گوشک اطرافندهکی حرکتدن فصول اربعه، یعنی سنه نك
درت موسمی حاصل اولور که بونلرہ ایلك بهار، یاز، صوڭ بهار،
(گوز) وقیش دینیر. بو حرکتی ده اوچ یوز آلتش بش گون،
آلتی ساعتده اجرا ایدر.

س — بز کره ارضک نره سنده یز؟

ج — بز آنک سطحنده، یعنی اوزرنده یز.

س — یا نصل اولیورده دوندیگی وقت اوزرندن

دوشمیورز؟ و دوندیکنی بیله طومبیورز؟

ج — بر مقناطیس تیموری ایکنه بی نصل کندیسنه چکر ایسه دنیا
دخی بزى و کافه اشیا بی کندی مرکزینہ طوغری چکر. بونکه برابر
کائناده بولنانی کافه اشیا یکدی بکرینی مقناطیس کی چکر لر. بو وجه ایله
بزی دخی ارضمز جذب ابتدگندن اوزرندن بر طرفه دوشمه یز.
وقارده اوتوران یولچینک واپورک حرکتدن نصل خبری اولمز

ایسه بزم دخی ارضك حر كستن خبر منزا اولماز. ان شاء الله صنغمزی
آتلادیغمزده بوگا دائر معلومات مفصله ویره بیلیرم.

س — ارضك بووارلاق اولدیغنی دها قوی دلیلار ایله
اثبات ایده بیلیرمیسکنز؟

ج — کائناتده هر جسم مایع، حین تشکلنده بر شکل
کروی آلمغه ساعیدر. صکره دن بعضلری خار جدن اسباب مانعه
ظهور یله تبدیل شکل ایدر لر. مثلا بر یغمور ویا صو دامله می
یره دوشر ایکن کروی الشکلدر. طولی دانه لری دخی بویله در.
قمر ایله شمسکده مدور اولدیغنی و سیارات سائر نكده جو
ایچریسنده مدور اوله رق دور ایتدیکنی دور بینلر ایله کوره
بیلیریز. اویله ایسه ارضمز دخی سیارات دن عد اولندیغندن مدور
اولسی اقتضا ایدر. بوندن ماعدا ارضمزك کروی اولدیغنه دها بر
چوق اثباتلر واردر. بونلرک برنجیسی واک قولانی آچیق بر دکنر
کنارنده بولنان بر آدم اوزاقدن کلان برسفینه نك اولادیر کارینک
اوجنی ویا قلاشدیجه اورته سنی و ساحله تقرب ایتدیجه تکنه سنی یعنی
تکمیل سفینه نی کورور. و ساحل دن دکنه طوغری آچیلان برسفینه نكده
ابتدا تکنه سنی و آچلدیجه دیرکارینی نظر دن غائب ایدر. و کذا کینک
ایچنده بولنان آدم دخی ابتدا ساحلی و کیتدیجه شهرک یوکسک
بنالرینی و جوارده بولنان یوکسک تپه لرینی کوزدن غائب ایدر.
ینه بویله ساحله یا قلاشدیجه طبیعی ابتدا شهرک یوکسک بنالریله
جوارنده کی تپه لرینی و کیده رک نهایت ساحلی کورور.

دیگر بر اثبات قوی ده شودر که کونش غروب ایتدیکی ائنده بر

بالونجی بالون ایله هوایه چیقسه باتمش اولان کونشی بتکرار کورور.
شمس تکرار غروب ایتدیکی حالده بالونجی ده دهایوکسکه چیقسه تکرار

کونشی مشاهده ایدر . اگر دنیا من کرووی اولیوبده دوز اولیدی کمی نه قدر اوزاغه کیتسه دور بینلرایلهینه مشاهده اولنوردی . یا خود اوزاقلنی سببیه کوزدن غائب اولسه اء اول ایجه اولان دیر کلرینک کوزدن غائب اولسی لازم کلیردی . حال بوکه کور یله بیه جک اء بیوک تکنه سی کوزدن غائب اولیور . برده دنیا منک قاره قسمی صوقسمنک درتده بری بولندیغدن قاره لرك دخی کرووی اولسی لازم کلیر زیرا دکرده کورینن بو حال ، قاره ده دخی عینله وقوع بولور . مثلاً دوز بر اووه اورته سنده بولان بر شهره تقرب ایدلدیکی ائناده ابتدا شهرک مناره لری ایله یوکسک بنالری و کیدرک تکمیلی کورینیر . دیگر قوتلی بر اثبات ده شودرکه کرء ارض منر آیک اون بشندد قرایله شمس آره سنه کیردیکی وقت بعضاً کولکه سیله قمری منخسف قیلار . آی طوتلمغه باشلادیخی وقت بزله سطح قمره مدور بر قهوه تبسیسی سور ولیوردهش کبی کورینیر . ایشته بو کورینن کولکه دنیا منک کولکه سندن بشقه برشی دکدر . بویله بر کولکه یی ویره جک بر جسمک دخی البته کرووی الشکل اولسی اقتضا ایدر .

س — دنیا گونشدن بیوکیدر ؟ کوچکیدر ؟

ج — تخمیناً بر میلیون اوج یوز اوتوز بیك دفعه کوچکدر .

س — دنیا آیدن بیوکیدر ؟ کوچکیدر ؟

ج — دنیا آیدن الی قات بیوکدر .

س — دنیا نك درت طرفی طولاشیله بیلیرمی ؟

ج — اوت ، بر یولجی یکر می درت ساعتده آلتش بش

میل قدر مسافه یورویهرک کیجه کوندوز بر دوزی یه و برخط

مستقیم اوزره حرکت ایتسه ۳۶۵ کونده دنیا نك اطرافنی

طولاشه بیلیر ، یعنی یه حیقمش اولدینی یره واصل اولور .

خوش کچینش

س — انسانلر آره سنده عزیز اولمق و هر کسه کندینی سودرمک ایچون نه یاملی؟

ج — هر کسک خاطرینی و منفعتی گوزدملی، چونکه انسانلرک چوغنی حرمت و رعایت گورمدیگی و یا بر فائده بکله مدیگی آدملره حرمت و رعایت ایتمز، ایتسه بيله ایلریده آکا قارشی کندیبی دخی آندن حرمت و رعایت گورمک و یا بر درلو استفاده ایتمک امليله ایدر.

بونک ایچون بویله صره لرده بعضاً فکرلر بر برینه ضد کلسه بيله حدت ايله قارشیلق و یرمیوب حالمانه طاور اتملیدر.

برده هر شیده بر آدم یالکیز کندی حقی، منفعتی دگل، قارشیدسندگی آدمک دخی حق و منفعتی گوزدملی، هر کسک حیثینی طانمیلی، وظیفه سی خار جنده اولان ایشه قار شاملی، کیمسه بی گوجنیدیره جک هیچ بر حال و حرکتده بولناملی.

گوجه گیده جک بر سوزی نه یوز یوزه، نه ده آرقه دن، سویلماملی، بر برینک ایلیگی و یا کوتولگی ایچون سوز سویلین آدمارک سوزلرینی بر برینه خبر و یرماملی. بر کیمسه بی یوزینه قارشی اوگوب آرقه سندن ده ذم ایتاملی. انسانلق حاليله وقوع بولان بعض قصورلرینی چوق گورماملی. حاصلی: هر کسی عیبلا میوب ممکن اولدینی قدر خاطرینی خوش ایتمگه چالیشملی.

کندی فائده سی ایچون بشقه لرینه ضرر و یرماملی . کندی راحتی ایچون بشقه لرینی راحتسز ایتاملی . هر کسک منفعت و کارینی کندی منفعت و کارینه دگیشماملی . کندی فائده سنندن زیاده عمومک منفعتی گوزه تملی . هیچ بر وقت کندی عقاللی و بشقه لرینی شاشقین یرینه قویماملی .

هر کسک امنیتی سوء استعمال* ایتاملی . نفسنی اوگماملی . کندی بیوک آدم یرینه قویق و بشقه لرینی کوچک و آشاغی گورمک گبی آداب انسانیه یه یاقشیمان هیچ بر حال و حرکته بولنمیویپ دائماً هر کس ایله خوش چنملی . خویلری بوزوق اولان آدم لردن ده صاقنملیدر .

تربیه لی انسان

تربیه لی انسان دائماً بیوگنه حرمت و رعایت و کندی یاشنده ، کندی حالنده اولانلره و کندندن آشاغی بولنانلره تواضع* ایله معامله* ایدر .

هر کسک حقیقی ، حیثیتی طانیر . قدر و قیمتی بیلیر . خاطرینی گوزه در . نندن گلدیگی قدر یاردیم ایدر . انسانلره یاقیشان هر درلو و وظیفه یی اجرا ایلر . کندی حدی بیلوب

طاو رانمق ، ایش کورمک ،
سوز سرینک .

معامله

فنا ، کوتو ،
قول لایمق ،
آچاق کولکلیک .

سوء
استعمال
تواضع

وظیفه سی اولیان شیره اصلا قارشمز . هر بر حال و حرکتی
اعتدال اوزره اولور . الحاصل خاطر قیره حق برشی یا تمز .
انسانیت خصوصنده دین ، مذهب ، ملت فرقی آرا مز .
کیمسه بی آلد اتمز .

یالان سویلمز . دایمائی به ای ، کوتویه کوتو دیر . کیمسه نك
عرضه ، مالنه ، بر شینه گوز دیکمز . هر سوزی حال و وقتنه ویرینه
گوره سویلر . هر سوزنده وایشنده گرك کندیسنه ، گرك سائرینه
برفانده بولنور . بوش برسوز سویلمز . هیچ بر کیمسه نك عرضه ،
ناموسنه ، قدر و اعتبارینه طوقنه حق ویا کار و کسبنه سکتته * ویره جك
ویا بروجه * ایله ایشنه مانع اوله حق بر حال و حرکتده بولنمز .

اخلاقی * بوزوق اولان آدم لرایله گورشمز . وظیفه سی اولیان
ایشه قارشمز . وجدانه قارشی برشی یا تمز . طوغر بلقندن آریلمز .
هر ایشنده انصافی * الدن براقمز . هیچ برفانده ایچون یالانی قبول اتمز .
اوزرینه آلدیغی شیئی طوغر بلقله یاپار . یاپه میه جنی ایشی اوزرینه
آلمز . یاپه میه جنی بر شیئی وعد اتمز . وعد ایتدیگی شیئی اجرا
ایدر . کیمسه نك قباحتی یوزینه اورمز . برندن بر ایلیك گورسه
اصلا اونو تمز . الندن گلیرسه کندیسیده آکا قارشی بر ایلیك ایدر .
کندی ایلیك ایتدیگی بر آدم دن ویا بشقه سندن کوتولك بیله
گورمش اولسه ینه گو جنمیوب صرهمی دوشدکجه و الندن گلدکجه
ایلیك ایتمگه چالیشیر . ایشته بویله آدم دنیا و آخرتده عزیز اولور .

بورک طوغر بلقی ، حق
طابق حقلی ایش گورمک .

انصاف

طوغر غولق .
سبب .
خویلری .

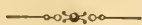
سکتته
وجه
اخلاق

جناب حقك بر سرى

تجاردن برى پنايردن دونر ايكن سيجيم گي ياغمور ياغمغه
باشالار . بي چاره فنا حالمده ايصالانجه « اللهم ! بر گوزل هوا
احسان ايتسه ايدك نه اولوردى؟ » ديه شكاي ايدر . بوصره ده
گچديگي اورمان ايچنده بولنان خرسزلردن برى انده كي تفنگي
اوزرينه بوشالدر .

اگر باروت ايصالق اولمسيدي حريفك ايشي تمش اوله جقدى!
زواللى آدم بوندن استفاده ايدهرك قاچار ايكن « يارب ! يا كلدم .
زيرا صبر ايتيوب بنى قورتارمغه سبب اولان ياغموردن شكاي
ايتدم ! » ديمشدر .

هر شيدده برحكمت واردر . حكمت الهيه دائما گونش گي
آشكاردر . صبر ايله اكثر يا مصيبت * ظن اولنان شيدك نتيجه سي
سلامت اولور .

لطائف*

بر چوجق مکتبدين چيقوب اوه گيدرکن اوگون تبيديلا*
گزمگه چيتمش اولان پادشاهه تصادف ايتمش . پادشاه چوجنگ
عقللى برشى اولديغنى حالندن آ گلايوب شويله قونشمغه باشلامش :
پادشاه — اوغلم ! نره دن گليورسين ؟

چو جق — مکتبیدن .

پادشاه — نه او قویورسین ؟

چو جق — الف جزئی بیتردم ، عم جزئنه باشلايه جقم .

پادشاه — آفرین او غلم ! آل شو آلتونی ده شکر آل .

چو جق — آلم . بابام گورر ، بو آلتونی نرددن آلدک ؟
دیه طاریلیر .

پادشاه — باباک صورارسه پادشاه ویردی ده نیجه طارماز .

چو جق — اینامزکه

پادشاه — نیچون اینامیه جق ؟

چو جق — پادشاه هیچ بر آلتون ویررمی ؟ ویررایسه
چو جقه ویرر .

چو جغک بو جوابلری پادشاهک خوشنه گیدر . کیده سنی
آلتونله طولدیرر .

§

تاتارک بری یولده بر خانه اینمش . خانجی قاریسی ایله برابر
اوطوروب صوغان اتمک یرلر ایش . تاتار ، خانجی یه « خانجی ! ات ،
اتمک ، یاغ ایسترم . بالدن ده خبرک اولسون ! » ده نیجه خانجی ده
« ایسته صوغان ، ایسته اتمک ، حالدن ده خبرک اولسون ! » دیش .

وعدینی* اجرا ایتمک

فرانسه جنراللارندن ، یعنی عسکری پاشالارندن مشهور (دورینی)

برگچه پارسه گیدر ایکن یولده خرسز لر طومتش لر . اوزرنده بولنان
 پاره لری آلدق دن صکره پارمغنده کی یوزوگی دخی ایسته نجه ، مشار
 الیه آنک یادگار اولدیغنی بیان ایله برگون صکره بوکا قارشلیق
 یوزلیرا ویره جگنی وعدایده رک خرسز لری تأمین ایدر . ایرتسی
 گون ایچلرندن ائک حسار تلیسی مشار الیه ک اوینه گیده رک کندیسی
 احباسیله * گورشمکده اولدیغنی حالده یانه یاناشوب وعدینی اخطار
 ایدر . جنرال دخی وعدینی یرینه کتیرر . خرسز خانه سندن
 ایچه اوزاقلاشدق دن صکره باشنه کلن حالی ، دوستلرینه آکلادیر .
 احباسنک بو درجه طوغر یلغه شاشدق لرنی گورنجه
 « نه تعجب * ایدیورسکمز ؟ بورجی اوده دم . طوغری اولان
 بر آدم ویردیگی سوزی یرینه کتیر ملی ، خرسز لره بیله سوز ویرمش
 اولسه سوزندن دوئاملیدر . ایشته بنده بو خرسز لره ایتمش
 اولدیغم وعدی اجرا ایتدم . » دیش .

وحدانه * اتباع *

مکتب شاگردانندن بری تعطیل گونلرنده مملکتته گیدر ایکن
 یولده گیجه بردگرمنده قالمغه مجبور اولور . یاتمش اولدیغنی اوطه نک
 دیوارینه آصلمش اولان بر آلتون ساعتی گورر . گیجه یاریسی ساعتی
 آلهرق پنجره دن طیشاری آتلا یوب قاجمنی قورار . لکن وحدانی
 بردرلو راضی اولمز ، خرسز لرق فاشی اولدیغنی خاطرینه کتیرر .

بورک شاهدلیکی ، طوغریلغنی
 طایبق ویا طبق ایچون قلبک
 یورکک کوزل طویغیسی
 تابع اولق . اویق .

وحدان

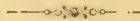
اتباع

امین ائک ایناندیرمق .
 دو-تلی ایله
 شاشتیق .

تأمین
 احباسیله
 تعجب

بر خیلی دوش و نود کن صکره ساعتی آلامش ، کندیسیده
 اوراده طور میوب پنجره دن آتلایه رقی صاووشوب گیتمش .
 بر مدت آی آیدینلغنده یوریش . آی باتوب اورته لقی
 قرا کلق اولنجه چو جق باصدینی یری گورده مدیگندن بر بتاقاغه
 دوشمش .

کندیسینی گوج حال ایله قورتاروب یوکسک بریره چیقمش .
 یک یورغون اولدیغندن اوراده او یویه قالمش . صباح این او یانوب
 گوزلرینی آچنجه باقمش که آلتنده یاتمش اولدینی آغاجک اوزرینه
 بر آدم اصلمش . قارغهلرده اوزرینه اوششمش لر . مگر بو
 اصلمش اولان آدم بر خرسر ایمش . دلی قانلی بو حالی گورنجه
 کندی کندینه « شکر یارب ! اینی اولدی که ساعتی آلامق
 خصوصنده وجدانمه او یدم . » دیه سویتمش .

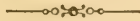
ضروب اشال

آکلابانه سیوری سینک سازدر .
 آکلامیانه طنوول زورنا آزددر .
 آلت ایشلر ال اوکنور . قیلج
 کسر قول اوکنور .
 آتونی صرافه صور . جوهری
 قوبوجی به .
 آلجق اشکه کیم اولسه بیز .
 آلمه مظلومک آهنی ، چیقار
 آهسته آهسته !

آغاج باش ایکن اکیلیر .
 نبلک بری آرمود آغاجی آتنده
 یاتمش « آرمود یش ، آغز مه
 دوش ! » دیمش .
 آغلامبان چوجغه مه ویرمزلر .
 آق آجه قاره کون ایچوندر .
 آجه نک کبتدیکنه باقه ، ایشک
 یتدیکنه باق !
 آکلادیشه کوره فتوی وریلیر .

پاره سنی عزیز ایدن کندی سنی ذلیل ایدر
 تنبله ایش بیور، سکا عقل او کر تسون.
 تیلکی واردر باش کسر، قوردن
 آدی یماندر.
 چوق سوبلین چوق یاکیایر.
 حیوان اولور سمری قالیر، انسان
 اولور اثری قالیر.

ایشدن آرتمز، دیشدن آرتار.
 ایشسزک کو جگسکرنگ باباسیدر.
 ایکنه بی اول کندی یکه صوق،
 صکره چوالدوزی ایله!
 ایلک ایت، دکره آت • بالق
 بیلنسه خالق بیلیر.
 بکابندن اولور هر نه اولورسه.

ناصر بر پدرک* چوجنی

ثابت افدینک باباسی هر گون کندیسنه بر نصیحت ویرر -
 دی • بر گونده «سکا کوتولک ایدنلره ایلک ایت •» نصیحتی
 ویرنجسه ثابت افندی «یا کتابی آلوب بیرتان و قلمی آلوب
 قیران و سائر کوتولک ایدن چوجقلره بن نصل ایلک ایدیم؟»
 دیه وردی.

پدری «او غلم! بو بر آز گوج گورینور ایسه ده یواش یواش
 آلیشه بیلیرسین. بر سنه یه قدر بو نصیحتی طوطغه سسوز ویرده
 باق نه گوزل شیدر! چوق حظ ایدر و چوق فائده سنی
 گوررسین.» دیدی. نهایت ثابت افندی بر آی ایچون سوز
 ویردی.

بر گون آرقداش لریله برابر اوینامق اوزره قیره گتدیله.
 او یون آره سنده بر کوچک چوجق ثابت افدینک بورننه اوردرق

قاناتدی . ثابت افندی او قدر حد تانندی کہ چو جغنی بر ایجہ
دوگمک ایستدی ایسه ده صکره دن باباسنک نصیحتی وکندی
وعدینی خاطرینه گتیره رک صبر ایندی .

دیگر چو جقار ایسه اوتهدن « ثابت افندی نه قورقراق
چو جقدر ! » دیرهک آئی تعیب ایدر طور لر دی . چو جق
اوه گنجہ باشنه گئی نقل ایله پدرینه « کاشکی بن اوسوزی
ویرمامش اولیدم ! بر چو جق بگا اوردی . بورنم قانادی .
بن ده آئی دوگه جکدم . فقط ایتش اولدینم و عدی خاطر مه
گتیره رک صبر ایتمدم . اماهپ چو جقارینی « قورقادر ! آچا قدر ! »
دیرهک تعیب ایتدیلر . « دیدی .

پدری « آفرین اوغلم ! ای ایتش ، سوزگده طور مشین .
فقط اوغلم ! یالکز کوتونگه قارشی کوتولک ایتممک الویرمز .
اولدجه بر ایلیک ده ایتلیسین . « دیدی .

آرهدن بر قاق گون گچنجه بر ایرماق یاننده اوینامقده
اولدقاری حالده ثابت افدینک بورنه اوروب قاناتمش اولان
چو جغک قرداشی نصل ایسه ایرماغه دوشدی . چو جقار
طوپلانوب قرداشی ده گلدی ایسه ده هیچ بری قورتارمغه جسارت
ایدهمدی . ثابت افندی ینه پدرینک نصیحتی طوتهرق درحال
ایرماغه آتیلوب چو جغنی قورتاردی . حال بوکه کندسی ایچون
« قورقادر ، آچا قدر . » دینلردن بری ده بوچو جق ایدی .
بونک بو مردلکنی گورن چو جقار « ثابت افندی فناق ایتمک

ایچون قورقادر اما ایلیک ایتمک ایچون پک بیکیت ایس! «
دیگه باشلادیلر. بو وجه ایله هم آرقداشلرینک مدحنه، هم ده
بدرینک برقات دها آفرینه مظهر* اولدی.

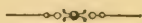

کوچک بر قیزک بر جواب حکمت آمیزی*

عارفه نامنده بر قیزجغزک والدهسی ا گانجه اولق اوزره
برگون بز پارچه لرندن بر بیک یایوب قیزینه ویردی. عارفه خانم
«آه! بنم سوگیلی قوزیجغم!» دیه رک بگی قوجاق ایوب اوپر،
سور ایدی.

والدهسی بو صرده بر کتاب او قومقده اولوب قیزینک بو
حالی گورنجه کتابی لندن بر اقره رق «عارفه! قیزم! بن آرتق
کتابی او قومیه جغم. شمدی یانمه گله بیایرسین.» دیدی. عارفه
خانم بگی بر اقوب قوشه رق والدهسنک یاننه گیتدی و «آه!
والده جگم! سنی نه قدر سورم!» دیه رک والدهسنک بوینه
صارلدی. والدهسی دیدی که: «آه بنم سوگیلی قیزم! بیایرم که
بنی چوق سورسین. بنی سودیگک ایچون بن ده چوق ممنون
ومسرورم*، لکن بنی سودیگک گبی بگی ده چوق سویورسین،
دگلمی؟ بن او قودیغم زمان گوریوردم که بگی چوق او یوب

سوييوردك. « عارفه خانم جواباً « اوت ، والده جگم ! چوق
 سوييوردم اما باقدم كه اوبني سوميور. آنك ايجون بنده آنی آرتق
 سوميه جگم. « دیدی. والده سی « اویله ایسه بن سنی سودیگم
 ايجون سن ده بنی سوييورسن ، اویله می ؟ « ديه صورنجه عارفه
 « خير والده جگم ! بن گوچكلگمده سنی سوه مدیگم وقتده سن
 بنی سور ایدكده آنك ايجون بنده شمدي سنی سوييورم. «
 دیدی.

یدی یاشنده برچوجغاك طوغریلغی

ممش اسمنده برکویلی وار ایدی. او قدر تمیز یورکلی ایدی که
 کیمسه به برزیانی طوقمنسنی ایسته مزدی. بو آدم قومشولرندن برینه
 اولان جزئی بر بورجی ویره میوب بورجلی قالمقده ایسته مدیگندن
 بسامکده اولدیغی طاووقلرینی بورجنه قارشیاق اولق اوزره قومشو-
 سنه ویردی. بو صورتله طاووقلر قومشوسنك اوینه گوتورلدی.
 فقط قپولری آچیق اولدیغندن ایرتسی گون طاووقلر،ینه آلمش
 اولدقلری ممشك خانه سنده کی کومسه گیدوب یومور طلا دلیر.
 بو صرده اوده ممشك یالکیز یدی یاشنده برچوجغی وار ایدی.

سوگیلی طاووقلرینك سسنی ایشیدنجه همان کومسه قوشوب
 صانلرك آلتی یوقلا یه رق طاووقلرك یگی یومور طلا دلیری

یومورطه لری گوردیگی گبی سو مجندن اللرینی بر برینه چرپه رق
 « آه! ایشته تازہ یومورطه لر! شمعی والدم گلوب بونلری
 پیشیره جک. یه جگن. » دیه رک سۆیندی.

لکن صکره مکتبده خواجه سندن ایتمش اولدیغی بر نصیحت
 خاطرینه گله رک کندی کندینه « ای اما بویومورطه لر بزم دگلدر.
 پدرم بو طاووقلری قومشومزه ویردی. البته بویومورطه لرده
 قومشومزه دوشر. گچن گون مکتبده خواجه مز دیورایدی که:
 « برشی بولدیغکیز وقت صاحبی بالی ایسه گوتوروب ویرملیسکیز. »
 اویله ایسه والدم گلمزدن اول بونلری گوتوروب قومشومزه
 ویردی. « دیه رک یومورطه لری آلوب قومشویه گوتوردی. قومشو
 ایسه چوجغک بوحالندن اودرجه ممنون اولدی که « آفرین او غلم! »
 دیه رک هم یومورطه لری کندیسنه گری ویردی، هم ده جیبی
 یش ایله طولدی ردرق سۆیندردی.

ایشته بویله چوجقلر سویلر لرودنیاده، آخرتده عزیز اولورلر.

تعلیم و تربیت

تہذیب اخلاق و اصلاح نفس

مصحیحی

معلم ناجی

—۰۰۰۰۰—

نورسیدگان اطفالک تعلیم و تربیت پرینہ برابہ حق . تہذیب اخلاقہ
مدار اولدجق صورتہ واسلوب نوین اوزرہ ترتیب اولمش .
بر رسالہ نافعہ در

—۰۰۰۰۰—

ایکسجی قسم

تمثیل رابع

مؤسی : کتابجی آراکل

معارف نظارت جلیہ سنک رخصتیلہ طبع اولمشدر

در سعادت

(محمود بك) مطبعہ سی — باب عالی جوارنہ ابوالسود

چاندسده نومرو ۷۲

۱۳۰۴

(محمود بك) مطبعه سى

باب على جوارنده ابواسعود جاده سنده نومرو ۷۲

۱۳۰۵

تَعْلِيمِ قُرْآنِ

اساس تربيه

اساس تربيه جناب حَقْدَن قورقق ، دائماً سوديگى
وامر بيوردىغى شيلرى يامق ، رحمتى ايستيهرك سومديگى
ونهى ايتديكى يعنى يامه ديدىگى ايشارى ياماق ، اللهه رجا
وظلب دائرەسندن اصلا ديشارى چيقمامق ودايماً اطاعت
وعبادت ايتمكدر . جناب حَقْمَكْ غضبندن يغمبران ذیشان
حضراتی بيله قورقارلر . حَقْمَدَن قورقيان آدم هر درلو
عصيان و طغيانده بولنور . معاذ الله پادشاهه و پادشاهك
نصب ايتديگى بيوك آدملرد ، آناو باباسنه خواجه واستادينه
وسائر بيوكلره اطاعت ايتمز .

لكن اللهمذن قورقان آدملك او يغونسز بعض اخلاقى
اولسه بيله تصحيح اولنه بيلير .

علم و ادب

دنیا و آخرتده انسانی معزز و مشرف ایدن و انسانلری
 آلچاقلق و سفیللکدن ، ظلمت جهالتدن قورتاروب نور
 معرفت و طریق سعادتہ واصل ایدن آنجق علم و ادبدر .
 انسانک قدر و شرفنی تزید ایدن درت شیدر : برنجیسی
 ادب ، ایکنجیسی علم ، اوچنجیسی صداقت ، دردنجیسی
 امانتی صیانتدر .

بر گون مأمون خلیفه حضرتلری کمال ادبله سوز
 سویلین بر چوجغه « سن کیمک مخدومیسک ؟ » دیه سؤال
 ایدنجه « پدرم ادبدر . » جوانی آلهرق غایت ممنون اولمش
 و « نه گوزل پدرگنز وار ایثن ! » دیه تحسین ایتمشدر .
 ادبی اولمیان عاقل ایله عملی بولنمیان عالم شجاعتی فقط
 سلاحسز عسکره بکنزر . بونک ایچون انسان دایما علم
 و ادب تحصیلنه چالیشمیلیدر . ادب علمک عملیدر . علم
 بر آغاج ؛ ادبده آنک ثمره سیدر . ادبسز عالم ، میودسز
 آغاج گیدر .

ایشته بورالرینی بیلوب هر کس علمیه عامل اولمی که
 دنیا و آخرتده عزیز و شریف اولسون .

انسانك قيمت حقيقيه سي

انسانك حقيقي دگري، آز چوق علمي و عملي ايله
 بيلينير. يعنى انسانك بيلديكي شيلردن و افعال حسنه سندن
 بشقه بر دگري يوقدر. علوم و فنونده و قوفي نه مرتبه ده
 ايسه دگري ده او قدر در. بوسوزه قيمه كل امرأ ما يحسنه.»
 كلام حكمت بيانندن آلمشدر.

ايسته انسانك حقيقي دگري بو وجه ايله بيلنه جگندن
 دائما علمنى و علميله برابر ادبى تز ييده چالشمليدر.

ضروب امثال

- آت بينتك، قليج قوشانانك، ايش بجره نك.
- آت چالندقدن صگره آخورك قوسنى قاپار.
- انسان آرقداشندن آزار.
- آدم آدمه لازم اولور.
- آدم آدمى بركره آلداده بيلير.

آدم اودرکه اقرارندن دوغیه •
آدم یاگیله یاگیله عالم اولور •

متانت

متانت ، انسان راینده وسوزنده ثبات ، ایشنده دوام وكافه احوالده صبر ایتکدر • متانتی اولمیان آدم فائدهلی برایشه باشلامش و او ایشك همان صوگنه یاقلاشمش اولسه بیله: یاکندی کندینه ویادیگری طرفندن بر آز گوجلك گوستراسه، بوایشده شو محذور وار، بوقصور وار، دیهرک آنی شهده براقسه، در حال تلاشه دوشهرک او ایشندن گری طورر • حال بوکه عالمده ائک مصیب ظن اولنان قرارلرک بیله آراندیغی حالده بعض محذورلری بولنه بیله جگندن هر ایشك وقت و حاله نظر آئی و فنا جهتارینی کوزلجه موازنه ایتدکن صکره هانکیسی اهون واحسن ایسه آنی قبول ایتلی • برشیده تصادف اولنان گوجلكاره غلبه ایدهرک نتیجه مطلوبیه واصل اولمق ایچون متانت قلبیه لازمدر • متانت ، عناد و تعصبندن عاری اولمق شرطیله هر ایشده موفقیتی موجبدر •

خودبینک

انسانک نفسی بگنوب سائرینی آشاغی طومسی .
 عقلسز و دیوانه عد ایتسی ، هرایی شییء کندیسنه و فناسنی
 بشقهسنه لایق گورمسی گبی او یغونسز حالاره (خودبینک)
 دیرلر . بو مقوله آدملر دائماً کندی قصورلرینی فضل و کمال
 عد ایتدکاری حالده بشقهلرینک جزئی قصورلرینی بولسهلر
 در حال مؤاخذه ایدرلر . بویله آدملر ناس بیننده منفور
 اولورلر و بو حالک پک چوق مضرتی گوردرلر . بو حالده
 اولان آدمک اصلاحی قابل اولماز ، زیرا قصورینی اصلا
 گورمز ، گوروب اخطار ایدن اولورسهده اینانمز . ایشته
 اخلاق مذمومه نك ، یعنی فنا خویرلرک اک فاسی بودر . بر
 انسانده بو خویرک اثری گورنمگه باشلادیغی آنده چارهسنه
 باقلی و بو مقوله آدملرله الفت ایتما میدر .

کذب و افترا

کذب و افترا اخلاق بوزوقلغندن نشأت ایدر . پک
 فنا و مذموم خویدر . بو خویدده اولان آدملر هر کسک

حققده درلو درلو فناالقلار سويلرلر. كذب ايله افترانك شو فرقى واردر كه كاذب اكثر يا كندى معاملاتنده، مفتري ايسه سائرلى حققده بيك درلو يالان سويلر. بويله آدملىر خالقك ناموس و اعتبارينه، كسب و كارينه طوقنه جقلرى جهته بين الناس منفور و بك چوق متضرر اولورلر. از جمله افترالرى ميدانه چيقارسه قانوناً مفتري جزاسى چكرلر. بونك اچون بوگى فنا خوياردن، غايت صاقملى و بومقوله آدملىردن اوزاق طورمليدر. ميوددار آغاجلره طاش آتان چوق اولديغى گي اكثر يا خيرات، حسنات، كمالات اربابنه فنالق اسناد ايدنلر چوق بولنور. بونك اچون بويله مفتريلر افتراسنه محل ويره جك حال و موقعده بولنامليدر. زيرا بر شيتك افترا اولديغى واصلى اولديغى ميدانده اولسه بيله بك چوق كشى كور كورينه اينانير. هر حالده انسان كذب و افترادن صاقملى و بومقوله آدملىردن دائماً چكنمليدر.

رياضت

رياضت هر شيتك افراطدن، يعنى چو و غندن صاقمقدر. مثلا چوق ييوب اچمامك، سفاهت درجه.

سندہ ذوق و صفا ایتما کدر . بونلرک عکسی ایسه غایت
مذموم و ریخه حرآمدر . ریاضت طمعدن و خسیسلکدن
نشأت ایتما ایسه پک بیوک برفضیاتدر . هوسات نفسانیه سنه
غالب اولان آدم هر شیده حد اعتدالی آشماز .

§

مشاهیر حکمای یونانیه دن سقراط غایت پرهیزکار
اولدینی گبی شاگردانه و خلقه دخی دائماً بوفضیاتی توصیه
ایلر و « انسانلرک پک چونی ییوب ایچمک ایچون یاشامق
ایسترلر . بن ایسه یاشامق ایچون یمک ایچمک ایسترم . »
سوزینی تکرار ایدر ایدی .

§

وقتیله ما کدونیا حکمداری اولان مشهور اسکندر
کبیر ، اردوسیه بر گون صوسز و قوراق بر محله تصادف
ایتدی . عسکر کرک مشارالیه کرک کندیلری ایچون صو
آرامغه باشلادیلر . نهایت بر قیانک ایچنده جزئی بر
مقدار صو بولدیلر ، حکمدارلرینه گوتوردیلر . اسکندر
ایسه یقینده بر منبع بولنه بیله جگنی و بناءً علیه عسکر ایله
برابر اووقت صو ایچه جگنی سویلیه رک گتیردکری صونی
یره دوکدی . مشارالیهک بو حرکتی اردو خلقنی غیرته
گتیره رک تا صو بولنجیه قدر کندیلنی تعقیب ایتدیلر .

عکس صدا و مقابله بالمثل

عکس صدا نك نه اولديغى بيلمين بر چوجق برگون
 قيره چيتمش . سويخندن « هو ! هو ! » ديه باغيرنجه
 قارشى طرفدن كندی سى گي بر صدا ايتمش . صدا نك
 گلدیگی يرده گندیسی گي بر بشقه چوجق بولنديغى ظنيه
 « سن كيمسك ؟ » ديه باغرمش . قارشيدن ده عين صدای
 ايشيدوب گوجنهرك « سن ديلميسك ؟ » ديه هايقيمش .
 قارشيدن ينه عين مقابله واقع اولديغندن ، چوجق حدتانهرك
 بر طاق فنا و تحقير آهيز سوزلر سويلمش . حاصلی هر نه
 سويلمش ايسه قارشيدن عين وجه ايله مقابله اولنديغندن
 نهايت دشمنی بولوب انتقام المق اوزره اطرافى طولاشمغه
 باشلاش . فقط وجودی اوليان دشمنی بوله ميه رق اوينه
 گيدوب وقعيني والده سنه آكلاتش . والده سى ايشی آكلايوب
 « اوغلام بو حالده كندی قباحتكی ميدانه قويسورسك ،
 زيرا ايتمش اولديغك سوزلر هپ سنك سويلمش
 اولديغك سوزلر دره . بوگا « عكس صدا » ديرلر . هر نه
 سويله سهك ، نه درلو سس چيقارسهك . اطرافه عكس ايدهرك
 تكرار دونر سكا گلير . اگر تريه لی سوزلر سويلمش

اولیدک بالطبع ینسه تریهلی سوزلر ایشیده جان ایدک . «
 دیش . بوناک گبی بزدخی هر کسه نه یولده معامله ایدر
 ونه درلو حال و حر کتده بولنور اینهک آنلرده بزه عین
 صورتده معامله و مقابله ایدرلر . بز خاقه اینی معامله ایدر
 و خاطر لرینی خوش ایتمگه چالیشیر اینهک آنلر طرفندن
 ده عین معامله یه مظهر اوله جغمزده شبهه یوقدر . بوکنا
 « مقابله بالمثل » دیرلر . انسان کیمسه دن کندیسنه جزئی بر
 ضرر گلمسنی و یا فنا معامله یه دوچار اولغنی ایسته مدیگی
 حالده کندیسی دخی هیچ بر کیمسه یه بر ضرر ویر ماملی
 و اصلا فنا معامله ایتما لیدر . بعض کرده حسن معامله یه
 مقابل سائر لری طرفندن فنا معامله واقع اولسه بیه ینه
 تحمل ایدوب کمالک خصم و صدمه مقابله بالمثل ایتما لیدر .
 و الحاصل انسان بورالزینی و هر کسک مزاجنی بیلهرک
 ممکن مرتبه خشنود ایتمگه چالشم لیدر . ایسته بورالزینی
 بیلوب آکلایان چو جقلر و بیوکار بد معامله دن نفرت
 و حسن معامله ده بولنمغه غیرت ایتما لیدرلر .

برطوغری جوابک تاثیر

ایران شاهلرندن (کیکوس) بر چوق محاربه دن

صکړه مصری آتش و مملکتی یغما ایچون عسکرینه رخصت
ویرمندی . مغلوب اولان مصر حکمداری بو حالی گورنجه
متأثر اوله رق مشارالیه « بونلر نه یایورلر ؟ » دیه سؤال
ایتمش . او دخی « مال و ملکگی یغما ایدیورلر . »
جوابی ویرنجه حکمدار مغلوب « یاگیلیورسک سلطانم !
بوراده برایلشگم قلمدی . حق محاربه ایله هرشی سنکدر .
بنساء علیه بونلر بنم دکل سنک مالگی واشیاگی یغما
ایدیورلر . » دیمش . کیکاوس بو طوغری جوابدن متأثر
اوله رق درحال یغمانک اوکئی آلدیرمشدر .

سعادت

انسانی سعادته واصل ایدن یوللرک ائک امینی واعلاسی
طریق فضیلتدر . هر فضیلت طریق سعادتک برشعبه سی
مقامنده در . اگر انسانار یالکز مسعود اولمقی ایسته مش
اولسه لر ایدی پک چابوق و غایت قولای نائل امل اولد-
بیلرلر ایدی . لکن یالکز مسعود اولمغه قناعت ایتمیوب
سائرلرندن زیاده مسعود اولمق ایسته دکلرندن هم چوق
گوجلک چکیورلر ، همده چوقلری مسعود اولدقلری حالده

ينه كنديلرني بدبخت ظن ايديورلر . پك چوق كشي ده
 سائرلرني بولندقلري مرتبه سعادتن زياده مسعود
 وكندي سعادتلرني ايسه پك آشانغى ظن ايليورلر . بونلر
 اصل سعادتك نه اولديغى و نرهده بولنديغى بيلمكلكرندن
 آنى بولنميان يرده آزارلر . بونك اچون سعادتدن محروم
 قاليورلر . بناءً عليه سعاده نائل اولمق ايسينلرلك طريق
 فضيلته سالك اولملري اقتضا ايدر .

امثال حكيمه

بر چوق حصه آله جق سوزلر واردركه بونلره امثال
 ديرلر . انسان بونلري اونوتمز و هر حال و حركتى
 آلره توفيق ايدر ايسه مستفيد اولور . ايشته آتیده كيلر
 بوقيلنددر :

۱ — علمك ابتداسى الله قورقوسيدر .

۲ — قلبك راحت اولسنى ايستر ايسه كه وجدانكى

پاك طوت .

۳ — جناب واجب الوجود حضرتلرينك هر شيبه

گوردیگنه ایمانی اولان آدم نه گیزلی ، نه ده آشکار گناه

ايشاه من .

- ۴ — سن محتاج اولانلره يارديم ايله که الله ده سکا يارديمجي اولسون .
- ۵ — واجب تعالیٰ حضرتلری « سن سکا امداد ایتکه بنده سکا امداد ایدیم . » بیورمشدرد .
- ۶ — سن کندی اسراریکی صاقلامینجه دیکر لری نصل صاقلار ؟
- ۷ — تیل آدم بادام میک ایستر اما قبوغنی قیرمق زحمتدن قاچار .
- ۸ — بوگون گوره بيله جکک ایشی یارینه براقمه .
زیرا اولمش اوله جقدن ایدرد .
- ۹ — هر یوقوشک برانیشی ، هر انیشک بر یوقوشی واردرد .
- ۱۰ — ایشلین دمیر پارلار . ایشلین دمیر ایشه پاسلانیر .
- ۱۱ — میدانه گلسمی ممکن اولان ایشلرده صبر وثبات موفقیتی تأمین ایدرد .
- ۱۲ — باغچه نی صولامق ایچون یاغمور بکلمه .
- ۱۳ — تنبلک ايله ایشمنزک فقر و ضرورت قپوسنک آناختاریدرد .
- ۱۴ — جواهرک قیمتی وار اما نصیحتک قیمتی اوله مز .

- ۱۵ — انسان بيامديگي شيارى صورمقدن چکنا-
مليدر.
- ۱۶ — بيلممك عيب دگلدر اما بيلمك ايسته مامك
عييدر.
- ۱۷ — برشيء ايجه آكلايوب ديگله مكسزين حكم
ايتامليدر.
- ۱۸ — بچاق يارده سي گچر اماناموس قارده سي گچمز.
- ۱۹ — غوغا و دوگشمك گي شيلري تاخير ايتمك
اييدر.
- ۲۰ — حدت و شدت حالنده نه حكم ايت، نه مجازات!
زيرا حدت زماننده عقل اولمز. اوفكده ايله قالمان زيان
ايله اوطورر.
- ۲۱ — حدت طاتليدر اما ثمره سي آچيدر. نصيحت
آچيدر اما ثمره سي طاتليدر.
- ۲۲ — بشقه لر ينك چكد كلري مشقته دقته باقار
ايسه ائ سنككني خفيف بولورسين.
- ۲۳ — انسان نه فقر حال اچون حقير اولمي، نه
زنكينلگي اچون معتبر.
- ۲۴ — اويقو و طعام تاخير اولنه بيلير اما فرصتن
استفاده تاخير اولنامليدر.
- ۲۵ — انسان مسرف اولمزسه ياره لر چابوق بريكير.

- ۲۶ — عبادتله جنته گیرلمز ، سلامت قلب لازم !
 ۲۷ — ایشکه ایی باقار ایسه که ایشده سکا ایی باقار .
 ۲۸ — ادیبانه و حکیمانه سویانن سوزلر انسانه برر
 توصیه نامه در .

- ۲۹ — طاتلی سوز انسانک آغزینی آشدرمز .
 ۳۰ — باشلامش ایش یاری اولمش گیدر .
 ۳۱ — انسان بتیردیه جگی ایشی اوزرینه آلملیدر .
 ۳۲ — ایی تاجرک مالی چابوق صاتیایر . کوشه
 صائمز کوسه صاتار دیرلر .
 ۳۳ — بشقه سنک سفره سنه گوزدیکن چوق کره
 آج قالمی گوزینه آلملیدر .
 ۳۴ — وار اولان بر شیئک قیمتی اکثریا میدانده
 اولینجه بیلیر .
 ۳۵ — جفایی چکمین آدم صفانک قدرینی بیلمز .

کوه زده لک

بر شیئی سویلمزدن اول چوق دوشون .
 حکمای یونانیه دن « زدنون » بر گوه زده به دیمش که :

« الله انسانه ایکی قولاق بر آغز ویرمشدر . بوده ایکی
دیگله یوب بر سویلمک ایچوندر . »

—۰۰۰۰۰۰—

آز سویلمک

فرانسه قرالمرندن بشنجی شارله « حکیم » عنوانی
ویرلمش ایدی . مشار الیهک قونشمه سی اوقدر لطیف
ایدی که ایشیدنار حیران اولورلردی . شایان دقت و عبرتدرکه
آز سویلمگی عادت ایدمش ایدی . برگون مجلسنده
بولنالرک یکدیگرینه « طلاق لسان شایان غبطه برکالدر . »
دیدکلرینی ایشیدهرک « اوت ، فقط سکوت ده آندن
آشاغی قانز . » جوابی ویرمشدر .

—۰۰۰۰۰۰—

اوقومق آرزوسی

آدمک حیوانیتی یمکله ، انسانیتی
اوقومقله قائمدر (کمال بک)

اوروپا بک آز بر مدت ظرفنده ترقی ایتمشدر . بونک
سببی اوروپا بیلرک معارفه اولان رغبتلریدر .

اوروپادہ تحصیل عام یالکیز مکتبہ مخصوص دکدر •
 خارجدہ دخی خواجہ سز اولہرق کندی سعی وغیر تریلہ
 یک چوق شیلر تحصیل ایدر لر • بر آدمک کندی
 اقدامیلہ اوگر ندیگی شیلر ذہندہ دہا زیادہ یر ایدہ جگی
 جہتلہ بویلہ خصوصی تحصیل مکتبدن زیادہ فائدہ لیدر •

اوروپادہ مکتبہ گوریلن درس لر ، خارجدہ دخی
 اکمال ایدیلیر • اوروپانک الہ عالم وحکیم آدملرینہ نہ
 وجہ ایلہ علمک اودر جہ سنہ یریشہ بیلہ کلری سورلسہ
 سعی ذاتیلرندن بشقہ بر سبب گوستردہ مز لر •

مشاہیر حکمادن بوفون «درایت ومعلومات ، اوزون
 مدت چالیشمق ومتوالیا ادمان ایتمکدن عبارتدر •»
 دیش •

§

حکمای مشهورہ دن (نوتون) «قوانین طبیعیہ
 نصل بولدک؟» دیہ صور مشلر • «دائما آنلری مطالعہ
 وملاحظہ ایدرک •» جوانی ویرمش •

روایات تاریخیہ دندرکہ انکلیز حکما سندن (پتسک)
 ہنوز ایکی اوچ یاشندہ ایکن او قویہ بیلیرمش • طقوز یاشنہ
 وارنجیہ قدر طقوز لسان اوگر تمش • علم حسابی دہ
 مکمل صورتدہ تحصیل ایتمش •

بوذات « هر آدم بشقہ لرینتک یایدیغنی یاغغہ مقتدردر . »
 سوزینی تکرار ایدردی . هیچ بر کیسه کندیسنی
 آرزولرندن واز گچیره مزدی .

§

آلمانیالی (بشر او) نام طیب اون سکزنجی عصرک
 ائک مشهور حکیملرندن ایدی . قرق یاشنی گچدیگی حالده
 عام طیبی تحصیل ایتک مراقبه دوشهرک اول مرتبه
 ایلر یله مشرکه زماننده بولنان بالجه طیبیلری گچهرک
 طبابتی دخی پک چوق اصلاح ایتشدر .

تحصیله باشلادیغی صروده بر طاقم جاهلار ایله احباسندن
 بعضاری کندیسی ایله اگلنهرک « بشر او قرقندن صکره
 حکیم اوله حق اما حیفاکه بزى تداوی ایدهمیه جک . زیرا
 اووقته قدر کیم اولور؟ کیم قالیر؟ » دیرلر ایدی . فقط آز
 مدت ظرفنده اکمال تحصیل ایدهرک جمله سنی حیرتده
 بر اقدی و تحصیلک بر سن مخصوصی اولدیغنی فعلاً اثبات
 ایلدی . بونک اوزرینه بویله بر طیبیک احباسی اولدقلرندن
 طولای کندیلرینی بختیار عد ایدرلر ایدی . زیرا پک
 چوغنی دوچار اولدقلری علتلردن قورتارمشدر .

ایشته علم و هنرلرینه حیران اولدیغمنز اورو پالیلر
 مدنیته شمدیکی مرتبه سنه بو صورته واصل اولمشلردر .

علوم و فنونک اور وپادہ حصولہ گستردیگی فائدہ لڑاہ
مخترعات نافعمہ سندن دہ بر آرز بحث ایدہلم : اور وپادہ علوم
وفنون و ہر درلو صنعتلرک بو درجہ ایلر یلہ مسنک برنجی
و باشلیجہ سببی بر طاقم یگی یگی شیلرک میدانہ قونلمسیدرہ
شمدی ترقیسنی گوردیگمز معارف و صنایع گچن عصرک
صوگنرندہ بولنان علوم و فنون اوزرینہ مؤسس اولوب
آندن بری بودرجه یہ وارمش و ہر بر آدیندہ یکیدن یگی یہ
کشف اولنان غرائب ایلہ ہر کسی حیرتدہ بر اقمشدرہ

اولا بخارک قوۃ عجیبہ سی کشف اولندی . گوزلرمن
اوگندہ بر ہوا اولہرق بوش برشی ظن اولنان بخارده
بیکلر جہ آت قوتی وقوشدن زیادہ سرعت اولدینی
بیلندی .

اوقوۃ غریبہ و سرعت عجیبہ اولاً گمیلر دہ استعمال
اولنہرق آیلرہ محتاج اولان یولیاقلر برقاچ گون ظرفندہ
اجرا و صگر دلری فابریقہ لہ ادخال ایدیلرک بیکلر جہ
آدمہ محتاج اولان عملیات اوسایہ دہ برقاچ آدم واسطہ سیلہ
ایفا اولنمغہ باشلادی . میلیونلر جہ آدملر حیوانجہ سنہ
چالشمقدن قورتلدی . دہا صگر دلری شمن دوفرا ایجاد
اولنہرق گچدیگی یلری فیض و برکت ایلہ تولیدی .
صگرہ معدن کومورندن غاز چیقارلدی . بو

غاز اویلہ شعشعلی بر آیدیناق و یردی کہ موملرک ضیاسنی
قرارتدی و اوروپا مملکتلرینک گیجهسنی گوندوزہ تحویل
ایلدی .

گونش بزم الک مشهور رساملر مزہ . مصورلر مزہ
اولان تفوقی گوسترمک اوزرہ آنلرک آرزو ایدوبده
یابہ مدقلری بر صورتده اویله رسملر و تصویرلر یابدی کہ
هر کسی حیرتده بر اقدی . بوکا « فوطوغراف » یعنی
« رسم شمسی » تسمیه اولندی .

بونک اوزرینه « الکتریک » تسمیه اولنان بر قوۃ غائبه
عجیبه بولندی کہ اهل صنایع بوندن بک چوق مستفید
اولدی . گونش رسام اولدیغنی گوستردیگی گی الکتریکده
امثالسنز بر هیکلتراش اولدیغنی عالمه اعلان ایلدی .
شویله کہ هر نه شکل و صورتده بر رسم و قالب گوستراسه
و هر نه قدر هنر و معرفتی برشی اولسه در حال هر نوع
معدنیات اوزرینه عینی چیقاریور .

انوار شمسہ رقابت ایدر جهسنه بزہ غاز ضیاسندن
پارلاق بر ضیا و یردی . حتی ضیای شمسک سرعتیله
رقابته باشلادی . کره ارضک بر او جندن او بر او جنه
نقل حوادث اتمک خدمتی اینشا ایدوب تلغراف
خطاری اوزرندن بر صورت غریبه و سرعت عجیبه ایله

قوشه رِق و او گنه تصادف ایدن قره لری، دگز لری، طاغ لری،
تپه لری آشهرق آلدینی حوادی محل مقصودینه ایصال
ایتدی. نه غریب سماعی! نه عجیب تاتار! بو الکتریق
واسطه سیله دهانه لر اولوق ممکن دگلدنر؟ هر شی اوله بیلیر.
بو اوله بر قوتندرکه بوندن حاصل اوله جبق فائده لری
بردن بره تعیین ایده بیلیمک امکانک خارچنده در.

لوندره وپارسده عمومی سرگیله گیدوب شهر ایدیلان
انواع معمولات صناعیه بی نظر حیرتله گورنلر، بیکلرجه
مخترعاتی دقتله مشاهده ایدنلر، علوم و فنون سایه سنده ارباب
صنعتک نه قدر غرائب وجوده گتیردیگی تصدیق
و اوسایه دهانه لر اختراع ایدیه بیله جیکنی
تسلیم ایدرلر. اوسرکی لری تماشا ایدنلر اینجه دن
اینجه به دقت ایتسه لر اوروپا معمولاتی ایله شرق مصنوعاتی
بیننده بر فرق عظیم بوله جقلری شبهه سزدر. عجبا بونک
سببی ندر؟

اوروپایی باربارلقدن قورتاران واورو پالیله هر نوع
صناعی اوگره دن شرق دگی؟ اکثر اینی شیلرک امثال
و نمونلرینی شرقدن آلمادیلر می؟ اوله ایسه نه غریبدرکه اوسته
چراق و چراق اوسته اولوبده بونله مقتخر اولیور؟

بونٹ سببی اوروپالیبرک علوم و فنون و صنایعہ درکار اولان
کمال رغبتلریدر۔

§

فرانسہ مشاہیرندن (بوسوئہ) چالیشقا ناقده غایت
مشہور ایدی۔ گيجہ لری دائما یانندہ بر قندیل یاقار
واویاندقچہ بر آز او قور یازار ودرت ساعتدن زیادہ اویقو
اویومز ایدی۔ صوغوق هوالردہ بیله یتاقدن قالقار، یازخانہ
سنک اوکنہ گیدرو یورینجہ یہ قدر او قومغہ دوام ایدر ایدی۔
ایستہ بوصورتہ پک چوق اثر لر تالیف ایتش و پک چوق
معلومات کسب ایلمشدر۔

اوروپادہ قرائت آرزوسی یالکیز ارککلردہ ظن
اولمسون۔ قادینار ددہ پک چوق شوق و رغبت موجود
اولوب ایچارندہ کتاب تالیف ایدنلردہ آزدکلدر۔
فرانسہ قرائت آرزوسی یله مشہور (صوفی) نام
بر قیز گوچک یاشندن بری او قومغہ اودرجه هوسلی
ایدی کہ انہ ہرنہ درلو کتاب و رسالہ گچسہ کاملاً
اوقومدقچہ لندن بر اتمق ممکن دگل ایدی۔ اوندرت یاشنہ
گیردیگی وقت بر علم ہندسہ تاریخی انہ گچوب ایچندہ
مشہور (آرشیمد) ک تَرَجَمَہ حالی اوقودی۔ نہ (سیرا -
غوسہ) شہرینک فتیحی ونہدہ محاربہ ناک دہشتی حکیم مشار

الیهک هندسه جه اولان مطالعانه ذره قدر خَلل گتیره -
مامش اولدیغنه شاشدی .

بو کتابک مندر جانندن او قدر محظوظ اولدی که علم
هندسه نی تحصیل ایتمگه قرار ویردی . پدرینک کتبخانه -
سنده براسکی علم حساب و هندسه کتابی بولوب کمال شوق
وغیرتله تحصیلانه دوام ایتدی . عالیله سی بو حال گورنجه علم
مذکور قیزک نه سنّ و سالنه ونده حال و موقعنه مناسب
گورمدکارندن بوسودادن واز گچمسنی کندیسنه نصیحت
ایتدیله و شوق وغیرتی قیرمغه چوق چالیشدیله ایلده بردرلو
موفق اوله مدیله . مزبورده گجه لری حتی صغوق هوالرده بیله
یتاغندن قارقار و طوکمش اولان مرکبنی و پارمقارینی
ایصیدن یورغانه صاریلیر و براداره قندیلنک ضیا سنده
اوقویوب یازمنه چالیشیر ایدی . کندیسنی اوقویوب
یازمقدن واز گچیروب اویومغه مجبور ایتک اوزره اوطه ده
آتش ، موم ، البسه گبی برشی بر اقیوب جمله سنی قالدیر لر .
فقطینه قیزی بو آرزوسندن منع ایده مزلر ایدی . نهایت
کندی حاله ترک ایتمگه مجبور اولدیله .

هندسه ده اودرجه کسب شهرت و مهارت ایتدی که
چوق دفته پارس انجمن دانشندن مکافات آلدی .
فرانسه ده بویله قیزلر پک چوقدر .

عصر سابق مشاہیر حکما سندن و فرانسہ ناک الہ مشہور
 طبیعیونندن (بوفون) ہر گون گونش طوغار ایکن قالمار
 و او طوروب یازمغہ باشلاز ایدی . بویله ارکن قالمغی
 نصل عادت ایتدیگنی کندیسینی شو وجہ ایله بیان
 ایدر :

« گنجلکده او یقوی چوق سور ایدم . بوسیلہ
 وقت عزیزمک نصفنی او یقو تنبلاگی ایله گچیر ایدم .
 آلمش بش سنہ خدمتمده بولمش اولان اوشاغم
 بیچاره (ژوزف) ہم بوتبلاگمی یکمک اوزره نندن گان
 غیرتی اسیرکه مز ایدی ایسده بر درلو موفق اوله مز
 ایدی . بر گون اگر صباحلین گونش طوغمازدن
 اول بی یتاقدن قالدیرمغہ موفق اولور ایسه کندیسنه
 بر مقدار آچہ ویرمگی وعد ایلدم . بونک اوزرینه
 مرقوم ایرتسی صباح وقت معینده بی او یا ندرمغہ گنجہ .
 حدت و شدتله جواب ویردم . ایرتسی گون تکرار
 گوب او یاندرمق اوزره ساندیگی وقت اودرجه حدتله
 باغیردمکہ بیچاره قورقوسندن قاچدی گتیدی . اکن
 او گله وقتی کندیسنه ، « ژوزف ! ینہ بن وقتمی غائب
 ایتدم . سندنده برشی قزانمدک . نصل آدمسین ؟
 گوریورمکہ سن کندی فائده گی گوزدهده میورسین . حدت

و شد تمدن قورقوب قاچورسین . نه قورقاق آدمسین !
 بوندن بویله هر نه قدر سنی تکدیر و تهدید ایتسه هم اصلا
 فتور گتیرمیوب متصل بنی قالدیرمغه چالیش که وعد
 ایتدیکم مکافاتی آلهسین . « دهرک کندیسنی ایجه تأمین
 ایلدم .

« ژوزف ایرتسی گون مأموریتنی حقیله وکالیله اجرا
 ایده بیلدی . شویله که بن هر نه قدر اولا رجا ایتدم ایسه ده
 بردرلو یاقه می بر اقدی . ینه حدت و شده باشلام . فنا
 حالده تهدید ایتدم . ینه فتور گتیرمیوب قالمغه اجبار
 ایلدی . نهایت یتاقدن قالمغه مجبور اولدم . او یاندقدن
 بر ساعت صکره حدتم گچدی . کندیسنه اولان و عدمی
 انجامز ایله برابر برده تشکر ایتدم . ایشته بو صورتله ارکن
 قالمغنی اعتیاد ایدهرک بو قدر محررات و مؤلفاته بو سایه ده
 موفق اولدم . نصل تشکر ایتیمه که بونلرک پک چونغی
 ژوزفک همیله وجوده گلدی ؟ »

§

(غوکیوس) نامنده بر ذات رومایه گیدر ایکن
 یولده حکمدار مشهور (مارغوس اور یغوس) ه تصادف
 ایدهرک نره یه گیتدیگنی سؤال ایلدکده مشارالیه « (سکتوس)
 نام فیلسوفک درسارینی دیکله مکه گیدیورم . » جو ابی

ویرر • بونٹ اوزرینه غوکیوس اظهار تعجب ایدنجه ،
حکمدار • نه تعجب ایدیورسین ؛ انسان هر حال وسنده
یلمدیگنی اوگر نمکدن اوتاماملیدر • « دیش •

§

فرانسه حکمدار لرندن اون برنجی (لوی) نك زوجته سی
(مار غربت) برگون سالوندن گچدیگی صروده چهره سی
يك چركین اولان (آلن شاریته) نام عالمك اوراده
اویوقلادیغنی گورنجه کیدر آغزینی اوپر • معیتنده بولنان
قادینلرک اظهار تعجب ایتدکلرینی کورنجه « نه تعجب
ایدیورسنگز ؛ بن او آدمی دکل ، هرکون او قدر طاعتی
وکوزل سوزلر چیقان یری اوپدم • « دیش •

§

(لهؤنارد داویچی) نام رسام مشهور فرانسه حکمدار
رانندن برنجی (فرانسوا) نك قوجاغنده وفات ایلدی •
سرای خلقی حکمدارک بر رسامه ایتمش اولدیغنی بوفوق
العاده حرمت ورعایتی گوروب تعجب ایدنجه ، حکمدار
« بر بیوک رسامه ایتمش اولدیغم حرمته تعجب ایتمگه حقکنز
یوقدر • زیرا بر گونده سزک گبی چوق افندیلر میدانه
گتیرمگه مقتدرم اما غائب ایتدیگم بو آدم گبی بر آدم دها
میدانه گتیرمگه یالکنز جناب حق قادردر • « دیش •

§

(غیانتہس) نامندہ آئینہ لی برگنج وار ایدی کہ پک فقییر
 و کوچکلگندن بری تحصیل ایتمش اولدینی علم دخی پک
 محدود ایدی . کندیسنه غایت گوج گلیر ایدی ایسه ده ینه
 تحصیل علم ایچون توکنمز بر آرزوسی وارا ایدی . او ائشارده
 آئینده بولنان (زه نون) نام فیلسوفدن درس آلمغه غایت
 آرزوکش ایدی ایسه ده نه چاره که اقوات یومیه سنی تدارک
 ایتک ایچون چالشمغه مجبور بولندیغندن فصل ایده جگنی ،
 نه یاپه جغنی بیلمز ایدی . ای شلمسه مکتبه کیده مز ، ای شلمسه
 یشایه مز ایدی . نهایت کوندزلی مکتبه گیتمگه گیجه لری ده
 بر باغچوانه صو طاشیمغه ویا خود ال دگر ماننده بغدادی
 او گوتمگه قرار ویردی . بو حال ایله گیجه نفقه سنی
 قزایر ، گوندزین ده صحت و قوتنه اصلاحل گمیه رک درسنه
 دوام ایده بیایر ایدی . بو گنجک فقر حالتی بیلنلر هر گون
 وقتنده مکتبه حاضر بولندیغنی گورنجبه « بو گنج
 ایش ای شلمیه رک فصل گچنیور . » دیه حیرتده قالیرلر ایدی .
 بیچاره ناک بو حالی تا مملکت والیسنه قدر اخبار اولندی ،
 والی چو جنی حضورینه جلب ایله استتطاق ایلدی .
 (غیانتہس) صو طاشیه رق و دکرمن چویره رک کچنمگده
 اولدیغنی اثبات ایلمک اوزره دکرمنجی بی اشهاد ایدی .
 والی بو گنجک تحصیل علمه اولان هوس و آرزوسنه تعجب
 و طوتدیغنی طریق تحسین ایله کندیسنه مکافات ایتک

ایستدی ایسه ده خواجه سی (زنون) بو مکافاتی قبول
ایتمسه مساعده ایتمدی !

بحری ایله بدری

بر ققط وغلا ائناسنده بدری نامنده برفقیر چو جوق ،
اتمک ایسته مک اوزره برکویه گیتدی . کویک ال زنگینلرندن
برینک اوغلی بولنان بحری ده النده بریوک اتمک پارچه سی
اولدینی حالده اولرینک اوگنده اوطور مقده ایدی . بچاره
بدری آجاقدن هلاک اولمق درجه سنه کله رک بحرینک
النده کی بیوک اتمک پارچه سی کورنجه یانه واروب : « رجا
ایدرم برلقمه اتمک ویر ، زیر آجاقدن هلاک اولورم . »
دیددی . بحری ایسه بدری به : « هایدی یولگه کیت . سکا
ویره جک اتمگ یوقدر . » جوانی ویردی .

آندن برسنه صکره بحری بدرینک غائب اتمش
اولدینی کچی بی آریوب بولمق اوزره طاغنه چیقدی .
بحری پک زیاده یوردی و صوسزلقندن بایلمق درجه سنه
کلدی . بر طامله صو بوله مدی . بویله طولاشیر ایکن
بدرینک بر آجاج کولگه سنده اوطوروب قویونلرینی

اوتلاتدیغنی ویاننده بردستی صو بولندیغنی کورنجه همان
یاننه کیدوب: « امان برادر! بگا بریودم صو ویر. زیرا
صوسزلقدن بایلیورم. » دیجه، بدری « هادی یولگه کیت،
سکا ویره جک صویم یوقدر. » جوابی ویردی.

او وقت بحری، بدرینش برلقمه اتمک ایسته یوبده
ویرمدیکنی در خاطر ایدنجه، آغلایه رق عفوینی رجا
ایلدی. عالی جناب بدری مرحمت ایدوب دستینی
بحری یه ویردی. بحری ده صوسزلغنی تسکین ایله ممنون
ومتشکر اوله رق: « بگا ویردیگک بو بریودم صویک حقی
الله اوده سون! » دیه دعا ایلدی.

حرص شان

حرص شان انسانک بشوقتی، غیرتی، شجاعتی
تزیید و دائماً عالی شیلرله اشتغاله سوق ایدر. حرص
شاندرکه انسانک خواب و راحتتی سلب و هر شیئه نظر دقتی
جلب ایدر. هر نوع موانع و مشکلاته مقاومت و غلبه
ایتدیرر. شان و شهرتی، شرفی هر کس سور. صورت
ظاهرده سومزکی کورینلر بیله، کندیلرینه جزئی

بر حرمتسزلك و رعایتسزلك وقوع بولسه ، نظر بیقیدی
ایله باقه میوب هر حالده قبلری منکسر اولور . بناءً علیه
انسان شان و شهرتی سوملی و آئی کسب ایتمک ایچون
صورت مشروعهده الدن کلدیگی قدر غیرتده قصور
ایتملیدر . فقط شو قدر وارکه بوکنا بر فضیلت نظریله
باقیوب ، هر حالده سعی و غیرتک بر مکافات و ثمره سی
اولدیغنی خاطر دن چقار ماملیدر .

بناءً علیه بو خصوصده دقت ایتملیدر که شان و شهرت
قزائمق بشقه لرینک مضر تی موجب اوله جق صورتده
اولسون . زیرا او یولده قزانیله جق شان انسانیه یاقشمد .
قدن بشقه بالآخره موجب شین اولور . بو تعریفدن
آکلاشدیغنه کوره ، حرص شان ایکی درلودر : بری
مشروع ، دیکری غیر مشروعدر : بری ممدوح و دیکری
مقدوحدر . اولکنی هر کس اکتساب ، ایکنجیسندن
ایسه اجتناب ایتملیدر .

§

یونان مشاهیر خطبا سنندن (تیمستوقاس) صباوتنده
عشرت و سفاقتله وقت کچیرر ایدی . فقط (میلنیادیس)
نام جنرالک (ماراتون) مظفریتی کوروب غایت آلقشلا .
ندیغنی ایشیدنجه کیجه کوندز راحتسز اوله رق کندیسی
دخی اویله بر شان قزائمق سوداسنه دوشدی . چوق دفعه :

« میلتیادیسک مظفر بتلری بی او یوتیور . » دیه دوستلرینه بیان حال ایدر ایدی . ایشته او کوندن اعتباراً حر یص شان ونهایت بوساینده قراندیغی موفقیتلرله مشهور بر قهرمان اولدی .

§

اسکی اسپارته حکمدار لرندن بری دشمنله محاربه یه باشلامزدن اول اوردوده بولنان سکان یاشنده براختیار اسپارته یه کیتیمی ایچون ، اذن اولدیغی سویلینجه ، اختیار « سلطانم ! راحت اولمکه بریتاق بولمق ایچون قولگیزی اوزاق محله کوندربورسکیز حال بوکه راحت اولمک ایچون میدان محاربه دن کوزل بریتاق زرده بوله بیایرم ؟ » دهرک موقع حربده قلمش . محاربه یه باشلانجه بو اختیار اوله بر شجاعت ابراز ایتش که دلی قانلیلری بیله حیرتده براقهرق ایشکره میدان محاربه ده پک شانلی صورتده وفات ایلمشدر .

§

بیوک اسکندرک شان وشهرته اولان حرصی هنوز چوجق ایکن کورنمگه باشلامشدر . شویله که پدری فیلیپک فتوحاتی حقنده دایما ایشدیگی مدح و ثنلردن او قدر متأثر اولور ایش که برکون همپالری ایله اوینامقده ایکن : « بویله کیدر ایسه پدرم بکا یاپه جق برشی براقیه جقدر ! » دیه

حسب حال ایتیمی اوزرینه رفیقاری « فتوحات واقعه سنی
براقه جق . » جوانی و برمشلر .

بوگا قارشی اسکندر دخی « نومه لازم ! پدرمک فتو -

حانی بنی فاتح ایتمز . بن کندی فتوحاتمه پدرمه خیرا خلف
اوللی م . » دیشدر .

کندیسی حکمدار اولنجه فتوحاتدن فتوحاته ، کچهرک
اوقیانوس کیرک ساحلنه طایاندی . بو صرده نردنده
بولنان (آناغساخور) نام فیلسوفک « علمده حدسنز
حسابسنز بلده لر واردر . » دیمی اوزرینه اسکندر آغلامغه
باشلار . حکیم مومالیه سینی سؤال ایدنجه : « نصل
آغلامیه م ؟ آغلامقده حقم وار . زیرا او حدسنز ،
حسابسنز بلده لر دن هنوز برینه مالک اولدم . » دیشدر .

§

روم قیاصره مشهوره سنندن (پولیوس) اسپانیا
خزیننه داری ایکن ، اوراده بیوک اسکندرک تصویرینی
گورنجه ، برآه چکهرک « ایواد ! او بنم یاشمده ایکن
بو قدر فتوحاته نائل اولدیغی حالده بن هنوز شان و شهرته
لایق برنشانه بیاه گوستردمدم . » دیشدر .

هر ملتک بدایت تأسسی حرص شان ایله وجوده
گلدیگی گبی ، مات معظمه عثمانیه ناک دخی تشکی بوسایه ده
اولمشدر .

بونگاہ برابر بالادہ بیان اولتدینی اوزرہ شان
 وشرفک صورت مشروعہ استحصالی مشروطدر •
 شوپاہ کہ چین محاربهده بیسہ برطاق صیان ونسوان
 و بیچارگان حقلمندہ ظلم اتمک جائز دکادر • زیرا
 بوصورتہ قزانیلان شان لکهدار وموجب عار اولور •

الك كوزل چيچكلر

جمیہ خانم برگون مخدوملری جمال وکمال ایله کریملری
 نجیہ ونسیبہنی گزمگه گوتورور • اثنای گشت وگزارده بر
 بانچه یہ تصادف ایدوب گیرر گزرلر • جمال غایت ذکی
 برچو جق ایدی • چیچکلر ایچننده هرشیدن زیاده نظر
 تقدیرینی حباب ایدن برگی همشیره لرینه گوستردک « شو
 چیچکلر ایچننده الك كوزلی گل دگمی؟ » دینجه نجیبهده :
 « شو زنبقده گوزللكده آندن آشاعی قالمز ظن ایدرم • »
 دیدی • نسینه ایسه « منکشهنیده اونوقمیک • زیرا اوده
 گوزللكده سائر چیچکلر دن اعلا در • » جوابیله مقابله ایدر •
 کمال دخی « اوت ، سائر چیچکلرک هیچ بریسی بونلر قدر
 گوزل دگادر • هله شو زنبقی هپسندن اول آچیلوب

بزی اگنديرديگي اچون پك زياده سورم . باق نه قدر
گوزل ! بزم باغچه ده كي چيچكلره بگنزه يورلر . « ديه آنلرك
سوزلرني تصديق ايدر .

والدهلري جيله خانم ايسه چوجقلرك بو محاوره سني
ايشيدهرك محظوظ اولوب ديركه : « آفرين چوجقلرم !
سزك بگنوب سوزديگنر چيچكلر صيحا پك گوزلدر .
آنلرك اوچي ده برز ايلك و فضيلته علامتدر . زنبسق
عفته . منكشه عصمته ، گلده حجابنه دلالت ايدر . دقت
ايديكز كه عفت و عصمت و حجابده آنلر گبي گوزل
اوله سگنر . اگر بونلر لكه لي ، چامورلي اولسه لر ايدى .
بويله سوه جكمي ايديكز ؟ البته سومز ايديكز . بونك گبي
مزرده پاكدامن اولوب عفت و عصمتكزي لكه دار اتمز
ايسه گنر ، سزى ده هر كس سور . بوندن بشقه بو چيچكلر
لسان حال ايله سزه ديرلر كه : « بزي گوزللكمز اچون
سووب تحسين ايلديگنر گبي جناب حقه ، ابي آدملره
و هر ابي شينه محبت ايدوب مدح و ثنا اتميسگنر . سزده
بزم گبي سويلى اولور ايسه گنر سزى ده هر كس سور و مدح
ايدر : آفرين ! نه گوزل ، عفتلى ، عصمتلى و حجابلى
چوجقلردر ! ديهرك سزى تحسين ايلر . »

قناعت

قناعت انسانه دینجه و عقلمجه فرضدره . شو قدر وارکه
قناعت کسب و طلبی مانع دگلدرد . یعنی انسان النده
بولنان نعمته شکر و قناعت ایتمکه برابر دها زیاده سنی جناب
لحقدن طلب و کندی سعی و عملیه کسب ایده بیایر .

قناعت ایدن آدم دائماً ضیافتخانه لرده ، هر زمان ذوق
وصفا ایچنده ایش گبی عمر سورر . چونکه بر آدم قناعت
یولنی طوتجه آرتق هیچ غم چکمز « شویله اوله مدم .
شونی آله مدم . بونی یاه مدم . » گبی بر طاقم خیال و آرزو لرله
عمرینی راحتسز لکله گچیرمز . ایشته بویله واهی املاری
اولیان آدم راحت یشار .

عالمده بر لذت وار ایسه اوده قناعتده دره . لایقیله
دوشوناسون : بر آدم نائل اولدینی نعمته آرزوق دمیوب
شکر و قناعت ایدر ایسه او آدم بیوک بر راحت ولذت
ایچنده بولنور . بوندن بشقه قناعت اهلی اولانلر هر کس
ایله خوش گچنمگه و هر کسی خشنود ایتمگه چالیشیرلر .
هر کسی ده بویله آدماره رعایت ایدر .

قناعتسز لکدن گله جک فنا القار ایسه پک چوقدر .

جملہ دن بریسی حسددر . حسد ایسہ چارہ سی بولمیان
 بر علتدر . بو علتہ مبتلا اولان آدم اولدجکہ قورتیلہ مزہ .
 مشاہیر حکمای یونانیہ دن [منہ سموس] بر گون
 بعضلرینک : « انسان ایچون آرزوسنہ نائل اولمقدن
 بیوک سعادت یوقدر . « دیدکلرینی ایشیدہرک : « او آدم
 مسعود درکہ آز چوق بولدیغنه قناعت ایدر . « دیہ
 مقابلہ ایتشددر .

مع نافیہ انسان النده بولنان نعمتہ قانع اولمقلہ برابر
 بشقہ نعمت طلبندن ده گری طور ماملیدر . آحجق بولندیعی
 حالدن متشککی اولمیوب جناب حقہ عرض شکران ایله
 طلب نعمت وسیعی وغیرتده قصور ایتاملیدر . هر نه حال
 و موقعده بولنسه ، ینہ حالندن خشنود اولوب کنیدی
 بختیار عد ایتاملیدر . زیرا قناعت اهلی اولان آدم چوق
 قزانق دردینه دوشمیه جگندن فراغ بال ورفاهیت حال
 ایله گچینه بیلیر .

ایشته دنیاہ بوندن زیادہ سعادت اولہ مزہ . زیرا
 سعادت حال ثروت و مال ایله دگل ، راحت بال ایله در .

§

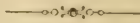
مشهور سقراط غایت فقیر ایدی . اجبّاسی اکثریا
 یک چوق اشیا اهدا ایدر لر ایدیسده قبول ایتدیگندن

طولای دایمًا از وجهی اعتراض ایدر ایدی • بر گون
 (آنتیغون) نامند بر یسی شو حالنده بوهند یه لری
 قبول ایتدیگندن طولای مغبر اولوب « طعامک او قدر
 بیناغیدر که یانمده کی خدمتجیلر بیله میزلر و کندک
 او قدر فقیر سین که یالین آیق گزر و قیشین گیدیگک اثوابی
 یازین ده گیر سین • « دیمی اوزرینه سقراط » اگر
 سن سعادت ثروت و سمامانه متوقف ظن ایدر ایسه ک
 بو فکرک باطلدر • حوایج ضرور یه نک کثرتی سعادت حال
 ایله بر نسبت متضاده بولمقدهدر • یعنی احتیاج تراید
 ایتدیگی حالده سعادت حال تناقص ایدر • شو یله که
 بن فقیر سقراط سن زنگین آنتیغوندن دهها زیاده
 بختیارم • زیرا انسان نه قدر آرشینه محتاج اولور ایسه
 اونبسته جناب حقه تقرّب ایدر • جناب حقک هیچ
 بر شیئه احتیاجی اولمدینی آشکاردر • بناء علیه بر آدمک
 نه قدر آرشینه احتیاجی اولورسه او قدر جناب حقه مقرون
 اولور • دیر ایدی •

§

بر فقیر سقراطه « پاردم کفایت ایتمور • گچنه میورم •

نه يابهيم؟ « ديه صور نجه سقراط » پاره ك سكا كفايت
ايتيور ايسه سن پاره كه كفايت ايت ! « ديمش .

ص

حكايه

آنا طولی کویارندن برنده طورسون نامنده بریو جک
چو جق وار ایدی . بو چو جق کویک حیوانلری گودر
بر چوبان ایدی . برگونینه حیوانلری طاغه گوتوردیگنده
قویونلردن بری اورمان ایچنه گیردک غائب اولور . بونی
آزارکن بر آغاجک آلتده یاتمش بر آدم گورر . بو آدم پک
یورغون و آج اولدیغندن گوج حال ایله تنفس ایدر ایدی .
چو جق مرقومک یاننه یاقلاشنجه ، حریف : « چو جقم !
آجلمدن و صوسزلقدن بایلیورم . بگا بر پارچه اتمک
ویره بیلیرمیسین ؟ دون آو اولامق اوزره بو طاغه چیقمد .
یولمی شاشیردق بورایه دوشدم . « دینجه ، چو جق
طغارجغنده بولنان بر مقدار اتمک ایله بینری چیقاروب
حریفه ویردی . مرقوم بر آز کسب قوت ایدنجه آلوب
بر صو باشنه گوتوردی . اوراده حریف صوینی ایچوب
بر چوق دعالر ایتدکن صگره چو جغه مقابله و مکافاة

خانه سنه گوتوروب اولادی گبی بسلمک و بختیار ایتک ایستدیگی
 بیان ایلدی . چوجق موافقت ایتیوب : « بنم بوراده
 پدرم، والدم واردر . آنلری بک سورم . فقیرز اما بزه
 لازم اوله جق شیردن ده محروم دگاز . » دیدی . آوجی ایسه
 « سن بوراده چورچو پدن یاپلمش بر کلبه ایچنده
 او طور یورسین . بنم سرای گبی مزین خانه واردر . اوراده
 کمال استراحت ایله ساکن اولورسین . بوراده سنک برصو
 ایچه جک طاسک بیه یوقدر . اورایه گله جک اولور ایسه ک
 کوموش و آتون طاسلرایله صواچرسین . درلودرلو طاتلی
 میکلر یرسین . » دیدی . عقللی چوجق یینه اعتراض
 ایدوب : « بزم کلبه مز ظن ایتدیگک گبی سفیل برحاله
 دگدر . یشیل یاراقلی ومیوهلی آغاجلر ایچنده وگوزل
 بر آصم لق آلتنده در . ایچدیگمز صوده شویتینده بوتانان
 قاین اقدردن چیقوب بزم کلبه نک اوگندن گچن برطاتلی
 وبراق صودرکه هیچ برصویه دگشمم . بیه جگمز، هر
 شیئمزده آکا کوردر . » دیمی اوزرینه آوجی : « شهرده
 بزم دخی گوزل چیچکلر مز ومیوهلی آغاجلر مز وار . بنم
 غایت گوزل ومکمل بر باغچه م واردر . هر نوع چیچکلر
 و آغاجلر ایله طولودر . ایچنده گوزل بر شادروانده
 واردرکه فسقیه لرینک گوزل لگنی تعریف ایدم . گورمگه

محتاجدرہ . صوفیقہ لرندن فیشقیہ ررق طوپ طوپ ہواہ
 طوغری یوکسلوب قویروقلی ییلدیز شکانی آیر . آندن
 صکرہ کوپوک کسلوب مرمر حوضہ دوکیلور . حوضک
 اطرافی دہ گوزل چیچکلر ویشیلکلر ایلہ مزیندرہ .
 دیدی . چوجسوقدہ : « بز م اورمانک گولگہ لکلری
 ودروندہ آقان صولرک چاغلنسی سزک اوفسقیہ لرندن
 دہا ایدرہ . کلبہ مزک اطرافندہ بولنان چنستان ایلہ گوزل
 قوقولی چیچکلر سزک باغچہ دن دہا گوزلدرہ . قبالردن
 فیشقیروب آقان ونپہ لردن کوپوردک آشانی دوکیان
 وچاغل چاغل چاغلایان صولرک چنلر اوزرینہ آہستہ آہستہ
 سوزیلوب آقدیغنی گوردجہ دلشاد اولورم . ہیچ بویلہ بر
 منظرہ دن گچیلیرمی ؟ » دیہ مقابلہ ایلدی . بونک اوزرینہ
 آوجی صوک دفعہ اولہرق : « چوجعم ، سن سویلدیگنکی
 بیلیمورسین . آیاغکہ گلن بردولتی تمک ایستورسین .
 شہردہ منتظم مکتبلر وار . اورادہ ہر نوع علماری سکا
 تحصیل ایتدیریم . گوزل تیاترولر وار . گوزل اویونلر
 اجر ایدرلر . آنلری تماشایدر اگلنورسک . خوانندہ لرنک
 چالغیلرینی ، گوزل شہر قیلرینی دیکلرسک . پنایرلر مز ،
 دونامہ لرمز وارکہ سیر جیلر ایلہ طولودر . سن دہ گوزل
 گوزل سیر ایدر ، گزر . اگلنرسک . » یوللو پک چوق

سوزلر سویلیدی ایسهده قناعتکار و عقلایی چوجوق بو
 سوزلردن اصلا متأثر اولمیوب ینسه جواب رد ایله مقابله
 وشو وجه ایله اعتراضه دوام ایلدی: « بگنا لازم اولدجق
 قدر علمی کویمزك مکتبنده دخی تحصیل ایده بیلیرم.
 یری، گوگی و بزنی یوقدن وار ایدن جناب حقدن
 قورقق، آنا و بابامزه و بیوگمزه محبت و اطاعت، حاملزه
 شکر، و جناب حقک و یردیگی نعمتلره قناعت ایتک
 و ایشمزه دقت و غیرت و بربرمزه معاونت ایلسک و وظیفه لرمن
 اولدیغنی شمدی به قدر او گرندم. حتی سگنا ینر و اتمک
 و یرمکلگمده بووظائفدن برینی اجرا ایتمش اولمق ایچوندر.
 بزنده بزه گوره گوزل گوزل اگلنه جک شیلرمن وارد.
 سزك خواننده لر گزك شرقیلری بز بابلارمزك اوتشدن
 دها گوزلیدر؟ بز ایشمز اولدیغنی گونلر کنارنده طاتلی
 و براق برصوبی بولنان آغا جلقده او طوروب گوزل گوزل
 اگانیرز. بریاندن بابللر اوتر. بر طرفدن بز همشیره مله برابر
 چوبان ترکیسی چاغیر یرز. بن ده قوال چالارم. سسمنز
 تا اوزاقلره گیدر. طاغله، طاشلر بز صدالرمزی تکرار
 ایدرلر.

« آنامز بابامز بعض کره بزمله برابر بولنورلر.
 بعض دفعهده سسمنزی ایشیده جک قدر اوزاقلده طوروب

دیگر لر . شکر لر اولسون . بوندن این ذوق و صفا اولمز .
 بوندن زیاده سنی ده ایستهمم . « دینجه . آوجی آرتق
 چوجنی تاندرمغه موفق اولمیه جغنی جزم ایله » سکا
 منتدار اولدیغمه بر علامت اولق اوزر دنه ویردیم ؟ « دهرک
 آتون وگوموش ایله طولو برکیسه چیقاروب چوجغه
 ویرمک ایستهدی ایسه ده چوجق بردرلو قبول ایتموب : « بزم
 پازیه احتیاجز یوقدر . آلوب ده نه پایه جغم ؟ همده والدم
 قبول ایتمز و بکا طاریایر . زیرا مکتبه او قومش اولدیغم
 گبی اوده والدمدن ده چوق دفعه ایستدم که محتاج اولانلره
 یاردم واعانه ایتمک انسانک وظیفه سیدر . اگر بن پارهی
 قبول ایتمش اولسه م اعانه می صاتمش اولورم . بن سکا پینر
 اتمک ویرمکه آنجق بورجمی ایفا ایتمش اولدم . « دیدی .
 آوجی ده : « یابن سنک منتدارک اولدیغمی نه ایله بیان ایدهیم ؟
 بندن هر حالده برشی آلملیسین . یوقسه یورگم قیریلیر .
 قلم راحت ایتمز . « دیه اصرار ایلدی . بو صرده چوجق
 آوجینک اوزرنده آوجیغمه متعلق رسمی بولنان بر شیشه
 گوروب آنی قبول ایده بیله جگنی سویلدی . آوجی دخی
 کمال ممنونیتله چیقاروب ویردی . چوجغه وداع ایدهرک
 یولنه روان اولدی . چوجق ده کمال مسرتله صیچرایه ،
 اوینایه ، قویونلرینک یاننه گیتدی .

بو حكايه دن مقصد او چو جق گېي چوبان اولمق ويا
 كويليلگى شهر يىلگه ترجيح ايتك دگلدەر . آنجق آنك
 كېي تربيه لى و قناعتكار و باخصوص و ظنه عاشق اولمقدر .

بيوك اسكندر ايله ديورن

بيوك اسكندر (غورنت) ايلتنه گيتديگنده ديورن دن
 ماعدا بتون اهالى زيارتنه قوشديلر . اسكندر ديورنى
 گورمگى بك زياده آرزو ايلديگندن كنديسى قالمقوب آنك
 زيارتنه گيتدى . ديورن ايسه اوئانده كنديسنه اقامتگاه
 اتخماز ايتمش اولديغى فوچينك ياننده كوشه طوغرى
 اوزاتمى ايدى . بو صر دده ميانلر نده شو محاوره جريان
 ايتمىدر :

اسكندر — بىم كيم اولديغى بيليرميسين ؟

ديورن — خير .

اسكندر — بن اسكندر يونانى يم .

ديورن — بك ابي ، بن دده ديورن يم .

اسكندر — بندن قورقمز ميسين ؟

ديورن — ابي آدميسين يوقسه كوتومى ؟

اسکندر — ایی آدم۔

دیوژن — اولیہ ایسہ قورقم۔

اسکندر — دوستم، گوریورم کہ فقیر سین۔ بر شیئہ

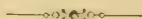
احتیاجک وار ایسہ سویلہ۔

دیوژن — کولگہ ایتہ بشقہ احسان ایستہم۔

مشار الیہ آنک بویلہ ہیچ بر شیئہ عرض احتیاج

ایتمدیگنی گورنجہ « اگر اسکندر اولممش اولیدم دیوژن

اولق ایستردم » دیمشدر۔

قناعت، سماحت، عدالت

مأمون خلیفہ حضرت تلی بر گون معیتندہ کی وزرا

وامرا ایلہ شامدہ اقامت ایامکدہ ایکن یوکلرلہ پارہ گلوسی

اوزرینہ « بن بوقدر پارہ بی نہ یاپہ جغم؟ متاعب سفر تہدن

یالکنز بنی حصہ دار اولیورم کہ ہپسنی آلمغہ مستحق

اولہیم؟ « دیرک چوالارلہ آچہ بی حضارہ توزیع ایلمشدر۔

فقر و غنا

یونان قدیم مشاهیرندن بعضاری ثروتی استحقار
ایتمک گبی بیوک فضیلت اولدیغنی تسلیم ایددرك فقره تحملی
فضائل عالیهدن عدّ ایدر و فقیرلگی فنالقدن زیاده ایملک
صایارلر ایدی. مع مافیہ ثروتی حسن استعمال ایتمگی
دخی بیوک فضیلت عدّ ایدرلر و دیرلر ایدی که: « جمعیت
بشریه نك حسن توّجهنی اهل ثروت اوزرینه جلب
ایتمه نك چاره یگانہسی آنجق ثروتی جمعیت بشریه نك
منافعنه خدمت ایده جك صورتده استعمال ایتمکدر. »
آتنه لی مشهور جنرال (گیمون) وطنداشلرینه
معاونت و آنلرک سفالتلرینی تخفیف ایتمگه مقتدر
اوله بیلدیگی جهتله ثروتندن خشنود ایدی.

§

آتنه لی (پوگیون) نام مشهور جنرالک استحقار منفعت
خصوصنده کی علوّ جنابی یونانستانده شهرت بوشدی.
مومالیه آتنه لیلرک ما گدونیا ایله دائماً صالح اوزره بولمارینی
الزام ایتمدیگندن او ائناده ما گدونیا حکم داری یونان اسکندر
بوندن طولایی بر علامت ممنونیت اولمق اوزره مومالیه

۵۶۰۰۰۰۰ فراتق عطیة ارسال ایلدی . موما الیه ایسه عطیة بی گتیرن آدمیره « اسکندر نیچون بو عطیة بی گوندریور؟ » دیه سؤال ایدنجه « سنی آنهده جهلهدن زیاده حقا ایتپرور بومش اولدیغی ایچون . » جوابی ویردیله . بونک اوزرینه « اگر اسکندر بی اویله بیلور ایسه براقسون که دائما اویله قالهیم . » جوابی ویرهک عطیة بی اعاده ایتشدور .

موما الیه مذکور عطیة بی قبول ایتوب رد ایتدیگی زمان او درجه ضرورته ایدی که اونده بر خدمتجیسی بیله بولمادیغندن کندیسی صو چکر وزوجه سی اتمک پیشیر ایدی . بوندن صکره ینه وقت وقت مناسبت دوشدجه کندیسه اسکندر و خانقاری طرفندن پک چوق هدیه لر گوندرلمش ایسه ده جمله سنی رد ایتشدور .

بردمه عطیة گتیرنلر موما الیه قبول ایتدیرمک اوزره پک چوق الحاح ایدرک « هیچ اولمز ایسه مخدوملرک ایچون قبول ایله . » دینجه « مخدوملرک اگر عقلی ایسه لر بکا کافی اولان آنلرده وافیدر . دگل ایسه لر بولنان بیله لزومندن زیاده در . » جوابی ویرمشدر . « عقلی اولادک وار ایسه مالی نیلرسین ؟ عقلسز اولادک واریسه ینه مالی

نیلر سین؟» دیکھ مشهور آتالر سوزی دخی بوجوانی تصویب
ایدر.

اسراف، اداره، امساک

اسراف دیکھ حرام و عقلاً مردوددر. اسراف
لزومندن زیادہ و هیچ یری اولمدیغی حالده مالی صرف
ایتمکدر. بوحالک نتیجہ سی و خامتدر. مسرف اولان
آدم ہرنہ قدر ثروت صاحبی اولسہ بالآخرہ دوچار
ضرورت اولور. زیرا مسرفک اداره قیوسی آچققدر.
آچیق قبودن ایسہ ہر کس ایچری گیرہ بیلدیگی گبی
فقیرک دخی گیرہ بیلیر. فقط بر آدم اداره لی اولورسہ
ادارہ قیوسی قبالی اولہ جغندن فقیرک اولہ آدمک قیوسنہ
وارسہ بیلہ ایچری گیرہ من. بونک ایلہ برابر انسان
چالشقان اولورسہ هیچ بروقت ضرورتہ دوچار اولمدقدن
بشکہ ممکن مرتبہ ثروتہ دخی مالک اولور.

الحاصل اداره، بر آدم مالی حدندن ولزومندن زیادہ
خرج ایتمامک، یعنی بش پارہ ایلہ استحصال اولنہ بیلہ جک
شیتہ اون پارہ صرف ایتمامک ولزوم حقیقیسی گورلمدکجہ

برپاره صرف ایلامک و دائماً ایشنی بیلوب آکا گوره
 حرکت ایتمک، مصرفی ایرادینه اویدرمق و الحاصل
 هرشیده دائماً اعتدال اوزره طاورانوب هیچ بروقت
 و هیچ بروجه ایله حدتی تجاوز ایتماکدر. ایشته اداره ناک
 شرائط اساسیه سی بونلردن عبارتدر. امساک ایسه بر آدم
 مائی جانندن بیله اسرگه مکدر. تمسک اولان آدم ییه جک.
 ایچه جک و گیه جک شیرینه بیله پاره صرف ایتمک ایستمز.
 مثلاً اتمک تازدنی آغغه قدرتی وار ایکن بیساتی آلیر.
 یکنسی آغغه مقمدر ایکن اسکی و بیرتق و کیرلی اثواب
 گیر. گوزل و هوادار بریرده اقامت ایتمگه قدرتی اولدیغی
 حالده قراکلق، رطوبتلی، صحتّه مضر یرلرده ساکن
 اولور.

الحاصل بو امساک یعنی خسینساک دینیلن اخلاق
 مذمومه معاذالله تعالی برکرتّه انسانه مستولی اولوب عادت
 و طبیعت حکمنه گیرنجبه نتیجه سی و خیم اولور. بلکه
 محوینی ده اینجاب ایدر. اداره لی اولان آدم ایسه بالعکس ای
 یر، اینی ایچر، تمیز گیر. گوزل هوادار بر محالده
 اوطورور. بوش شیرله پاره صرف ایتمز. فقط لزوم
 حقیقیسی گوریان شیدن پاره اسرگمز. یرینه گوره بر
 پاره، بر آچه و بر کبرتی آرار. آما یرینه گورده بیك

غروشی آرامز . اعانه وزکات وخیرات و صدقه و یرمکده
سخاوت گوسسترر . وطنک ترقیسی ایچون مالنی ، جاتی
اسرگمز . ممسک ایسه بونلرک کاقه سندن محروم قالیر .
عقللی چوجقلر اسراف و امساک بلیه سندن نفرت و ممکن
مرتبہ اداره لی اولمغه غیرت ایتلیدر لر .

§

زنکینک بری قیزی اولندیر مک ایستیر . فقط عادت
اولدینی کبی مطمئن صورتده دوگون یاپوبده بیهوده یره
پاره صرف ایلمگی بردر لوقاعده اداره یه موافق گورده مدیگندن
دوگونه صرف ایده جگی پاردر ایله اون ایکی فقیرک
قیزلرینی اولندیرر و بورج ایچون حبسخانه لرده قالمش اولان
بر طاقم فقرانی قورتارر . بر طاقم فقرا یه ده اعانه ایدر .
الحاصل دوگون پاردرینی بویله خیرلی ایشاره صرف ایدر .
ایشته بویله آدملرک ذکر جمیلاری هرکسک دیننده و کتابارده
دائر اولور ؛ دنیا و آخرتده اعزاز ایدیلر لر .

§

اوروپاده ائک اول اعمال واستعمال اولنان کبریتلرک
ایکی اوجی ده اجزالی اولدیغندن بر کبریتی ایکی دفعه یاقارلر
ایدی . او وقت لوندرده بیوک بر یانغین ظهور ایدوب
پک چوق فقرا و بیچارگان یرسز یورسز قالمشله . بونک

همچون حربز دگانه اعانه طوپلامق اوزره طرف طرف اعانه
 جمعیتلری تشکیل اولمش ایدی . بو جمعیت اعضاسندن
 بعضلری اهل ثروتدن برینک خانه سنه اعانه طلبنه گیدرلر .
 و خانه صاحبی غایت حدتلی بر حالده بولورلر . بر آرزوگره
 حدتک سببی اگلاشیایر: مگر خدمتچی قیز هنوز بر اوجی
 یا تمامش اولان اجزالی بر کبریتی ره آتمش ایش . بویله
 بر اوجی یا تمامش اولان بر کبریت همچون بو قدر حدت تلن
 آدمدن اعانه امید ایلمز ایسه ده اورایه قدر گلمش ایکن برشی
 دیمدن عودت ایتکده او یه میه جفندن سبب ورودلرینی خانه
 صاحبنه سویلرلر . خانه صاحبی هنوز حدت و شدتی باقی
 اولدیغی حالده صندوق او طه سنه گیروب جمعیت اعضاسنه
 درت یوز عدد انگلیز لیراسی گتیروب ویرر . بونک
 اوزرینه اعضای جمعیت اظهار حیرت ایدنجه، صاحب خانه
 نه تعجب ایدیورسکنز؟ اگر بر اوجی یا تمامش اولان کبریتک
 دیگر اوجنی ده محافظه و استعمال اتمیه جک اولسه ایدم
 شمدی خیراته صرف ایده جک قدر پاره بریکدیره میه جک
 ایدم . سخی اولق ایستین آدم قاعده تصرفه رعایت
 ایتلی . « دیمشدر .

صبر

صبر، بر آغاچه بگزرکه کوکی آچی فقط میودسی غایت
طائیدر.

صبر، باجمله فضیلت قبولرینک آناختاریدر.

صبرایله انسان دشمنی دوست ایدر. هیچ برکیسه
ایله دشمنک قیدنده اولمز ومطلق دشمنک کمالگنه صبر
وتحمل وحتى کوتولگنه قارشى ایلاک ایدوب دشمنی
پشیمان ایدر.

هرکسک فطرتنده یعنی یارادیشنده صبر وحدت
واردر. فقط ایش اوصبری قوتندیرمک، حدتله جگی
زمان آندن حاصل اوله جق فنا ومخاطره لی حاللری
ملاحظه ایدرک حدتته غلبه ایلمکدر.

صبرک فائده سنی بیان آدم نادر در. اکثر آدملر
صبرسزلق یوزندن پک چوق فناقلره دوچار اولورلرده
ینه صبری تقدیر ایده مزلر.

حاصلی، صبر آداب وارکان دینه دندر. شویله که
باری تعالی حضر ترینه اطاعتمز اولوب اولمدینی دخی
صبرمزدن بللی اولور.

سقراطك فضائل معروفه و خصائل مشهوره سندن
 بری ده صبر و ثباتی و متانت قلبیه سی ایدی . هیچ برشیدن
 متأثر و متغیر اولمز ایدی . هر نه قدر حدید المزاج ایدی
 ایسه ده صبر و ثباتی و متانت قلبیه سی ایله بو طبیعتنه غلبه
 ایدردی .

برگون تربیه سز و عارسز بر حریف سقراطه شدتلی
 بر طوقات اورمش . حکیم مشارالیه ایسه تبسم ایدرک :
 « انسان باشنه نه وقت زره گیمک لازم اولدیغنی بیلمز ! »
 دیشدر .

§

بر دلی قانلی اوزون مدت بر معام مشهورک یاننده
 درسه دوام ایتدکن صکره اکمال تحصیل ایله خانه سنه
 عودت ایتدیگنده ، پدری « نه اوگر ندک باقلم ؟ » ديه
 سؤال ایدنجه ، مخدومی « صردسی گنججه کوستیرم . »
 جوابی ویرمش . پدری ایسه حد تنوب اوغانی شدیداً
 دوگمش . دلی قانلی طیساغی یدگی وقت هیچ سس
 چیقارماش . فقط پدرینک حدتی گچدکن صکره
 « مستحق اولدیغم وقت بیله پدرمک حدت و شدتنه حتی

طیاغنه بیله قاتالانوب صبرایتمگی اوگر ندم • دیش • بونک
اوزرینه پدری محجوب اولوب اوغانی تحسین ایلمش •

حاضر جوابلق

فرانسه حکمدار لرندن اون دردنجی (لوتی) آره
صره شعر سویلر مش • برگون تنظیم ایتدیگی اشماری
قرناسندن برینه گوستروب مطالعه سنی صور مش • زواللی
آدم قرالک اثری اولدیغنی بیلمدیگندن « بونی هانگی
جاهل یاپمش؟ » دیش • قرال ایسه حدتلی برطور ایله
« بن یادم • » دینجه، مومالیه اصلاطورینی دگشدرمیوب
« اویله ایسه اقدمز فنا یازمق مراد بیورمش وکالیله موقق
اولمش • ذاتا اقدمز هر مراد عالیسنی یاه بیلیمک موهبه سنه
مالکدر • » دیرهک قرالک حدتتی تسکین ایتمش •

§

بر آدم هنوز پدرینک میرانشه نائل اولمش بر ذاته
گیدوب : « اقدم نائل اولدیغکز میراثک یاریسی بنمدر •
چونکه بن سزک قرداشکیزم • » دیش • اوده : غریب شی !
نهدن بنم قرداشم اولیورسکیز؟ » دیه صورنجه • « الله الله

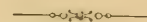
هپمز حضرت آدمک نسلندن دگامی نر؟ بو جهته جمله من
 بریدرک اولادی اولمازمی نر؟ « دیر . مومی الیه ایسه :
 » آکلاشدی ! « دهرک چیقاروب برلیرا ویرمش . حریف
 بر ایرانی گورنجیه : « بو قدر بک لیرالق میراثک یاریسی
 بر لیرامیدر؟ « دیه صورمنی اوزرینه « صوص ! اگر
 دیگر قرداشلرمن طویه جق اولورلرسه پایکه بر ایراده
 دوشمز . « جوانی ویروب یوله دوزلمشدر .

§

بر کوچک چوجق یگرمی پارهک اتمک آلمق ایچون
 فرونه گیدر . اتمگی انه آلوب خفیف گوردکده اتمکچی به :
 « غالباً بو اتمک اکیسیدر . « دیر . اتمکچی ده « شاشقین !
 اکتک اولدینی ده ای یا ! گوتوریرکن چوق زحمت
 چکمزسین . یورولمه دن گوتوررسین . « دیر . چوجق ده
 « بک طوغری « دهرک اتمگی آلیر و دکانک پیش تخته سنه
 اون بش پاره براقوب گیدر . اتمکچی آرقه سنندن « بکا
 باق ! پاره نی اکیک ویردک . بش پاره دها ویره جکسین . «
 دیه باغیرنجیه چوجق ، « هی شاشقین ! اکیک اولدینی
 سنجه ده ای یا ! هم سکا خفیفلک اولور ، هم ده صایارکن
 چوق زحمت چکمزسین ! « دیش .

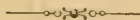
§

صباحلری یتاغندن گج قالقمغی عادت ایدمش اولان
 برچوجغه پدری دیرکه: « صباحاین هرکسندن اول ایشنه
 گیدن بر آدم یولده برکیسه پاره بولمش. » عقللی چوجقده
 « اولبه ایسه پاره بی غائب ایدن آدم دها ارکن قالقمش
 اولمی. » جوانی ویرمشدر.

اسرار ثروت

اصحاب ثروندن برینک اوغلی پدرینه « نه یاپدایدده
 بو قدر زنگین اولدک؟ بن بو قدر غیرت ایدنیورم وغایت
 اداره لی طاورانیورم دهینه گوج حال ایله ایکی او جنی بریره
 گتیره بیلیورم. » دینه سؤال ایدر. پدری ایسه اوصردده
 یانمقده اولان ایکی موک برینی سوندیره رک دیرکه: « اوغلم!
 ثروته مالک اولمه نک اسراری لزومندن زیاده صرف ایتمامک
 وایکینک برینه بر ایله اداره ایتمکدر. »

ای رفیقک تأثیری

شعرادن بری ای رفیقک انسانه اولان حسن تأثیرینی
ایما ایچون آتیده کی سوزی سویلمشدر .
« بر گون گزر ایکن یاری قوریش بر یاپراق نظر
دقتمی جب ایلدی . اله آلام . غایت گوزل ولطیف اولان
قوقوسندن نشودیاب اوله رق دیدم که : « سن گلمیسین .
عنبر میسین که بو قدر لطیف قوقورسین ؟ » یاپراق ده
جواباً « خیر بن گل دگلم . فقط گل یاراغیله بر مدت
رفاقت ایتم . » دیدی .

§

بر فیلسوفه طانیدیغی بر آدم گوستریله رک « شو آدمی
نصل بیلیرسکنز ؟ » دیو صورمشلر . اوده « کیملرله
قونشیدیغی خبر ویرگزر ، نصل آدم اولدیغی سویلیهیم . »
دیش .

فنا رفیقک تأثیری

گنجاردن بری برسفیه ایله گزر ایکن حکمادن برینه

تصادف ایدرک قزارر بوزارر . حکیم چوجقده بو
 محجوبیت علامتی گورونجه «او علم! سنده بر اثر محجوبیت
 گورمکه غایت ممنون و مسرور اولدم . فقط بوندن صکره سنی
 محجوب ایده جک آدمزله دگل ، مفتخر ایله جک آدمزله
 رفاقت اتملیدین . » دیش .

نانکورک و متدارلق

نانکورک یورگی بز بیابانه مشاهدکه نه قدر یاغهور
 نزول ایتسه ، طویق بیلمز و مقابلنده هیچ برئرد حاصل
 اتمز . نانکوردن هر نوع فسالق ماخوظدر . نانکورک
 صوکی دائما سفالتدر .

نانکورک انسانده مغایر طبیعت بر علتدر . زیرا
 حیوانلر بیله نعمتشناسدر . بر آدم بشقه لرندن کوردیگی
 کوتیایگی اونومی ، ایلیگی ایسه دائما ذکر اتملیدر .
 متدارلق بر باز گراندزکه پک آز آدملر بوکا تحمل
 ایده بیلرلر .

انسانک یورگنده حاصل اولان رذائل اخلاقک ائ
 آچاغی نانکورلکدر . بو علتدن آزاده اولان یورکلر ایسه

يك نادر در . اویله نانکور لر وارد در که اکثر یا ولی نعمت لرینک احسان لرندن منتداری اولمدقندن بشقه مقابانده فناغه بیله جرأت ایدر لر . لافونتن « بر آدم طوکمش ، بایلمش بر بیلانی قوینده ایصیده رق جانندیر مش اولدینی حالد . ییلان ائ اول کندیسنی صوقشدر . » دیور .

اویله نانکور وکافر نعمت آدملرده وارد در که کندی نانکور لکلرینی قیامتق ایچون « انسانک ایتدیگی هر ایلیک منافع شخصیهدن نشأت ایدر . یعنی هر ایلیک تحتند مطلق بر منفعت شخصیهدن گزیدر . » دیر لر . وظیفه منتداری و شکر گذاریدن قور تلمق ایچون انسانک وجداننده مداخله ایدرک اوموقع معززده بیله منافع شخصیهدن و رذائل اخلاقیه اماره لر ی بولمق و بو وجه ایله بری الذمه اولمق سوداسنده بولنور لر . مثلاً « فلان آدم بزه بو ایلیگی ایتدی ایسه شو و یا بو افکاره مبنی ایتدی . » دیر لر . الحاصل ، بولرئک اقوال و افکار باطله سنجه ، گویا کیمسه کیمسه به منفعتی اولمدقجه بر ایلیک ایتمز ایمش . مثلاً کندیسنی مرحتلی ، سخاوتلی و دها بیلیم نهلی گوستروبده آندن مستفید اولمق ایچون انسان انسانه بعض ایلیکلرده بولنور ایمش !

واقعا بر طاقم آدملر بعض خصوصلرده محضا کندی منفعتلرینی گوزده درک ایلیک ایدر لر ایسه ده بو حال علی

العموم قبول اولنور شی دگلدز . بو حال ، افکار باطلہ دن نشأت ایتشدز . بونک ایچون بویله سفسطہ لری رد ایله دائماً انسان انسانه ایملک و معاونت ایتمکن گری طور ماملیدز . شو قدر وارکه انسان ایملک ایتمگه لایق اولوب اولمیانلری ممکن مرتبه فرق ایتلیدز . زبرا هرکس علی السویه نانکور اولیوب ایملک طانیر و بیلیر آدملرده واردز . او یله قیمتشناس ، نعمتشناس ، وفاکار آدملرده واردز که گوردکلری ایملگی اصلا اونو تمیوب صاحبی دائماً خیر ایله یاد ایدر و کندی قدر شناسلقریله برندن جزئی بر ایملک گوردکلرنده آتی اونو تمیوب مقابلنده بر ایملکده کندیلری ایتمگه چالیشیرلر .

خلاصه کلام ولی نعمتنه ، ابویننه ، وطنه ، ملتنه قارشی نانکور اولان آدم آچا قدر . ایملک ایدنلرک قلیبرینی تفتیش و تجسس ایتک اصلا جائز دگلدز . او بر حکمت الہیہ در که اسرارینه کیمسه واقف اوله مز . غایب آنجق علام الغیوب اولان حق تعالی بیلیر .

عالمده ایملک ایتمک گبی گوزل شی یوقدر . آنجق ایملگه لایق اولانی ایجه انتخاب ایتمک لازمدز .

منبت اولمیان طور براغه اکیلن تخم نه قدر اعلا اولسه ینه بر شی حاصل ایده مز .

مع مافیہ بعض آدمیوں کو نانکوں اور لگندن ناٹی انسان
ایلیکن گری طور ماملیدر .

ایلیک ایڈنک طویدیغی سوئج ایلیگی گورنک حس
ایلیگی سروردن بسبتون بشقہ در . ایکیسنک بنتده
فرق عظیم واردر .

والحاصل نعمت شناسلق عالمک مقبولی اولان بر
فضیات اولدیغی گی نانکوں لکده هرکمک منفوری اولان
برذیله در .

یالان سویلمامک

یالان سویلمامک ایچون چوق سبیلر واردر . یالان
هر حالده میدانه چیقار . صاحبی اوتاندیرر ورذیل ایدر .
یالان سویلینک قدر و حیثیتی قالمز . طوغری سویلمامه بیله
آرتق کیلمسه اینامز . ضرری نهایت کندیسنه طوقنور .
بیوکارک و هرکمک نظرندن دوشمر . کندیسنه برایش
تودیعی ایدلمز . امنیت اولتمز . کندیسنی سون بولتمز . طوغری
سویلمن کیلمسه عالمک حسن توجهنی قزانیر . کندیسنه مهم
ایشار تودیعی قانور . بواندیغی ایشدن دها بیوک ایشارده

نائل ایدیلیر . قدر و حیثیتی آرتار . هر کسک یاننده
 سوزی مقبول اولور . یالان سویلین ایسه بونلرک جمله سندن
 محروم قالیر و عالمک منقوری اولور . زیرا بر آدم یالان
 سویامکله بشقه نیک حقوقنه طوقنمش و یالکیز کندی
 منفعتی آرامش اولور . حال بوکه بشقه لرندن زیاده
 کندی متضرر اولور . عالمده یالانجیلق یوزندن چکیان
 زیانک حدی ، حسابی یوقدر . هرکس بشقه لرینی طوغری
 بللمگه حقی اولدیغندن یالان سویلین آدم بشقه نیک
 بو حقی انکار و ابطال ایتمش دیمک اولور .

ایلیک ضایع اولماز

وقتیله پاروس جزیره سی اعیانندن (قامپانی) نامنده
 برذات وارایش . بوذات غایت مرحمتلی ، انسانیتلی ، فقرا
 پرور اولدیغندن وطنداشلیرى گندیسنی « فقرا باباسی »
 نامیله یاد ایدرلر ایتمش . زوجہ سی ایسه بالعکس غایت
 خیسی برقادین اولوب اصلا ایلیک ایتمز و زوجنکده ایلیک
 ایتمسنى ایسته مز ایتمش . برگون بر عثمانلی گمیسى بیه جک ،
 ایجه جک آلمق اوزره مذکور آطه نیک لیانسه یناشمش

و عودت ایده جگی زمان علی اسمندہ بر مسلمان چو جغنی
 اورایہ چیقاروب قاجشدر۔ بیچارہ علی اورادہ حزین
 حزین آغلامغہ باشالار۔ بوسرودہ (قامپانی) دہ دگزر
 کنارینہ اینمکدہ ایکن چوجغفک فریادینی ایشیدہرک یانہ
 واروب « چوجغم نیچون آغایورسین؟ » دہ سؤوال
 ایتمش۔ چوجق باشنہ گنی آکادنجہ: « تأسف ایتہ
 چوجغم۔ اویمہ گل۔ بن سنی اولادم گبی سوہ جگم۔ »
 دیہرک آلوب اوینہ گوتورمش وزوجہ سنہ: « اورانیا!
 ایشتہ سکا برچوجق گتیردم۔ ہمشہریلری بورایہ براقوب
 قاجشدر۔ زواللی بورادہ کیمسہنی طانیز۔ رجا ایدرم
 شو چوجغنی اولادک کبی تربیہ ایت۔ » دینجہ زوجہ سی
 زانا کندی ملتدن بیلہ اولسہ ایلیک ایتک ایستہ مدیکندن
 « بو ترک چوجغنی نہ یاپہ جغم؟ » دہ میرلدانغہ باشلامش۔
 (قامپانی) زوجہ سنی مرحمتہ کتیرمک اوزرہ « اورانیا!
 بی دیکلہ! ترک اولسون نہ اولورسہ اولسون، انسان
 دگمی؟ قرداشمز صایلیر۔ کندی جنسمز اولان انسانرہ
 آجیمق ویاردم ایتک دینجہ وعقلجہ فرض دکلمیدر؟ »
 یوللو برطاقم نصیحتلر ایلہ اقناع ایده بیلدی۔ علی، خلی
 زمان مومالیہک اوندہ قالبوب بابا اولادگی بربرینی سورلر
 ایدی۔ نہایت سن رشده واصل اولنجہ استانبولہ گیتمگی
 آرزوایدوب، برگون اذن آلدرق پاروس آطہ سندن آیرلدی۔

بروقت علی خاطر لرندن حیقمز ایدی ایسهده آریدن
 برقاچ سنه گچنجه بتون بتون اونودلمش ایدی . اوئانده
 آق دگیز آطه لرنده قورسانلر، یعنی دگیز خرسزلی پیدا
 اولمشدی . بونلر برگیجه مذکور آطیه حیقوب اوراده
 گوردکلری برچوبانی « اگر بو آطه نك ائک زنگینی بزه
 گوسترمیه جك اولور ایسه ائک سنی تلف ایدرز . » دیملی
 اوزرینه چوبان قورقوسندن (قامپانی) نك اوینی
 گوسترمگه مجبور اولدی . قورسانلر اوه گوردکلرنده
 (قامپانی) برتقریب قاقچش اولدیغندن زوجه سنی الله
 گچیردیلر و « پاره لرك برینی گوستر ! » دیه تضدیق ایتدیلر .
 مزبوره : « پاره مز یوق . » دیه پك چوق مین ایتدی ،
 فقط بر درلو ایناندرمدی . بونکاه برابر خرسزلی
 مزبوره یه زیاده سیله اذیت ایتشلر ایسهده مزبوره پاره سنی
 حیانتندن ، جانندن زیاده سودیگی و نهایت درجهده
 خسیس اولدیغی جهته هر نه یامشار ایسه بر درلو پاره نك
 برینی خبر ویرمامش ایدی . قورسانلرک رئیس آغراغنجه
 آلتون آلمدقجه صالو یرمامک اوزره مزبوره نك طاغه
 آشیرلمسنی امر ایلدی . زواللی قامپانی بو وقعهدن غایت
 متأثر اولدق زوجه سنی قورتاره بیلمک ایچون آطه نك
 متصرفه مراجعت ایلدی . متصرف زوجه سنی قورنارمغه
 مقتدر اوله میه جغنی و فقط کیفیت آغریبوز و ایسننه

عرض اید یا برائسہ حقانیت پر ورامری نغذ بر ذات اولاد یغندن
 قورسانلری بولدیروب زوجه سنی قورتازہ بیلہ جگنی
 سویلدی . بونک اوزرینہ قامپانی آغریبوزہ گیدوب
 والینک حضورینہ چیقدی . والی مومالیہی گورر
 گورمز طانیوب : « اوظور . موسیو قامپانی ، اوظور ! »
 دیرک تلطیف و قہوود گتیرلسنی امر ایلدی . زواللی
 قامپانی بوالنقاتک سبنی بیلہمدیگندن نہدیہ جگنی شاشردی .
 والی تکرار « نصلسکنز ، موسیو قامپانی ؛ ان شاء اللہ کیفکنز
 ایدر . مادام اورانیا نصلدر ؟ ایمیدر ؟ پاروسدن نصل
 گلدیکنز ؟ زوجه گزینہ اسگی طبیعتده میدر ؟ سزحالا ایلیک
 ایتکده دوام ایدیورمیسکنز ؟ موسیو قامپانی ، جواب
 ویرمیورسین ! » دیمسی اوزرینہ قامپانی یہ برآز جسارت
 گلوب « ذات عالیکنز بندہ گزی نهدن طانیورسکنز ؟ » دیہ
 سؤال ایتدی . والی « نصل طانیوم ، موسیو قامپانی ؟
 سزبنی طانیورمیسکنز ؟ کوچک علی بی اونوتدیکنز می ؟ »
 دینجہ قامپانی درحال والی بی قوچاقلا یہرق باشنہ کن وقعہ بی
 حکایہ ایتدی . والی ، قورسانلری طوتدرمق اوزرددر حال
 درت گمی چیقاردی . چوق سورمیوب گمیار قورسانلری
 طوتدیلمر وقامپانینک زوجه سنی ساما قورتاروب آغریبوزہ
 گتیردیلمر . والی ولی نعمتی پک چوق ہدیہ لہ لہ تلطیف
 وپاروس آطہ سنہ متصرف تعین ایلدی . لیمانہ قدر برابر

گیدوب وداع ایتدیگی سردهده «باباجغم ! ایشکز دوشدجه
مراجعت بیورک • عمرم اولدجه منتدارگز اولدیغمی
اونوقیه جغم • « دیدی •

اوبورلق و طمع

طمع، اخلاق مذمومه دندر • طمعکار آدم بشون
آرزولرینی اله گتیرمک ایچون هر شیئی ارتکاب ایدر •
هیچ بر گناهدن صاقتمز • یالان سویلر • یالان یره یمین
ایدر • حیلہ یاپار • حرام یر • خرسزک ایدر • حتی آدم
اولدزمگه بیله جرات ایلر •

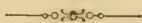
طمعکار چوق شیئه طمع ایدر • اوبور ایسه هر
شیئه محتاجدر • آلتون وکوموش انسانی مسعودایده مز •
آنحجق آنک اینی صورتده قوللانلمسی سعادت قزاندریر •
طمعکار ایسه آنلری محضا سعادت ظن ایدر • طمع
ایله طوپلانیلان آقهدن اکثریا وارئلرده مستفید اولمز •
طمعکارک کیمسه یه بر اییلگی اولدقدن بشقه نفسنه بیله
مرحمتی اولمز • طمع حسیات انسانیه یی بیله محو
ایدر • طمعکارلرک ثروقی آنحجق وارئلرینک مسروریت
وسفاهنتی موجب اولور • یعنی طمعکار پدرک اولادی

سقیہ اولور • « آز طمع چوق زیان گتیرر • » ضرب
مثلی مشہوردر •

حکایہ

براردودہ بولنان ایکی ہمشہری نفر ڈمدت عسکریہ لری
تمام اولنجہ، رخصت تذکرہ لرینی آلوب وطنلرینہ عودت
ایتمک اوزرہ یولہ روان اولورلر • بولنردن برینسک
عسکر لگندہ برادرلری وسائرلری وفات ایدوب والدهسندن
بشقیہ کیمسہسی قلامش ایدی • شہرہ یاقلاشنجہ بری
دیگریہ « بز بو قدر وقتدن بری غربتدہ ایدک • گل کندیمیزی
خانہ من خلقنہ بیلدرمیہم • باقہلم بزنی طانیہ بیایرلرمی ؟ »
دیر • اوتہ کی دہ موافقت ایدر • شہرہ گیرنجہ، ہر بری
گندی خانہ سنہ گیتمک اوزرہ آریایرلر • یالگنر بروالدهسی
قلمش اولان نفر ڈ والدهسی کندیسنی گوردیگندہ طانیہ مامش
اولدیغندن یبانجی گبی طاورانہرق اوگیجہ مسافرہ قبول
ایدلسنی رجا ایدر • والدهسی « بنم یاتہ جق یرم یوقدر •
بن مسافر قبول ایدہم • شورادہ برخان وار • گیدوب
اورادہ یاتہ بیلیرسک • » دیر • نفر دہ « جانم ! سن بگا خانہ
کیت • » دیورسک اما اوزرمدہ بر مقدار پارہ اولدیغندن

اولیہ اولور اولمز یرہ گیدمہم . مرحمت ایندہ بنی اویکہ
قبول ایله . « دیه تکرار رجا ایدر و » آل شو پارہ بی دہ
صاقلالہ . « دیہرک ، جیندن برکیسہ پارہ چیقاروب ویرنجہ
قادین پارہ نیک یوزینی گوردیگی گبی سکیرلی گو شیوب
قبول ایدر . طعام ایدیایر . یاتہ جق وقت کلیر . نفر
حالا کندیسنی بیلدی رمز . نہایت یاتوب اویورلر . گیجہ
یاریسی قادین قالدوب پارہ یہ طمعاً نفری اولدرمگہ جرات
ایدر . وقتا کہ صباح اولور . اوبر نفر گلوب آرقداشی
صوزارہ . قادین خانہ سنہ اویلہ بر آدم گلمدیگنی مصرانہ
سویلینجہ نفر « جانم سنک عسکرده بر اوغلاک یوقی
ایدی ؟ ایشتہ بز دون آنکله برابر گلدک . « فلان دیہرک
وقوع حالی بیان ایدر . اوزمان قادین : « ایواہ ! اویلہ
ایسہ اوغلمی اولدرمشم . « دیہرک بایلوب یرہ دوشر اما
نہ چارہ ! اولان اولمش ، قوش الدن اوچش بولنور .

نصایح

۱ — جزئی موانعہ تصادف اتمکله مایوس اولمہ
و باشلا دیغک ایشی یاریدہ برامہ . بو خصوصہ اورمجبکن
عبرت آل . زیرا اورومجبک اوردیگی آغی یوز دفعہ

بوزيله جق اولسه ينه اورر . برشى يانمغه قطعياً نيت ايدنلر
مطلقاً موفق اولورلر .

٢ — محنت و مشقته دوچار اولديغك ايجون
مايوس اولمه . وقت ادبار و مصيبتده دها زياده جسارت
لازمدر .

٣ — حديدالمزاج ، خفيف المشرب اولمه . حادت
آتش گيدر . برقعاجم ايسه قوجه براورمانى طوتشدرمغه
كافيدر .

٤ — انتقام آرزو سـنه غلبه و دشمنكى ايسلكه
كنديكه دوست ايمگه چالش .
٥ — بيوك شير آزار آزار ميدانه گلير . طاملايه
طاملايه گول اولور .

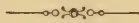
٦ — بشقـلرينك كوتيلگنى سزه سـويلين ، سزك
كوتياگكـزى ده بشقـلرينه سويلر . بويللرى اصلاح ايتك
ايجون نصيحت ايتلى .

٧ — اى اتوابى اولميانلره نظر حـقـارتله باقميـكـز .
بلـكه آنـلـده سزك بيلديگـكـزدن زياده بيليرلر .

٨ — فقرايه مرحمت ايدك . آنلرك اسگى ويرتق
اثوابنه باقـهـرق كـندى گوزل البسه كـز ايله افتخار ايتك .

٩ — خانه كـزه گلن مسافرلره كوزل معامله و التفات
ايديكـز .

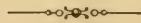
۱۰ — کندیگزی مدح ایتمکن صافنگز . زیرا
بر آدم گندی حقنده نه قدر آز سویلسه خلق عندنده
اوقدر زیاده مظهر اعتبار اولور وایلیک هر حالده گندی
گوسترر .

محتاجلره معاونت

معاونته محتاج اولانلره یاردم ایتمک انسانلق شاننددر .
بر چوجنی آج و محزون گوروبده ییه جک ویره رک
آنی سویندر دیگمز زمان قابمزده بر سوینج حس
ایتمزنی یز؟

در سنی بیلیمین بر چوجغه یاردم ایتدیگمز وقت
محفوظ اولمز می یز!
جناب رب رحیم مرحمت ایدنلره مرحمت ایتمگی
وعد بیورمشدر .

طول قادین ایله مسافری

بر طول قادین چوجقلریله برابر فقر و ضرورتک

نهایت درجه سینه وارمش اولدینی بر زمانده خانه سنک
 قپوسی اورلدی . قادین قپویی آچنجه بر فقیر آدم
 ایچری گوردی . بو آدم گیجه مسافرة اوراده قالمسنی رجا
 ایلدی . طول قادین ده بیچاره نك بورجاسنی قبول ایله طعام
 ایتک اوزره سفر مه او طور دقلری ائاده مسافر « مادام که
 ییه جگنر بو قدر آذر، بنی نصل قبول ایتدیکنز؟ بو طعام
 یالکنز شو گوچک یاوری بچقلره یتمز . بونه قدر مرحمت ! »
 دیدی . بونک اوزرینه طول قادین بر آسرد چککرك « افندم
 بنم ده غربتده او غلم وار . حقکنز ده کی معامله یه مکافاة حق
 تعالی حضر تلی بنم او غلمی ده دیگر لرینک معاونتنه مظهر
 ایده جگندن امینم . « دیر دیمز مسافر آیاغه قالقوب : « اوت
 والده جگم ! ایشته جناب حق او غلکنزه معاونت ایدیور . »
 دهرک قادینک النی او پدی . مگر بو مسافر او طول قادینک
 او غلی ایمش . والدهسنی تجربه ایچون او یله ملاقات ایتگی
 تنسیب ایلمش . بونک اوزرینه والده او غل یکدیگرینه
 صاریلوب الله دعا ایلدیلر . طول قادینک او غلی اثنای
 سیاحتنده خلیجه ثروت پیدا ایتمش اولدیغندن فقیر
 والدهسیله بقیه عمر لرینی مسعود بر حالده کچیر مشلردر .

ایکی چوجغک ظرافتی

ایکی چوجغه سفردهده میك ایستاملری پدز ووالدهلری طرفدن تنیه اولمشدی. برکون هر نصل ایسه بونلردن ارکک چوجغک او گنه میك قومیغی اونودرلر. بیچاره چوجق هم اطاعتده قصور ایتمک، همده آج قالماق ایچون برتدیر دوشونور. سفره ننگ اوزرنده بونلر طوزلقدن بر مقدار طوز آلوب طباعک ایچنه قور. والدینی بونی گوروب نه ینه حغنی سؤال ایدنجه: « شاید بکات ویرینه جک اولور ایسه طوزلیوب بیه حکم. » دیر. قیز قرداشنه دخی هر شیدن ویرمشلر، فقط یالکنز الک سودیگی بر میکن ویرمگی اونومشلر. او دخی قرداشی گبی برتدیر دوشونوب: « شوندن یدم. بوندن یدم. شونندن ده یدم. بونندن ده یدم. فقط شو اوته گندن یدم » دینجه، قیزک بو ظرافتی تحسین اولنه رق سودیگی میگنده ویرلمشدر.

کوزل بر مثال

بر قادین هر آقشام چوجقلرینی طوپلایوب اوگون

نه ياپدقلريني ونه ايلك ايتدكلريني سؤال ايدر ايدى .
 بر آقشام چوجقلرك بيوكلرى نه ياپدقلريني سويله يوب
 صره كلثوم ايله گلزار نام ايكي گوچك قيز چوجقلارينه
 گلنجه، كلثوم ديدى كه: «والده جگم بن بوگون صنفدا شمار مدن
 برى درسلريني پك ابي بيلديگي ايجون صنفمرك برنجيسى
 ديه خواجه من طرفندن مدح اولنديغي زمان همان قوشوب
 آنى قوجاقلادم . اوده سوينهرك بگا » سوگيلى رفيقه
 نه گوزل، نه عالى حسه مالك ايتمشين ! « ديدى . صره
 گلزاره گلنجه، ديدى كه: « بوگون يانمده بر قيز جفزا و طور ييور
 ايدى . قرداشى اولمش ايش . آغلايه آغلايه درسنى
 از بر ليوردى . باشمى يانسه قويه رق بن ده آغلادم .
 و آگا » سنك قرداشك اولدى ايسه بنى قرداش طانى .
 ديدم . اوده باشنى قالديره رق بنى قوجاقلايوب « بگا بيوك
 براييك ايتدك . » ديدى . بيلمم نه ياپدم كه او بگا اويله
 ديدى . « والدهلرى بونلرى ايشيدهرك پك چوق ممنون
 اولدى و اولاكلثومه « آفرين قيزم ! رفيقك درسده سنى
 گچمش اولديغنى گورهرك آگا حسد ايتيوب سوينمش
 اولديغك ايجون صد آفرين ! » ديدى . صكره گلزاره
 توجه ايدوب « آفرين قيزم ! سگاده صد آفرين كه، رفيقك
 ايله آغلامقلايه گوزل بر وظيفه اجرا ايتمشين . زيرا
 مسرور اولانلر ايله مسرور، مكدر اولانلر ايله مكدر اولمق

بروظیفه انسانیتدر . معاونته محتاج اولانلره معاونت ایتمک
 الکنزدن، دیلکنزدن گلمز ایسه باری رفیقلر گنزک سرورلریله
 مسرور، کدرلریله مکدر اولقله توجه قلبکنزی بیان
 ایده بیلیمشکنز . « دهرک ایکنسنکده ایتدکاری بر ایملک
 اولدیغنی تصدیق وینه ایملکده بولملرینی توصیه ایلدی .

ضروب امثال

دوه جی ایله گوریشن قاپوسنی بیوک آچار .
 دوه یه صورمشلرکه « انیشیمی سورسین یوقسه
 یوقوشیمی ؟ » اوده : « یوک اولدقن صکره ایکنسنی ده
 شیطان آلسون ! » دیمش .

دیلنجی یه خیار ویرمشلر، اگری دیه بکنماش .
 زنگینک گوکی اولنجه یه قدر زوکردک جانی چیقار .
 سرخوشک مکتوبی میخانهده او قونور .
 سویلیندن دیکلین عارف کرک .
 شریعتک کسدیگی پارمق آجیمز .
 قاره نك یانته وارمه قاره بولاشیر .
 قاره یه صابون، دلی یه اوگود نیله سون !

کندی گوزنده کی مرتگی گور مزده ايلک گوزنده کی
چوبی گورر .

گوله قومشوکه ، گلیر باشکه .

هر سوزی سویلمه ، یرک قولانغی وار .

یالانجی کیم؟ ایشدیگنی سویلین !

یالانجینک اوی یانمش ، کیمسه اینانامش .

ینگجه « نیچون یان یان گیدرسین؟ » دیه صورمشار ،

سرده قبا دایلق وار ، دیش .

یورغانه گوره آباق اوزاتمیدر .

یوگروک آت ینی آرتیرر .

طعام

طعامدن بحث اولندیغی صرده اولاشونی ییلمیدرکه
یشامق یمک ایچون اولیوب ، آجق یمک یشامق ایچوندر .
بونک ایچون بر یمک نه قدر نفیس ، نه قدر لذیذ اولسه
ونه قدر اشتیایی جالب بولنسه ، ینه دفع جوع ایده جک
مقداردن زیاده یماملی . زیرا زیاده سی معدهیه ثقلت
و هضمه صعوبت ویره جگندن هر حالده صحتیه مضردر .

بونک ایچون انسان طویدیغی حس ایدنجه سفره دن
 قالملی . برده میکنن بر آزاوّل و بر آزاوّل برایشله
 مشغول اوله رق وجودی حرکته طوملی که هضم و اشتہای
 طعامه مدار اولسون . تنبلرک و ایشسز گوجسز آدملرک
 اشتہالی آزاوّلور . طعامی هضم ایدمزلر . بزم باشلیجه
 میکلر مزات ، اتمک ، یاغ ، سوت ، پینیر ، نباتات ، حبوبات ،
 سبزوات و میوه لر در . اتمک خاصغنه و برده پیشگینلگنه ،
 سوتک تازه لگنه و خالصغنه . یاغک پینیرلده ساده
 و تمیزلگنه . نباتات و سبزواتک تازه لگنه و حبوباتک
 تمیز و پیشگینلگنه غایت دقت ایتلی . برده خام میس و اکشی
 بوکشی و طوزلی شیر میکنن غایت حذر ایدملیدر . میگی
 پک صیجاق میاملی . زیرا گراک دیشلره و گراک معدیه
 چوق مضرتی واردر . باخصوص اتمک و خمیر ایشلرینی
 صیجاق ایکن میک پک مضردر . برده مطبخده تمیزک
 حکم ایتلی . شویله که باقر قابلر قلایلی و هرشی پک اولملی .
 باقر و یرنج و چنقودن معمول قابلردن اکشی و طاتلی شیر
 پیشیر ماملی . زیرا بونلرک ترکیبنده قورشون اولغله اویله
 اکشی و طاتلی شیر قورشونی تحلیل و ماده سمیه به تحویل
 ایدر . ینلری آزاوّل زهرلر . بعض آدملرک بووجه اویله
 زهرلنوب اولدکری واردر . انسانه بویله برحال وقوعنده
 در عقب سوت بولندیغی حالده بر چوق صیجاق سوت ایچملی ،

يوق ايسه چو قجه روغن ساده و يازيت ياغنى صيچاق صويه
 قارشديروب اچملى • بو خصوصده قوصمه علاجلارى
 جهاه سندن زياده مؤثر در • بومثلى حالار هب دقتسزلىكدن
 وقيدسزلىكدن نشأت ايدر • بعض بيوكار و باخصوص
 چو جقار بونلرى بيلمندكارندن و بيوكار ينك سوزينى
 ديگه مذكاردن چوق دفعه اكشى بوكشى و خام شيلارى
 بيدرک خسته نمدكارى والله امر گسون بعضيار ينك ده
 اولدكارى گورلمشدر • بونك اچون بيوك ، گوجك بو
 خصوصده غايت دقت اتمليدر لر •

لطائف

وقتيله بر محكمه ده محاكمه اتناسنده اعضادن برى اويور
 رئيس اعضانك هر برينه رايلى نه اولديغنى صورار •
 صره اويويانه گللكده موماليه اويقو سر سماگى ايله :
 « اوت ، آلسون ! » دير • « ماده بر بغدادى ترلاسنه
 دائردر • » ديدكارنده ، گوزلرينى آچوب : « اويلاه ايسه
 بچلسون • » جوانى ويرر !!!

برسی آغلا یوب باغیران بر چو جغه « نه آغلا یورسن؟ »
 دیدکده . آنه مک ویردیگی بر غروشی غائب ایتدم ده آنک
 ایچون آغلا یورم . « دیر . اودات ده آگا بر غروش
 و یروب » آله آرتق آغلامه . « دینجه چو جق پاره یی
 آلوب اولکندن دها زیاده آغلامغه باشلار . « شمدی
 نیچون آغلا یورسین؟ » دیه صورلدقده : « اگر آنه مک
 ویردیگی ده غائب ایتمش اولسه ایدم شمدی ایکی غروشم
 اوله جقدی . آنک ایچون آغلا یورم . « دیر .

§

بر افندی خدمتکارینه صاحبین ایرکن قالدوب ده
 ایکی قارغهی بر لکده گوررسه، در حال کندیسنه خبر
 ویرمسنی تنیه ایدر . گویا ایکی قارغهی بر لکده گورمک
 خیر علامتی ایش!

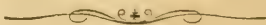
خدمتکار بر گون ایکی قارغهی بر یرده گورنجه در حال
 قوشار خبر ویرر . افندیسی گورمک ایچون دیشاری به
 حیقنجه به قدر قارغهلرک بری اوچمش اولدیغندن یالکز
 برینی گوره بیلیر . بونک اوزرینه حدت ایدرک زواللی یی
 دوگر . اوگون ده بر طرفدن افندیسنه بر هدیه گلمش .
 خدمتکار در حال قوشوب افندیسنه « افندم قارغهلرک
 یالکز برینی گوردیگک ایچون بر هدیه آلدک . اگر

ایکسنی ده گورمش اولیدک سن ده نم گبی طیاق ییه جکدک • «
دیمشدر •

§

شاهلردن بری مصاحبلردن بریله خرما بر ایکن
شاه یدیگی خرمالرک چکر دکارینی گیزلیجه مصاحبک
اوگنه قور • ییوب بتردکن صکره: « اما او بور ایمشین ،
نه قدر خرما ایمشین ، هله شواو گنده کی چکر دکاره باق! »
دینجه ، مصاحب « سلطانم سز بندن ده او بور ایمشکنز که
خرمالری چکر دکاری ایله برابر ایمشکنز • باقکنز
اوگنزه هیچ بر چکر دک یوق! » دیه شاهک لطیفه سنه
مقابله اتمشدر •

صوک

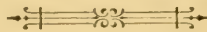

تعلیم و تربیت

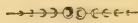
افکار و نظریات

مصیحی : معلم ناجی

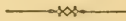
نورسیدگانک تعلیم و تربیه و تنویر افکارینہ خادم اولوق وانسانیت، مدنیت و سائرہ کبی فضائل اخلاقیہ و فرائض انسانیه و حفظ صحته دائر بعض معلومات ایله ضرور امداد و سائر برطانیہ عبرت آمیز فقرہ لری و مؤثر نصیحت لری و بعض مشاہیر کبجلاء ترجمہ حال لری حاوی رسالہ منتخبہ در.

اوچنجی قسم

تمثیل ثالث

مؤسسہ : کتابچی آراکل

هر حق صاحبنه عائددر

معارف نظارت جلیله سنک رخصتیله طبع اولمشدر

استانبول

(محمود بک) مطبعه سی — باب عالی جوارنده ابو السعود

جاده سنده نومرو ۷۲

۱۳۵۵

(محمود بك) مطبعه سی

باب عالی جوارنده ابوالسعود جاده سنده نومرو ۷۲

۱۳۰۵

تعلیم فرات

تحصیل علم و طریق تربیه

اطلبوا العلم من المهد إلى اللحد رتبة العلم اعلی الرتب

بشکدن مزاره قدر علم آرایکنز . علم رتبه سی رتبه لرک ائک عالیسیدر .

تحصیل علم بر بنا یا مغه بگززر . شو قدر وارکه بنا نئک تزیناتی
تأخیر اولنه بیایر اما معنوی بر بنا دیمک اولان تحصیلک تأخیری
اصلا جائز دگلدرد . بونک ایچون چو جقلرینک تعلیم و تربیه لرینه
مخصوص اولان قیمتلی وقتلرینی ضایع و تحصیلرینی اہمال ایدن
پدرلر عندالله و عندالناس مسئولدرلر . پدرلرک چو جقلرینہ
براقه جقلری ائک بیوک ، ائک مقبول ثروت بر ای نام ایله آنلرک
حسن تربیه لریدر . تربیه سز آدم روح سز جسم گیدر .

زراعت ارضیہ ضروری اولدینی گبی زراعت فکر یه ده
چو جقلر ایچون لابددر .

تعلیم و تربیه یه ، چو جقلرک ائک کوچک یا شلرندن بدأ

اولمیلیدر. بو حالده انسانک برنجی معلم و مربیسی بالطبع والده لدردره . علمدن مقصد انسانک فکرینی تنویر، قلبینی تصفییه ، دائرهٔ عقلانی توسیع، اخلاقی تهذیب ایتمک، کوتو خویردن آیروب فضائل اخلاقیهیه آشدردمق ، حکمت و فضیلتی سودیرمک والحاصل جمعیت بشریهیه فائدهلی آدمیر میدانه گتیرمکدر. بویله بر مقصد مقدس ایچون عاقل پدرلر، والدهلر چوجقلرینک تعلیم و تربیه لری خصوصنده نه درلوا اقداماتده بولسهلر ونه قدر فداکارلق ایتسهلر سزادر .

بوندن ۲۲۵۰ سنه مقدم بر زمان ما کدونیا حکمداری اولان فیلیب ، مخدومی اسکندرک طوغدیغنی خبر آنجه اولامکمل بر خواجه بولمغه تشبث و اووقت یونانستان علماسنک برنجیسی اولان (آرسطو) نی خواجه انتخاب ایدوب حکیم مشارالیه شونامه یی گوندردی :

« الله بگا برچوجق احسان ایلدی . بوچوجنی آرسطونک گوننده احسان ایتمش اولدیغندن طولانی معبودلره عرض شکران ایلرم . امید وارم که کندیسنی بگا خیر الخلف و ما کدونیا لیلره لایق بر حکمدار اوله جق مرتبهیه یتشدریررسگز . »

(ایستیوس) نامنده برزنکین ، اوغانی تعلیم و تربیه ایچون حکمدان (اریستس) ه تقدیم ایلدیکنده حکیم مشارالیه اجرت اوله رق یوز دراخمی ایسته مش . بونک اوزرینه پدری حدت ایدوب « سن نه دیورسین؟! بن یوز دراخمییه اوغلمه خواجهک ایده جک براسیر آلیرم . » دیمش . حکیمده « پک اعلی ، آل .

فقط او اسير آز مدت ظرفنده اخلاق و مشربجه او غلگى
 كنديسنه بگذرده جك . او وقت سن ده ايكي اسيره مالك
 اولورسين . « جوابيله مقابله ايامش .

§

بهارك گوزل برگوننده ذهنى افندى ، مخدومى زهدى يى
 آلوب تزه ايچون باغچه يه ايندى . چوجق باغچه ده كي آغاجلر ايله
 فدانلره دقت ايددرك پدري نه ديدى كه : « بك بابا ! نيچون شو
 آغاجلر گوزل ، طوغرى ده اوته كيلر هم بد ، هم ده اگري
 بوگري ؟ » — او غلام ! او آغاجلر كوچك ايكن ابي باقلمش ،
 گوزل تيمار ايدلمش ده آنك ايچون اويله گوزل و طوغرى
 اولمشلر . فقط اوته كيلره باقلمديغندن اويله اگري بوگري
 بيومش و گوزل سويلى اولماشلر . — ياشو چيچكلر نيچون بويله
 گوزل آچلماشلر ده اوته كيلر ينه برجنس دن اولدقلى حالده
 آچلماشلر ؟ — او غلام ! آنلر بريكيلر دن زياده دقتلى تيمار ايدلماشلر ده
 آنك ايچون اول آچلماشلر . — اويله ايسه ، بك بابا ! بر باغچه نك
 آغاجلرى ، چيچكلرى نه قدر ابي و دقتلى باقيلير ايسه او قدر گوزل
 و سويلى اوليورلر . دگلمى ؟ — اويله او غلام ! ايسته بوندن بزده
 عبرت آلهلم . سن ده او گوزل كورپه فدانلره بگزرسين . اگر
 بن ده سنى كندى حالگه ، كندى بيلديگنه براقير ايسه م آنلر گي
 سومسز اولورسين . فقط ابي شيلر او گرنگه ، فائده لى شيلر
 تحصيل ايتگه و مناسبسز حاللار دن گري طور مغه چاليشير و الحاصل
 سوزمى طوتار و نصيحتلرمى دگر ايسه ك ناس ايچنده خيرلى

وفائىدەلى بر آدم ومقبول ومحترم اولورسين . سن شمدى اوگوزل
آغاچلر ايله چيچكلرى بگنديگىڭ گىي هر كس ده سنى بگنير ،
مدح ايدر .

§

تارىخ ميلاددن ايگى يوزسنه مقدم روماليلردن مشهور جنرال
(اسكيون) نى غايتله عالم اولان ومشهور (غراغوس) لرنى
والدهسى بولنان (غورنليا) چوجقلىرىنىڭ تعليم وتربيه سنى او
درجه لرده اقدام واهتمام ايدر ايمش كه بونلر هر نه قدر استعداد
ومواهب طبيعىه ايله متصف ايدى ايسه لرده اكتساب فضائل
خصوصنده طبيعتدن زياده والدهلر ينه تشكره بورجلى اولدقلىرىنى
اعتراف ايدر لر ايمش . مشار اليهانك (والدهك) وظيفه سنى
نه درجه لره قدر طانيوب ايفا ايمش اولدىغى آتيدىكى فقره دن
آكلاشاير :

برگون زنگين برقادين (غورنليا) نىڭ خانه سنىه گلوب
اوزرنده بولنان بالجمله ذقيمت تزينات ومجوهراتنى كمال افتخار
ايله آگا ارانه ايدر و (غورنليا) نىڭ ده مجوهراتنى گورمك ايستىر .
(غورنليا) ايسه بر آز صبر ايلمسنى رجا ايلر . وقتا كه
چوجقلىرى مكتىبدن گلير لر . برر برر مسافرىنه ارانه ايدوب
« ايشته بنم بالجمله مجوهرات وتزيناتم بونلردىر ! » ديه رك مسافرى
محبوب ايدر .

ایکی درلو تربیه نك تاثیر

ایکی همشیره نك برر چوجنی اولوب ایکیسی ده چوجقلمی
 برر درلو، یعنی بر بردن فرقلی صورتده تعلیم و تربیه ایتدیلمر.
 بریسی خفیف المشرب اولدیغندن چوجغنك دائمًا مزاجنه
 گوره حرکت ایدر وهر آرزوسنی اجرا ایلر ایدی. جمیل
 تسمیه اولنان بوچوجق هر شیئه مالک ایدی. اما تیزه زاده سی
 بولنان جودت ظاهرده والده نك آغوش تربیه سنده حدت
 وشدتلی معامله گورمکده ایدیسده ینه حقنده شفقت مادرانه
 کالیله حکمنی اجرا ایتمکده ایدی. فقط همشیره سی بونك فرقلده
 اولدیغندن دائمًا «مرحمتمز والده!» ديه قرداشنی تعیب ایدر
 ایدی. جمیل درلو درلو شکرملر و میوه لری کیجه گوندوز
 اوبورجه سنه یر ایدی. هله او یونجاقلمی او قدر چوق ایدی که
 بر او یونجاقلمی دکانی آچمش اولسه کفایت ایدر ایدی. اکثریا
 آنلر ایله اوینایه اوینایه اوصانیر ویره اوروب قیرار ایدی. جمیل
 هر حالیه هایلاز و تربیه سز بر چوجق اولدیغنی گوسترر ایدی.
 عقلنه گئی ایستر وهر ایستدیگنی در حال اجرا ایتدیرمدکجه
 راحت ایتوب آغلار، باغیریر، چاغیریر ایدی. بوچوجق
 آره سی چوق گچمه دن هرشیدن اوصاندی والنه هر نه کچرسه
 یدیگی ایچون فنا بر خسته لگه دوچار اوله رق ضعیف لشدی. واقعا
 جودت بر آز صیقجه بیودی ایسه ده هر شیئی وقت وزمانیله

و قرار نجه ییوب ایچدیگی و کندیسنه ویریلن نصیحتلری دگییوب
اجرا ایلدیگی ایچون پک قوتلی ، پک درایتلی برچو جق اولدی .
عائله سنه ، وطننه فائده لی خدمتلرده بولندی .

ایشته بوندن آکلاش-یایرکه بر آدمک ایی ویا کوتو اولسی
چو جقلغنده گوردیگی ایی ویا کوتو تربیه نك تأثیر و ثمره سیدر .

تحصیل علم حقننده بعض ادبامزاه اقوال حکمییه سی :

دنیاده شرف انسانیت فیض معرفتدن عبارتدر . کمال

[علمک علو قدرینی بروجه بهترین] اثبات ایدر شهادت هل یتوی انذین]
معلم ناجی

انسانک مدت عمری ایچنده یاد و تسلی به لایق بر موسم سعادتق وار ایسه
اوده مجرد تحصیل معرفتله یکن زماندر . اکرم

جهالت قوجه بر ملتی اسارت آلتنه آلور . اجد مدحت

بر جمعیتک رفاه و سعادتقنئ تأمین ایچون . هر نه لازم ایسه هپسی
معارفدن تولد ایدر . ش . سامی

نوع بشر ایچون معارفدن بشقه سلامت یولی یوقدر . ش . سامی

معارف انسانک فکرینی او باندیروب عقطنی پارلاندیرر ، ذکاوتقن آرتیرر .
ش . سامی

حیات انسانیه معارفله در . ش . سامی

حق شناسلق ایله متدارلق

بر آدم پارسده دروننده یوزبیک فرانق یعنی ۴۷۵ بیک غروش
بولنان جزء دانی نصلسه دوشورر. بیچاره نك اولانجه ثروتی
بوندن عبارت اولوب منافع صندیغنه گوتوریور ایش. زواللی
آدمك آرتق نه قدر محزون و مکدر اولدیغی اگلاشیله بیلیر.
اوگون کندی اقربا واحباسبی ده خانه سنده طعامه دعوت ایتمش
اولدیغدن بوکدرینی آنلره بیان ایتماگه چالشوب موفق اولمش.
سفره دن قالقیله جنی ائنده خدمتچیلردن بری گلوب دیشاریده
کویلی بر قز جغز خانه صاحبی بر دقیقه گورمک رجاسنده بولندیغی
بیان ایدر و بونک اوزرینه در حال دیوانخانه یه چیقار. قز جغز
خانه صاحبی کورنجه همان یاننه قوشه رق « ناصیه حالکن
آگلاشیلیر که کدرلیسک. سنی سویندی ر مکه گلم.» دیهرک جزء دانی
جیندن چیقاروب ویرر. زواللی آدم سوینچندن قزی در آغوش
ایدوب مسافر لرك حضورینه گوتوره رک « مسرور اولکز،
دوستلرم! زیرا غائب ایتمش اولدیغم حیات وسعادتمی بو قز جغز
بگا اعاده ایلدی.» دیهرک وقعیمی حکایه ایلر.

بو قز فقیر بر طول قادینسک کریمه سی اولوب پارسه یقین
بر کویده ساکن اولدیغدن مهم بر ایش ایچون پارسه گلدیکی
صره ده جزء دانی بولدیغی و آچوب باقدیغنده دروننده یوز بیک
فرانقلق بر قائمه ایله برده مکتوب ظهور ایتدیگنی ومکتوبک

اوزرینی اوقویہرق کلوب خانہ سنی بولمغه موفق اولدیغنی بیسان ایلدی.

بونک اوزرینه جزءدان صاحبی قز جغزک صداقتہ مکافات اولهرق سنوی اوج یوز فراتق ویره جگنی وعد ایتدی. حیفا که بیچاره نك بویکی بختیارلنی اوزون مدت سورمیوب کندیسنه برخسته لك عارض اولهرق وفات ایلدی. فقط مذکور علوفه یی قید حیات شرطیله مزبورہ نك والده سنه تخصیص ایدہ رك ماتمزدہ قادینك تأثیراتی تعدیل ایتدی.

ایشته بویله حق شناس اولوب عندالله وعندالناس مظهر مکافات اولمغه چالشمیلدر.

نظافت

نظافت تزیناتک ائک برنجیسی واعلاسیدر.

نظافت هر کسه هر وقت لازم اولان برزینتسدر. بر آدم وجودینی، اثوابی، مسکننی تمیز طوملی. خارجی نظافت باطنی نظافتہ، یعنی وجودک تمیزلگی چوق دفعه روحک تمیزلگنه دلالت ایدر. بونک ایچون انسان هر شیدن زیاده آکا دقت ایتلی. بنساء علیه اوزرنده توز، چامور، لکه بولنان آدمک یاتنبللگنه ویامردارلغنه حکم اولنور. بوندن بشقه دلیک دشیک، یرتق، سوکیک اثواب گیمک دخی پک عیب شیدر.

انسانك سائر هر نوع قصورى معذور طويلاه بيلير اما
 نظافت خصوصنده كى تكاسلى اصلا معذور اوله مز. تميزلك
 هر شيدن زياده الزم و انسانك هر يردن زياده يوزى . الى ، آياغى
 تميز اولق لازمدر. زيرا سائر يرلرينك تميزلگى دخى آنلردن
 استدلال اولنور. انسانك يوزى واللىرى نظافتك آينه سيدر.
 مع مافيه سائر يرلرينده تميز طومغه ممكن مرتبه دقت ايتلى و بو
 تميزلگه كوچك ياشدن آشمليدر. زيرا انسانك كوچكلگه
 آشدينى شيلرك بيوديكي زمانه دخى چوق تاثيرى واردر.
 بنساء عليه هر شيدنه اولدينى گي تميزلگه دخى كوچكلگدن
 آشمليدر.

بيوك كوچك هر كس هر صباح النى ، آياغى ، يوزينى يقاملى .
 يمكدن اول ويدكدن صگره النى و آغزىنى يقامق لازمدر. صيق
 صيق طرفلر كسلى . بورون و قولاق دخى تميز اولملى . يتاقدن
 قالدئينى زمان در حال يقانملى . صباحلى آغزىنى غرغره ايتك
 دخى چوق فائده ليدر. زيرا هضمى تسهيل و ديشلرك حفظ صحتنه
 ياردم ايدر. كيجه ياتيله جنى وقت دخى غرغره ايتمه نك خواب
 و راحتنه عظيم تاثيرى واردر.

صيق صيق حمامه گيملى . فقط چوق طور ميوب ياريم و نهايت
 بر ساعتده يقانوب چيقملى . صيقجه حمامه گيمگه قدرت تعلق
 ايتديگى حالده صيق صيق آياقلىرىنى صويه قوملى . بونك نظافتدن
 بشقه صحتده فائده سى واردر.

صيجاقلق و بورغونلق سببياه انسان ترديگى زمان ممكن

ایسه در حال صوینوب ترینی صیقی صیقی سیله رک چامه شیرینی تبدیل ایتلی . فقط بولندیغی حال و موقع مساعد اولدیغی حالده مندیلی ایله ده سیلنمسی قابل اولان محللرینی سیلوب ترینی قوروتلی . ترلی ترلی صوینوب دوکک، صوغوق صو ایچمک و طوگدرمه یک گبی شیر غایت مضردر . حتی چوق دفعه مهلک خسته لکار بیله تولید ایدر . بناءً علیه بویله شیردن زیاده سیله صاقمایدر .

حاصلی ، انسان دائماً وجودینی صیجاغه ، صوغوغه یواش یواش آلدردملی و باخصوص هواسی برقرار اوزره اولیان یرلرده و گونلرده بو خصوصه دها زیاده دقت ایتلیدر .

اوله پک طار اثواب و آباق قابی گیمکده مضردر . زیرا هضم طعامی و تغذیء بدنی تصعب ایدر . قانک جولانه مانع اولور و بوندن درلو درلو خسته لکار ظهوره گلیر . کذا یاقه و بیون باغی و چوراب باغی و قوشاق گبی شیرده صیقی اولورسه مضر و حفظ صحته مغایردر .

برده انسان ایش ایشدیگی و ترلدیگی زمان باشنی آچیق طوقق ایدر . باخصوص چو جقلرک باشلری آچیق اولسنک مضرتی اولدقن بشقه فائده سی ده واردر . بیوکلرک و باخصوص چو جقلرک باشلرینه اوله یوگی و کورکلی شیر گیدرمک صحته مضردر . زیرا بوندن نزله ، دیش آغریسی ، باش آغریسی ، گوز و قولاق آغریسی ظهور ایدر و باشلرنده کک و کهله پیدا اولور . بونک ایچون بر چوجغک صحتی یرنده اولدیغی حالده باشی آچیق اولملی . دائماً باشنی سرین و آیانی ایله گوکسنی

صیجاق طوملی . بو بر قاعدۀ کلیه در . زیرا انسان هر یزندن
 زیاده آیاغندن و گو کسندن صوغوق آیر و صالحی ، اسپهال
 و میاصل گبی خسته لکلر بوندن تولد ایدر . برده مستعمل اثواب
 گیمکده بعض محاذیر اولدیغندن ، بر آدم نه قدر فقیر اولسه ینه
 یگی اھون شیر آلوب گیملی . قادینلرک البسه سی حقنده سوز
 سویلمک هم گوج هم ده نوعاً فضاھ اولدیغندن بو بایده یالکز
 شونی دیه بیایرزکه اهل عرض ، ادبلی و ناموسلی قادینلر ایچون
 یاقشقلی و ساده گوزل اثواب گیمک اولادر .

گرك چوجق و گرك بیسوك بر آدمك اثوابنده توزلی ،
 لككلی . كیرلی . چامورلی ، دایك . سو كوك ، یرتق یرلر بولنق
 بك عییدر . فسك و قوندوره نك تمیزلكنه دخی غایت دقت
 اولنملی . الحاصل تمیزلگه دائر اولان شیرك جهله سنه اھتمام ایتلی .
 ایدلمدیگی حالده هر كسك نفرتی موجب اولور . بر آدمك
 اوزرنده دائماً بر ایکی مندییل بولنملی . بری برون ، بری ده
 ترسیلمك ایچون استعمال اولنملی . بر آدم سائر ایشارنده
 مدقق اولسه بیله تمیزلك خصوصنده اھمال ایدر ایسه او آدمك
 سائر ایشندده مسیب اولدیغنه حکم اولنور . تمیزلكه دقت ایدن
 آدمه ایسه هر خصوصده مدقق نظریله باقیلیر . بر چوجغك
 دقتسزلكه و یاخود قضاء اثوابنك بر یرنده یرتق ، سو كوك
 لكه گبی برشی اولدیغی حالده آنی گیزلیوب درحال ایجابنه باقلمق
 اوزره والده سنه و بیوكنه خبر ویرملی . كذا درس كتابلرینك
 و یازی مشق دفترلرینك تمیزلكنه غایت دقت ایتلی . مكرراً

بیان اولندیغی اوزره صیق صیق حمامه کیتمکده کرک نظافت و کرک حفظ صحت نقطه نظرندن چوق فائده لیدر . زیرا ییقانق واسطه سیله مساماتی قابلامش اولان کیر چیقهرق جسمک تنفسنی تسهیل ایدر و برچوق دری خسته لکاربینک اوکی آلیر . فقط حمامدن چیققدن صکره صوغوق آلمقدن حذر ایتلی و طعام اوزرندن لاقفل ایکی ساعت کچدکدن صکره حمامه کیتلی و ممکن مرتبه چابوق چیقملی . دکز و کول و معدن صولری دخی غایت فائده لی ایسه ده بونلرده دخی احتراز ایده جک بعض شیلر واردر .

صویه کیرلدیکی وقت اولاً کاملاً طالملی ، صویک اوستنه چیققدن صکره طور میوب همان حرکت ایتلی و برچاریکدن زیاده صو ایچنده طور ماملیدر . چیققدن صکره ینه حرکتسز طور میوب آهسته آهسته یوریه رک و جودی حرکتده بولندر مایدر . نیجه چوجقلر دکز و کول گبی صولرده بوغولور . بعضلری ده صویه گیریلنجه ایجاب ایدن تدابیری بیلمدکرنندن خسته لیرلر . بونک ایچون چوجقلر یانلرنده بیوکاری بولندیغی حالده کندی باشلرینه گیدوب دکزه ، گوله گیر ماملی و بیوکاری طرفندن دقت ایدلیدر .

او قومق آرزوسى

(ايكنجى قىسىمدا مابعد)

آدمك حيوانيتى بىلكه ، انسانيتى « مطالعه طبعه كلن كلال وملاك
 او قومق قاندر .
 ان مؤثر بردواسيدر . هيچ بر كدره
 مصادق اولدم كه بر ساعتك
 (كلال بك)
 مطالعه آنى از اله ايتمش اولسون »
 (مونتسكيو)

حكماى يونانيه دن مشهود (سقراط) ك طلبه سى معلملرينك
 درسلىرىنى دكله مگه اودرجه شوق و غيرت گوسترلر ايدى كه
 تعريفى ممكن دكلدر . ذوق و صفا ، پدر و مادر ، خواب و راحت گبى
 هر بر شىء ترك ايدوب هيچ بر شى گوزلرينه گورنمز و معلملرينك
 يانندن آيرلزلر ايدى . مشار اليه ده بر طاقم مؤثر و حكمت آميز
 سوزلرى ايله آنلرك عقل و فكرينى تنوير و تربيه و بوركلرينى
 تطهير و تصفيه ايتمك ايچون گيجه گوندوز خواب و راحتى ترك
 ايدرهك جمله سنى شاهراه فضيلته سوق ايدرايدى . آتله ليلر ايله
 مكارليلر آره سنده هر خصوصه عداوت موجود اولدينى گبى
 معارف خصوصه دخی فوق العاده بر رقابت رونما ايدى .

بو ايكى قوم يكدىگري مملكتته آمدشده ايتمگى بيله تحت
 ممنوعيته آلوب خلافتده حركت ايدنلر اعدام جزاسيله مجازات
 اولنورلر ايدى . حال بويله ايكن مكارلى (آوغيد) نام ذات تحصيل

علمه اولان کمال شوق و غیرتنه اصلا فتور گتیرمدی. شوپله که موما الیه گیجه نری قادین البسه سی گیه رک آتیه گیدر و درسنی آلدقن صکره صباحه قدر مکاره عودت ایدر ایدی. بو منوال اوزره خیلی معلومات کسب ایدرک کندیسی ده مشهور بر فیلسوف اولدی. اوصردده سربستی معارف ده اعلاان اولنوب موما الیه مکاره متعدد مکتبلر کشاد و اهالی بی شاهراه علوم و معارفه ارشاد ایلدی.

§

بیوک اسبکندر، جمعیت بشریه نك سعادتنه خدمت ایده جک فکر لر یاشدیرن بر حکمدارک هر وقت مظهر توجه اهالی اوله جنی و بو وجهه الیه بر حیات تاریخیه قزانه جنی حقننده ایجه قناعت حاصل ایتمش اولدیغندن از باب معارف و اصحاب صنایعه پک چوق حرمت ایدر و دائماً « ثروت و دارا تندن زیاده سائر لرینه علوم و معارفله تفوق ایتکی سورم. » سوزینی تکرار ایلر ایدی.

حکمدار مشارالیه یونانیلرک ابو الشعراسی عنوانی آلمش اولان (اومروس) نام شاعر مشهورک عینی نام ایله تألیف ایلمش اولدیغی برکتانی او قدر چوق او قومشدی که باشدن باشه از بر ایتمش و گیجه گوندز یانندن آرمز ایدی. شاعر مشارالیهی او قدر سوردی که آنی « مادح شجعمان و شاعر حکمداران » تسمیه ایدوب چوق دفعه (که ریل) ئک (آشیل) ی اولقندن ایسه (اومروس) ئک (ترسید) ی اولمنی اولی گوریرم. « سوزینی تکرار ایدردی.

کدريک اسکندرک شاعر و مادحی اولديغی گبی او مروس ده
 آشیلک [۱] مادحی و ترسیدک [۲] ده قادحی ایدی. که ریباک قریحه
 شعر به سی او قدر واسع اولدیغندن یازدیغی شیلرک چوغی ای اولمز
 ایدی. حتی مرویدر که بو جهته حکمدار مشارالیه شاعر موما
 الیهک یازدیغی شعرک هر ایی مصرعی ایچون بر آلتون و یرمک.
 فنالری ایچون ده کندیسنه بر توقات اورمق کبی بر شرط بیله
 قومشیدی.

اسکندر برگون (آشیل) ک قوم قلعه بر جنده واقع هزارینی
 گوروب «ای نوجوان! نه موتلو سکا که» (اومروس) گبی
 بر مادحک وار ایش. دیدی.

مشارالیه ملوک ایرانیه دن دارای مشهوره غلبه ایله آنک

[۱] آشیل زمان قدیمه، عقلره حیرت و یرن شجاعت خارق العاده سیله
 شهر بر قهرمان دلیر ایدی که (ترووا) محاربه مشهوره سنده جمله دن زیاده
 ابراز شجاعت ایش اولدیغندن بین الملل «ترووا محاربه سی قهرمانی» دیه
 معروف و شجاعت مجسمه عنوانیله موصوف اوله کیشدر.

[۲] ترسید یونانستان قدیم اهلیندن اولوب حددن آشیری کوهزه
 جریزه لی، مقلد، معاند و علی الخصوص مشرب لابلایانه سیله قرال لر علیهنده
 هذیان سویلکه و دائما خلقی کوندرمکه منمک ایدی.

مرقومک بنیه جه اولان احوالک ذکر و تعدادینی غیر مناسب عد
 ایله یالکن کندیس غایت جبین و آلق اولدیغندن اوتدنبیری خیانت
 و دنائتک برتمثال مشخصی عد اولنه کلدیکنک بیانیله اکتفا ایدرز.

بناء علیه اومروس «ایلیاد» نام اثرنده آشیلک کمال شجاعت و بسالتنی
 ذکر و ثنا ایش اولدیغی کبی مرقوم ترسیدک ده احوال مذمومه و جبانته
 معروفه سنی قدح و تعیب بولنده هجیویدلر یازمشدر.

خزینہ لرینی اله گچیردیگی زمان ایچلرنده مرصع و ذی قیمت بر
صندوقچه ظهور ایدوب « بونی نه ده استعمال ایده جکسین؟ » دیه
صورانلره « او مروسمی بونک ایچنده صاقلا یه جقم . » جوابی
ویرمشدر.

برگون مژده جی گلدیکی کندیسنه خبر ویردکلرنده اسکندر
درحال قوشوب در آغوش ایدرک « نه بیوک مژده گتیردک؟ یوقسه
(اومروس) عالم امواتدن قیامی ایتدی؟ » دیه مژده جی یه سؤال
ایتمشدر. مشارالیه کندی شان وشهرتنک بحق مادحی اوله ییله جک
برایکنجی (اومروس) دها بولنمدیغندن طولانی پک مکدر اولور
ایدی.

مؤلف قاموس فیروز آبادی

فیروز آبادی حدت ذکاسی عقلا ره حیرت و یرن اعظم
علمادندر .

وجود نادری علوم و فنون شتاناک کتبخانه ذی حیاتی
وعصرینک هر وجه ایله فریدی ایدی.

قوة حافظه ، وسعت فکر ، سرعت انتقال ، جودت قریحه ،
جزالت مقال گبی هر بری بر عالمی ترین ایدن بر چوق فضائل
ومزیات برگزیده بی جامع برنخیر بر بی نظیر ایدی.

مؤلفات و تصنیفات جلیله سی پک چوق ایسه ده آثار

مذکورہ نیک الٰہ مشہوری اولان قاموس جناب علامہ نیک نام
عالیٰ سنی دنیا نیک ہر طرفتہ ایصال ایتمشدر.

کنیہ لری (ابوطاھر) و لقب لری (مجدالدین) در. سلسلہ
نسب لری حضرت صدیقہ پیوستہ در.

مسقط رأس لری ایران نیک شیراز ایالتندہ واقع فیروز آباد
بلدہ سی ملحقہ تاندن (کازرون) قریہ سیدر.

بناءً علیہ کنیدی لینہ اصل (کازرونی) دینامک لازم گلیر
ایکن بین الناس فیروز آبادی دیہ شہرت یاب اولمشدر در.
ہجرت نیک (۷۲۹) سنہ سندہ دنیاہہ گلمشدر.

شارح قاموس (ابوالفیض محمد مرتضیٰ الحسینی) نیک روایتہ
گورہ یدی یاشنہ وارنجیہ قدر قرآن کریمی از برلمشدر کہ بویاشدہ
بولنان بر چو جقدہ بویلہ ذہنلرہ طور غلق و یرن بر قوۃ حافظہ نیک
وجودی حقیقۃً غرابدن معدود در.

پدر لری کہ علمادن ایدی، چو جقدہ بو استعداد خارق العادہ ی
گورنجہ کنیدی سنی او وقت دارالتعمیم و منشأً علما حکمندہ اولان
شیرازہ گو توزمشدر.

چو جق سکز یاشندہ ایکن مقدمات علمی ابتدا پدرندن
تدرس و تعلم ایلدی.

مؤخرأً مشاہیر علمادن (قوام الدین عبداللہ محمود) و (محمد
بن یوسف الزرنندی) دن وسائر متبحرین فضالان تحصیل علوم
متنوعہ ایلدی.

گنج فاضل، بو تحصیل ایلہ شدت ہوسنی بر درلو تعدیل

و توقیف ایده مددیگی چون اکمال تحصیل ایلمک اوزره اقطار و دیاری
گشت و گذار ایلمگه قرار و بردی.

بو قرارک نتیجه سی اوله رق شیرازی ترک ایله بغداده عزیمت
ایلدی.

بغدادده نظامیه مدرسی دینیان (قاضی شرف عبدالله بن
بکتاش) که علومک مراتب عالیه سنه و اصل اولمش بر فاضل
بی عدیل ایدی، فیروز آبادی بی مجلس استفاده سنه قبول ایلوب
مشار الیهدن خیلی مدت علوم نقلیه و عقلیه تحصیل ایتدی.

اوقودینی شیلری ازبر ایتمک معنای بولندیغندن هر گجه
ایکی یوز سطرلق مسئله علمیه ازبر لمدکجه او یومز ایدی.

بوزمانه قدر فیروز آبادینسک تحصیلی کندیسنی بحق علمای
زمان زمره سنه ادخال ایتمش و هر طرفده مشار بالبنان اولمشدر.

حاکم بغداد (ابن اویس) جناب علامه نک مقنون فطانت
عالپسندانسی اولانردن ایدی.

بومثالو نوادر روزگار، علی الاکثر اقطار و بلاد متعدده یه
سیر و سیاحت ایله کالات مکتسبه لرینی توسیع ایتمک اعتیادنده
بولندقلری گبی فیروز آبادی ده علمای ایران و عراقک ریاض
تدریسندن اجتنای ایتدیگی گلدسته معارف ایله بردرلو قناعت
ایده میهرک بر سفر دورا دوری تصمیم ایله بغداددن چیقدی.

شرق، هند، سوریه، مصر، حجاز قطع لرینی کزه رک
مکتسبات جدیده سیله مرقات علوم و فنونک صوکه قدمه سنه صعود
ایلدی.

انسانى سياحتنده حكمداران زمانك فوق العاده احتراملرينه، اعزازلرينه مظهر اولور ايدى.

آذربايجان حكمدارى (شاهشجاع) و مصر ساطانى (اشرف) زياده سيله توقيرلر گوسترمش و عطيدر و ير مشلردر.

(تيمور) بييله جناب فاضلك عظمت كالنه حيران اولمش و مستغرق انعام و اكرامى ايتمشدر.

ييلديرم بايزيد دورنده بروسه يه گلدیگی وقت پادشاه قدردان، علامه يى دفعاتله حضورلرينه جلب ايله بذل عطايای فراوان ايلامشلردر.

هانگی حكمدار ايله گوريشمش اولسه لر يانلرنده قالمسنى رجا ايدرلر ايدى.

آنحقی علامه تبعات و تعمیقات علمیه سنه خالل گله بيلمك اعتدارینی بالتمهید سياحتنده دوام ایلر ايدى.

حجازده ايجه زمان قالمش و قاموسى اوراده تالیف ايتمشدر. عاصم افندی مرحومك ترجمه کرده سى اولوب بو گونكى گون ايدى، استفاده ده گزمکده اولان قاموس اصل قاموس دگلدردر.

اصل قاموس (اللامع المعام العجباب الجامع بين المحکم والعباب) ناميله آلتمش جلددن عبارت اوله رق حجازده تالیف ایلدکلری کتابدرکه بویه بیوک برکتباک تداولی مشکل اوله جفندن بعض علمانک واقع اولان نیازی اوزرینه مؤخرآ کتاب مز بوردن شمى المزده بولنان قاموسى تلخیص ايتمشدر.

صکره لری فیروز آبادی حجازدن ینه گچهرک تهامه ده
واقع زبید شهرینه مواصلت ایلدی که اوزمان زبیدده
(ملک اشرف اسمعیل) حکمدار ایدی .

ملک غیاباً فضل و عرفاننه عاشق اولدینی فیروز آبادینک
ورودندن طولایی فوق العاده ممنونیت گوستریش و عهده سینه
زبیدنیابتی بالتوحیه (قاضی القضاة) عنوان موجب المنفخر تیله قدر
ومنزلتیرنی ترفیع ایتمشدر .

بعده سلطان اشرف علامه دن تحصیل علمه باشلادی . گون
گچمزدی که علامه یاننده بولنامش اولسون .

بونک نتیجه سی اوله رق سلطان کریمه سنی فیروز آبادی به تزویج
ایتمش و مؤخرأ دخی شیخ الاسلامق موقعنه گچیرمشدر .

بنابرین متمادیاً نشر انوار فضل و معرفت ایله آرزمان ایچنده
زبید شهرینی مرکز کالات ایتدی که الآن یننده معارف مفقود
کبی ایکن زبید شهرنده مقتدر علما بولنمسی علامه نك سلسله
تدریساتنک مآثر مشکوره سننددر .

زبیددن برقاچ دفعه ایفای حج ایچون حجازه گیدوب
گلمشدر .

متواضع ، حلیم ، کریم و لطیف المزاج ایدی .

مال و منال و حب جاهدن غایت متنفر اولوب عندنده اذواق
حیات نشر علمدن و تألیف و تصنیفدن عبارت ایدی .

کتابخانه جهانی یوز قرق ایکی جلد تالیف جلیلی ایله ترین

(مشاهیر اسلامدن خلاصه)

ایتمشدر.

حید و هی

§

روما اصحاب ثروتندن مشهور (لوغول) دخی معارفه اولان کمال رغبتیه شهرت یاب اولوب ثروت عظیمه سنک بیوک بر قسمنی کتابه صرف ایتمش و بووجه ایله مشهور برکتبخانه تشکیل و کشاد ایدرک اهلینک استفاده سنه تخصیص ایلمشدر. شویله که: روما و یونان معارف جویان و هنرمندان بوکتبخانه یه گیدرک علوم متنوعه دن بحث ایدرلر و اورایه موزدلر هیکی دیرلر ایدی. (لوغول) بالذات آنلره مباحثیه گیریشه رک ممنون و مسرور اولوردی. مشارالیه بوخصوصده پک چوق معاونت نقدیه ده دخی بولندیغدن «حامی معارف» نامنی احراز ایتمش ایدی.

§

پک چوق ممالک تارید ضبطلرینه گچیرمش اولدقلری جهتله جهانگیر عنوانی آلمش اولان حکمداران دن روما ایمراطوری مشهور (اوگوست) علوم و فنونه او قدر رغبت و ارباب معارفه او قدر التفات ایدر ایدی که آنلره «مجم و مخاصم» دیگی شان و شرف عدایدر و بونلردن (اوراد) نام شاعر مشهور ایله مطایبه و ملاطفه بیله ایلردی. حتی شاعر موما الیهی سرکاتب نصب ایتمک ایستدیگی زمان بو مأموریت حریت افکارینه برگونه خالل

گتیرر ملاحظه سیاه قبولدن استکاف ایتدیکی صروده بیه
 حکمدار مشارالیه اصلا حدت ایتیموب آجق بر زمان گچدکن
 صکره کندیسنه یازدیغی بر مکتوبده « سن بنم دوستاغمی رد
 ایتدیگن ایچون حدت و شدت ایتمگه لزوم گورمیورم . »
 دیشدر .

برده شاعر موما الیه یایدیغی شعرلرده کندی حقمده هیچ
 بر شی سویلاماش اولسندن طولانی کوجنه رک لطیفه طرزنده
 « یازمش اولدیغک شیلرده بنم حقمده هیچ بر شی یازماش
 اولدیغکن طولانی سکا بر آز گو جندم . عجب انم ایله دوستلق ایده جک
 اولورسه ایلریده سالله مزاک سنی تعیب ایتسندنی خوف
 ایدیورسین ؟ » دیشدر .

بعض ملاحظات حکمیه

- ۱ — مداهنه بر طوز اقدرکه آگیا لکز شاشقینلر طوتیلور .
 بر قلب آچه درکه یالکز طانیمیانلرک بیننده کچر .
- ۲ — مداهنه دیو آینه سیدر، انسانک صورتی حددن زیاده
 بیوک گوسترر .
- ۳ — مداهن دوست دشمندن دها زیاده مضر تلی
 وقور قولیدر .

۴ -- جاهلتر طرفین او گنیمکن عالمک آغزندن تکدیر
ایشتمک اییدر .

۵ -- مداهنه دن هیچ بر فائده حاصل اولمدقن بشقه
فرقه وارلدینی حالدہ رذالت و مضرتی موجب اولور .

— ۵۰۰ —

عبرت

قرالردن بری کندیسنه معتمد و ریاسز بر مشاور و مصاحب
انتخاب ایتمک اوزره شو تجربہ بی اجرا ایلمشدر :
بر آقشام پای تختندہ الکی صاییلان بش ذاتی جلب ایدوب
صول النک بش پارمغندہ پارلایان بش یوزوگی گوستردک دیرکه :
« حقیقتی بندن صاقلامیوب طوغری بی سه سویلیه جگگیزی امید
ایتدیگم ایچون بسگری ده بورایه جمع ایتدم . بو قیمتلی الماس یوزوکلری
گوریورسکریا ؛ حقیقتی ریاسزجه سویلیه جک اولورسه گر مکافات
اوله رق بونلری سزه ویره جگم . ایمدی سویلیه یگزر : بنم حال
و حرکتی نصل بیلیرسکز ؟ »

بونلرک دردی بر برینی متعاقب جوابه استعجال ایله الماسلرک
بیوکلیگنه و پارلافاغنه قایلمه رق هر بری قراله خوش گورتمک
و آنلرک بردانه سنی اله گچیرمک امیدیله یکدیگردن زیاده مداهنه
وریا کارلق ایتمگه باشلارلر . سویلیه که : قرالاک شان و شهرتی
گوگلره چیقارلر و مدح و ثنا یولنده یکدیگرله مسابقه ایدرک

تاریخلرده مثل مسبوق اولدیغنی وبتون اقراننک مافوقنده بولندیغنی سویلر لر .

فضیات وکالاتی اوقدر اعلا ایدرلرکه جناب حقک توصیفی ایچون بشقه هیچ بر تعیر بر اقیوب جمله سنی آکا لایق گورر لر . حکمدار یوزوکلرک دردینی بونلرک دردینه توزیع ایدوب آنلر گیتدکن سکره شنجینه « سن نیچون سکوت ایدیورسین؟ سن ده بر شی سویله سه گه ! سننک ده بیان افکار ایتمه کی آرزو ایدرم . » دیمی اوزرینه اوزات ده جوابنده « اکر او یله آدملرک مداهنه لرینی دیکلر ایسه کز ماملککنزی آز بر زمانده بیتیره جکلری درکاردر، آنجق هر حالده اختیار ید اقتدار کزده در . » دیر .

بونک اوزرینه قرال « سکا الماس یوزوگی دگل، امنیت و محبتی ویره جگم . یانده قال . ایستدیگم گبی بر آرقداش آنجق سنی بولدم . » دیره ک کندیسنی تلطیف ایلر .

ایرتسی گون دیگر دردی سرایه گلوب کمال تأسفله « افدم! احسان بیوردیغکنز الماسلر یالانجی الماس اولوب آنلری صاتان مجوهر جی افدمزی آلداتمش ! » دیر لر . بونک اوزرینه قرال گوله رک « بن آنلرک یالانجی اولدیغنی بیلمز می ایدم ظن ایدرسکنز ؟ سنرک مداح کاذبه کزه مقابل مکافات کاذبه ویردم ! » دیمش .

آلتون انفیہ قوطیسی

جزالردن بری برگون بعض ضابطان ایله برابر طعام ایتمکده ایکن صاتون آلمش اولدیغی آلتون انفیہ قوطیسی چیقاروب گوستردی . قوطی غایت گوزل اولدیغندن رفقاسی طرفندن بک بگنلدی . جنرال قوطی بی جینه قویقدن بر آرزوگره انفیہ چکمک ایچون قوطی بی چیقارمق ایسته نیجه جیلرند بوله مدی . ایسی رفقاسنه آکلانجه هرکس آیاغه قالقوب جنرالی تأمین ایچون جیلرینی عرض ایتدی لر . فقط ایچلرندن یالانگز آلیک سنجاقداری جینی چویرمیوب یرنده قاله قالمش ویوزنده تغیرات عظیمة مشاهده اولمش ایدی . سنجاقدار جینی عرض ایتمکدن امتناع ایله قوطی بی آلدیغی تأمین ایچون ناموسی اوزرینه برمین کافی اولدیغی سویلمش اولدیغندن هرکس قوطی بی آنده ظن ایتدی لر .

ایرتسی گون جنرال، سنجاقداری حضورینه جلب ایدهرک « انفیہ قوطیسی بولدم . جیم دلمش . قوطی اورادن البسه مک استازی آردنه دو شمش . فقط بگا مراق اولدی . طوغریسی سویله . بتون ضابطان جیلرینی چویردکاری صروده سن نیچون امتناع ایلدک؟ » دینجه سنجاقدار « اقدم ، بن بر فقیر فاملیایه مذسوبم ، تعیناتمک نصفی آنلره ترک و تخصیص ایتمش اولدیغندن قالان تمینم کفایت ایتمز ، تصرفه بک زیاده رعایت ایدرم . لوقطه لرده

گیتیم . بونک ایچون دون قولگیزی طعامه دعوت بیورمش
 اولدینکنز حالده بنده گزیه جگمی آلوب جیمه قویش ایدم ،
 بوده بر مقدار صوجق ایله بر پارچه سیاه اتمکدن عبارت ایدی .
 اگر اوصردده جیمی چویرمش اولدم بونلری گوره جک ایدیکنز .
 بنده گزده محجوب اوله جقدم . « جوانی ویرمش . جنرال بو
 حکایه دن متأثر اوله رق » سنده بر اصالت گوریورم . فاملیاگه
 دها زیاده معاونته مقتدر اوله بیلمکلیگک ایچون سنی هر زمان
 سفرده قبول ایدرم . « دیشدر . ضابطانده حکایه حال ایدرک
 سنجاقدار حقنده حاصل اولان سوء ظنی ازاله و مهود انقیه
 قوطیسنی هدیه ایتشدر .

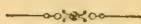

موجب نفرت وذات اولان حالردن اجتناب

جمعیته بشریه آره سنده موجب نفرت اولان حالردن بریسی ده
 گودلک و زوزکلکدر . بونلردن غایت اجتناب اتمک لازمدر .
 بو حالرده بولنان آدم قارشیدسندکنی اوصاندره حق و تعجیز
 ایده جک مرتبه چوق و صیق سویلر و آدمک بروننه گیرجه سنه
 یا قلاشیر . الینی اوموزینه قور و سوزینه تقویت ویرمک ایچون
 آیاقلرینی یره اورر . اللرینی اوکنده بولنان شیلره طوقنیدرر .
 الحاصل بیك درلو تربیه سزلیکلره آدمه نفرت گتیرر . زوزک
 طبیعتلی اولان آدم هر ایشنده و سوزنده بر درلو خفیفلک

وزوزكلك اثرى گوسترر . مثلاً يولده گيدر كن الدهكى باستونى
ياخود شمسپهينى صاللايهزق گاه او موزينه آتاز گاه قولتوغنه
آلير . آرقه سنه او گنه باقماز . يانندن كلوب گچنلره چار پار .
گوزبى دوت طرفه ديكر . بيقارينى بوراز . قيريله دو كياه صاللان
صاللان گيدر . بيوك آدمار ايله معارفه وانتسابى بولمسنندن
بخت ايدر . شمدي فلان بگك يانندن گليورم . فلان پاشانك
قوناغنه گيده جگم . دون فلان ضيافته ايدم . بوگون ينه بر
ضيافته دعوتلى يم . فلان ايشى بن يادم گي سوزلرده بولنور .

بونلر صحيح بيله اولسه اوتنه كينه بري كينه سويلمسي خفيف
مشر باكدن وزوزكلكدن ايلرى كايير . بناء عليه بو مثالى آدمدن
انسان نفرت ايدر . بونك اچون بوگي احوالدين يك زياده اجتناب
ايتلير .

ارض

ارضك قره اولان قسمى بش قطعه به تقسيم اولنمشدر .
بو قطعه لرك اسملرى اوروپا ، آسيا ، آفريقا ، آمريكا و اوستراليادر .
ديياني احاطه ايدن بيوك دگزلرك اسملرى ده شونلردر :

بحر منجمد شمالي ، بحر محيط غربى و نام ديكر ايله بحر محيط
اطلاسى ، بحر محيط كبير ، بحر محيط هندى ، بحر محيط جنوبى .

دنیاده برچوق مملکتلر ودها بر چوق کوچک دگزلر واردرکه آنلرکده اسملری بشقه در .

ذکر اولنان قطعهلردهکی مملکتلر . طاغلر . اووالر . دگزلر گوللر ، کورفلر ، بورونلر ، آطهلر ، ینار طاغلر اسملریله برابر خریطهلرده گوسترلمشدر . ارضدن هر درلو وزی قیمت طاشلر و آتون ، گموش ، باقر ، قورشون . قلائی ، دمیر و سائره گبی برچوق معدنلر چیقاریلر .

دنیاده کوچک بیسوک ایچی یوز قدر طاغ واردرکه سائر طاغلره نسبتاً حرارت مرکزیه ایله دها طوغریدن طوغری کسب ارتباط ایتمش اولدقلری جهتله تهلرندن علو و دومان و قزغین و قاینار برنهر گبی آفان « لاو » نام ماده سیاله و شدت حرارتدن کیرج حالنه گلمش طاشلر و کول و قوم چیقار و چامور و بعضاً صیجاق صوفشقیلر . بونلره ینار طاغ دینیر .

اورویا قطعهلنده درت مشهور ینار طاغ واردر .

برنجیسی [هکلا] درکه اسلانده آطهلنده در . ایکنجیسی (اتنا) درکه سجالیا آطهلنده در . اوچنجیسی (ودهزوو) درکه ایتالیا ناپولی شهرندن بر بچق ساعت قدر مسافده کائندر . ذردنجیسی (استرومبولی) درکه لیپاری آطهلنده در . بونلردن بشقه دها کوچک ینار طاغلرده واردر . بعضاری وقت وقت یانوب صگره دن سونمشلر درر .

برده ینار طاغلرکده تأثیر یله بونلردن بعضلر ینک جوارنده

قاینار صو فستیه نری ظهور ایشددر که بوه شلو فواره طبیعیه
و حاردره جغرافیا کتابلرنده «گیزدر» تسمیه اولنور. هکلا
ینار طاغنک جوارنده بوگیزدرلردن پک چوق واردر.

دگزلرک صوی طوزلی و آجیدر. فقط بعض گولار ایله
آقان صولرک اکثری طاتیدر. اوزرنده گمی، واپور ایشامسی
مکن اولان صولره (قابل سیر سفان) دینیر. طونه و سائره
گی.

طاغلردن صیزان ویغمورلردن حاصل اولان سیل صولری
نهرلری، گوللری تشکیل ایدر. نهرلرک جمله سی آقه آنه نهایت
دگزلره دوکیلور.

دنیانک بش قطعهنده ساکن اولان انسانلر لسان، مذهب
طبیعت، عادت، سیما ورنک جهتلریله بربرندن تفریق اولنورلر.
انسانلر باشلیجه دوت جنسه تقسیم اولنمشدر.

۱ — بیاض، یاخود قفقاس.

۲ — صاری، یاخود موغول.

۳ — سیاه یاخود زنجی.

۴ — قرمزی یاخود امریقا اهالی اصلیه سی جنسی.
بونلرده تکرار برچوق جنسلره آیرلشدر.

بودرت جنسدن بیاض جنسی کاملاً اوروپا قطعهنده سیله
آمریقانک شمال جهتلرنده و آسیانک غرب و غرب جنوبی
طرفلرنده و صاری یعنی موغول جنسی آسیا قطعهنک وسطی

ایله شرق و شرق جنوبی طرفارده و اوسترالیا قطعهنی تشکیل
ایدن جزائر بحر محیطک بر قسمنده و زنجی جنبی آفریقانک
هان هر طرفنده و اوسترالیا نیک قسم اعظمنده ساکن اولور لر .
قرمزی جنبه کلنجه بونلر آمریقا قطعهنک اهالی اصلیه -
سندن عبارتدر

هان دنیانک هر طرفنده انسانلرک عادتا بویلی بر مترو
ایله آلمشیدی ساتیمترودر . فقط بعض محلمرده مثلاً
(لاپونیا) گبی سنه نیک هر فصلنده عادتا صوغوق و قیش اولان
مملکتلرده بولنان انسانلرک بویلی علی السویه بر مترو ایله آلمش
یلدی ساتیمترودن زیاده اولمز . بونک ایچون بونلره قیسه بویلی
دینیر . بعض محلمردا یکی مترودن زیاده بویلی بولنان آدملرده
واردر . بونلره دیزمان تعبیر اولنور . بعض بویلی بر مترودن
آشانغی بولنان آدملرده واردر که بونلرده جوچه دینیر . بونلر
آز ، چوق دنیانک هر قطعهنسند بونلور ایسه ده ائک صوغوک و ائک
صیجاق محلمرده چوق واردر . طاغلمرده ، بوللرده آواتی میک
و حیوانات بسامک ایله ، یازین بشقه و قیشین بشقه یرلرده اقامت
یعنی کوجیهلک ایدرک یشایانلرده بدوی دیر لر .

زراعت ، تجارت ، صنعتله مشغول اولان و اوقویوب یازمق
بیلن و یکدیگر ایله حسن معاشرتلری بولنان و نظامات و قوانین
ایله وطنلرنی اداره ایدن انسانلرده مدنی تسمیه اولنور . نظامات
و قوانینی وضع ایتک و مطیع اولیانلری داخل دائرة اطاعت
ایلمک ایچون آمر لر و حاکم لر واردر که بونلرک هر برینه

ممالڪنك وسعت و اقتدارينه گوره امپراطور . قرال پادشاه ،
 شاه ، حكمدار ، پرنس ، بك ، قونت ، دوقة ، رئيس جمهور
 و سائر نامر و یريایر . بونلرک حكملری جاری اولان
 محلارده کی هیئت اداره برینك مجموعنه دوات . حكومت ، امارت ،
 جمهوریت و سائره دینیایر . بر مالکده زمام اداره سی یدواحدده
 بولنوب مستقلاً و مطاق صورتده اداره اولنان و تحت اداره سنده
 غیرمستقل بلكك ، دوقة قی . قونتاق بولنان دولتله پادشاهلق ،
 امپراطورلق و زمام اداره سی یداستقلالنده بولنان ذاته شهنشاه ،
 امپراطور تسمیه اولنور . كذلك مستقلاً اداره اولنوبده چوق
 وسعت و اقتداری اولیان دولتله قراللق ، شاهلق دینیایر .
 بولردن برینك تحت نفوذده اوله رقی آریجه اداره اولنان یرلرده
 بلكك ، دوقة قی ، قونتلق تعیر اولنوب بووجه ایله اداره اولنان
 محلارده ایالت ممتازده اطلاق اولنور . اداره سی برمبعوثان مجلسی
 ایله انتخابی بررئیس یدنده بولنان دولتله ده جمهوریت دینیر .
 فرانسه و آمریقا جمهوریتی گبی . بونلرک قطعات خمسده بولنان
 ممالکی حتمنده لازم كان تقسیمات و تعریفات بروجه زیر تفصیل
 اولنور .

بش قطعه دن برنجیسی

اورویا

اورویا قطعه سی اون یدی قسمه منقسمدر .

۱ — بشی جنوبنده ، سکنزی وسطنده ، دردی شمالنده در .

جنوب جھتندہ کی ممالکدن دولت علیہ عثمانیہ نك زیر ادارہ
عادلہ سندنہ بولنان واوروپای عثمانی تسمیہ قلنان ممالک شاہانہ درکہ
تختگاہ ودارالسلطنتی استانبول شہر شہریدر . ادرنہ . سلانیک ،
اشقودرہ ، یانیہ و مناستر مشہور شہر لرنندندر .

۲ — یونان قرالغنی اولوب مقر حکومتی آتہ شہریدر .
لامیا ، میسولونکی ، مشہور شہر لرنندندر .

۳ — ایتالیا قرالغیدر کہ مقر حکومتی روما شہریدر .
فلورانسہ ، نابولی . میلان . تورین شہر لری بلاد مشہورہ سندنندر .

۴ — اسپانیا قرالغنی اولوب مقر حکومتی (مادرید)
شہریدر . انکلترہ نك تحت ادارہ سندنہ بولنان جبل طارق شہری
بلاد مشہورہ سندنندر .

۵ — پورتگیز قرالغیدر . مقر حکومتی لیزبون شہریدر .
اوپورتو شہری بلاد مشہورہ سندنندر .

وسطندہ بولنان ممالکدن

۱ — فرانسه جھوریتی اولوب مقر حکومتی پارس
شہریدر . بوردو ، نیس ، طولون ، مارسلیا مشہور
شہر لرنندندر .

۲ — بلجیقا قرالغنی اولوب مقر حکومتی بروکسل
شہریدر . غان . انورسی مشہور شہر لرنندندر . بلجیقا ایلہ فرانسه

جمهوريتي آره سندندي (لوکسنبورغ) دو قهاني فلانک ممالکي
اقسامندندر انجق مستقل اداره اولنور .

۳ — فلانک قرالغی اولوب مقرر حکومتی « لاهی »
شهریدر . آمستردام مشهور شهرلرندندر .

۴ — اسویجره جمهوریتیدر . زوریخ ایله جنوه مشهور
شهرلیدر .

۵ — آلمانیا ایمپراطورلغی اولوب مقرر حکومتی برلین
شهریدر . هامبورغ . درسد . فرانقفورت . استراسبورغ
مشهور شهرلیدر .

۶ — آوستریا و مجارستان ایمپراطورلغیدر که مقرر حکومتی
ویانه شهریدر . بودین . پشته . تریسته مشهور شهرلرندندر .

۷ — رومانییا قرالغی اولوب مقرر حکومتی بکرش
شهریدر .

۸ — صربستان قرالغیدر . مقرر حکومتی باغراد شهریدر .

شمالده کاشن ممالکدن

۱ — انکلتره قرالغی و ایمپراطورلغی اولوب مقرر حکومتی
لوندرد شهریدر . غرینویچ ، ادیبورغ و ایرلانده آطه سندندي
دوبلین شهرلری بلاد مشهوره سندندر .

۲ — دانیمارقه قرالغی اولوب مقرر حکومتی قوپنهاغ
شهریدر .

۳ — اسوچ ونوروچ قرالنی اولوب مقرر حکومتی استوقھولم شهریدر . قریستیانیا بلاد مشهوره سندندر .

۴ — روسیه ایمپراطوانی اولوب مقرر حکومتی پترسبورغ شهریدر . موسقوا ، سیواستاپول ، دربند ، اوده سا مشهور شهرلرنددر .

بش قطعہ دن ایکنجیسی آسیا

آسیا قطعہ سی اون ایکی قسمه منقسمدر . بونلرک اوچی قطعہ مز بوردنک غرب طرفده ، بری شمالنده ، دردی ، وسطنده ، دردی ده جنوب جهتدهدر .

غربده کائن ممالکدن

۱ — دولت علیہ عثمانیہ نک آسیای عثمانیسی اولوب بروسه ، ازمیر ، بغداد ، حلب ، دیاربکر ، ارضروم ، قدس شریف وشام شریف مشهور شهرلرنددر .

۲ — ینہ دولت علیہ عثمانیہ نک زیر اداره سنده بولنان جزیره العربدر . مکہ مکرمه ، مدینہ منوره شهرلریله جده ، ینبوع ، حدیده ، صنعا بلاد مشهوره سندندر .

(امیر وشیخلر واسطه سیله اداره اولمقده بولنان حضر

موت . مسقط و بحرین دخی جزیرة العرب کى بلاد مشهوره -
سندندر .)

۳ - روسیه نك تحت اداره سنده كى قفقاس قطعہ سى
اولوب مرکز حكومتى تفایس شهر یدر . شماخى ، روان
بلاد مشهوره سندندر .

شمالده كائن بر مملكت

آسیا قطعہ سنك شمالنده كائن سیریا الكامى دخی روسیه
دولت كى زیر اداره سنده اولوب طوپولسقى . او قوچقه بلاد
مشهوره سندندر .

وسطده كائن ممالكدن

۱ - ایران یعنی عجم دولتى زیر اداره سنده بوانان الكادر كه
مقر حكومتى طهران شهر یدر . تبریز ، همدان ، اصفهان و شیراز
بلاد مشهوره سندندر .

۲ - تركستان ، نام دیگر له تانارستاندر كه بخارا ، سمرقند
و خیوه مشهور شهر لیدر . اداره سى امیر لر یدنده در .

۳ - چین امپراطور لى اولوب مقر حكومتى پكین شهر یدر .
نانکین ، قانطون ، شهر لرى بلاد مشهوره سندندر .

۴ — ژاپونیا ایمپراطورلغی اولوب مقرر حکومتی میاقو ،
ویدو شهرلریدر . میاقوده بر حکمدار روحانی اقامت ایدر .
یدوده مقیم بر حکمدار جسمانی ایسه بالجمله اموری اداره ایار .

جنوبده کائن ممالکدن

۱ — افغانستان امارتیدرکه مقرر حکومتی کابل شهریدر .
قندهار ، جلال آباد ، هرات بلاد مشهوره سندندر .

۲ — بلوچستان شاهانیدرکه مقرر حکومتی کلات شهریدر .

۳ — هندستان قطعهمی اولوب انکلتره نك تحت تصرفنده

اولان مشهور شهرلری قالدکوته . مرشد آباد ، بنارا ، دهلی
ولاهور شهرلریدر . بومبای آطه سنده کائن بومبای شهری ایله
سرندیب یاخود سیلان آطه سنده کائن قولومبو شهری دخی
بلاد مشهوره سندندر .

انکلتره نك تحت اداره سنده بولنان امارتیر سندیه ، میسور
طره وانقور ، ولاقادیو امارتیریدر .

فرانسه نك تحت اداره سنده بولنان ممالکک دخی مشهورلری
شاندار ناغور ، یاناعون ، پوندشیری ، قاریقال وماها شهرلریدر .
غوعه شهری ایله جزیره الله و دامان ایالتنده کی دامان
شهری ده پورتکیز دولتتک زیر اداره سنده در . هندستانک شمال
جهتده کائن نیپال و بوتان بکلکلی ده برر حکومت مستقله اولوب
امیرلر واسطه سینه اداره اولمقدده در .

مالديو ويا مالاديو اطهرى دخی مستقل بر حکومت اولوب
بر اسلام حکمدارينک زير اداره سنده در .

۴ — هند چينيدر که زير اداره سنده بش مستقل حکومت
وارد در . بونلرک برنجيسى انام ايمپراطور لغيدر که مقرر حکومتی
هونه شهريدر . ايکنجيسى بيرمان ايمپراطور لعی اولوب مقرر
حکومتی ماندالی شهريدر . اوچنجيسى سيام قراللى اولوب مقرر
حکومتی بانقوق شهريدر . در دنجيسى فرانسه جمهوريتی تحت
حمایه سنده اولان قامبوج قراليدر که مقرر حکومتی اودونغ
شهريدر . بشنجيسى ماليز حکومتی اولوب سالانغور .
ژوهور . پاهانغ نامرله متعارفدر لر . سالانغور ايله پاهانغ
بلاد مشهوره سندن در . هند چینی اقسامندن اولوب فرانسه نك
تحت اداره سنده بولنان (قوشنشین) ايالتنك مقرر حکومتی
سايغون شهريدر . هند چینی نك ساحل غربيه سنده کائن انام
وارقان ومارتابان ايالتلرله مالافه شبه جزيره سنده کائن مالافه
شهری وسينغاپور و آندامان اطهری انکلتره دولتتک تحت
تصرفنده در .

بش قطعه دن اوچنجيسى

آفريقا

آفريقا قطعه سی آلتی قسمه تقسیم اولمشدر .

۱ — نواحی نیل و بحر احمر اولوب بوده اوچ قسمدر .

برنجیسی دولت عثمانیه جابندن منصوب بر خدیو واسطه سیله اداره اولنوب دولت مشار الیها خزینه سنه ویرگی ویرن مصر خدیوتی درکه ایالات ممتازه عثمانیه دن بری اولوب مقر حکومتی قاهره شهریدر . ایکنجیسی بلاد نوبه درکه دونغولا ، خرطوم . قوردوفان و سنار مشهور شهرلرندن اولوب جهله سی مصر خدیوتنه تابعدر . اوچنجیسی حبش قرالانی اولوب ائک مشهور شهری غوندار شهریدر . حبشستان داخنده تیغره و شوعا ایالتلریله مصوع شهر ولیمانی مصره تابع برر ایالت ممتازه درکه حبش قرالانک تحت اداره سندهدر .

۲ — نواحی مغرب اولوب درت قسمه منقسمدر .

برنجیسی دولت علیه عثمانیه نك تحت اداره سنده اولان طرابلس غرب وبنغازی ولایتلریدر . ایکنجیسی دولت علیه نك تونس ایالتی اولوب مرکز حکومتی تونس شهریدر . اوچنجیسی فرانسه نك زیر اداره سنده بولنان جزایر ولایتی اولوب مرکز حکومتی جزایر شهریدر . دزدنجیسی فاس حکومتی اولوب مقر حکومتی مراکش شهریدر . فاس وطنجه مشهور شهرلریدر .

۳ — نواحی آفریقای غربی اولوب بش قسمه منقسمدر .

برنجیسی صحرای کیردرکه سکنه سی بدویت اوزره یشار ، بونلر ائک مشهور قبیله سی تواریک قبیله سی اولوب مشهور بلده سی ده آغابی شهریدر . ایکنجیسی سنه غامبیا اولوب بوده ایکی قسمدر . بری مستقلاً اداره اولنور ماندینغو و فولاح حکومتلریدر . دیگریده فرانسه وانکلتره و پورتکیز دولتلرینک اداره سنده کی

مستملکات در. او چنجیسی کینه نهالیدر که بوده ایکی قسم در. بری
 آساتی و داهومه الکازی اولوب مستقلا اداره اولنور قرائتدر.
 دیگری ده مالک مزبور دنک غرب جنوب دنک آن ایریا جمهوریتی در.
 دردنجیسی کینه جنوبی اولوب بوده ایکی قسم در. بری قونغو
 حکومتی اولوب مقر حکومتی «سان سالوادور» شهریدر.
 دیگر آنغولا و بنغولا و موسامید ناملریله اوچ حکومته منقسم
 اولوب پورتیکز دولتک تحت اداره سنده در. بشنجیسی هواتنطو
 مملکتیدر. نوملکتک سکنه سی وحشی اولوب غواغوالی تعبیر
 اولنور.

٤ — ناحیه آفریقای جنوبیدر که قاپ یا خود امید بورنی
 حکومتدن عبارت اولوب مقر حکومتی قاپ تاون شهریدر.
 بو حکومت انکلتره دولتک تحت اداره سنده در.

٥ — نواحی آفریقای شرقی اولوب بش قسمه منقسمدر.
 برنجیسی «کافرستان ساحلی» در که بر قسمی انکلتره دولتک
 تحت اداره سنده اولان ناهال حکومتیدر. دیگری ینه انکلتره
 مهاجر لری طرفندن تأسیس اولمش اولان اراضیدر که مشهور
 شهر لرندن بری گوزا شهریدر. ایکنجیسی مونوموتاپا الکاسیدر که
 بر طاقم کوچک حکومتلره تقسیم اولمشدر. مذکور الکانتک تاریخ
 انقاسمی اولان ١٧٥٩ سنه سنده تت، صوفالا، صنا شهر لری
 پورتیکز دولتک تحت اداره سنه گچمشدر.

او چنجیسی موزامبیک مملکتیدر که موزامبیک مشهور

شهر یدر. بورانک اکثر سواحلی پوزتکیز دولتک ید
اداره سنده در.

دردنجیسی زنگبار مملکتیدر که زنگبار و کیلو عه ناملریله
ایکی مشهور حکومت و کوچک اداره لردن عبارت اولوب بعض
حکومتلری پوزتکیز دولتک تحت حمایه سنده در. بشنجیسی
صومال مملکتیدر که بوده ایکی قسمدر. بری صامولی وهورور
حکومت اسلامیه لریله هنوز بر چوق محملری معلوم اولیان
آجان حکومتیدر. دیکری عدل حکومتیدر.

۶ — نواحی آفریقای وسطی اولوب بوده اوچ قسمدر.
برنجیسی شمالی سوداندر که آتی حکومت ایله برده یامیام
تعبیر اولنان وحشی قبیله لرک ساکن اولدقلری لرلردن
عبارتدر. اشبو حکومتلردن برنجیسی بامبارا حکومتی
اولوب مقرر حکومتی سغو شهر یدر. ایکنجیسی مللی
یاخود غانا حکومتی اولوب مقری حامدالله شهر یدر. اوچنجیسی
تومبوکتو حکومتی اولوب مقری قاهره شهر یدر. دردنجیسی
بورنو حکومتیدر که مقری قورا شهر یدر. بشنجیسی هاوسا
حکومتیدر آلتنجیسی ساقاو حکومتیدر. شمالی سودانک
ایچری طرفلرنده هنوز لایقیه آگلا شلمیان قسمک سکنه سی
یامیام و حشیلر یدر که بونلر انسان یسک گبی و حشیا کده بولنوب
مشیندن معمول قویروق طاقنمقده اولدقلری مرویدر. آفریقا
سیاحتنامه سنده بوگا دائر معلومات مفصله واردر. بری ده
جنوبی سوداندر که سکنه سی « آو اوویزا » « آووانیه موزی »

وسائر ناملر ايله بر چوق قبايل مختلفه دن عبارتدر . جنوب طرفنده برده ميلووا مملکتی واردر که مرکز اداره سی ماتيام و ونام شهر در . برده کافرستان داخلي اولوب مونوموتايا امپراطور لئی ايله پتسوعان حکومتی الکا سندن عبارتدر .

بش قطعه دن دردنجیسی

آمریقا

آمریقا قطعه سی شمالی آمریقا ، جنوبی آمریقا ناملریله ایکی قسمه منقسم اولوب پاناما برزخیله تفریق اولمشدز . آمریقانک بو ایکی قسمی دخی اون یدی ممالکدن عبارتدر . بونلرک بشی شمالی آمریقاده و اون ایکیسی دخی جنوبی آمریقاده در .

شمالی آمریقاده کائن بش ممالکدن :

- ۱ — غر و نلاند مملکتی اولوب مقرر حکومتی (فرددری قس هاب) شهریدر . بوراسی دانیمارقه نئک تحت اداره سنده در .
- ۲ — انگلتره دولتئک بریتانیای جدید مملکتی اولوب مقرر حکومتی کبق شهریدر . ناین مشهور شهر لر ننددر .
- ۳ — آمریقا جاهیر متفقه سی اولوب واشینگتون ،

نیویورق، فرانقفورت و سائرہ الٰہ مشہور شہر لرننددر . سیتقا
آطہ سندہ کی آرکانزل جدید دخی مشہور شہر یدر .

۴ — مکسیقا جمهوریت یدر کہ مکسیقا، والادولید،
وراقروز شہر لری آک بلاد مشہورہ سننددر .

۵ — جمهوریت خمسہ دن یعنی غواتمالا مملکت یدن
عبارتدر .

۱ — غواتمالا جمهوریتک مشہور شہری ینہ غواتمالا
شہر یدر .

۲ — ہوندوراس، مشہور شہری قومایا قادر .

۳ — سان سالوادور، مشہور شہری ینہ نام مذکور ایہ
بنامدر .

۴ — نیکاراغا، مشہور شہری لئون شہر یدر .

۵ — قوستاریقا، مشہور شہری سان ژوڑہ شہر یدر .

آمریتنای جنوبیدہ کی اوزایکی ممالکدن :

۱ — غراناد جدید . نام دیگر قولومیا جمهوریتی اولوب
(قارتازان) مشہور شہر یدر .

۲ — ونہزولا جمهوریتی اولوب (قاراقاس) مشہور
شہر یدر .

۳ — خط استوا جمهوریتی اولوب کیطو مشہور شہر یدر .

۴ — گوييان مملکتی اولوب بوده بش قسمه تقسيم اولمشدر .

برنجیسی انگیز گویانی اولوب ، مقرر حکومتی ژورژتاون شهریدر .

ایکنجیسی فامنک گویانی اولوب مرکز حکومتی پاراماریبودر .

اوچنجیسی فرانسز گویانی اولوب مرکز حکومتی قایان شهریدر .

دردنجیسی ونه زولا گویانی بشنجیسی برازیلیا گویانیدر .

۵ — برهزیایا مملکتی اولوب مرکز حکومتی (ریودوژانیرو) شهریدر .

۶ — پرو جمهوریتی اولوب (اره کبا) و (لیما) مشهور شهرلریدر .

۷ — بولیویا جمهوریتیدرکه (سوکیزهقا) مشهور شهریدر .

۸ — آرژانتین جمهوریتیدرکه (بونوزائیر) مشهور شهریدر .

۹ — پاراگوای جمهوریتی اولوب آسومپسیون مشهور شهریدر .

۱۰ — آراگوای جمهوریتی اولوب مشهور شهری مونته ویدو شهریدر .

۱۱ — شیلی جمهوریتی اولوب سانتیاگو مشهور شهریدر .

۱۲ — پاتاگونیا اراضیسی اولوب ساکنهسی گوجیهلاک ایدر وبدویت اوزره یاشار بعض قبائل وحشیه دن عبارتدر .

بش قطعهدن بشنجیسی اوسترالیا

یاخود اوقیانوسیهدر

بو قطعهده بش قسمه تقسیم اولمشدر .

۱ — مالزیادرکه برطاقم جزائر مجتمعهدن عبارت اولوب بونلردن صوماطره آطهسنده براسلام حکومتی واردرکه آچه تسمیه اولنور . بونكده مشهورشهرلری اشام ایله سیاقشهریدر .

۲ — مهلانیزیدرکه انكلتره نك اوسترالیا یاخود فلمنك جدید ودیامان ونورفولق ووی آطه لریله سائر برطاقم آطه لردن عبارتدر .

۳ — میقرو نیزیدرکه اسپانیانك ماریانویاخود دلارون آطه لریله ماجلان، پالاتوس، قارولین، رالیک و راداق آطه لردن عبارت اولان مارشال جزائر مجتمعه سیدر .

۴ — پولونیزیدرکه ساندوویچ، ژارویس ومالدون وصاموعا، طونغا، باس، ماندانا، پاك وزه لاند جدید آطه لردن عبارتدر .

۵ — اراضی قطب جنوبیدرکه ترتر میناسیون، صابرینا، قلاری، عادلی وبالنی تسمیه اولنان اراضیدن ترو یقتوریا نام محلدن عبارتدر . اراضی مزبورده قاروبوز ایله مستور وغایت بارد اولوب ترو یقتوریا دنیاین محله دخی ترور، وآره بوس

نام لریلہ ایک یینار طاغ وارد ر . نو قطعہ ار حقتندہ کی معلوماتک
تفصیلاتی جغرافیہ کتاب لرنده کوزیایر .

—————

آغستوس بوجکیله قارنجہ

ایش ایدوب کندینہ آہنک ایله ذوق ایلمکی
یازی بہودہ کچورمشدی آغستوس بوجکی
کلدی بردن برہ وقتاکہ زمان سرما
باشلادی قحط وغلا اولمغه دهشتفرما
نہ اورو محک قوریشی وار نده برسیوری سینک
یوق ایدی حاصلی برجه جک اولسون ییہ جک
شدت جوعله بیچارہ ازلدی بتدی
قومشیشی مورہ کیدوب حالی اعلام ایتدی
سال آتی یہ قدر ایلمگہ سدرمق
برایکی حبه اودنج ایستدی چوق یالوارہ رق
دیدکی کہ : ہمده حلول ایتمدن اول موسم
مع فضلہ اودہ مک اوزرہ سزہ سوز و یررم
ایتماش عادت اودنج ویرمہ یی برکیمسہ یہ مور
کندیسنده بوایدی وار ایسہ برپارچہ قصور
بوجہتلہ بوجگہ صوردی کہ : وقت کرما
نہایدی مشغلہ کنز بیاسہ ک اولورمی عجیبا ؟

بوجاک

باری معذور گورک ایله یکنز چونکه سؤال
شوقله ترکی چاغرمقدی ایشم روز و لیل

قارنجیه

ایشکنز چونکه تغنی مش افندم اوزمان
طور میوب شمندی ده رقص ایله یکنز باری همان!

(لافونتن)
ترجمه اکرم

انسان

انسانک یالکنز عقلی و نطقی ایله دگل اعضای بدنیه سنجیه
دخی حیوانانندن فرقی واردر . مثلاً ایکی آیانغی اوزرینه طورنجیه
الاری سرست قالب بر طاقم احتیاجاتی استحصالی ایدر .
پارمقلری اوزون ، متعدد ، سریع الدور و سریع الحركه اولوب
اوجاری ده یصصیجه طرفقلره محاط و محصور و باش پارمقی
هر طرفه دور و حرکتیه مستعد اوله رق گرچه سائر پارمقلردن
قیصه ایسه ده آنلرک اوکنده و باشنده بولمغله اک نازک دقیق
ماددلی بیله قولایجه طوتوب لمس ایده بیلیر . اللرک و پارمقلرک

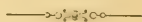
انسانه نه قدر نفع و لزومی اولدینی آشکاردر . ال واسطه سیله .
 درکه انسان حیات بدنیه سنه الزم اولان شیرلی تدارک و اجرا
 ایدر . مثلاً یازی یازار . رسم یاپار . دیکیش دیکر . تخم اکر ،
 تیمار ایدر ، محصول یچر ، الحاصل هر نوع صنعتی اجرا ایلر .
 اللر ایله اجرا ایدیان شیرلرک حدی ، حسانی یوقدر .
 انسان صداجه دخی حیوانات سائردهن چوق فرقلیدر .
 واقما هر حیوانک کندینه مخصوص بر صدایی واریسه ده
 اصلاً تبدل اتمز و ایده مز . یعنی حیوان صدای طبیعی
 واصلیسندن بشقه درلو بر سس چیقارده مز . فقط انسان انواع
 صدایی تقلید و تشکیکه مقدر اولور . هر ایستدیگنی سویلر هر نوع
 مقاملر ایله تعنی و ترنم ایدر . نطق و لسانیه درکه انسان افکار
 و مطالعه سنی ، کافه حسیات و میایاتی همجنسنه بیان ایدر .
 الحاصل انسان که اشرف مخلوقات واکمل موجودات و ممتاز
 حیواناتدر تعالیم و تربیه سایه سنده دها زیاده مظهر کمالات اولور .
 عقل و فکری ترقی و تعالی ایدر . اخلاقی تزیین و تهذیب
 اولنور . افکاری تنویر و توسیع ایدیایر . بر شی ایجاد
 ایدر ، بالجمله تصوراتی تقریراً و یا تحریراً بیان ایدر . زمانک
 الجآتنه و حال و موقعتک ایجاباتنه گوره اطوار و مشوارینی تبدیل
 و تغیر ایلر . ما کولاتی . مشروباتی . ملبوساتی دخی وقت و زمانه
 اویدورر . سائر لرک تجارب و معلوماتندن استفاده ایدر . اسلافک
 معلومات و مخترعاتی اوزرینه کنندی ملاحظات و مطالعاتی
 علاوایددرک معارف و صنایعی توسیع و اوصورتله اخلافه تودیع

ایدر . جناب حَقِّک اَسَانَه اولان لطف و عنایتی بی پایندر .
 بناءً علیه جناب حَقِّک احسان بیوردینی نعمت جالیله نَهْ
 قیمتتی بیلوب آنلری دائماً حسن استعمال ایله حمد و ثنا ایتمی یز .
 زیرا تشکر بادیء تکثر نعمتدر . بونک ایچون دائماً جناب حقه
 محبت و عبودیت فرضدر . ایشته بیوک کوچک جمله مز بونی
 بیلوب انسان کامل و علممیز ایله عامل اولغه و همجنسمیز اولان
 انسانلر ایله حسن معامله و معاشرت ایتمگه آشملی یز .

نصایح

- ۱ — جزئی موانعه تصادف ایتمگه مایوس اولمه . باشلا دیغک
 ایشی یاریده براقه . بو خصوصده اورو محکدن عبرت آل .
 زیرا اورو محک اوردیگی آغی یوز دفعه بوز یله جق اولسه ینه
 اورر . برشیدی یا مغه قطعاً نیت ایدنلر مطاقماً موفق اولورلر .
- ۲ — محنت و مشقته دوچار اولدیغک ایچون مایوس اولمه .
 زیرا وقت ادبار و مصیبتده دها زیاده جسارت لازمدر .
- ۳ — حدید المزاج و خفیف المشرب اولمه . حدت آتیش
 کبیدر . برقعاجم قوجه بر اورمانی طو تشدرمغه کافیدر .
- ۴ — انتقام آرزوسنه غلبه ایتمگه چالش . دشمنکی بیله
 ایندکله کندیکه دوست ایدنمگه باق .

- ۵ — بيوك شيلر آزار آزار ميدانه گايير . صوطاملايه طاملايه
گول اولور . طاملايه طاملايه آقان صوطاشي بيله اويار .
- ۶ — بشقه لر ينك كوتولگني سزه سويالين آدم سزك
كوتولگنگزي ده بشقه لر ينه سويلر . بويله لر ني اصلاح ايتك
ايچون نصيحت ايتلي .
- ۷ — ايني اثوابي اولميانلره نظر حقارتله باقميگنر . بله
آنلر سزك بيلديگنگزدن زياده بيليرلر .
- ۸ — فقراي صابرينه مرحمت ايدك . آنلك اسكي وييرتقيق
اثوابنه باقهرق كندى گوزل البسه گز ايله افميخار ايتمك .
- ۹ — خانه گزه گلن مسافرلره گوزل معامله والتفات
ايدگنر .
- ۱۰ — كندىگزي مدح ايتمكدن صافمگنر . زيرا بر آدم
كندى حقمده نه قدر آز سوياسه خلق عنمنده اوقدر زياده
مظهر اعتبار اولور وايلاك هر حالده كنديني گوستيرر .

خروس و اينجى

سرسرى بر خروس خانه خراب اوغر يالار هر نصاسه بر در ناب
گوستروب بر قويو مجي به گهري ديركه : ظنم زياده در دگري
بوله بياسم بر از داري اما گوريلوردى ايشم دها اعلا

بر کتاب نفیسه بر جاهل اولدی ارتا — قضا بویا — نائل
 جازی صحافه عرض ایدوب اثری دیدی ظم چوق اولمی هنری
 بجه اون کرته بوندن ائلادر ویرن اولسا فقط بش اون مانغر
 (لافوتن)
 ترجمه اکرم بك

ارسالنه عقد شرکت ایدن طانه ، قوزی ، اوغلاق .

ما سبقده طانه، قوزی. اوغلاق هر نه حاصل اولورسه کار و ضرر
 در دیده گوستروب بو قولیه رضا ایتدیلهر شامل اولمی دیدیلر.
 ناگهان بر غزال نوساله ایتدیلهر شرطنامه بی امضا
 شرکایه خبر گیدوب در حال اولدی دوچار دام بزغاله
 صایوب اورتاقلری اسد بربر گلدی آنلر دخی بلا امهال
 واقعا ایتدی قسمتی اجرا دیدی: درت بودرت پای اولمیدر
 درت پایك آندی ابتدا برینی صکره هپسندن اوگجه بی پروا
 که بوالسبت دکل محل نزاع شویله آکلاندی حق ظاهرینی
 بکا عائد ایکنجیده بی شک چونکه حالا بنم امیر سباع
 شو اوچچی ینه بنم اوله حق که بوده حق غالبانه دیمک
 کیم که دردنجی به سورر النی چونکه بن هر جهتلهیم الیق
 قیرارم ضرب دست ایله بانى
 (لافوتن)
 ترجمه اکرم بك

دیانت

اشرف مخلوقات اولان انسانک حیواناندن باشایچه فرقی واجب الوجود حضرت تیرینه ایمان و عبادت ایتمی و نطق و لسانی اولوب سوویلمسی ایله در . سمادت دارین محضاً دین ایله تأمین اولنور . انسانک کدرینی سروره تبدیل و یأسنی امیده تحویل ایتک ایچون دین و ایماندن اعلی برشی یوقدر . انسان دائماً احوال ماضیه سندن متأسف . حال حاضرندن متشکی ، استقبالنندن بیخبردر . انواع محنت و مشقته طولو اولان عمر برشیره سماوی بر حلاوت و لطافت بخش ایتک ، وقت اقبال و ادبارنده بر سیاق اوزره تسلیت و یرمک دین و ایمان اقتضاسننددر . دینسز و ایمانسز بر آدمک حیواندن فرقی یوقدر .

زیرا انسانک فکر سفایسنی سمایه قدر اعلا ایدن آنجق دین و ایماندر . بونک ایچون انسان دائماً بر دین ایله مقید و متدین اولوب آنک فرائض و واجباتی اجرایه چالشمایددر .

واقعا حیوان ناطق اولان انسانک وجودی دخی سائر حیوانلرک وجودندن اکیدر . فقط نیک و بدی تمیزه و مشروعی نامشروعدن ، حق ناقصدن . خیری شردن تفریق ایتک و طریق مستقیمی تحری و مسالک سقیمدن توقی ایلمک استعداد و اقتدارینی حائز بر روح عالی به مالک اولسه ایدک بوقدر مسعود اوله مز ایدک . جناب و اهب العطایانک انسانه اولان ائک بیوک

احسانلرندن بری ده قوؤ مفکره و حافظه در . بو ایسه حیوانلر ده یوقدر . شوبله که انسان گوردیگی ، ایشتدیگی ، طاتدیغی ، طوقندیغی ، حاصلی بروجه ایله حس ایتمدیگی شیلری پک چوق زمانلر خاطرندن چیقارمز . برده انسان بالجمله میلیات و مشتیاتی ضبط و ربطه و آنلری ایستدیگی کچی ادارهیه مقتدر اولوب حیوان ایسه بلا اختیار نفسنه اتباعه مجبوردر . انسان بعضاً بلا ملاحظه و یا غفلاً بر فنالقده بولندیغی ایچون قلبنده بر اضطراب حس ایدر . بو اضطرابی القایدن انسانک وجدانیدر . مثلاً بیوگنه حرمت و رعایتده بر قصور ایده جک اولور ایسه کندیسینه بر ندامت گهرک قابی راحتسز اولور . ایشته بورا احتسزلك انسانک فنا عملنک بر نوع جزاسیدرکه اضطراب قلب تعیر اولنور .

حکمت آمیز سوزلر

- ۱ — اراده جزئیّه المزده در اماوقوعات المزده دگلدرد . بناء علیه هر نوع وقوعاتک ورودینه حاضر اولمی تکه حین وقوعنده ذهنمزی تخدیش و سعادتمزی تشویش ایده مسون .
- ۲ — لزوم حقیقیسی اولیان بر طاقم فضله شیلری التزام ایدرک نافله محنت و مشقتمزی تزیدد . وقتتمزی اضاعه و عمرمزی تنقیض وازاله ایتمالی بز .

۳ — مسعود اولق ایچون اوچ شی لازمدر : صحت وجود ، سلامت فکر ، صفای قلب .

۴ — حقیقی بولق قعر دریادن صدف بولق گیدر .
 صدف بولق ایچون دکزک دینه طالمقن قورقمیان آدم گبی
 حقیقی بولق ایستین آدم ده دریای مطالعیه طالمقن خوف
 ایتمالیدر . فقط سرت و حکمت نوعدن اولان شیرک کنه
 و حقیقتنه وارد بیلمک ایچون اتعاب ذهن ایتکده تهاکایدر .

۵ — عالمده ائ زنگین آدم ائ زیاده ناموسنی اولان و ائ
 قوتلی آدم ائ زیاده قلبی پاک اولان و ائ ای آدم ائ زیاده ایلمک
 ایتمگه میلی بولنان آدمدر .

۶ — انسان کندیسنی مسعود وقانع ایده بیلمک ایچون
 ایکی طریق واردر : بری مراق ایتدیگی شیرک جمله سنه
 دسترس اولق ، دیکری ده بو آرزولرینی تعدیل ایتمکدر .
 برنجیسی بو عالمده قابل اجرا اولدیغندن ایکنجیسنه تشبث
 ایتمکدن بشقه چاره یوقدر .

۸ — ائ ای گوریان ایش بر آدمک کندی الیه گوردیگی
 ایشدر .

۹ — ایشیکک اجرا اولمسنی ایسترایسهک کندک گیت ،
 اجرا اولمسنی ایسته مز ایسهک بشقه سنی گوندر .

۱۰ — اقتدارمز اولدجه چالشملی نر . زیرا وقت اولورکه
 چالشمق ایسترزده اقتدارمز اولمز .

۱۱ — ضایع اولان وقت و فوت اولان فرصت

اعاده اولمیز. آنک ایچون انسان هرشیدن زیاده اضاعه اوقات و افاته فرصت ایتمکدن صاقماید.

۱۲ — هرشیتک بر وقت فرصتی وارد. معرفت آتی بیلوبده فوت ایتمکدر.

۱۳ — وقت نقدربوده بر آندن عبارتدر. ایشته او آتی فوت ایتموب همان وقتی نقدایتمگه باقماید.

۱۴ — انسانک عمری وقتک دقیقه و ثانیه لرندن عبارتدر. وقت عمرک سرمایه سیدر. بوشنه گچیرلین وقت آنک کاری و بوشنه گچیربان وقت ایسه آنک ضرری دیمکدر. بناءً علیه اگنهلم، وقت بچیردلم، دیدیگمز زمان کندیمیزی آلداتمش اولوروز. زیرا بز وقتی دگل، وقت بزی گچیرمش اولیورده خبر مزبیله اولیور.

آمریقا کاشفی

(قیرستوف قولومب)

آمریقا قضاغه سنی کشف ایدن (قیرستوف قولومب) توارینخده ذکر جمیلاری ایله مسطور وعالم انسانیته ایتمش اولدقلری بیوک خدمتاری ایله مشهور آدملردن بریدر.

تاریخ میلادک ۱۴۳۶ سنه سنه طوغری ایتالیا ناک (جنوا)

شہر نداء تولد ایتمشدر . کرہ رصاڪ خریغنه سنه باقیجه گورر سگزر که
آمریقا قطعہ سی سائر قطعہ لردن کلیاً آری دوشمشدر .

مذکور قطعہ اوروپادن خیلی اوزاق بولندیجی جہتہ
(قولومب) دن اول گمیجیلر ہرنہ قدر اوزاقلرہ گیدرلر ایدی
ایسہدہ دیادہ بویلہ برملکت بولندیغی کیمسہ بیامیور ایدی .
اوزمانلر پورنگیزلر آفریقا ساحلی طولاشرق ہندستان یونانی
آرامقدہ اولدقلری جہتہ (قولومب) دوشونہ دوشونہ اوروپانک
جہت غربندہ واقع اوبیوک دریانک نہایتی ہندستان اولہ جق و آنک
اوتہ سندہ برقرہ بولنہ جقدر دیہ حکم ایتدی . بو حکمنک اصا-
بتدن اودرجہ امین ایدی کہ گون باطیسنہ طوغری کیدلکہ
طوغریجہ ہندستان مالکندہ بولنہ جغنہ ہیچ شہہ ایتزدی .

لیکن بویلہ بر تخمینک طوغری اولدیغنہ اوروپا حکمدارلرینی
ایناندیر مق و کشفنہ لزوم گورینن لوازم و معاوتی استحصال
ایتمک ایچون چوق چاشدی ایسہدہ رد اولندی . نہایت اسپانیا
قرالی ایلہ قرالیچہ سی اوچ قطعہ کمی و لوازم سائرہ سی
تدارک و بو عظیم یولیاغک اسبابی تہیئہ ایلدیلر . (قولومب)
میلادک ۱۴۹۲ سنہ سی اغستوس اوٹانندہ اندلس ساحانندہ کان
(پالوس) لیماندن حرکت و بویلہ عظیم و تہاکلی یولیاغہ جسارت
ایلدی .

پک چوق موانع و مشکلاتہ دوچار اولدقدن و خیلی مخاطرہ
و تہاکلر گچیردکن صکرہ نہایت سنہ مرقومہ تشرین اولنک
سگرنجی گیجہ سی براطیہ راست گلدی و تفصیلاتی بو کادائر اولان

کتابلرده گوريله جگي و جه ايله مؤخرأ امر يقانك كشمنه موفق اولدى .

قولومبك آمر يقادن اسپانيايه عودتنده عالم ، رجال ، كبار ، زنگين . فقير و احوال هر كس كنديسنى استقباله كيدوب غايت مطمئن بر آلاى ايله قرال و قرالچهنك حضورينه گيرديلر . تشريفات اصولنجه حكمدارلر نزدنده اوتورمق مطلقا ينه بر حكمدار اولمغه و يا خود هيچ اولمز ايسه بر حكمدار فاماياسنه منسوب بولمغه متوقف ايكن قيرستوف قولومب قرال ايله قرالچهنك نزدنده قعود كبي بيوك بر شرفه دخي مظهر اولدى . انجق كاشف مشار اليهك نائل اولديغى بوقدر شان و شرفه بهضيلرى حسدا تمككه قرال نزدنده اجراى مفسدتن خالى قالماملر در . حتى بونلردن بر طاقى « طيش دگرك جهت غر بنده بوياله بر قره بولمسنى هر كس تصور ايدوبيلير ايدى » ديهرك بو كشفى بيوك بر ايش يرينه قومزلر ايدى . برگون بوياله قسقاچ آدملا ايله برسفرده اوطور مقدمه ايكن اچلردن بريسي ينه بوياله برسوز سويله نجه ، (قولومب) همان سفرده بولنان يمورطه لردن بر يى آوب اوطورانلره « شو يمورطه يى سيوريسى اوستنده كيم طور ديرد . بياير ؟ » ديدى . بونك اوزرينه جمله سى طور درمغه چالشديلر ايسه ده هيچ بريسي موفق اولممدى . (قولومب) يمورطه يى آوب تپه سنى سفر دنك تحته سنه اوردرق . قيروب بصصالت قدن صكره قولايجه طور دردى و تبسم ايدرك « ايشته بن يوانى

بولدقدن صگړه آرتق سز دخي طور دیر دیلور سگړز « دیوب
زیاده بر سوز سویلمدی . جمله سی محجوب اولدیلر .
کاشف مشار الیه مؤخرأ امر بقایه ایکی دفعه دهاسیاحت وینه اسپانیایه
عودت ایتدکن صگړه میلادک ۱۵۰۶ سنه سنده یتش یا شنده
اولدینی حالد اندلسده کائن (سویل) شهر نده عازم سفر عقباً
اولغله نعتی احترامات فوق العاده ایله مشهور کلبه یه دفن ایدلمش
ایسه ده مؤخرأ (هایتی) اطه سنه ودها صگړه لری (کوبه) اطه سنک
مرکز اداره سی بولنان (هاوانه) شهرینه نقل اولته رق الیوم
اوراده مدفون بولنمشدر .

ایشته بو صورتله (قریستوف قولومب) آمریقانک کاشفی
وعالم انسانیتک خادمی نامنی احراز ایدوب . توارینجده والسنة
ناسده دائماً ذکر جمیل ایله یاد اولنور .

انسان خانقنه عبادت ، والدیننه
حرمت و محبت اشر ایله اختلاطدن
مجانبت ایتلیدر .

(سولون)

پدر و مادره اطاعت واحسان
افضل اعمال صالحه دینک شایاندره

(امام علی)

محبت ابوین

انسان پدر و مادرینه حرمت ایتلیدر . برکیمسه ابوینه نه درلو
معامله ایدر ایسه کندی دخی اولادنن اودرلو معامله یه مظهر

اوله يايير . اولادك ابوينه محبت و اطاعتلى اوامر شريفه افتضا-
سندن اولدقدن بشقه عقلاً و طبعاً دىخى اوله در . اولادلى اى
ملاحظه ايتايدىرلر كه كندىلر ينىك سبب وجود و حياتلى بولنان
پدر و مادرلى چو جقلىرى يىوب اچملى . كىنوب قوشاملى .
تعليم و تربيه گورملى . الحاصل حال و استقبالى كندىلر ينىك
بولمش و بولنه جق اولدقلىرى حال و موقعلى هپ ابوينك
اولاد اوغرىنه هر نوع فداكارلى دريغ ايتاملى سايه سنده در .

بولنر اچون مشغوليت ، مسروريت و راحت قلب هپ
اولادلىرىنىك اى اولمىنده در . چو جق خسته اولور ايسه ابوين
كيجه گوندوز يانى باشدن آيرلماز . چو جق چىلاق اولورسه
والدهنىك گيه جك بر شىي بولمىسه بيه كندىسى دوشونمىهرك
البىسنى چيقارر ، چو جقنه گيدرر .

ابوينك اولادلىرى اوغرىنه كيجه گوندوز خواب و راحتلىرى
ترك ايله درلو درلو محنت و مشقتلر چكدىكلىرى و بعضلىرىنىك چوق
دفعه انواع سببلره محبسه ياتدىقلىرى و دىلمىگه قدر تزل و كندى
جانلىرى تهاككيه القا و حتى فداى جان ايتدىكلىرى ده گورلمىدر .

§

وقتياه و ارنده ساكن اولوب تجارته مشغول بولنان (كىرى پترو)
نامنده برى نصل ايسه تجارته خال گىلهرك ضرره اوغرا دىنى
جهتله فلس احمره محتاج اولمش و زوجه سيله درت نفر اولادىنى
انفاق اچون اسگىجىلك ايتمىگه قرار و يروب اوتدىكىك برىكنىك

آیاق قابلرینی دیکرک عالمہ سنک نفقہ یومیہ لرینی تدارک ایتمکہ بولنش ایدی .

اگر عیال و اولاد صاحبی اولماش اولیدی او درجه تأسف اتمیہ جکدی . لکن زوجه سیلہ درت چوجنی اولدیغندن زیاده . سیلہ اسف و کدر ایدر و آنرک نفقہ یومیہ سنی کوچ حال ایلہ تدارک ایلر ایدی . برگون تجاردن واسگی دوستلرندن بری بچاره نك اسگیجیلک ایتمکہ اولدیغنی گوروب «اسگیجی می اولدک؟!» دیه مع التعجب سؤال ایدنجہ :

« نه یاپیم دوستم! اولاد و عیال صاحبی یم . آنلری گچندر مک ایچون چالشوب چبالاملی یم . ظن ایدرم هیچ ر صنعت عیب دگدر ، عیال و اولادم آجلمدن اونک درجه سنه گلدیگی حالدہ بن بوشمی طور دیم ؟ ایش بولوب چاشه بیلدیگم تقدیرده تسئل می ایدیم! » جوانی ویردی . (کیری پترو) اوصول ، ناموسلو . چاشقان برذات اولوب هر کسک حسن ظنی قزائمش اولدیغندن بر زمان اوتہ کینک بریکنک آیاق قابلرینی تعمیر ایدرک علی کل حال گچینیردی . تجاردن بعضلری اوللاری اغانه دخی ایدرلر ایدیسده صگردلری یواش یواش اغانه دن چکلایلر . بونک اوزرینه مرقوده یانکیز اسگیجاکله گچینه مز ر حاله گدی . چوجقلر « بابا! قارمز آجدر . امک ! » دیه باغیر و زوجه سی « افندی بویله لکله خانز نردیه وارہ جق ؟ » دیه آغلاردی . بر حالدک بچاره عادتا چلدر مق درجه سنه واردرق هیچ برشی گوزینه گورمز ، چوجقلرینه امک تدارک ایتک ایچون نه یاپه جغنی بیلمز ایدی . کندیسیده

ایکی گوندن بری آج اولدینی خالدہ یالکز چوجقارینک
وزوجه سنک آجلغنی دوشوندیگندن کندی آجانی خاطرینه
بیاه گلمز ایدی .

بیچاره افکار حکیمانه احساندن اولوب نزت نفسی طایر
وعار و حجاب طایر وقارلی برذات ایدی ایسه ده نه چاره که
چوجقار «بابا! آجز . امک ایستز!» دیه باغر شمعدن گری
طورمدقارندن ناچار چاک پرده حجاب ایدرک اودن طیشاری
فرلایوب قومشولردن برینک قوسنه کیدرک «رجا یدرم الله
عشقنه بکا برپارچه امک و یرک . چولق چوجغم اوده آجاقندن
بایلیورلر! دیدی .

(ایکی گوماگی اولان کیمسه برینی اولمیانه ویرسون) دیه
کتب مقدسه ده امر اولمش و صدقه نك درجه لزومی صراحت
گوسترلمش اولدینی خالدہ قومشوسی اوله جق خیرسز . مرحمتسز
بر آدم (امک یوق !) دیه رک رجاسنی رد وقیوی شدتلیجه سد
ایدی . زوالی گوزلری یاشلی والی بوش اولدینی خالدہ او
عودت ایتکه بردرلو جسارت ایدمه ماکه گلوب گچنلردن صدقه
دیلنمگه باشلادی . بونلردن چونغی هیچ دیکه میوب گچرلر ،
بعضلری ده «الله ویرسون!» دیوب گیدرلر . بعضلری ده بو آدمک
اولدن نصل آدم اولدینی بیلمدکلرندن (الئک آیانغک صاغ .
گیدوب چالشسه آ! دیلنمگه اوتانمورمیسین !) دیرلر ایدی .
بونلرک شووق گبی سوزلری بیچاره نك یورگنی داغدار ایدردی .
آرتق بونلردن قطع امید ایتدی . اوگونده آفشام اولوب

قرا گناق باصدی . گوز گوزی گورمزدی . قضاء او گنہد گز
 ویا قویو گنہد دوشوب بوغیاد حق در جہدہ آلبیلار گنہد قوشمغہ
 باشلادی . یولده کندیسنی بیان و طانیانلردن بری تصادف
 ایدرک گریدن « دلی گبی نہ قوشیور سین ؛ نہ اولدک ؛ » دنجہ ،
 عقلی باشنہ گہرک « سورمہ برادر ! چولوق چوجغم دوندن بری
 آجدر . آجلقدن ہلاک اولیورلر ! صدقہ ایستہدم ویرن اولدی .
 براہک تدارکی ایچون شاشردم قالدہ . نہ یاپہ جغمی بیامیورم .
 اللہ رضایی ایچون براہک پارہسی ویر ! » دیہ رجا ایلدی .
 دوستی دہ « آل شواییکی غروشی ، تأسف ایدرکہ اوزرمدہ
 بوندن زیادہ پارہ یوق . بندہ شمدی بر آز فقیر دوشمش
 اولدیغمدن سکا بوندن زیادہ معاونت ایدہمیورم . فقط طور
 خاطریمہ برشی گلدی . سکا بر ایش وار اما براز گوجدر .
 یاپارمیسین ؟ » دیدی . اودہ . « چولوق چوجغمہ اہک پارہسی
 چیقسون دہنہ ایش اولورسہ اولسون چکنمہ . یاپارہ . » دینجہ .
 دوستی « اویلہ ایسہ شمدی شورادہ چنارک دیندہکی قہوودہ بر برک
 بری قاز ، آنہی او گرنک ایچون برخی آرایوردی کہ بر قاچ غروش
 ویرسوندہ بر قولندن قان آسون » دیردیمز بیچارہ (کیری پترو)
 طوغری اورایہ قوشار بر قاچ غروش زیادہ آلق ایچون ایکی
 قولندن دہ قان آدیروب یگرمی بش غروش پارہ آلیر . بوپاردنک
 برمقداری ایلہ اہک آہرق سوینہ سوینہ طوغری اودہ قوشار
 ایسہدہ حیفا کہ گیدنجہیہ قدر اوزرینہ ضعیف گہرک بایلمق
 درجہلرندہ اودہ دوشر .

زوجه سی کندیسنی بو حالدده گورنجبه « نه اولدک؟ بو قان علامتی نه؟ » دیر. دیگر طرفدن چو جقلرده بابا! بابا! دهرک آغلاشه سزلاشه اوزرینه دوشدیلر. اوده « قورقماک چو جقلرم قورقماک » دهرک حال و کیفیتی نقل ایلدی. اول وقت زوجه سی ایله اولادی گوزلردن نار دانه سی گبی یا سیر دو کهرک کندیسنی قوچاقلا یوب براز استراحت اتمک ایچون یازدیلهر بو منظره فاجعه نی گورنلر هپ متأثر اولدیلر.

ایشته بوبله نجه پدرلر و والدرلر واردرکه اولادی اوغرندده جانلری بیله اسیرگه میوب فدا ایدرلر. حیفا که اوتده نجه اصحاب ثروت و سامان ده حفاظات نفسانیه لرین تسکین ایچون پاره اسرگه مزلرده بری یانده آج، بی علاج اولان محتاجین و بیوایگانک آه و اینلرینی، جگرلر پاره این، یورکلر طیباتان، فغان و فریادلرینی ایشتکلری حالدده متأثر بیله اولمازلر.

حال بوکه آجلری طویور مق. چیلقلری گیدرمک، صوسزلری قاندر مق، خسته لری زیارت اتمک. بورج ایچون محبوس اولانلری قورنار مق گبی فضیلتلر فرائض دینیه و وظائف انسانیه دندر. جمعیت بشریه محتاجینه خدمت و معاونتده ولتمه بورجا ایدر. دینی، ایمانی، وجدانی اولان انسان بو گبی حالده نظر بیقیدی ایله باقه میوب هر حالدده متأثر اولماق قابل دگدر. جمله من الدن گدیگی مرتبه یکدیگر مزه یاردم اتمکله مکلف اولدیغمز بیلوب و پدر و والده و خواجه حتی طانیوب آگا گوره حرکت ایده جک اولور ایسه ک دنیا و آخرتده فیضیاب و مسعود اولورز.

تاريخ ميلادك ١٧٩٢ سنه سنده فرانسه عصياننده (لونكه رونق) نامنده بر آدمك محكمه عرفيه طرفندن قتلنه قرار ويرلدى .

مرقومك يتمش ياشنه وارمش اولان پدرى اوغلندن بر درلو آيرلىق ايسته ميوب بالتهقريب برابر محبسه گيردى . « بوندىن بويله دنياده بر شيم قلمدى . بنده چوجغمله برابر اولملى يم ! » قراريني ويردى . برگون اعدام مأمورى عسگرله برابر حبس خانويه گلوب قتله محكوم اولانلرله صره اينه ديزملرينى امرايتدى [لونكه رونق] كه اسمى چاغرا ديفنى زمان بى چاره او يقوده بولنديغندن پدرى بو فرصتدن بالاستفاده « لونكه رونق بنم ! » ديهرك محكوملرله صره سنه گچدى ومقتله گوتورلك اوزره محبسندن چيغه جنى زمان بالتهقريب اويومقده اولان اوغلنك ياشنه گيدهرك آلندن او پدى . و « سنك يريكه اولمگه گيدن پدركى گورمامك اچون اويو اولادم ! اويو ! » ديدكدن صگره قتله محكوم اولمى انلردن برينه تقرب ايدرك « چوجغم اويانوبده شورقت انگيز حاله واقف اولنجه ، بوندىن بويله دنياده عمر سورمىنى رجا و بنم اچون تاثرله تلف نفس ايتامسى اكه صوك آرزومدى بولنديغنى كنديسنه بيان ايتمگزى تمى ايدرم . » ديدى . نهايت قتل اولنور ايكن دخى « يارب ! اولادمى سن حفظ اينه ! » ديهرك فداى جان ايلدى ! .

والده نحبتی

اسپانیانک مرکز حکومتی بولنان (مادرید) شهرنده احتیاجات بیتیه سنی گوج حال ایله تدارک ایدیه بیان بر فقیر وار ایمش . بر گون گلمش که اقوات یومیه سنی تدارک ایدیه بیه جک ایش دخی بوله مامش . بو صروده بر خسته لک ده ظهور ایتمش . اولاد و عیالی بیوک بر ضرورت و سفالته دوچار اولمشلر . اتمکسز ، آتشمز قالمشلر . یاشامق ایچون مصر بغدادلرینک صاپلرینی اتمگه باشلامشلر . اون ایکی گونده بو منوال اوزره گچیردکن صکره چوجقلمر آجلقدن بایلوب « برلقمه اتمک ! » دیه فریاد قویارمشلر . پدرلری خسته و حال مایوسیتده اولدینی حالده چوجقلمره باقهرق جگری پاره پاره اولور و بیچاره چوجقلمرک هلاکینی گورمزدن اول تمئی موت ایدر ایمش . والدهلری ایسه آجلقدن بی تاب اولهرق جگر پاره لرینک اوزرینه دوشمش و گوزیاشلری ایله شدت جوعلرینی تسکین اتمگه چالیشیر ایمش . بر آرهلق چوجقلمرینه « بر آزدها تحمل ایدک . شمدی بن سزه بیه جک بولورم . » دهرک قپودن طیشاری چیقار . بش اون دقیقه گچر گچمز قوجانغی بیه جکله طولو اولدینی حالده عودت ایدر . آجلقدن باییلان چوجقلمر درحال اوزرینه اوشوشهرک بیوب بتیرلر . بی چاره والده بویه جگی نه صورتله تدارک ایتمش

بيليرميسگيز؟ بويجه برابر اوزون . اوگوزل سياه صاحپريني
اولادلري اوغرنده كسوب يوق بهاسنه صاتمقله !

§

مأمون خليفه حضرتلري سرخسده اقامتي اثناسنده بر قاچ
كشي وزيرى بولنان فضل بن سهيلي قتل ايتدكلرنندن قاتللري
دردست و اعدام ايتديرمش و فضلك ، اساله دموع ماتم ايتمكده
اولان والدهسنه بيان تعزيت ايله « والده! آغلامه ! بن سكا فضلك
يرينه اوغل اولورم ! » ديمش . قادين « اويله براوغل اچون نصل
آغلاميه يمكه علو قدر وشاني سنك كبي برخليفه اعظمك بكا اوغل
اولسنه سبب اوليور ! » جواپي و يرمش .

والدينه محبت

جمال ايله همشيره سي جميله پدر و والدهلريني غايت سورلر
وهر امرينه اطاعت ايدرلر ايدى . پدر و والدهلري ده كنديلريني
يك سورلر ايدى . ايكي سي ده ذكى ، اوصلو و چالشقان ايديلر . لکن
برقاچ كوندن برى طور و حركتلريني دكشديروب قهوه آتيلريني
بتيرنجه باغچه يه فيرلارلر و برچار يكدن زياده اوراده قاليرلر ايدى .
اوللري ايسه قهوه آتيلريني بتيرمكسزين درسارينه چالشمغه
باشلارلر ايدى . عادتلرنده كي شوتبدال عظيم پدرلرينك نظر دقت
و مراقبي جالب ايدوب برگون والدهلرينه « ياهو ! چوجقلرك اخلاقي
دكشدى . عجباً بونك سببي نه اولسه گرك ؟ چوجقلر بر كره

کندیلرینی عظالت و بظاآته ویررلر ایسه بتون امیدلرمن محو اولور . « دیه بیان تأسف ایلدی . والدهلری ده بونی تصدیق ایله برابر چوجقلرینی حضورینه جاب ایدهرک « بوقدر ارکن باغچه یه گیدر . نه یاپارسکنز؟ بر آز بکلیوب ده درسلیگزی آلدقن صکره گیدوب اکلنسه گز اولزمی؟ » دیه تکدیر ایدنجه چوجقلر سکوت ایله جواب ویردیلر . ایتسی صباح قهوه آلتیلرندن صکره اطرافه باقوب کیمسه نی گورمدکلرندن ینه باغچه یه گیتدیلر . والدهلری ایسه کندیلرینی گزلیجه تعقیب ایتمکده ایدی . چوجقلر آصمه نك آلتنه وارنجه همان نمازه طور دیلر . والدهلری بونی گورنجه مسرور اولدی و جناب حقه عرض تشکر ایلدی .

جمال ایله جمیله نمازدن صکره شویله دعا ایتدیلر .

« یارب ! ابویمنزک عمرینی مرزاد ایله . آنلری چوق سورز . بیودیگمز زمان آنلری مسعود ایده جک اولور ایسه ک نه قدر سوینه جکنز ! بزنی و عنایت الهیه گدن بر آن دور ایلمه که دائماً اوصول . عقللی اولوب والدینزه خیر خلف اوله لم و آنلری سویندیره لم . بزه پدر و والده اولدقلر ینه پشیمان اولسونلر . یارب ! دعامزی قبول ایله ! بالجمله اوامر الهیه کی اجراده قصور ایتماکی وعد ایدرز . » بو دعا اوزرینه یکدیگری نی اوپه رک اووه عودت ایلدیلر . والدهلری کوردیکی شوو حالی پدرلرینه حکایه ایتدی . ایکسی ده جناب حقا کندیلرینه بویله خیرلی اولاد احسان بیورمش اولدیفندن طولای متشکر اولدیلر .

رومالي برقادين مخلوقاً اعدام جزاسنه محكوم اولمش ايدى .
فقط اجرا رئيسى حالنه ترهماً مجبسه آجاقدن اولمك اوزره
براقلمسى امر و بو صورته كويا جزاسنى تخفيف ايدر .

مزبور دنك (دانديا) اسمنده بر كرميه سى اولوب والدهسى
آجاقدن اولنجيه قدر يانه كيمكه رخصت رجاسنده بولمش
اولديغدن رئيس والدهسني بيه جك گوتورمامك اچون هر دفعه
اوزرى يوقلامق شرطيله رجاسنى قبول و والدهسى يانه كيمسني
مساعده ايدر . خيلى گون مرور ايتدكن صكره والدهسني آجاقدن
برضعف بيه كلديكى رئيس تعجبله گوروب برگون خفياً تجسس
ايمگه باشلار . قيز جغز والدهسنى ارضاع اتمكده يعنى آناسنه سود
ويرمكده اولديغنى گورنجه حيرتده قالير . حاكلره اخبار و افاده حال
ايدر . قيزك بو حركت عاقلانه و مشفقانه سى حاكلرك رقتاريني
جالب اوله رق والدهسنى كنديسنه بخش ايتدكن بشقه ، منافع عموميه
صندوقدن هم والدهسني ، همده قيزينه قيد حيات ايله معاش
تخصيص ايدر لر . مؤخرأ او حبس خانه تخريب ايديله رك يرينه « اولاد
مجبى » عنوانيله برهيكل ركز ايدلمش اولديغى روايت اولنور .

§

يحيانك اولاد لر دن فضل ، پدرينه اول رتبه شفيق ايدى كه
برلكده زندانه قونلقلرى وقت قيدشين پدريتك صغوق صو ايله
آبدست آلمده دوچار اضطراب اولماسى اچون ابريقى گوملگنك
اچنه آلهرق وجودينك حرارتيه صويك بروتنى تعديل اتمگى
وظيفه ايدمش ايدى .

§

رومالیرک (اوگوست) نام امپراطوری مظفر اولدیغی بر
 محاربه دن صکره اسیرلری معاینه ایتدیگی صرده ده اک بیوک
 دشمنلرندن برینی آنلرک ایچنده گورمش . مرقومک اوزون
 مدت چکدیگی محنت و مشقتدن چهره سی بوزلمش، وجودی
 اوزلمش ایدی . امپراطورک معینده بولنان مظفر عسکرلردن
 بری او آدم کنديسنک پدری اولدیغی طانیوب مشارالیه « افدم
 پدرم دشمنک اولدیغی ایچون اعدام اولغنه سزادر . بن ایسه
 صادقانه خدمت ایتدیگم ایچون مکافات لایق اولدم . ایمدی
 نیاز ایدرم که بنم خدمتمه مقابل پدرمی بکا بخش و آنک یرینه
 نبی اعدام ایدیگز . » دیتیسی اوزرینه امپراطور عسکرک محبت
 وفداکارلغی نظر تحسین ایله گوروب پدرینی آگا باغشلامشدر .
 ملوک ایرانیه دن (کیخسرو) (لیدیا) لیلر اوزرینه
 بالهجوم مرکز حکومتلری بولنان (سارتقه) شهرینی استیلا
 ایتدیگی ائنده (قره زوس) نام قرالارینی طوتوب اولدیرمک
 اوزرده عسکر قرالک سرایی باصار و ایچلرندن بری قلیجینی چکوب
 مشارالیهک باشنه ایندیره جکی صرده ده (قره زوس) ک (آریس)
 نام دیلسز اوغلی گوروب یوزگنک آجیسندن او یله متأثر اولور،
 دیلینه او یله بر قوت و یررکه درحال باغلی چوزیلوب
 « امان پدرمی اولدرمه ! قلیجکی آشاغی آل ! » دیه بر باغیرش
 باغیریرکه چوجغک بو حالی پدرینک حیاتی قورتاروب درحال
 پدریله برابر کیخسروک حضورینه جلب اولنور .

اون دردنجي (لوتی) نك اردوسنده بابايگيت ، قهرمان بر ضابط وارايدی . موما اليه فقير برکويلونك اوغلی اولدینی حالده اردوده هرکس کندیسینی مشهور (دورفورودودورا) نام اصیل قامیلیا منسوبانندن ظن ايدر ایدی .

برگون بغته پدري آنی گورمگه گنججه (دورا) کمال حرمت و مسرت ايله قبول و کندیسینی آلوب اویله کویلو اثوابی اوزرنده و چارق آياغنده اولدینی حالده قوماندانه تقدیم ايدر . (دورا) نك بو حرکت عاقلانه سی قرالک مسموعی اولدقده حضورینه جلب ايله الندن طوتوب «دورا ! ضابطامدن الی محترمی ايله معارفه پیدا ایتدیگمندن طولای مسرورم . سکا آریجه معاش تخصیص ایتدم . تأهل ایت . اولادلریکی بن بسلم . اولاد و عیال صاحبی اولغه مستحق سین . تأهل ایت که سنک گبی اولاد ظهور ایتسون . » دیشدر .

دیشه ايله ساز

سازه برگون بقارده دیر که میشه	«نیجه راضی اولور سکنز بوایشه
نهدر او اینجه جک الف قامت	اوضعیف ال اوساق بی قوت
ظلم طالعندن اشتکا هر بار	ایتسه گزگرو جوهله یری وار
قونسه بر قوش جغز گلوب فرضا	سزه بر بار اولور توان فرسا

نسیم بر روزگار اسہ ہمان
 بنسہ ہر روزگارہ بی پروا
 سزہ نسبت نسیم بر صرصر
 یتشوب جایگاہ سایہ مدہ
 ہر بلادن اولور دیکنز مأمون
 مسقط رأسکز اولور اکثر
 حاصلی پک یازق کہ طالع سخت
 دیگیوب ساز آئی سکونتہ
 « بیلیم اولدیغن شو غیر تکز
 مع مافیہ چکمہ یك سزغم
 بن ضعیفم فقط او فورتنہ لر
 میلان ایلم شکست اولم
 اولدیکز گرچہ سز بوآنہ قدر
 کچمشہ باقمز روا اولمز
 بویلہ دیرکن، آپانسزین اوتہ دن
 سازا کلدی آغاج عناد ایتدی
 اولیہ کیم زور صدمہ سی فی الحال

خم اولور قدکز مثال کمان
 قویارم قارشی کود قاف آسا
 بکا صرصر دیکز نسیم سحر
 گر بولنسہ یدیکز حمایہ مدہ
 بیلم امانہ حکمتہ مقرون!
 فورطنہ اوغرائی بطاق یرلر
 سزی ایتمش بو مرتبہ بدبخت!
 عرض ایدرشویلہ حسن صورتہ
 اثر حسن خلق و سیرتکز
 قومسون خاطرہ غبار الم
 بکا ویرمز سزک قدرده ضرر
 بکا آسان اولور ثبات قدم
 صدمات ریاحہ تاب آور
 صوکنی بکلسہ ک فنا اولمز!
 قویدی بر صرصر قضا افکن
 هوادہ کسب اشتداد ایتدی
 ایتدی سرکش درختی استیصال

(لافونتن)

مترجمی اکرم بک

آداب اسماع و استماع

اسماع و استماع ده آداب و ارکانی وار . یعنی سوز دیکتاتورک
و دیگره مکده دخی بر اصول و نظام وارد در . آندن طیشاری برسوزنه
دیگلدیایر ، نه ده دیگلتیایر .

مثلا مجلس مصاحبتده حاضر بولنا لردن بهضرینه
ویا برینه طوقنه جنی ملحوظ اولان سوزی سویلاملی . حال
و موقعه مناسب اولیان کلام مسموع دکلد . متصل سویلانی
سوز دیکتاتورک . بداهته قارشی اولان و خلاف واقع بولنان سوز
اسماع و استماع ایدلمز . اظهاری متکلمه و یا مخاطبه بر فائده بی مفید
اولیان و صد ددن خارج اولان و اضماری لازم گلن ویاسویلنمی
عبث یا مغایر آداب اولان سوز سویلنمز و سویلنیر ایسه
دیگلتنمز . رد و قبولده سامعینی تردده بر اقمندن بشقه بر فائده سی
اولیان سوز سویلنمز و دیگلتنمز . برسند و دلیلده مستند اولیان
و کذب و صدقه احتمالی اولان کلام نه دیگلتنمز ، نه ده دیگلتدیریلیر . بر
آدمک یوزینه قارشی سویلنمی جه سوز آرقه سندن هیچ سویلنمز .
هر حقیقت هر کسه و هر یرده سویلنمز . سؤال واقع اولیان برشی
حقنده جواب مقامنده برسوز سویلنمز . برسؤاله ایکی جواب
ویا ایکی درلو جواب ویرلنز . سؤال جائز اولیان برشیده و یا
مخلده بر آدمه برشی صورلنز . برشیده مسئولیتی ظاهر اولیان

ویا جوابه مجبوریتی بولنیان آدمه برشی صورلمز . الحاصل هر سوزك وهر سؤالك وقتی، صرهدسی . یری واردر .

آداب محاوره

محاوره ومصاحبتده لطیفه گو آدملر آذرر فقط گودزه وهرزه گو آدملر پك چوقدر . بعض آدملر تا چوجقالمالردن بری باشلردن گلن گچن شیلری هر وقت راست گلنه نقل و حکایه ایدرلر . مخاطبك کندیلرینی دیکله مکه وقتی وارمی یوقی هیچ دوشونمز . بعضلرینك ده سوزی صحبتی دائماً یه جك وایچه جك شیلره دائردر . « شو طعام شویله نفیس بو طعام بویله لذیدر . گچن گون فلان یرده یدك . اویله نفیس شی اولمز . اقدام ! طویلمز . فلان یمك شویله یایلیر . » برده « فلان طعامی شویله یاپارلر بویله ایدرلر » دیهرك بر طاقم یمك ترتیلرینی تعریف و باخصوص سفرده اوزرنده صوگنه قدر یمکدن بحث ایدرلر . بعضلری ده دائماً اوته کنی بر یکنی فصل ایدر طورلر . « فلان شویله آدمدر . بویله آدمدر . شویله زوزکدر . بویله بدلادر . فلان یرده شویله برشی یاپمش . بویله بر حالده بولنمش . » دیه فصل ایدرلر . ویا کندی اوزرینه عطف مقال ایدرک « شویله یاپدم . بویله چاادم . » دیه بر طاقم مبالغه لر ایدر و هذیان سسویلرلر .

بونلر ہپ زوزکلک و گومزہ لکدن نشأت ایدر . بو حالده بولنمقندن
 و بویہ لری ایله مصاحبت ایتمکدن غایت حذر ایتلی . زیرا بویہ لری
 ایله رفاقت و مصاحبت ایدن آدم نہایت آنلر گبی اولسه بیله عالم
 کندینسی تعیب ایدر و آز چوق آندن متضرر و رخنہ دار
 اولور . بر آدم اولا قونشدینی آدمک افکار و مزاجنی آ گلا یوب
 آ گا گوردہ سوز سویلملی . باقلی ، نهدن بحث ایدیور ، نہیہ
 دائر قونشیور ایسه آنک خارچندہ سوز سویلہ ماملی .
 مصاحبته لطیفہ جائز ایسہده اولیہ اوزون و طاسز لطیفہ لر
 اصلا جائز دکدر . لطیفہ لطیف گرک !

مخاطبک سوزینی قطع ایتاملی و « آ گلا دگزمی افندم ؟ » دیرک
 مخاطبی تحمیق ایتیوب بومقامده « عرض ایدہ بیلدیمی افندم ؟ » دیلی
 و متصل سویلمیوب دیگر لرینہده سوز سویلمکہ میدان ویرمایدر .
 برده مخاطبه برسوز سویلندیگی وقت (سن) یا خود (سنز) دیه جک
 یرده حال و صفت ، سال و سنلرینہ گوردہ (ذاتکوز ، ذات عالیگز ،
 افندمز ، ذات دولنگز) گبی کلمات تعظیمیہ قوللانلی . ابوین
 و برادر ، اقربا و تعلقات حقندہ دخی سوز سویلندیگی صرہده برای
 تعظیم (بک پدرگز ، افندی برادرگز) گبی سوز لر قوللانلی و هر
 بحدہ کمال تواضع ایله مکالمہ ایتلی و سوزندہ عناد و اصرار ایتاملی .
 بر آدم بر خصوصہ کنندی مخاطبندن زیادہ عالم اولسه بیله دیگر
 خصوصلرده آندن جاہل اولہ بیله جگندن و آ گا غلبہ ایتسه بیله
 هر حالده آنی قیرمش اولہ جقندن مصاحبت آرسندہ اولیہ عناد
 گوسترمیوب نازکانہ تصحیح افکار ایتلی . برده دیانت و اعتقاداتہ

داڭر اولان بىخارده كندى دين و اعتقادينه مغاير اعتقادلرده بولنان
آدملرى علناً تعيب ايلميوب حریت و جدان و اعتقاده رعایت
ايتلدر .

تدبير حكيمانه

چين ايمپراطورلرندن برينك پك سوگىلى بر آتى وار ايش .
بو آت برگون هلاك اولنجه ايمپراطور سائسى اولدرمك قصديله
قليجى چكوب اوزرينه هجوم ايتديكى صروده سوگىلى بر وزيرى
او كنه گچوب «لطف ايده اقدم! اولا بونك قباحتى يوزينه اوردم .
كنديسى ده جرمنه واقف اولسون ده اويله اولديره!» دير . صكره
سائسه خطاباً « گل قباحتكى ديگله ! مسكين . گل ! اولا سنك ولى
نعمتك سكا تسليم ايتمش اولديغى اوگوزل آتاك هلاك اولمامسنة
چالشمدا . تانياً افندمزك اودرجه حدتلمسنة سبب اولده كه
كندى الى ايله سنى اولدرمكه قيام ايتدى . ثالثاً چين ايمپراطورى
بر آت ايجون بر آدمى يعنى سائسى اولدرمش اولمق تهمتيله
مهم اولوب جهانده نام و ناموس پاكى لىكدار ايدى جك!
ايشته سنك قباحترك بونلدر . « دينجه ايمپراطورك حدتى سكون
بولوب عقللى وزيرينك بورموزلى و تاثيرلى سوزلرندن متاثر
ومتيقظ اوله رق سائسى عفو، وزيرينى ده مظهر مكافات ايتشدر .

تحف فقردار

بر آدم بردوستہ بروجہ آتی برشقہ یازمشدر :
 « سوگیلی دوستم ! آلتون انفیہ قوطیمی اوگزردہ اونوئشم .
 حامل شقہ یہ تسایماً ارسالہ ہمت بیورلمسی متمنادر . »
 بو مکتوبی امضا ایده چکی وقت قوطی نی بولمش اولدیغندن
 مکتوبک کنارینه « قوطی نی بولدم نافلہ آرامہ . » سوزینی ده یازمش
 گوندرمشدر !

§

روسیہ ایمپراطوری بیوک پترو بر گون آوہ چیقوب .
 عودتندہ یولده بر آرتنفس ایتمک اوزردہ معیتندہ بولنان قرناسندن
 بر آزگری قالمش و اطرافنی سیر ایده رک گلیر ایکن بر بانچہ ناک
 قپوسندہ دقت ایله درت طرفنہ باقنمقدہ اولان بر چوجنی گوروب
 « نہ آزابورساک اوغام ! » دیر . چوجق « شو گیدنلردن ایمپراطور
 ہانگیسی اولدیغنی آگلامق ایچون باقیورم . » جوابی ویریر .
 چوجقک بوسوزی ایمپراطورک پک خوشنہ گیدہ رک « پک ایی
 اوغام ! گل ترکیمہ بیندہ بن سکا ایمپراطوری گوستردیم . » دینجہ
 چوجق ہان قوشوب ترکیسنہ بینر . ایلری یہ طوغری گیدر ایکن
 ایمپراطور « اوغام ! ایی دقت ایت . شمدی قاووشہ جغمز آدملر
 باشلرینی آچوبدہ کیمہ تمنا ایدر لر سسہ ایمپراطور اودر . » دیر .
 آنلرہ قاووشدقلری صرہدہ ہر کس باشنی آچوب ایمپراطوری

سلاملاز . مشارالیه چوجغه « شمدی ایمپراطورک کیم اولدیغنی آکادکمی؟ » دینجه چوجق « کیم اوله جق . ایکمزدن برمنز اما هانگیمز اولدیغنی فرق ایدهمدم . زیرا سنده باشنی آچمک بنده . « دیمی برقات دها ایمپراطورک خوشنه گیده رک حمایه سنه مظهر ایتشدر .

§

برخسیس، سوزی صحبی دیکلمز اولدیغنی حالده پک چوق سویلر مش . بویه دایما کیسه سی قپالی، آغزی آچیق اولدیغندن برگون کندیسنه « آتوناریگی آغزیکه آله دیلگی کیسه که قوی! » دیشار .

« خلق ایچنده معتبر بر نسنه یوق دولت کبی »
 « اولیه دولت جهانده بر نفس صحت کبی »
 (سلطان سلیمان قانونی)

صحت وعافیت

صحت وعافیت بالجمله خزینه لردن زیاده ذی قیمت اولدیغنی حالده لزومی قدر اهمیت ویرلیور . صحت مالک اولان آدم، مجهولی اولان بر خزینه مالکدر . صحت دنیا طولوسی آتون ایله مبادل اولنمز . صحت ذهنیه ناک محافظه سی صحت بدنیه ناک محافظه سنه متوقشدر . بناءً علیه اولا بوکا دقت اولنلیدر .

انسان صحتی. تروتی. فوؤ ذهنیه سنی محافظه ایتمک ایچون ائ
 گوزل طریق ایرکن یاتوب ایرکن قالمق قدر .
 صحت وجوده مالک اولان آدمک اولاشتهاسی یرنده اولور،
 حد اعتدالده بولنور . بر یرنده بر آغریسی بولمز . اعضاسنی
 گرگی کبی تحریک واستعمال ایده بیایر . اویقوسی حداعتدالده
 اولور . یدیکنی قولای هضم ایدر . ایشدن چوق بورغونلق طومیز .
 فقط صحتی یرنده اولیان آدمک هیچ بر عمل و حرکتی منتظم
 ومتعدل اولمز . حدندن زیاده ویانقصان اولور .

حفظ صحتیه نافع ومضر اولان شیلر

ایرکن یاتوب . ایرکن قالمق . طیه باصه یامک ، یمگی ایجه
 چیکنه مدن یومامق ، تری تری صواچمامک . وجودی تحماندن
 زیاده یورمامق ، بولندی محاک هوا سنی صیق صیق تجدیدایتمک
 دایما باشنی سرین و آیاقلرینی صیجاق طومتق ، اولور اولمز شیلری
 یامک ، شاید گیجه اویقوسز قالینیر ایسه گوندوز او یومامق ، وجودینی
 تمیز طومتق . ممکن مرتبه حد تنمامک . اتاب ذهن ایتمامک . هر حالدن
 مکدر اولمامق ، کندینی عیش وعشرته ویرمامک . پک ذوق
 وصفایه طالمامق و هر شیئی کندینه درد ومراق ایتمامک . حمامده
 چوق طورمامق و چیققدن صکره چابک گینمک والحاصل
 هر بر حرکتی حد اعتدال اوزره اجرا ایتمک حفظ صحتیه نافعدر .
 بولرک مغایرنده بولنان حالار مضر صحت اولوب هر حالده خسته لگی

دعوت ایدر . بونک ایچون هر خصوصه انسان کندی
 گوزتملی . ولو جزئی مضرتی گوریلن شیدن بیله گرگی گبی
 صاقنمایدر . بیوکراک واطبانک مضر صحت گوردکاری شیرک
 جمله سندن حذر ایتلی . انحراف مزاجی موجب اوله جنفی ملحوظ
 اولان بالجه عمل وحرکتدن گری طورمایدر . بیوک وکوکچک
 حفظ صحت کتابری وار . آنلری آلوب او قوملی وداماً هر بر
 عمل وحرکتی آکا اویدر مغه چالشمایدر . الحاصل انسانک
 عمرینک اگ عزیز وقیمتلی خزینه سی دیمک اولان صحتک قدر
 وقیمتی بیلمک و محافظه ایتک دینجه و عقابجه فرضدر .

صحت وجود و ملاحات بدنک محافظه سی

بر لطف عالی الهی اولان صحتی محافظه یه پک زیاده
 چالشملی . زیرا اولا بر آدمک عافیتی یرنده . اولماز ایسه
 جناب حقه لایقیله قوللق ایدمز و بر چوق شیرک ذوق
 وشوقندن محروم قالیر . اعضای بدنک اشرفی واک نازکی
 باشدر . اکثر یا حدت وشدت ، خوف و خشیت سببیه
 ویا حرارت و برودت شدیده جهتیه انسانک قانی باشنه فیرلار .
 بوندن چوق دفعه گوز و قولاق و باش و دیش آغریلری گبی
 درلو خسته لکار ظهور ایدر . بعض کرده الله اسرگسون فجأة
 وفات دخی وقوع بولور . بناءً علیه بویله نتایج وخیمه یه سبب
 اوله جق شیردن بغایت صاقنمایدر . ضیانک چوقاغی ده گوزد ضرر

ویرر. بونک ایچون زیاده ایشقده و یازین گونشک ضیالری ایچنده
 کتاب او قومق و گوزینی غاز و موم و آتسک علوبینه قارشى طوموق
 و قیشین بیاض ویشیل رنگلره مدت مدیده باقمق. بوغی. بخار.
 دو مان قاپلامش اولان هواده و نمناک محللارده او زون مدت طور مق
 گوزلره پک مضر در.

ناگاه ایشیدینان طوپ صدالری گبی سسلر، هواسی
 بوزوق و نمناک محللار. قوش تویی ایله طولمش یتاق ویستیقار. برون
 و قولاقده اولان پیسلیکلر، قولاقلری اورته جک صورتده باشه
 باغلانان شیلر گوزلره و قولاقلره چوق ضرر ویرر. برده چوق
 بهارلی طعاملر واکشی بوکشی میکلر، توتون، تنباکو، انفیه
 و مسکرات انسانک قوّه ذائقه سنی بوزار. بر درجه ده که انسان
 یدیکگی شیلردن بر لذت آله مز. کذا برون ده تمیز طوتلمز
 و نزله و سائر سببلره گنگز طولارایسه قوّه شامه دخی بوزیلور.
 انسانک الماری غایت حسّاس اولوب هر اعضادن زیاده صوغوق
 حسّس ایتدیگی ایچون قیشین الیون گیوب او شوقماملی و او شودیگی
 زمانده آتسه طوته رق ایصتمیوب بر بر یله او غوشدیره رق
 ایصتملی. برده الماری صوغوقدن صیجاغه و صیجاقدن صوغوغه
 صوقماملی. دیشلرک حفظ صحّته ده زیاده دقت ایدمک لازمدر.
 زیرا طعامی هضم ایتمک، تلفظی انی ادا ایلمک و چهره ناک شکلی
 بوزلماق ایچون دیشلرک حفظ صحّتی بغایت لازمدر. بونک
 ایچون دیشلرینک صاغلانمغنی ایستین آدم نه پک صوغوق ونه

پک میجاق شیلر نیوب ایچمکدن و دیشلر ایله سرت شیلر
 قیرمقدن و دیش خالاندن بشقه شیلر ایله دیشلرینی قارشیدر مقدن
 صاقملیدر. انسانک آغزنده سالیبا تعیر اولسان ماده دخی
 هضم طعامه مدار عظیم اولغله آنی غائب ایده جک شیلردن
 حذر ایتلی. گرک ارکک و گرک قادین طائفه سنک هر نه سن
 و سالد اولور ایسه اولسون گوزللكلرینک محافظه سی هر حالده
 وجودلرینک حفظ تحت وسالمتلرینه متوقفدر. یایمه یعنی بعض
 توزلر و بویالر استعمالی ایله گوستریلن گوزللكلر ایسه بالآخره
 دها چرکینلگه سبب اولور. جلب محبت ایچون انسانه خارجی
 گوزللك کافی اولمیوب روحی ده کرزل اولمی یعنی اطوار. گفتار
 و افکار جه دخی سویمی اولمیدر. بناء علیه بر ارکک و یا بر قادین
 نه قدر گوزل اولور ایسه اولسون روحی تربیه لی و سویمی اولمز
 ایسه، کندینه حقیقی بر محب بوله مز. نجه گوزلر وارکه فنا
 طبیعتلری ایچون منفور و حقیر اولمشلردر. نجه چرکینلرده
 واردرکه حسن حال و طبیعتلری ایچون مقبول و معتبر اولمشلردر.
 بونک ایچون هر کس طبیعی اولان گوزلگنی محافظه ایتمکله برابر
 گوزل طبیعت صاحبی اولغله ده چالشه ایدر.

اثواب

اکثر آدملر بر آدمک نه حال و موقعده اولدیغنی ونه مشرب

و مسالکده بولنديغنی هیئت ظاهره سندن . ناصیه حالتندن
 آگلامق ایسترلر . بر آدمک اثوابی گوزل ، بیجملی . تمیز اولدیمی
 کندیسناکده حسن طبیعی و نظام و انتظامه رعایتی اولدیغنه حکم
 اولنور .

بر آدمک اثوابی کندی حال وصفتی و سنی ایله متناسب
 اولمی . گیدیگی شیلرک رنگلری بر برینی طوملی یا خود یکرناک
 اولمی . یالکیز یالگمک بیاض رنگده اولمی جاژ ایسه ده اوده
 گنجلره و یاز موسمنه مخصوصدر . حاصلی باشدن آیانه قدر
 پاک ، تمیز و هر نوع تزیناتدن عاری و ساده گوزل اولمی . اثوابنه
 او قدر گنیش نه ده پک طار . نه پک قیصه نه ده پک اوزون اولمی .
 بر آدم گیه جگی اثوابی موسملره و درجه و سخته کوره اویدر ملی .
 ده ها کوچوک ایکن و جودی صیجاق طوتان اثواب گیمگه
 آلدیرمق ایی دکلدر . زیرا بر آدم چو جقاغنده و گنجلگنده
 اولیه اثواب گیمگه آله جق اولور ایسه سنی کماله واصل اولوب
 اختیارلق باصنجه نه قدر صیجاق طوته جق البسه گیه ینه فائده
 ویرمز .

بولندن بشقه او ممالی البسه انسانک تنفسنی تصعب ایدر جگندن
 حفظ صحت نقطه نظرندن دخی مضردر و چوق دفعه مهلاک خسته .
 لکلره ده سببیت ویرر . بوناک ایچون کوچوک یاشدن صوغوغه
 صیجاغه آله مق لازمدر . برده ایلك بهارده یاز گلدی دیهرک
 بردن برده یازلق اثواب گیمک و اوتده بر بریده گزیمک و قوشوب

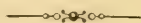
يوريلوب ترمك گى شيلر قيشين صوغوق آلمقدن زياده مضر
وتهلکه ايدر .

هوا

انسانى بسلين ويشادان موادك بى ده هوادر . هوا حوايج
ضروريه دن اولان صو و امك گى انزمدر .
صويك ، امگك . هر شيتك اعلاسنى آرادىغمز گى هوانك ده
صاف و تيزى آراملى يز . هوانك صفوت و جياتتى آرادىغمز
حالده ياز و قيش هوانك تبديلى ايجون او طه لر ك پنجره لرى هر
گون بر آز آچىق لازمدر . هله چوق آدم طو پالانان يرلر ك
پنجره لرى صيق صيق آچلى . گر ك قيانىق يرلرده و گر ك بر قاج
آدمك برلكده اوتوردىنى او طه لرده انسان بر ثقات و صفدى
حسن ايدر . بونك سببى ايسه تنفس ايدىان هوانك صفوت
و جياتتى بوزيلوب انسانه مضر بر حال كسب ايتمش اولمىيدر .
ايشته بويله بوزلمش اولان هوا تبديل اولمىدينى حالده تحت
وجوده ايراث مضرت ايدر . انسانك نفسى . يانان قنديل و غاز
و موملر ك ايسلرى . آتشلر ك غازلىرى . او طه لرده بولنديريلان
چيچكلر ك قوقيسى و بعض نناك و ياش شيلر ك بوغىلىرى ، ايجيان توتون
وتبا كولر ك دو مانلرى هواى بوزار . بو جهته گر ك او طوريله جق

وگرك ياتيله جق او طه لرده ايجه يانماش خام آتشار بولماملى
و آتش اوستنده ياش شيلر قوريدلماملى . چاشير اوتيه مك
ايچون مجبوريت حاصل اولور ايسه بر پنجره آچمايدر . هله يگي
ياييلوب ده كيرج و بويالري هنوز لايقيه قورومامش اولان
اوطه لرده هيچ اوطور مق جائز دگنر .

الحاصل اوطه لر دائما سيانيوب سوپوريلوب تعفن پيدا
ايدء جك شيلر بر اقلماملى ، جاملر . ديوارلر . طوانلر دخی
آره صره سيلنمايدر .

مشروبات

مشروباتك باشايجه سي صو اولوب آنك ده ائ ايسى خفيف ،
براق . طاتلى وتميز اولانيدر . يك صوغوق صو ايچمك
مضر درر . آقان صولرده مذكور خاصلر آز چوق بولنور .
گول وسائر طورغون صولردن ايچمگه مجبوريت حاصل
اولور سه مضر تي تخفيف ايچون اولا قايناتوب بعده كومور
اوزرندن گچيروب سوزدكن صگره بر مدت هوا آله جق
بر يره طور درمق لازمدر .

على السويه صيجاق ايچيلن مشروبات قهوه ، چاي گي شيلر
اولوب بولنلر ده كثر اوزره استعمالى مضر درر . باخصوص

قادینلر ایله چوچقلر ایچون ! زیرا آنلر نازک اولمغله سکیرلرینه طوقنور، بونک ایچون قادینلر ایله چوچقلر ممکن مرتبه آزاچمایدیر. هله راقی، شراب وامثالی مسکراتدن پک زیاده صاقنوب هیج ایچمایدیر. چونکه بومثلو مسکرات قانی زیاده قاینادوب ذهنی تشویش ایدر. عقل وفکرده ضعیف ویرر.

بو حالده بولنان سرخوش اکثر دفعه گورلدیگی گبی یوریدیگی وقت اوتیه بری یه سالانیر. دیواردن دیواره چارپاز. آردصره دوشر قالقار. اوتیه کینه بریکنه صارقندیلق ایدر. حاصلی عالمه گولنج اولور. ناموس واعتباری گیدروهر کس کندیسندن نفرت ایدر. بومثالیلرک اشتها سی کیلوب برشی بیه مزلر. یسه لرده برلذت طومیزلر ویدکلرینی هضم ایدمدکلری ایچون قی ایدرلر. حرارتلرینی تسکین ایچون چوق صو ایچرلر. بو حال ایسه هر نوع امراض وعللی تولیده مستعددر.

بوندن بشته سرخوشلق یوزندن چوق دفعه ضرب و جرح و قتل گبی جرملر، جنایتلر دخی وقوع بولور.

سرخوشلق برقدح عشرتدن باشلایوب آهسته آهسته بودرجه لره گایر. بونک ایچون او برقدح دنده صاقنوب هیج بر وجهه ایله ونه قدر آز اولور ایسه اولسون استعمال ایتمایدیر. اگر انسان آشمش بولنور ایسه درجه درجه تزید ایتمش اولدینی گبی یسه درجه درجه تزییل ایدرک بتون بتون ترک ایتمایدیر.

اويقو

طائلی و راحت اويقو اويومق ايستين آدم معده سی طولو
 ايکن ياتماملی. بر آز آرام و حرکت ايملی ويا بر ايشاه مشغول
 اولمی. برده يورگی مستريح اولوب برگونه دوشونجه سی اولماملی.
 انسانه بويله بر راحت و طائلی اويقو لازمدر. زيراهم وجوده
 قوت و همده روجه مسرت ويرر. يتاق اوطه سنک طوائی
 آچق اوليوب يوکسکجه اولمی. برده پک صيچاق اولان ياز موسمنده
 گوندوزين پخردلر آچيق اولمی. قيشين ده ياتمزدن اول برمدت
 آچيلوب هوا سی تبديل ايدملی. يتاق وقاريو له اوزرينه ياهيچ
 جيبينک قونلماملی. ويا قونيلورسه پک سگرك اولميدر. زيرا
 تنفس ايله بوزيلان هوانک تبديله مانع اولوب بوزوق هوا یی
 تنفس ايمگه مجبوريت حاصل اولور. بو ايسه غایت محال
 صحتدر. قوش توي ايله طولی دوشکلر دخی مضردر. زيرا
 چوق کرده نوازل و باش و ديش آغریسی و سائر بعض وجعلری
 دعوت ايدر. فقط اختيارلر اچون ضرری يوقدر. گنجلر
 اچون ائانی دوشک قيل. صمان واوت ايله مملو اولانلردر.
 لکن آلامش اولدينی حالده يازين هفته ده برکرده چوق ايله
 چرپيله رق برمدت کونشه قونلملی قيشين ده صيق صيق چارشب

دیگشملیدر. بو خصوصده علیل الوجود و اختیار و خسته لرك
یتاقلرینه دها زیاده دقت لازمدر.

انسانک، او یقوسی یاشی و ایشی ایله متناسب اولمیدر.
شوبله که تحت و عافیتی یرنده اولان آدمه یگر می درت
ساعته یدی سکز ساعت او یقو کفایت ایدر. نامزاجلر ایله
چو جقلره سکز اون ساعت، او یقو الزمدر.

برده تجارب عدیده ایله مجربدر که گوندوز او یقوسی هیچ
بروقت گیجه او یقوسنک یرینی طومنز. بنا علیه بر آدم هر
نه یاشده بولنور ایسه بولنسون گیجه اوزون مدت اگانهرك
ویا برشیه مشغول اوله رق وقت کیچیروبده گوندوزین او یومق
گی برعات مضره نی اعتیاد ایتاملی. زیرا بو حال وجوده ضعف
گتیرر.

حاصلی انسان لزومندن نه اکسک و نه زیاده او یقو
او یوملیدر. زیرا لزومندن اکسک اولور ایسه وجوده ضعف
گتیردیگی گی زیاده اولدیغی وقتدهده فکره غبوت گتیرر.
او یقوی چوق سون تبیل آدملره بعض کره اودرجه بر
او یوشقاق گایر که بو حالده بولنانلرك فجأة وفات ایتدکلی دخی
وقوع بولمشدر. بناء علیه هرشیده اولدیغی گی او یقو خصوصنده
دخی حد اعتدالی تجاوز ایتاملیدر.

اقامتگاه

اقامتگاهدن بحث اولنديغی صروده کویلرک شهرلره ترجیحی طبیعیدر. زیرا کویلرده آرزغابهلان و بنساء علیه آرز تعفن اولغابله اوراندرده هوانک صفوت و جیادتی هر حالده شهرلردن زیادهدر. فقط شهرلرک اقامتگاهلری دخی قاعدهء صخته موافق اولمق اوزره کنیش بولمق و تمیز زقاقلرده اقامت ایدلمک، مخالف روزگارلردن امین اولمق. دره و قبرستان گبی محللردن اوزاق بولمق. حاصلی تعفن پیدا ایدجک و هوایی بوزه جق شیلردن اوزاق اولمق لازمدر.

برده اقامتگاهک اطرافی اویله پک یوکسک دیوارلر و آغاجلر ایله محصور اولماملی. زیرا مسکنک هواسنه ثقلت و رطوبت ایراث ایدر و صاف هواک دخوانه مانع اولور. برده ذکری سبق ایتدیگی وجه ایله اوطه لر کنیش، طوانلر یوکسک، پنجره لر اگلی و اوزون اولمی و آلت قانده بولنان اوطه لر دخی زمیندن بر مقدار یوکسک بولنایدر.

حاصلی اقامتگاه انتخاب و اتخاذ ایدیلجه جک محاکم قواعد حفظ صخته موافق اولمی ایچون آنک موقوف علیهی بولنان بالمله خصوصاته دقت اولمق اقتضا ایدر.

برده اوطه لری هر کون سیلوب سوپورملی. قیشین معتدلجه

ایستملی . هله یتاق اوطه لرینی زیاده ایستمدن و گیجه ، گوندز صوبا و منغال یاننده بولتمقدن حذر ایتملیدر . آلتی و آیاغنی باخصوص یاش اولدینی حالد آتشد ایستمدن کلیاً مضر در .

شهرلره نسبتاً کویلرک هواسی واقعا مرجح ایسه ده

کویلورمز قواعد صحیه نی بیلمدکارندن چوق دفعه اوله شیلر یاپارلر که شهرک هواسندن دها زیاده محلّ سحت اولور . زیرا اولرینک اطرافنه و بالکده اولر ایچر یسنه اوله شیلر بیغارلر که تعفن پیدا ایدوب هوانک حیادتی بوزار .

حیوانات آخورلرنده یاتارلر ودها اوله شیلر یاپارلر که انواع عالی وامراضک ظهورینه میدان ویرلر و چوق دفعه صتمه و حما کبی خسته لیکاره دوجاز اولورلر . بولرک جمله سی ده قواعد حفظ سخته آز چوق مضر ایسه ده کویلورک حفظ سخته بو قدر اعتناسز اقلریله برابرینه شهرلیردن زیاده صاعلام اولملری مجرد هوانک یاردمیله مشغولیتلرینک حرکت بدنیه قاعده سنه موافق بولنسی سایه سنده در .

برده گیجه اوطه ده بر ویا ایکی آدمدن زیاده یتمق سخته مضر اولدینی گبی گوندوز دخی بر قاچ کشی بر دن بولتمقدن مغایر سحتدر . فقط حسب المجبوریه یاتیلر ایسه صیق صیق پنجره لری آچوب قیاملی . برده اوطه لرده باخصوص یتاق اوطه لرنده چیچک اصلاً بولندیر ماملیدر .

حرارت ايله برودت

حرارت طبيعتي احيا ، برودت ايسه احما ايدر . حرارت هر زمان طبيعته حيات و حرکت و يرر . برودت ايسه حياتده بولنسان بالجمله مخلوقاتك دشمنيدر . بو خصوصده روسلرلك « حرارت انسانك كيمكلرينك ايجينه گچمز اما برودت گچر . » ديه برضرب مثلي واردر كه پك طوغر ايدر . زيرا « صيچاقدن هيچ بروقت ضرر كلمز . نه گايرسه صوغوقدن گاير . » سوزي ده بوني تايد و تصديق ايدر . بناء عليه مكرراً بيان اولنديغي اوزره انسان چوق چالشمق و قوشمق و اوينامق سبيله ترلديگي زمان صو اچمك ، اثوابي چيقارمق . صويه گيرمك و روز گاره قارشى طورمق گبي شيلردن صاقتملى ، ممكن اولديغي حالده همان صوينوب چاشير دگشديرملى . شو قدر وار كه اگر ترلگه سببيت و يرن ايش و حركتك آره سي كساميوب ده ينه دوام اولنه جق ايسه برمقدار صو اچمك جائزدر . نصل كه سايسلر و آرابه جيلر يولده آرام ايتدكلري وقت اگر در حال يوله دوام ايديله جك ايسه حيوانرينه صو ويررلر . يوقسه صو اچيرمزلر و حتى منزلرينه واصل اولدقلى زمان اويله ترلى صو اچيرميوب برمقدار گزدير دكلن و ترلريني صوغوتدقن صگره صولارلر . حيوانلر حقتده بيله بوقاعدهيه رعايت اولنديغي حالده

انسانلرک بو خصوصده پک زیاده اعتنا ایتلمی لازمه جگی
درکاردر .

برده صوغوق آندینی حالده اویله ایصیدیجی شیر اچمیوب
ممکن مرتبه حرکت بدنیه ایله ایصمغه چالشملیدر .

حرکت بدنیه

حرکت بدنیه نك ائ ایسی چالشمقدر . زیر بدن دائمًا
حرکتده اولقله انسانك صحت وعافیتی یرنده اولور . برده انسان
هرشیدن مکدر اولمیوب هر نه حال وموقعده بولنسه ینه بروجه ایله
کندی کندینی متسلی آیده جک برامید کوشه سی بولمیدر .

زیرا مسرور القاب اولانلر وصحت وعافیتی درجه کمالده بولنانلر
چوق یاشارلر . حرکت بدن صحتنه نافع ایسه ده بونك ده چوغی
مضردر . بونك ایچون اعتدال اوزره چالشملی وبر آز چالشوب
یورلدقن صگره بر آزده استراحت ایتمیدر . بعض دفعه چوق
چالیشوب یورلمق وقوشمق و اوینامق جهتیه انسان ترلدکن صگره
بردن بره اوطوروب اوزون مدت حرکتسز طور مقاغك ده بعض
گونه محاذیری اولغله ینه وجودی آز چوق حرکتده طوملی .
مثلا آیاقده گزمنك وال ایاق قلدانه جق برشی یایمق لازمدر .
باخصوص بو صرده سرینلنمك ایچون نه روزگار قارشو

طور ملی ، نهدہ صوغوق صو ایچملی . بر آز صبر و آرام ایله آہستہ آہستہ تریخی صوغوتیلدر .

بر گونه مشغولیتلری اولیانلره ویا عام ایله اشتغال ایدنلرہدہ حرکت بدنیہ الزمدر . بومثللی آدملرک ہیچ اولمازسه گونده بر ایکی ساعت قدر حرکتدہ بولملری اقتضا ایدر .

خستہ لک

انسان وجودندہ بر خستہ لک اثری گورنجه در حال طبییہ مراجعت ایتلی . اگر حکیم جنبہ سہولت و اقتدار یوق ایسه بر مقدار یوان چوربا ایچوب یتاغہ گیردرک ترملی . بو واسطہ ایله کسب عافیت اولمز ایسه مطلقا طبییہ مراجعتہ لزوم اولدینی درکاردر . تأسف اولنورکہ اکثر آدملر بر خستہ لک حس ایدنجه طبییہ مراجعت ایتیموب صحت و عافیتدہ اولدقلری زمانلرہدہ کی عادتلری ترک ایتزلر . ینہ ایستدکلری شیلری یرلر ایچرلر . بعضلری دہ خستہ لک امارہ لرینہ اصلا اہمیت و یرمیوب خستہ لک اوزر لرینہ چوکینجه طیب جانبہ لزوم گورمز لر . و بعضادہ طبییک و یردیگی علاجلری استعمالدہ قصور ایدر لر . بوناک ایچون ایش یرینہ قونامیان نجه خستہ لکلر کسب شدت ایدر . حاصلی ممکن مرتبہ خستہ لگہ سببیت و یرن شیلردن صاقملی و خستہ لک وقوعندہ

در حال اوکئی آلمغه تشبث ایتماید. بر خانه ده بویله بر خسته لک وقوعنده دقتله باقلمق لازمدر.

بر خسته نك یاننه صیق صیق گیتاملی . یاننده چوق لقیردی ایتاملی . خسته بکجیسی گونده بر قاچ دفعه یاننه گیده رك خسته یی ایجه اورتملی و پخردلری صیق صیق آچوب بر قاچ دقیقه ظرفنده ینه قیاملی . زیرا ایچنده خسته بولنان اوطنه نك هواسی چابوق بوزیلور . بونك ایچون بشقه اوطنه لدن زیاده تبدیل هوایه محتاجدر .

خسته لر اکثر یا تیتیز اولور لر . هر شیئه حدت ایدر لر و کندیلرینه نه قدر خدمت ایدلسه . نه قدر ایی باقاسه ینه آز گورر لر . بو حالر هپ خسته لگك ایجابندن اولمغله اصلا گوجنمیوب خسته لره دائمًا ملایمانه ودلنوازانه معامله ایدلملی . یوقسه اوزیلور لر ، خسته لکلری تشدد ایدر .

ایشته بورالری بیلوب و بوگون خسته یه باقان بر صاغ آدمك یارین بر بشقه سنك و بلکه ده او باقدینی خسته نك معاونتته محتاج اوله جق درجه خسته اوله بیله جگنی ده کوز اوگنه آلوب اگنا گوره طور ایتایدر .

محصولات

هر مملکت کرّۀ ارضک هر هانگی اقایمنده بولنورسه بولسون کندی احتیاجانه گوره محصولات حصوله گتیررکه بوده جناب حقک انسانره بر لطفیدر . مثلا هیچ قیش اولمیان اقالیم حارّده انسانک حرارتی تسکین ایده جک لیمون، پورتقال و بوککا مائل میودلر حاصل اولور . فیل و دود گبی انک زیاده صیجاغه طیّانان حیوانات دخی اورالرده بولنور . فیلک درت بش مترو یو کسکلیگی واردر . یدی بیک کیلوغرامه قدر آغرانی اولانلری گورلمشدر . بو قدر بیوک و آغر وجودلی اولدیغی حالده گونده خیلی مسافه قطع ایدر . هله دوه اون اون بش گون صومرز یول گیده بیایر .

دوهنک سودندن یاغ چیقارلر و پینیر یاپارلر . یاوریلرینک اتی یرلر . توینندن ده کچه وسائر شیر یاپار گیرلر .

اقالیم باردهده ایسه سنهک همان هر فصلنده صوغوق حکمنی اجرا ایتدیگی ایچون چوقلق محصولات ارضیه یتشمز ایسهده اورالرده نباتات و حبوباته اوقدر احتیاج یوقدر . زیرا بالق و آواتی چوق بولنور . از جمله گیك نوعندن بر حیوان واردرکه اورالر اهالیسنک پک چوق احتیاجاتی دفع ایدر .

بو حیوان قیزاقلره قوشیله رق قارلرک . بوزلرک اوزرتدن هر نوع یوکاری چکر گوتورر . سودی لذیذ واتی نفیس اولوب اعلایمک اولور ودریسندن اثواب یاپیایر . اولرک ظاملری . باجه لری آنک ایله اورتیلور وگمی یلکنی اولور . بو حیوان قوری یازاق ایله یوصون یر . کندی ییه جگنی قارلرک و بوزلرک آلتن سدن بولور چیقاریر .

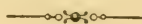
بزم بولندیغمز اقلیم ایسه معتدل اولوب نه او قدر صوغوق ونه ده او قدر صیجاق اولور . بونک ایچون پک چوق نباتات . حبوبات واثار حصوله گتیریر وهر نوع احتیاجاتیزی دفع ایدر . بو جهتله بزده زراعت . تجارت وهر نوع صنایع میسر اولور و غیرت اولاندیقه ترقی بولور . وگوندن گونده ترقی بولمقده در .

نئی

خواهر! اویو آرتق ایله آرام	ال ایشلری چوقه در بو آقشام
گوگام بویکی خوش آرزوده	بن ایش گوره ییم، سن اول غنوده
مسعود اولدمنز مقیم بستر	خوش دیرلک ایچون چالشمق ایستر
ایشمنز آتیرمی هیچ اویونجاق	دور ایتمز اداره سنز فیرداق
مشغول فقط الم دگلدر	پایمده سننگله مشتغلدر

گو گام ده محبتکله محبول دائم اودخی آنکله مشغول
 بر ایشدن اگرچه یوق ملالم ائک طاتلیسیدر بو اشتغال
 مادر گبی بورجیدر وقایه ائک همشیره کئی سوکه اولدی دایه ائک
 بن اولسه م ای نهال نو خیز گهواره کئی کیم ایدردی تهیز
 خواهر! بیوبر گوزل جوان سو معمور اوله جق سنکله بر او
 بر عاتله بی سن ایتسه ائک آباد بر دیگرینی بن ایلسه م شاد
 هر حاملزی بگنسه عالم بزدن بشریت اولسه خرم
 هر عاتله بزدن اورنک آله مسعود فامیلیالر چو غالسسه
 هر خانه گورالسسه پر مسرت یارب نه قدر بیوک سعادت!

معلم ناجی

چالشمق ایله چالشقانلق

انسان هر نه یه واصل اولور ایسه سعی ایله اولور .

کمال

تنبیل ارباب حیاتدن اوله مز . بر میتدرکه دفن اولنه مز .

کمال

هر بر شیئک روحی چالشمق قدر . انسان چالشمق ایچون
 طوغمشدر .

چالشمق ایسته میان آدم جمعیت بشریه یه مضر درر .

اوصاح، احتیاج و فقر و ضرورتک اوکی آنجق چالشمقه
آلیر .

عالمده هر شی چالشمقه میدانه گلمشدر . چالشمق ثمره سی
گبی طاتی میوه یوقدر .

چالشمق انسانک کلال و مالانی دفع ایدر . اشتہاسنی آچار .
اویقوسنی طانیلاشدیرر و آزچوق ثروته مالک ایدر .

چالشقان بر آدم ایچون الک بیوک جزا ایشسر قالمقدر .

چالشقان بر آدم ایچون وقت نقدر . تنبل آدم ایچون ایسه
بربار گر اندر .

اگر هرکس چالشمدهن ال چکسه ایدی دنیاده موتدن بشقه کیم
قالیردی .
سلیمان پاشا

فقر و ضرورت چالشقان آدمک قوسندن باقسدهده ایچری
کیرده مزه .

چالشقان آدم دنیا و آخرتده برخوردار ، تنبل ایسه هر
یرده ذلته دوچار اولور .

§

بیوک پترو

روسیه دولتنک مؤسس اولوب (۱۶۹۸) ده وفات ایتمش
اولان بیوک پترونک چالشقانلی حیرت بخش عقول برمالدر .
مشار الیه چالشقانلق سایه سنده دولتی تشکیل ایتدیگی گبی

مالتى دخى طريق مدنيتيه ادخال ايتمك ايجون نجه نجه محنت
 و مشقتلر چكمش . دولتى تاسيس ايتدكن صكره ايكي سنه مدت
 صنايع نافعہ و باخصوص گميجيلك فننك تحصيلي ضمننده
 هولانداده طورمش واوراده عمله البسهنى گهرك هولاندانك
 (صاردام) نام قريه سنده ساكن اولمشدر .

اورادكى ترسانه نك عمليات گرما گرمى گوردكجه حيران
 اولور ايدى . كمال سرعت ايله برگمى اعمال و تجهيز ايتمك اوزره
 عملياتي تسهيل ايدن ما كنه لرك و عمله نك و فرتنى گوروب حيرتده
 قالير ايدى . تبديل قيافت ايتمش اولان بو حكمدار يواش
 يواش عملياته باشلامق و عمله سالكنه داخل اولمق ايسته يوب
 بالتقريب اسمنى عمله دفترينه قيد ايتديرهرك بالظه . چكچ ،
 قيصاج و پرگار گمى ادوات اعماليه يني اله آلوب كمال گرمى ايله
 چالشمغه باشلادى .

اولا بر قايق اعمال ايدوب صكره گميجيلگك هر بر
 تفرعاتنه واقف اولدى . ملبوسات ، ما كولات و مشروب اتجه
 دخى صاردام ترسانه سى عمله سنده اتباع ايدر ايدى . نهايت
 آلتمش طوبلق برگمى ياپوب روسيه يه گوندردى . بويله
 ايكي سنه ظرفده يالكنز گميجيلك دگل فن معماریء عسكرى
 ايله حكمت طبيعیه عمليه و سائره يني دخى تحصيل ايلدى . ترسانه
 و سائره عمله سندن بگندكلريني روسيه يه گوندروب بعده كنديلسي
 دخى گيتديگى زمان آنلرك معرفتيله مملكتتى بر طاقم آثار صنايع

ایله تزیین ایتدی . هر وقت بالذات فابریقه‌لری گزوب عملیه‌نی تشویق و ترغیب ایدر ایدی .

هله چانگرلک ایله تیمور جیلگی بر آی ظرفنده اوگرندی .

مشارالیه برگون اعمال اولنان برقیه تیمور باشنه عملیه قاج قاپیک

اجرت اعمالیه و یرلدیگنی فابریقه دیرکتورینه صورار . اوده

« اوچ قاپیک . » دینجه ، مشارالیه « بن اون سکز قیه تیمور

ایشلدم . الی درت قاپیک ایدر . بنم اجرتمی ویرگنز . »

دیر . دیرکتورده « افسدمزگی عملهنک اجرتمی آلتون ایله

اولور . » دیرهك اللی درت آلتون صایار . مشارالیه « بنده

آلتونک خزینه‌سی وار . سز یالکنز بنم زحمتک اجرتمی ویریکنز .

بنم معمولاتم سائر عملهنک ایشلکلرندن اینی دگل آ ! » دیرهك

آلتونلری قبول ایتمز ویالکنز اللی درت قاپیگی آلیر .

مشارالیه ینه برگون بر قاج داه تیمور چبوق دوگمش

وفابریقه‌توره قیمتی تقدیر ایتدیرهك صاتوب بر چفت چیزمه

آلمش . بونلری کمال مسرتله گیهرك وهرکسه « بونلری آلمش

تری ایله قزاندیم . » دیه افتخار ایدر ایتمش . بو چیزمه‌لری او قدر سور

ایدی که رسمی گونلرده گیردی . وبوصورتله چالشمه‌نک مزیتتی

عالمه گوسترددی ، بیوک پترونک ایشلدیگی تیمور لر ایمپراطورلق

مهری دخی اوزرنده اولدیغی خالد پترسبورغ تیمور خانه‌سنده

الآن محفوظدر .

مشار الیهک چالشقانغی حقنده ترجمه حاننده دها یک چوق

خارق العاده شیلر وار ایسه ده بوراده بو قدرله اکتفا اولمشدر .

بوگون روی زمینده موجود اولان دول و مللک جمله سی نظر تدقیق و مطالعه یه آلدیغی حالدده ائ زنگین و ائ متمدنی انگلیز ماتئ اولدیغی وهله اولاده گوریلور فقط بوملئک بودرجه ثروت و سامانه مالک و بورتبه شهرت و شانده مظهر اولسنک سبب و حکمتی نه اولدیغی بیانلر بک آزدور.

بوملئک بوگونکی گونده گوستردیگی بونجه آثار ترقی هپ وقتی نقد، یعنی آلتون بیللملرندن و بناء علیه چالشمق خصوصنده دقیقه فوت ایتململرندن حصوله کلمش اولدیغی معلوم و مسلمدر. انگلیزلر زمانک هر بر دقیقه سندن استفاده ایتمگی کندیلرنجه برنجی وظیفه بیلیرلر. بو وظیفه یی یالکنز بیوکلرینه دگل حتی کوچکلرینه بيله طائمهلقه صواک درجهده غیرت ایدرلر.

انگلیزلر غروب شمسدن صگره اولرینه طوپلانوب بک وقتنه دگین چوجقلرینی یانلرینه آلهرق هر برینک اللرینه برر گوزل کتاب و یروب آنلری مطالعه ایله مشغول ایدرلر، بک بتدکن صگره یینه بریره طوپلانوب چوجقلرک اوکلرینه گوزل گوزل رسملر و خریطه لر قویوب اورسملر ایله خریطه لره دائر سؤال جوابلر ایدرلر و بوضورتله آنلری تحصیل علوم و فنونه آلدیریرلر. ایشته انگلیزلر یالکنز کندیلرینک دگل چوجقلرینک بيله زماندن استفاده ایتملرینی ایستلر. بو صردهده چوجقلردن بریسی حاضر اولیوبده او یون ایله مشغول بولنه جق اولسه درحال ابونی طرفندن براوظیه حبس اولنوب دوچار تکدیر اولور.

میک وقتندہ بیله برینه غزته و کتاب اوقوتدیروب بریاندن
 یر، بریاندن ده دیکرلر. یولده گیدرکن وبرمحلده آرام ایدرکن
 بیله برشی اوقورلر ویاعلوم وفنوندن بحث ایدرلر. الحاصل
 هر حال وکارده، هر آن ودقیقه ده نقطه نظرلری وقتی فائده لی
 صورتده گچیرمک وبر آن ودقیقه فوت ایتمکدر. ایشته
 انگیزلرک بونجه ترقیات وتمولاتنک سبب و حکمتی وقتی آلتون
 بیلملری وهر آن وزمان کمال غیرت ایله چالشمیلری اولمشدر.

ضروب امثال

- شاهین سینک اولامن.
 شیطان ایله قباق اکنک قباق باشنه پاتلار.
 صوهرشیء تمیزلر یالکنز یوزقره سنی تمیزلر.
 قنادلمه دن اوچه.
 قوردک دعوتنه گیدرسه ک کوپگی برابر آل.
 کدی بسلمین فاره لری بسلر.
 کدی قورناز ایسه فاره احمق دگل آ.
 گوزل سوز دمیر قپوی آچار.
 کیمکله گزرسه ک آنکله آ کیلیرسین.
 نه صارمساق یدم نه آغزم قوقار.

هر قوشه شاهین اولمه .

هر میورطه دن جیو جیو جیو چیقماز .

یاغمور یاغدیره جق بلوط اوزاقدن بلیدر .

یرنده تکدیر باش آغرتمز .

جسم انسان

انسانک جسمی روحک اول معجزه ملی قالیدر که اجزای مایعه وصلبه دن متشکلدر . اجزای مختلفه سی اویله بر مهارتله یکدیگرینه توافق و تطابق ایتمش و هر بری کندی خدمت و مأموریتی اویله بر صورت منتظمه ده اجرا ایتمکده بولمشدرکه ادنی ملاحظه ایله نظر دفته آندیغی حالده خلاق عالمک حکمت و قدرتنه حیران اولماق قابل دگلدر . جسم انسانک اجزای صلبه سی مفصل یعنی اویناق یرلری ایله یکدیگرینه امتزاج ایتمش اولان میککار و سکیرلر و طمرلری اولوب شکلاری یعی ویا اولوق گیدرکه بولنرک اکثری دلیک و ایچلری ایلیک ایله طولودر . دیشلر دخی اجزای صلبه سندندر . انسانک یوزینی ایکی چکه کیگی قاپلامش و هر بری اوزرنده اون آلتیشر دیش یرلشمشدرکه جمعاً اوتوز ایکی دیش ایدر . انسانک سن صباوتنده میککاری یومشاق و سکیرگی اولوب بیودجکه کسب صلابت ایدر

واون بش یگر می یاشنه وارنجیه قدر صلاحتی آنجق درجه کماله واریر. جسم انسان هر نوع حرکتی سکیرلری واسطه سیله اجرا ایدر.

سکیرلرک ایستدیگی گبی اوزانوب قیصالغه قابلیتی واردر. گرک انسانک و کرک صیجاق قانی حیواناتک یورکلری سکیرلی برات پارچه سیدر. ایچی بوش اولوب درت بیوک چتوری واردر. بوچقورلرک یکدیگرینه اولیه بر صورت ارتباطلری واردر که شاه طمرلری واسطه سیله قان جسمک هر شعبه سنه منتشر اولور وبعده طمرلر کندیلرینه جذب واعاده ایلرلر. شویله که شاه طمرلر بر طرفدن قانی یورکدن آلوب جسمک هر بر جزئه تقسیم اتمکده اولدقلری حالدیه دیگر طمرلرده بوگا مقابیل قانیینه یورکه رد واعاده یه مأموردلر.

بوقان یورکده مرکزندیگی صروده تنفس واسطه سیله تجدد ایدرک تکرار جسمه یاییلر. یورک و طمر ضربلری بشقه بر شی اولیوب آنجق یورکده قانک مد و جزری یعنی طولوب بوشالمسندن نشأت ایدر بر حالدر. بو ضربلر انسانک صحت بدنیه سی نسبتجه بر دقیقه ده آلمشدن سکسانه قدر اولوب آندن زیاده واکسک آتمی انحراف مزاجه دلالت ایدر. ایشته بونک ایچوندرکه اطبا دائما خسته نی معاینه ایتدکلری وقت اولا نبضنک نه درجه ده آندیغی تدقیق ایدرلر.

انسانک حرارتی درجه سنی تجاوز ایدنجه قاندر مایع حالنده برشی آریلوب مساماتندن یعنی دری دلکلرندن دیشاری چیقار.

بوگا تر تسميه اولنور. صفرا، كوزياشى، صاليا، بول، باغم، سوموك بونلك جمله سى ده قاندىن آريلان فضالاتدر. انسانك آلات تنفسيه سى جگرلى اولوب انسان آغزى برونى و جگرلى واسطه سيله هوايى تنفس ايدر. جگرلى آچيلوب كسب توسع ايلدكجه هوا ايجرى يه دخول ايدر و جزئى بر مدت اوراده طور دقن صكره قانك تصفيه سنه لزومى مقدار هوايى نسيمى اوراده ترك ايدوب فضله سنى ينه ديشارى چيقارر. ايشته بوندىن سهولته آكلاش سيليركه ايجنده چوق آدم بولنان بر اوطه نك و برحماك هواسى صافى و تميز اوله مز. بناء عليه هوايى تبديله مدار اوله جق پخره لرى بولنيمان و يالزومى قدر پخره سى اوليمان محلدرده اقامت ايتك مضر سحتدر.

كيفيت هضم بر حركتدركه معديه دخول ايدن يملكر بو واسطه ايله اوراده طبخ اوله رق انسانك وجودىنى بسامگه و بيومتگه خادم اولان بر ماده مغديه يه تحول ايدر. بونك ايجون مطعومات و ما كولات نه قدر مغدى اولور و معده نه قدر قوى بولنور ايسه تغديت دخی آكلا گوره اولور.

آجاق و صوسزلق جسمك حياتنه الزم اولان حركت دائمه سى جهتيله غائب ايتديگى قدرت و قوتك يرينى طولدير مق اقتضا ايتديگنى خبر و يرن بر حالدر. بو احتياجات ضروريه نك يرينى طولدير مق ايجون يديگمز شيلر اولاً چگنه نوب صاليا ايله ايصلند قن صكره يوتيلور. يعنى بوغازدن، معديه اينر

اورادہ کیفیت ہضم حصولہ گلیر . یدیکمز طعاملر معدودہ حل اولسہرق مایع حالنہ گیرر . زیرا معدنک قوۂ تغدیہ سی آنلری حل ایلہ مادۂ مغدیہنی طمرلر وشاہ طمرلری واسطہ سیلہ جسمک ہر طرفہ تقسیم وفضلاتی دہ کنندی محل مخصوصنہ تسلیم ایدر .

دماغ یعنی بین، قفا ظامی تعبیر اولسان برکیمک ایلہ محاط ومحصور اولوب انسانک اڈ نازک واڈ مهم اجزای جسمیہ سندن بریدر . شویلہ کہ جزیبہ جریحہ دار اولسہ ویا بروجہہ ایلہ ہیئت وصحتنہ خلل کلسہ انسانک موتی محققدر . آنفا ذکر اولندیگی گی انسانک بالجلہ عمل وحرکتی سکیئرلر واسطہ سیلہ اولوب بوسکیئرلرک مرکز اصلیمی بل کیمیکلری ایلہ بیندر . جملہ سی اورادہ مرکز لنیر . بوجہتہ صاچ وکیمک گی سکییری اولیان اجزای جسمیہ نڈ برگونہ حیاتی یوقدر . لکن سکیئرلرک بری کلسہ آکا ملحق اولان اجزای جسمیہ نڈ دخی حرکتی منقطع اولوب معطل قالیر .

انسان خارجہ اولان شیلری حواس خمسۂ خارجیہ سی واسطہ سیلہ حس ایدر . یعنی برشیئک نہ اولدیغنی واصل ایدوگی طویار .

قوۂ حسیۂ خارجیہ بشدر .

قوۂ لامسہ . قوۂ باصرہ ، قوۂ سامعہ ، قوۂ شامہ قوۂ ذائقہ در . قوۂ لامسہ ایلہ انسان بر جسم خارجینک سرت ویایومشاق ،

صوغوق ویا صیجاق . دوزگون ویا ایشکن اولدیغنی طویار
واگلار .

قوۋۋ لامسەنک باشلیجه واسطهلری الار ایسهده وجودک
هر طرفی ده قابل حسیاتدر .

مثلا صوغوق و صیجاق جسمک هر طرفه تاثیر ایلدیگی
جهتله جمله اجزا و اعضاسی طویار .

قوۋۋ باصره دخی گوزلردهدر . قراگلق براوطده برشی
گورنمز . زیرا گورمک ایچون ایشق لازمدر . ای گوره بیلمک
ایچون گوزلرک صحتی یرنده اولمی . گوز درجه صحتنه گوره
گورر . بونک ایچون آاندن طوغمه اعمالرک رنگ اوزرینه
بیلگی و طویغیلری یوقدر . هیچ بر رنگی نه قدر تعریف ایتسهک
آگلایه منزله .

لکن بز بر دفعه گوروب اسمنی بللهدیگمز رنگی سائر
دفعه گورمکسزین آگلایه بیایرز . زیرا انسان گوردیگی
شیئک صورتی ذهننده ترسیم و تصویر ایدر .

قوۋۋ سامعه قولافارده اولوب بو واسطه ایله انسان ایشیدر
و ایشدیگنی طویار . بونک ایچون بونلرک دخی صحتی یرنده اولمز
ایسه بر شیئی گرگی گبی نه ایشیده بیایر ونهده طویه بیایر .
صاغرلر بو قوۋۋدن محروم اولدقلرندن ایشتمکله بیاینن شیلرندن
محروم قالیرلر .

ایشتمک طویغیسی نه وجه ایله حاصل اولدیغنی آگلامق

مراد ایدر ایسه اوقودیغک وقت اینی دقت ایله. مثلا بر شیئی بر جام پارچه سینه اوردیغک وقت بردن بره قولاغنگه بر سس گامسیله برابر جامده دخی بر اثر حرکت مشاهده اولنور. بو حالده جامک اطرافنی احاطه ایدن هوا بو حرکتک سینی آلوب قولاغنگه گتوریر و قولاق دلیگی آغزنده بولنان دری اوزرینه چارپه رق قولاق سکیرلری حرکتیه گلیر. بو حرکتدن مذکور سس طوییلور و بو عملیاتک جمله سی آن واحده وقوع بولور. ایتمک کیفیتنی ایشته بوندن عبارتدر.

قوة ذائقه دخی دماغده و دیلده اولوب ماکولات و مشروبات، دیل و دماغده بولنان اینجه سیکرلره مس ایتدجه آنلرک طادی حس اولنور.

قوة شامه دخی برون دلیکلرنده در. قوقوسی اولان شیرلرک رایحه سنی هوا جذب ایدرک برونه قدر کوتوروب آنده بولنان سیکرلره چارنجه قوقو حس اولنور. قوقلامق کیفیتنی ده ایشته بوندن عبارتدر.

حکمت آمیز بعض فقر دلر

حکمای یونانیهدن (تالس) ه «عالمده ائک گوج شی ایله ائک قولای شی نه در؟» دیه سؤال ایتملر. اوده: «ائک

گوج شى بر آدم كندى كنديسى طاميق. انك قولاي شى ده.
خلقه نصيحت ويرمكدر « جوانى ويرمشدر .

§

كذا حكماى يونانيه دن (ازوب) ده « نصل حقانيتپرور اوله -
بيلدك ؟ » ديه صورمشدر . اوده « دائما بشقه لر ينك حر كترلر
خلافده حر كتى التزام ايده رك ! » ديمش .

§

حكماى يونانيه دن آناخساخور آتهدن طرد و تبعيد
اولنديغى زمان بر آدم « وای حالگه كه آتهدن محروم قالدك . ! »
دينبجه، مشاراليه « وای آتهدلر كه حالرينه كه بسدن محروم
قاليورلر . زيرا محب حكمت اولان آدمه بلده لر وطنلر اكسك
اولماز . لكن وای اولده يه كه آنده حكيملر و عالملر اكسيلر ! »
جوابيله مقابله ايلمشدر .

§

ايمپراطور (مشهور قسطنطين) روما شهرينك گوزلگنى
حصارلرينك متانتى و ابنيه اميريه نك مكلفيتى امرای ايرانيه دن
برينه گوستروب « بونلر كه ايچندن نظر تعجبگزى جالب اولان
بنا هانكيسى ايسه بگما سويليگنر » ديمسى اوزرينه « بويله غرائب
ايه طولو بر مملكتده نصل اولوب ده آدملر بلا فرق كويده كي آدملر
گي وفات ايديو رلر ! بنم اصل تعجب ايتديكم شى ايسته بودر »
جوانى ويرمشدر .

ثبات واستقامت

ثبات قلب واستقامت افکاره مالک اولانلر هر حال ومحمده
نائل مرتبه امتیاز و ابنای جنسی میاننده هر وجهله سرفراز
اولورلر.

بوصفت جمیله ایله متصف اولانلرک حالاً واستقبلاً ترقیات
مدنیه نك درجه علیاسنه واصل و بالعکس تلون افکار وعدم
ثبات ایله متمناق اولنلرک ایسه تدنیات منفوره نك درکه سفلاسنه
نازل اولدقلری بالتجربه ثابت اولمشدر.

نظر امعان ایله باقایرسه خصائص انسانیه نك ائک مهم ومؤثری
ثبات اولدیفی گبی اوصاف جمیله نك ده ائک معتبری استقامتدر.
یکدیگرینه لازم وملزوم حکمنده بولنان بویکی صفت جمیله گبی
علمده هیچ بررهبر سلامت وسعادت اوله مز و بو طریق سلامتدن
بشقه سرحد مقصوده ایصال ایدن هیچ بریول بولنه مز. مثلاً
بر آدم او قومق آرزوسنده اولوبده ثبات ودوام ایسه اوسایه ده
کسب هنر ومعرفت ایدر. هنری سایه سنده صاحب شهرت وشان
وین الاقران مشار بالبنان اولور. طریق تجارته سلوک ایدوبده
اویولده ثبات واستقامت ایسه مالک ثروت وسامان وسالک
شاهراه امن وامان اولور. مثلاً بر آدم خفاف چراغی اولسه ده
ایشنده دوام وثبات وصدق واستقامت ابراز ایسه، قالفه واوسته

اولور و ہواوصاف جمیلہ سی بین الناس مثبت و مصدق اولور سہ
اوصافہ کتخدا انتخاب اولور . الحاصل دنیاہ ثبات
و استقامتدن بیوک برمزیت ورہبر موقتیت اولہ مز .

انسان بیٹ مشکلات ایلہ برابر نیچہ نیچہ خزینہ لر صرفیہ
دسترس اولہ مدینی برشیئہ ثبات و استقامت سایہ سندنہ موقق
اولہ بیلیر . ہر حالہ ثبات و استقامتک صوکی سعادت و عدم ثبات
و صداقتک صوکی سفالت و فلا کتدر . شو یلہ کہ عدم ثبات
و استقامت ، صاحبی تزدیل و تذلیل ایدوب وارہ وارہ مہالک
و تہالک و نہایت مغاک ہلاکہ دوشورر . نتیجہ کلام ، آدم اولان
بو عالمہ یاشادینی مدتیجہ ہر درلو مشکلات و بدناملغہ غلبہ شانندن
اولان ثبات و استقامت اوزرہ یاشاملیدر . یوقسہ دامن عفتی
لکہ دار ایدن بدناملقہ یاشامقلغک نہ لذتی اولہ بیلور ؟

بناء علیہ انسان خصائل حسنہ انسانیہ ایلہ تزیین ذات و صفت
ایتملی . ثبات و استقامتدن سرمو انحراف ایتیموب دائماً اوزندہ
سوزندہ . ایشندہ . کوجندہ ثبات و استقامت اوزرہ چالشوب
چبالاملی و بوضورتلہ ہم کندینہ مفید اولوب و ہمدہ عالمہ آثار
نافعہ یادکار براغوب ابقای نام و شان ایتلیدر .

جمل حکمیہ

برچوجغٹ ایلمگی ده . کوتیلگی ده آنجق والدهسنه حمل
اولنور . زیرا چوجق والدهسنک بر نصفیدر .
(اریستو)

§

حکمت حقیقیه ، آداب حسنه و اخلاق حمیده دن عبارتدر .
علم ایسه روحک برزینتی مقامندهدر .
(افلاطون)

§

هر کسک فکری همته کوره اولور .
(حافظ شیرازی)

§

ارباب ضلالت هر شیئی اگری ضبط و محاکمه ایدر . اصحاب
فضیلت ایسه طوغری فهم و حکم ایلر .
(اریستو)

§

حکیم کامل اولق ایچون چوق شی بیلمک لازم دگلدر ،
یالکیز ضبط نفسه جهد و اقدام کفایت ایدر .
(افلاطون)

§

جناب واهب مطلق بر بحر بی پایان الطافدرکه انسان آسما
ملحق و منصب اولقله مسعود اولور .
(افلاطون)

§

کبار و صفاری مساوی قیلان طو پراقدر . اگر چه هپمز
صورت مختلفهده طوغارز . اما جمله مز برسپاقده وفات ایدرز .
(سینه نا)

ابوینک تکدیر و تعزیری طاتلی برعلاجدرکه آجتمقسزین
تأثیر ایدر .
(افیغوروس)

قارغه ایله تلکی

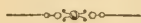
بر درخت اوستنه چیقوب قارغه
بونى بر تلکی کورمسيله همان
ایدوب اول ادبله عرض سلام
« بارئ الله نه خوش لقاکن وار
او لطافت او یال و بال او خرام
متناسبسه نغمه کرده اکر
اسمی وار جسمی یوق چکن عنقا
قارغه بو سوزلری ایشندیکه
ایئلک ایچون برآز نغمه کاری
ایتدی یینیر زمین خدعه بی جا
آنی اولجه عافیتله بدی
« ای بنم کوکلی صاف افندیچکم
نمره ویرمه مداهنه کر .
سزه کلبسه کرئ بودرس احسن

یئیره چالمق ایستبوردی غاغه
آتدی زیر درخته حرص ایله جان
شوزمین اوزره آیتدی فتح کلام :
نه قدرده کوزل اداکن وار !
قومدی بنده کزده هیچ آرام
شهرت ذاتکن همایی کچر
کندیکن مش دیمک اولور حقا !
اولدی بیهوش نشئه کیتدیکه
ایلیجه کشاده منقاری
تلکی مقصوده ایردی باد هوا
صکره دوندی غرابه شوپله دیدی
اوله معلومکن شو حالت کیم
دانقاو قمر نصل تعیش ایدر
غاغا کزدن دوشن او یینیردن .

حیلہ یی آکلایوب زواللی غراب اولدی دوچار انفعال و حجاب
بعد ازین احتیاطه عزم ایتدی لکن الدن شکار یدہ کیمتدی

(لافونتن)

مترجمی اکرم بک

نصایح

طریق استقامتن آیرمه . ریاکار اولمه . آزه قناعت ایت .
چوق قزائمق دردینه دوشمه . ثروته حریص اولمه . زیرا
اکثر یا منفعتدن زیاده جالب مضر تدر . برشی نه قدر اهون
اولسه لزوم حقیقیسی گورنمدکجه صاتون آلمه . باشکله گان
قضا و بلادن متشکی اولیوب جناب حقه متوکل اول ، غوغا
ونزاعدن صاقین . زیرا چوق دفعه مغلوب و محجوب اولورسین .
اگر مسعود اولمق ایستر ایسه که بوفانی دنیاده بر مسافر مثابه سنده
اولدیغمزی اصلا فراموش ائمه . بو عالمک نه اقبالی نه ادباری
بزم وظیفه لر مزی اونوتدیردماز وهیچ برالم و کدر بزی گرداب
مایوسیتته دوشوردمز . بو عالمده آتدیغمز هر خطوه بزی ابدیتته
تقریب ایتمکده اولدیغنی بیلملی یز .

(فیثاغور) دیمش که : « انسان شو بش شی ایله محاربدر :

امراض ، جهالت . شهوات نفسانیه ، اغفالات انسانیه ، نفاق ،
شقاق زوجین » .

انسان بوعالمندہ برضیافتدہ بولنیور گبی معاملہ ایتلی . مثلاً
 برضیافتدہ مدعو اولان برکیمسہ اوکنہ نہ گتیریلیر ونہ اکرام
 ایدیایر ایسہ آندن زیاده برشی ایستمگہ و عجبہ ایتمگہ حقی
 اولدیغی گبی دنیا دده طبعی بو حالده بولندیغی بیلمایدر .
 انسان ایچون عالمندہ وظیفه سنی طانیوب کافه حظوظاتی
 آنک اجر اسنده تحرری ایتک گبی سعادت اوله مز و بونی بیلماکن
 بیوک و حقیقی معرفت یوقدر .

لطائف

ایکی خرسز چالقلری اشیایی مناصفه تقسیم ایتک اوزره
 اورتاق اولورلر . بری برگون برشی سرقت ایدوب دیگرینه :
 « آل شونی بات بازارینه گوتور ، ساتده نه طوتارسه گتیر تقسیم
 ایدم . » دیر . آرقداشی ده آلوب بات بازارینه گوتورر . اوراده
 نصل ایسه بریان کسیجی یه قایدیرر وملول ومخزون عودت ایدر .
 آرقداشی « قاچه ساتدئ؟ » دیه سؤال ایدنجه ، « آرقداش !
 باقدمکه اورتاق پک کساد همان سرمایه سنه ساتدم گدم . » دیش .

§

فقیرئ بری اغنیادن برینه گیدوب . « حجه گیده جگم پاردم
 یوق بگا برحج پاره سی ویر . » دیش . اوزاتده « مادامکه پارده

یوق . حج ایتمک سگیا فرض دگلدیر . « دینجه فقیر » بن سندن
پاره ایستیورم فتوی ایستیورم « دیش .

§

طفیلیجه یاشامقده اولان حریفک بری بر باغچه یه گیدر .
بش آلتی کشی اوراده اوطورمش اگلنیر لرمش . طفیلی ده یانلرینه
گیدر اوتورر . ایچلرندن بری ، مرقومی استقبالی ایچون
« شو باغچه ده بر هفته اوطوروب اگلنلم . « دیر . بری ده « پک
کوزل اولور . بر هفته ک یک بنم اوزر مه اولسون « دیر .

او بری ، « چالغی ده بنم اوزر مه اولسون « دیر .
بر بشقه سی ، « باغ مصرفی ده بنم اوزر مه اولسون « دیر .
طفیلی یه صورار لرکه « سن نه یی اوزریکه آیر سین ؟ »
اوده « بن ده اگر بر هفته بورادن بریره گیدر سه م . اللهمک
لعتی ده بنم اوزر مه اولسون . « دیش

ضروب امثال

آزه قناعت ایتمن چوغی
بوله ماز .

آل شوئی طوت دیدیلر سه
یوت دیدیلر آ .

اشکی دوکونه چاغر مشلر ، یا
اودون لازم دیش یاخود صو .

آزورن جاندن ویرر چوق
ویرن مالدن .

اورکتمه طوشانی آرسلان
ایدرسین .

اوبویان ییلانک قویروغنه
یا صمه .

حسبى بنت اولانت يوزى
 آق اولور .
 کندینی قوللان حکیمدر .
 خانم قیارسه قضا اولور .
 خدمتکار قیارسه قباحت اولور .
 ذاتی مدوح اولانک صفتہ
 احتیاجی یوقدر .
 رفیقک ابی ایسه بغداد
 یقین اولور .
 شائی ، چاقردیمکدن ایسه
 کوردی ده قورتل .
 صبر جنتک آختاریدر .
 حقال بیغه دنک اولمیجه
 بربر نه یایسون ؟
 طوت آتالر سوزین قلب
 سلیم اول ، براق یاوزلغی طبع
 حلیم اول .
 طوغری سوز بین ایسته مز .
 طوغری ، مولاسندن بشقه
 کیسه دن قورقاز .
 طوغری یولده دوشن
 چابوق قالقار .
 طوغریلق صو قباغی کی باتماز .
 طوق ایکن یمک بین مزارینی
 دیشیله قازار .
 عجله ایسه شیطان قاریشیر .
 غوغا، سن بن دیمکدن چیقار .

اشکی صاغ قازیغه باغله صکره
 اللہہ اصمارله .
 اکریده طوق کورمدم
 طوغریده آج .
 امانته خیانت اولماز .
 اوده کی بازار چارشوبه اویماز .
 انسانک آتی غمز درسی کیلمز ،
 طاتلی دیلندن بشقه نه می وار .
 اینک عیبنی سکا سویلین
 سنک عیبکی ده ایله سویلر .
 باشنی عجمی بربره تسلیم ابدن
 جیبنده پاموغی اکسک ایتمسون .
 بو یاتش بزده ، بو قالمش سزده
 ایکن بو کونده بوراده بز یارینده .
 بو یاجی یه هانکی رنکی سورسین
 دیمش لر . آلتون صاریسی ایله
 کومشی بی دیمش .
 تدبیرده قصور ابدن تقدیره
 بهانه بولور .
 تلکچیک وار باش کسر ، قوردنک
 آدمی یماندر .
 نبل برکوشه دن برکوشه یه
 کیتش برسیاحت ایتمد دیمش .
 جو مرد دیمش لر ، ماندن
 چیقار مشلر . یکیت دیمش لر ، جانندن
 چیقار مشلر .
 چرکینه کوزل دیدیکجه بردها
 صاملانیر .

قوردله قویون، قیلیجه اویون
 بربرده اولماز .
 کرمسن کبارک فقرادن
 فرقی نه ؟
 کنی کندینی کورسه ایلی
 قینمز .
 کشینک باشنه کلن آغرندن
 چیقاندر .

فاره دلیکه صیغامش برده
 قویروغنه قباق باغلامش .
 قارنجه نك قنادلامسی زواننه
 اشارتدر .
 قلاغوزی قارغسه اولانك
 برونی چاموردن چیقماز .
 قم، قیلیچدن کسکیندر .

هارون الرشید

خافای عباسیه نك بشنجیسی و شهرتجه برنجیسی اولان
 هارون الرشید. هجرتك ۱۴۸ و برروایتده ۱۴۹ سنه سننده دنیایه
 گلمشدر.

مشارالیهك پدری مهدی (ری) ایلتنده والی ایکن کندیسینی
 یحیاء برمگینك دست تربیتنه تودیع ایلمش . یحیی ایسه بر زمان
 مقام خلافته جلوس ایده جك اولان بو طفل عالی فطرتك
 مشربنده حسن ایلدیگی میل معالی نی توسیع ایلیه جك یولده
 تربیه سنه اقدام واهتمامله مهدی خلیفه نك مخدومنی محبوب عمومی
 ایتمش ایدی .

مشارالیه هنوز اون بش اون آتی یاشارنده اولدیغی حالده
 خاقتمده مفظور و مستور اولان جوهر جلادت و شهامتك
 آثارینی اظهار ایتمگه باشلامش اولسندن پدری مهدی خلیفه

کندیننی طقسان بش بیگ کشیدن مرتب بر اردو اوزرینہ سردار نصب ایلمشدر .

خدمات واقعہ سنہ مکافاۃ پدزی مہدی بیون اوغلی ہادی بی اطاعت سر لگندن ناشی ولی عہد لکن محروم ایدوب یرینہ ہارون الرشیدی ولی عہد نصب ایلمشدر .

عہدہ سنہ تودیع اولتان مأموریتلر دہ بر محق سنہ قدر طولاشدقندن صگرہ بغدادہ عودت ایتدیگندہ مہدی .
مخدومی ہادی بی تربیہ ایتک مقصدیلہ بغداددن اردو ایلہ حرکت و (ماسندان) ہ مواصلتدہ اورادہ بر گیگک صیدیہ اوغراشدینی صر دہ آتندن دوشوب متأثراً وفات ایلمسی اوزرینہ رجال عباسیہ دن بر طاقی مہدینک وقوع بولان بوتوجہینی متحتم الاجرا عد ایتاریلہ ہارون الرشیدی مسند خلافتی قبولہ تشویق ایلدیلر . مشارالیہ ایسہ بدرینک ارتحالیلہ خلی قلمش اولان سریر خلافتہ جلوس ایتک ایچون، ابراز ہوس واحراز استعداد ایلمش ایدی . فقط بو حال . سفاح و منصور گبی شدید الشکیہ ایکی پادشاہک ریاست عسکریہ می مثلوا ائ معتنا مسندی احراز و مہدی گبی مبتلای عیش و ظرب اولہرق احدقای دولتی فراموش ایدن بر ذات متلون المزاج عنندہ بیلہ محافظہ حیثیت و امتیاز ایتش اولان خطبہ نک مسموعی اولنجه کمال کبر و عظمت و سن شیخوختنہ مخصوص برطور ووقارلہ ہارونہ خطاباً : « اوغام ! بویلہ برکار منکر دن سنی تحذیر ایتگی وجائب صداقتدن عد ایدرم . بوکار ائ نتیجہ سنہ ملک و دولتک

ایکی به انقسامی و طرف خلافتده بولمقانی مقرر اولان هادی
 فرضاً مغلوب اولسه بیله اومغلوبیتینه قوهٔ خلافتک معناً انهمزای
 دیمکدر . واقعا پدریکز آنی عزل ایله سزلی ولی عهد نصب ایلمش
 ایسهده بو برجلوؤ پدرانهدن عبارت اولوب بالاخره ینه آنی نصب
 ایله سزلی مرتبهٔ قدیمه کزیه تزیل ایتیه جگندن امینمی ایدیکز ؟ «
 قولیله ومستشار خاصی بولنان یحیاء برمگی دخی بوگا یقین
 سوزلره هارون الرشیدی عزمندن رجوع ایتدیروب پدرینک
 هادی علینه جمع ایتمش اولدینگی عسکری دخی طاغیده رق معیتیه
 بغداده عودت وقضیب رسالتله خاتم خلافتی امرای دولتدن نصیر
 ترکیه تسایماً هادی به ارسال و پدرینک وفاتی اعلان ایله برابر
 هادی نامه خالق بیعتی استحصال ایلدی .

هادی بغداده وصولنده قحطیه و یحیاء برمگی حقلارنده اظهار
 ممنونیت ایلدیگی گبی برادری رشید ایله دخی معانقه ایدرک عندنده
 هر بر آرزوسی مقبول اوله جغنی وهر بار نزدنده بولمق اوزره
 کندینسی مستشار و ولی عهد خلافت تعیین ایتمش اولدینگی بیان
 ایله حتی یحیائی دخی اولکی گبی یانندن آیرمیوب مشار الیهک
 حسن سیرت و فضیلتندن استفاده ایتسنی توصیهده بولمشددر .

هادی حد ذاتنده قسقلنج و باخصوص مائل تلون بر آدم
 اولدینندن صکره لری یواش یواش رشید حقهدهکی توجه والتفاتتی
 قصر و قطع ایله ولایت عهددن دخی اسقاطه تثبث ایلدی .

فقط والد لری عن صمیم القلب هارونه مائل اولمسنندن
 هادینک بومعامله سینه شدتله مخالفت و حتی خایفه تی تهدیده بیله

مبادرت ایلدی . اصل غرابت ہادینک اوغلی جعفری ولی عہد
تعیین ایلمسندہ ایدی . زیرا جعفر پدرندن زیادہ عمو جہسی
ہارونک طرفگیری ایدی .

حاصلی ہادی برکون ہارونی تصمیاتندن خبردار واستمزاج
ایلدکده مشار الیہ « ارادہ امیر المؤمنینکدر . آرزولری ہرنہ
ایسہ بن امتثال ایدرم . » جوانی ویردی .

رشید ہادینک بومعاملہ سندن اصلا متأثر اولمیوب اوتہ نہبری
کندیسنی استرقاب ایدن بر آمدن وقت فرستده ذاتاً بوندن بشقہ
برشی بکننمیہ جگنہ قانع اولدیغی گبی بو خصوصده ہادینک پدرینی
تقایدن بشقہ برشی یاپامش اولدیغنی دخی اعتراف ایلدی .

بناءً علیہ برادرینہ اصلا اثرانفعال گوسترمیوب دائماً مرتیبسی
یحیانتک وصایا و تعلیماتنہ توفیق حرکت ایتمکدن گبرو طورماز ایدی .
بو ائنا لردہ برگون ہارون برای زیارت برادری ہادینک حضورینہ
داخل اولنجہ ولی عہد ایکن اوتوردیغنی مقامدن بعید بر موقعہ
قعود ایتسی اوزرینہ ہادی برقاچ دفعہ نظر قہر و غضبہ
باقدقدن صکرہ مشار الیہ « یا ہارون ! طمعک بومیدرکہ
مہدینک رؤیایی حق اولہ ؟ ہیہات ! ... » قولیلہ پدرینک
ہارون حقندہ وقتیلہ گورمش و آنک استقبالہ جاہ و جلالنہ بردلیل
عد ایتس اولدیغنی بر رؤیایی تعریض ایدنجہ رشید اصلا اثر حدت
وانفعال گوسترمیہرک اعتدال دم ایلہ : « اوت یا امیر المؤمنین ! اگر
اویلہ اولورسہ اقرارہ ایلرہ . ومضلو ملرہ معین اولورم .
وسنک اولادیکہ قیزلرمی تزویج ایدرم . » جوانی ویرمسیلہ

هادی دخی خلاف مأمول اوله رق « سندن مأمولمزده بودر . »
 کلامیه رشیدی تصدیق ایلمش . هارون بونک اوزرینه سریر
 خلافتیه تقر به هادینک دستنی تقییل ایلدیگی صروده مشارالیه ،
 هارونک الندن طوته رق سریرینه چیقاردیغی گبی بیك کره
 بیك درهم عطیه ایله تلطیف و خزینه یه گوروب بکندیگی شیلری
 آلمغی تکلیف وحتی اوگونلرده ورودی منتظر اولان مال
 خراجک دخی نصفی رشیده ویرلمنی امین جبابته امر و فرمان
 ایلمش .

آردن برقاچ گون مرورنده خایفه هادی (حدیثه موصل)
 نام محله عزیمت و بر آز وقت اوراده اقامت وبعده عودت ایلدیگی
 صروده بغدادک جانب شرقیسنده واقع (عیسایاد کبری) دنیان
 مسیره یه وصولنده ارتحال ایلمشدر .

خبر خلافت هارونه واصل اولدیغنی متعاقب عبدالله المأمونک
 دخی مرده و لادتی گلمش . شویله که بر خایفه نک وقاتی ، بر خایفه نک
 جلوسی و بر خایفه نک ده و لادتی هپ بر گیجه یه تصادف ایلمش اولمغله
 مورخین اول گیجه یی (لینه الخلفا) تسمیه ایلمشدر .

مشارالیه سریر خلافتیه جلوسنده هم کندیسنک مر بیء محترمی
 وهمده پدرینک مستشاری اولان یحیاء برمگینک الندن طوته رق :
 « بنم مسند خلافتیه وصولم ، سنک حسن تدبیریکک ثمره سیدر . بکنا
 واجب اولان سنی کندمه وزیر و کافی السابق کافه خصوصاتده مستشیر
 ایتمکدر . » قولیه خاتم خلافتی یدیمین کفایته تودیع وامور مملکده
 کندیسنی علی وجه الاستقلال ترخیص ایلدی .

مشار الیہاک عہد خلافتی سلطنت آل عباسک دور اقبال
 و شوکتی اولمشدر . چونکہ ہارون الرشید . فطرتہ ذکی . فطین
 بذات اولمقلہ برابر دولتہاک ترقیات مادّیہ و معنویہ سنجہ
 محتاج اولدینی وسائلی تدارک واستحضارہ مقتدر رجالہ مالک
 ایلدی .

جلوسنی متعاقب (جزیرہ) و (قسریں) داخلندہ اولان
 و بر بر لرینہ قریتلری بولنان مملکتلری یکدیگریہ الحاق
 ایلہ (عواصم) اسمندہ بر ایالت تشکیل ایلدی . و او زمانہ قدر
 خراب حالده بولنان طرسوس شہر فدیمی مجدداً بنا ایلہ ممالک
 مفتوحہ سندن پیدرپی مهاجر سوقیلہ فوق الغایہ معمور و آبادان
 ایلدی . برمدت صگرہ ہارونک والدہ سی حیزر انک امور
 خلافتہ اولان مداخلتہ نہ بر نہایت ویرمک اوزرہ یحیای
 عزل ایلہ مہر وزارتی اوغلی فضلہ تسلیم ایلدی .

مشارالیہ منصب وزارتہ اوچ درت سنہ دوام ایتمش و بو
 مدت ظرفندہ اخلاق حسنہ و فضائل و خصائل ممدوحہ سی
 سایہ سندہ زیر دستان خلافتی عموماً وایہدار عدل واحسان
 ایلمشدر . بوضرودہ سجستان طرفلرندہ بعض شورش ظہور
 ایتمکلہ خراسان ولایتنی دخی ضمیمہ مأموریت ایدرک فضلہ
 محل مذکورک اعادہ اسایشی امرینہ مأمور تعیین ایتدی .
 برادری جعفری دہ مسند وزارتہ نصب ایلدی .

ایستہ نبجہ آثار قنوت و کرمی دیلدرہ داستان اولان جعفر
 برمگینک شعشعہ فرواقبالی اوتارینندن بدأ ایلمشدر .

هارون الرشید طوسده دار بقایه ارتحال ایلمشدر .
 مشارالیه حال احتضارنده دخی قرناسندن برینه « شاعرک
 شوقولی خاطر مه گدی » دیرک « بن بر قوم کرامدنم که شدت
 حوادث دهر، صبر و تحملارینی تزید ایدر . » مآئنده اولان :
 « وانی من قوم کرام زیدهم شماساً و صبراً شدة الحدت » بیتنی
 او قویه رق تسلیم روح ایلمشدر .

هارون علما و ادبا ایله مجالسه و مباحثه دن پک چوق ذوقیاب
 اولسندن سرایی برانجمن دانش حائنی کسب ایتمشدی . مشارالیه
 کندیسندن اول گن خالفانک جمله سندن زیاده جود و احسانه مائل
 اولوب کندیسنه مراجعت ایدن ارباب حاجاتی فوق انامول عطایا
 ایله ممنون و مسرور ایلمک خصوصنده شهرت شعار ایدی .
 مشارالیه مقام خلافته وصولندن اعتباراً ایکی سنه ده بر کرده
 حجه کیدر و کندیسنی بر مانعه مالکیه الجاسیله گیده مدیگی خالد
 اوچر یوز نفرک لوازه نی تسویه ایله حجه اعزام ایدر ایدی .
 (کتبخانه مشاهیر دن خلاصه)

لطائف

بر آدم تراش اولقی ایچون بر بر برد مراجعت ایدر . بر بر
 حریفک باشنی تراش ایدر کن بر قاج یرینی کسر . مرقوم تراش
 اولوب بیتنجه . حیقاروب بر بره ایکی قات اجرت ویرر . بر بر

یوزینه بافتجه، مرقوم: «بری تراش. بری ده حجامت پاره سی!»
دیش.

§

برخسایس برجاده اوزرنده براو ساتون آمش. پک چوق
دیانجیلر کلوب صدقه ایسترمش. خسایس هیچ برینه برشی
ویرمیوب «عنایت اوله» دیه رک صاوارمش. حرمی برگون: «یاهو
بو اوی ساتلم. دیانجیسی پک چوق» دینجه خسایس: «بأس
یوق. دیانجیسی چوق ایسه بنده ده عنایت اوله دها چوق»
دیش.

§

برفقیر اجباسندن برینک اونده یمک یرکن خانه صاحبی
«پلاو غایت لذیذ برطعام ایکن نیچون سفرده ائک صگره گایر؟»
دیه فقیره سؤال ایدر. فقیرده «بزم اوده ائک اول گایر.» دیر.
اوته کی ده «صگره نه گایر؟» دینجه «صگره ده ابریق لگن
گایر» دیش.

§

اصحاب ثروتدن بری فقیر قیافتنده حمامه گیدر. حمماجیلر
حریفی گرچکدن فقیر ظن ایدوب براسکی پشتمال ایله برکهنه
خالولی گتیررلر. اوده هیچ برشی دیمه رک بیقنایر حیقار.
گیده جکی وقت آینه یه بر آلتون براقیر. حمماجیلرده مع التشکر
استغفای قصور ایدرلر. آرهدن برمدت چکدن صگره ینه
اوحمامه گیدر. بودفعه حمماجیلر صرمله لی ایپکلی پشتمال. چوحالی

نعايىن ويروب پك زياده حرمت و رعایت ايدرلر. آنجق بودفعه مرقوم كيدر ايكن آينه يه اون پاره براقير. حماحيلر كمال حدته حريفك يوزينه باقچه: «نه حدت ايدىورسگنز؟ بو اون پاره گچنىكى حمام پاره سى و گچن دفعه و يردىگم بر آتونده شمديكى حمام پاره سيدر.» ديمش.

§

بر اعمى بشيوز غروش بريكديروب باغچه سنك بر كوشه سنه گومر، پاره يى گومر ايكن قومشوسى گورمش اولديغدن خفيا گلوب چالار. كور، پاره سنك چالديغنه واقف اولنجه خرسزى بولمق ايچون شوتديرى دوشونور. گويا استشاره ايتك اوزره قومشوسنك خانه سنه گيدهرك: «بيك غروشم وار ايدى. بشيوزنى امين بر محله گومدم. باقىسنى ده ينه اورايه صاقلارسهم نصل اولور؟» دير. قومشوسى «مادام كه امين يردر، پك اى اولور.» ديه رايى تصويب ايدر. بونك اوزرينه قومشوسى هم چالديغى سزدرمامك وهم ده ديگر بشيوز غروشى ده برابر الده ايتك اوزره چالديغى پاره يى كوتروب يرينه قور. (كور گورمزسه سزرا) فهواسنجه اعمى چالنان پاره سنك اعاده اولنديغى فرق ايدنجه همان آلوب بردها يانندن آيرماز. قومشوده اعمانك بوتديرينه شاشار قالير.

§

طمعكارك برى، بر فقيره بر مقدار آرتمش يمك ويرر. فقيره اوراده بولنان بر ماصه نك اوزردن بر غزته چكرك آنى ايچنه

صارمق ايستر . طمعاكار بونی گورنجه : « نه پاپيور سين ؟ » بن دها
او غزته يی او قومامش ايدم . هدير . فقيرده : « نه اولور ؟ » ذاتاسن
برينه برشی ويرر ايسه غزته ايچنه قومغه شاياندر ، جوايی ويرر .

§

انگليز قرالارندن هانزی ايرانده دن گيرکن برکويه او غرار .
گيجه کويک اوتانده قاير . صباحين ايکی تازه يمورطه گيتيردوب
صوده پشيرير ، ير . اوتاجي يه يمورطه لر ايه فيئاتي صورنجه .
اوتاجي ايکی يوز فيلورين ايستر . هانزی « کويگزده ايکی يمورطه
ايکی يوز فيلورين ايدم جک قدر يمورطه نادر ميدر ؟ » ديدکده
کويی : « خير اقدم ! يمورطه پک مبذولدر . فقط قرال نادر در . »
ديمش .

§

حريفک بري يوقشیدن يوقاری چيقارکن ياننده بر قوجه
قاری ده دگنگنه طيبانوب ايکلديه ايکلديه يوقوشی چيقمغه
چيالارمش . او آرهلق يگيچري آغاسنک ده يوقوشدن آشاغی
اينمکده اولديغنی قوجه قاری گورنجه حريفی گوستردک يوکسک
سس ايله : « آه زمانه اولادی باق هله شوگا آنامی المندن طوتوب ده
يوقوشی چيقاريم ديورمی ؟ » ديدیگنده اغاحدت ايدوب حريفه :
« ال شو آناکی آرقه گده يوقوشی چيقار . » ديناچه حريف : « آمان
قدم ! بونم والدم دگلدرد . » دیرسه ده قوجه قاری ينه باغردق : « باق
شو خير سز اولاده آناسنی ده انکار ايدیور . » دیر . بوکرده
يگيچري آغاسی حدتی زياده لشدیروب قاری بی زورله حريفک

آرقه سنه یوکا دیر . حریف ایگده بهرک قاری بی چیقارکن اتفاقا
 برادرینه تصادف ایدر . برادری: «بو حال نه! بوقادین کیم دیر؟»
 دینجه، قرداشی «کیم اوله جق بزم والده در.» دیر . برادری «بزم
 والده اوله لی اون ییل اولدی دینجه قرداشی «سن آنی یوقوشک
 آلت باشنه اینده یگیچری اغاسنه آگلات» دیش .

«اتهی»

— — — — —

۹۰

۹۸-۹۷-۹۶-۹۵-۹۴-۹۳-۹۲-۹۱-۹۰-۸۹-۸۸-۸۷-۸۶-۸۵-۸۴-۸۳-۸۲-۸۱-۸۰-۷۹-۷۸-۷۷-۷۶-۷۵-۷۴-۷۳-۷۲-۷۱-۷۰-۶۹-۶۸-۶۷-۶۶-۶۵-۶۴-۶۳-۶۲-۶۱-۶۰-۵۹-۵۸-۵۷-۵۶-۵۵-۵۴-۵۳-۵۲-۵۱-۵۰-۴۹-۴۸-۴۷-۴۶-۴۵-۴۴-۴۳-۴۲-۴۱-۴۰-۳۹-۳۸-۳۷-۳۶-۳۵-۳۴-۳۳-۳۲-۳۱-۳۰-۲۹-۲۸-۲۷-۲۶-۲۵-۲۴-۲۳-۲۲-۲۱-۲۰-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵-۱۴-۱۳-۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱

کتابخانه (۹) حضور حضرت

فصلنامه المومنین

